

MANUAL DE FORMARE

A.N.V.E.P.

Cuprins

CAPITOLUL I - Descrierea cadrului legislativ și instituțional.....	7
CAPITOLUL II - Instituțiile cele mai importante care reglementează /supraveghează/ controlează procedurile, menționate în legislația achizițiilor publice.....	23
2.1. Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice (A.N.R.M.A.P.)	223
2.2. Unitatea pentru Coordonarea și Verificarea Achizițiilor Publice (U.C.V.A.P.).....	223
2.3. Agenția Națională de Integritate (A.N.I.).....	24
2.4. Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor (C.N.S.C.).....	244
2.5. Curtea de Apel (C.A.).....	24
CAPITOLUL III - Domeniul de aplicare al legislației achizițiilor publice.....	255
3.1. Domeniu de aplicare	255
3.1.1. Excepții de la domeniul de aplicare	266
3.2. Autorități contractante, reguli de estimare a valorii contractelor de achiziție publică..	30
3.2.1. Autorități contractante	30
3.2.2. Reguli de estimare a valorii contractelor de achiziție publică	30
3.3. Tipuri de contracte și de proceduri.....	388
CAPITOLUL IV - Conflicte de interese și incompatibilități.....	40
4.1. Considerații introductive.....	40
4.2. Incompatibilități privind funcționarii publici	41
4.3. Modalități de identificare, prevenire și soluționare a situațiilor de conflict de interese/incompatibilitate, nereguli, fraudă, în contextul fondurilor structurale	43
4.4. Conflictul de interese în materia achizițiilor publice.....	477
CAPITOLUL V – Planificarea și managementul achizițiilor publice.....	555
5.1. Programul anual de achiziții publice – instrument managerial	Error! Bookmark not defined.5
CAPITOLUL VI – Proceduri de atribuire.....	59
6.1. Licitația deschisă.....	59
6.1.1. Termene:.....	60
6.1.2. Etapele procedurii – licitație deschisă:	61
6.1.3. Anularea procedurii de licitație deschisă.....	Error! Bookmark not defined.5
6.2. Licitația restrânsă.....	666

6.1.2. Termene	666
6.2.2. Etapele procedurii: licitație restrânsă	68
6.2.3. Anularea procedurii licitație restrânsă	Error! Bookmark not defined. 3
6.3. Negocierea cu/fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare	73
6.3.1. Negocierea cu publicarea prealabilă a unui anunț de participare.....	74
6.3.1.1. Reducere termene:	75
6.3.1.2. Etapele procedurii: negociere cu publicare a unui anunț de participare	77
6.3.2. Negocierea fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare	81
6.3.2. 1. Etapele procedurii: negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare	83
6.4. Dialogul competitiv.....	86
6.4.1. Termene	87
6.4.2. Etapele procedurii: dialog competitiv.....	90
6.5. Cererea de oferte	97
6.5.1. Termene	97
6.5.2. Etapele procedurii: cerere de oferte	97
6.6. Concursul de soluții	98
6.6.2. Etapele procedurii: concurs de soluții	10000
6.7. Achiziția directă	10303
6.8. Derularea procedurilor de atribuire off line și on line.....	1044
6.8.1. Etapa premergătoare deschiderii ofertelor.....	1044
6.8.1.1. Punerea la dispoziție a documentației de atribuire	1044
6.8.1.2. Dreptul operatorul economic de a solicita clarificări și obligația corelativă a autorității contractante de a răspunde	1055
6.8.2. Depunerea/deschiderea ofertelor.....	10606
6.8.2.1. Primirea ofertelor	106
6.8.2.2. Deschiderea ofertelor	1077
6.8.2.2.1. Obligațiile părților în etapa de deschidere	10707
Obligațiile și interdicțiile autorității contractante	10707
6.8.2.3. Comisia de evaluare	11011
Componența comisiei de evaluare	Error! Bookmark not defined. 11
Atribuțiile comisiei de evaluare	11111

Modul de lucru al comisiei de evaluare	112
6.8.2.4. Examinarea și evaluarea ofertelor.....	11313
6.8.2.4.1. Viciile de formă și erorile	113
6.8.2.4.2. Solicitarea de clarificări	114
Clarificări privind propunerea tehnică și calificarea.....	114
Prețul aparent neobișnuit de scăzut.....	114
6.8.2.5. Respingerea ofertelor	11515
6.8.2.6. Stabilirea ofertei câștigătoare.....	11616
6.8.2.7. Raportul procedurii de atribuire.....	11717
6.8.2.8. Comunicarea rezultatului	11818
CAPITOLUL VII – Modalități speciale de atribuire a contractului de achiziție publică	
.....	12020
7.1. Acordul-cadru.....	12020
7.1.1. Definiție.....	12020
7.1.2. Legislație relevantă	<i>Error! Bookmark not defined.</i> 20
7.1.3. Aplicabilitate	12020
7.1.4. Condiții impuse de legislație în vederea semnării unui acord-cadru.....	121
7.1.5. Încheierea acordului-cadru cu un singur operator economic.....	123
7.1.6. Încheierea acordului-cadru cu mai mulți operatori economici	123
7.2. SISTEMUL DE ACHIZIȚIE DINAMIC.....	12525
7.2.1. Definiție.....	125
7.2.2. Legislație relevantă	125
7.2.3. Aplicabilitate	125
7.2.4. Condiții impuse de legislație în cazul sistemului de achiziție dinamic.....	125
7.3. Licitația electronică	127
7.3.1. Definiție.....	127
7.3.2. Legislație relevantă	127
7.3.3. Aplicabilitate	127
7.3.4. Condiții impuse de legislație în cazul licitației electronice	128
7.3.5. Finalizarea procesului de licitație electronică	130
CAPITOLUL VIII – Documentația de atribuire.....	131
8.1. Informații generale.....	131

8.2. Fișa de date	132
8.3. Caietul de sarcini.....	133
CAPITOLUL IX – Reguli de publicitate pentru contractele de achiziție publica	13636
9.1. Anunțul de intenție.....	13737
9.2. Anunțul de participare	13838
9.2.1. Invitația de participare.....	13838
9.3. Anunțul de atribuire.....	139
9.4. Declarația de participare.....	139
9.5. Notificare ANRMAP cu privire la contractul de achiziție publica / acordul cadru incheiat.....	139
9.6. Reguli speciale de transparență aplicabile achiziției publice de servicii de publicitate media.....	140
9.7. Reguli de publicitate pentru beneficiari privati conform Ordinului MFE nr. 1120/2013	141
9.8. Reguli de comunicare și transmitere a datelor.....	141
9.9. Punerea la dispoziție a documentației de atribuire/selectare/preselectare.	142
9.10. Solicitățile de clarificări.....	142
CAPITOLUL X – Criterii de calificare/selecție și criterii de atribuire	14444
10.1. Criterii de calificare și selecție.....	14444
10.1.1. Situația personală a operatorului economic	146
10.1.2. Capacitatea de exercitare a activității profesionale.....	147
10.1.3. Capacitatea economică și financiară.....	147
10.1.4. Capacitatea tehnică și/sau profesională	147
10.1.5. Standarde de asigurare a calității	148
10.2. Criterii de atribuire a contractului de achiziție publică.....	149
CAPITOLUL XI – Incidente procedurale: Contestația, Anularea procedurii	151
11.1. Contestația.....	151
11.1.1. Contestații soluționate de Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor.	153
11.1.1.1. Căi de atac împotriva deciziilor Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor.....	158
11.1.2. Soluționarea litigiilor în instanță	159
11.2. Anularea aplicării procedurii de atribuire.	161

<i>11.3. Riscuri în domeniul achizițiilor publice. Recomandările comisiei europene</i>	<i>162</i>
CAPITOLUL XII – Tehnici și metode de elaborare a contractelor. Conținutul clauzelor.	
Atribuirea contractelor de achiziții publice. Oferte alternative. Subcontractanți.	168
<i>12.1. Generalități.....</i>	<i>168</i>
<i>12.2. Semnarea contractului de achiziție</i>	<i>171</i>
<i>12.3. Constituirea garanției de bună execuție.....</i>	<i>171</i>
<i>12.4. Derularea contractului.....</i>	<i>174</i>
<i>12.5. Modificarea contractului</i>	<i>177</i>
CAPITOLUL XIII – Gestionarea contractelor de achiziție publică finanțate din fonduri europene.....	181
<i>13.1. Particularitățile contractului de achiziție finanțat din fonduri europene</i>	<i>181</i>
<i>13.2. Instituții responsabile în gestionarea contractului de achiziție publică finanțat din fonduri europene</i>	<i>189</i>
<i>13.2.1. Corecții financiare/Reducerea procentuală aplicabilă.....</i>	<i>190</i>
<i>13.3. Răspunderea juridică specifică în materia fondurilor europene a autorităților contractante</i>	<i>20303</i>
CAPITOLUL XIV – Bune practici in achizițiile publice.....	20606

CAPITOLUL I - DESCRIEREA CADRULUI LEGISLATIV ȘI INSTITUȚIONAL

Crearea și funcționarea pieței comune reprezintă elementul cel mai important din cadrul dreptului Uniunii Europene. Tratatul Uniunii Europene au conturat un cadru de integrare tripartit cuprinzând reguli juridice, economice și politice spre care politicile economice naționale ale statelor membre au tins să se armonizeze în mod progresiv¹.

Conceptul de piață comună cuprinde o dinamică legală și economică a procesului de integrare europeană impulsionat de voința politică în scopul definitivării realizării acestuia, dezvoltând într-un final caracteristicile unei piețe comune integrate și autentice. Piața comună este supusă unui regim juridic și economic aparte, fiind garantată mobilitatea factorilor de producție². Totodată, regimul concurențial este efectiv și nedistorsionat datorită reglementărilor stricte de care este guvernat. Regimul juridic și economic al pieței comune cuprinde cele patru libertăți fundamentale ale uniunii vamale³ (libera circulație a mărfurilor, a persoanelor, a capitalurilor și a serviciilor) sub rezerva transformării într-o uniune economică și monetară⁴ prin adoptarea unei politici economice comune și prin introducerea monedei unice. Aderarea statelor membre la principiile fundamentale de integrare economică europeană anterior menționate va determina eliminarea oricăror restricții în ceea ce privește schimburile comerciale interstatuale. Nivelul succesului integrării economice în Europa va determina nivelul succesului politicii de integrare a statelor membre care este cel din urmă obiectiv stipulat în tratatele constitutive.

Integrarea economică europeană a statelor membre a fost materializată în mod planificat de instituțiile europene prin elaborarea unor măsuri care au fost transpuse în legislațiile și politicile naționale de către statele membre. Astfel, primul set de măsuri a inclus o serie de acțiuni și măsuri economice adoptate în scopul eliminării barierelor tarifare și nontarifare existente în schimburile comerciale intracomunitare. Al doilea set de măsuri a constat în

1 A se vedea art. 2 și art. 3 din Tratatul de Instituire a Comunității Economice Europene, denumit și Tratatul de la Roma, accesibil pe pagina de internet oficială de legislație a Uniunii Europene Uniunii Europene: <http://eur-lex.europa.eu>.

2 A se vedea art. 48 și art. 67 din Tratatul de Instituire a Comunității Economice Europene, denumit și Tratatul de la Roma, accesibil pe pagina de internet oficială de legislație a Uniunii Europene Uniunii Europene: <http://eur-lex.europa.eu>.

3 Curtea de Justiție a Uniunii Europene de la Luxemburg a admis în cauza C-286/82 & C-26/83, *Luis & Carbone v. Ministero del Tesoro Rec./Rep. 1984*, p. 377, și în cauza C-308/86 *Ministere Public v. Lambert, Rec./Rep. 1984*, p. 4369 existența unei a 5-a libertăți, și anume cea a liberei circulații a plăților, aceasta fiind în strânsă legătură cu libera circulație a capitalurilor. De asemenea, Tratatul de la Roma conține, în art. 67 alin. (2) și art. 106, dispoziții referitoare la îndeplinirea acestei a 5-a libertăți. Libera circulație a plăților, ca principiu complementar la libera circulație a capitalurilor, privit ca factor de producție, deține un rol foarte important în procesul integrării piețelor publice, iar în particular, în ceea ce privește finanțarea proiectelor prin investiții directe sau indirecte.

4 A se vedea art. 102a din Tratatul de Instituire a Comunității Economice Europene, denumit și Tratatul de la Roma, accesibil pe pagina de internet oficială de legislație a Uniunii Europene Uniunii Europene: <http://eur-lex.europa.eu>.

instituirea unui regim concurențial eficient, funcțional și nedistorsionat, împotriva abuzului de poziție dominantă, cât și împotriva segmentării pieței, factori perturbatori ce pot determina disfuncționalități economice majore în organizarea și funcționare pieței comune. Astfel, primul set de măsuri a fost adresat administrațiilor naționale, în exclusivitate, iar cel de-al doilea sectorului industrial, unde a avut un efect mult mai dinamic și de permanentă aplicabilitate.

Barierile tarifare au fost eliminate până la sfârșitul primei perioade de tranziție, în conformitate cu prevederile art. 8 alin. (7) din Tratatul Comunității Economice Europene din 1957 (Roma), respectiv de la instituirea Comunității Europene până la data de 31.12.1969. Așadar, taxele vamale, cotele sau alte forme de restricții cantitative nu au mai reprezentat obstacole în comerțul liber dintre statele membre. În cazul barierelor nontarifare însă, situația nu a fost aceeași, fiind mai dificil de eliminat datorită faptului că implicau practici comerciale și reguli utilizate de foarte multă vreme, modificarea lor *uno actu* fiind imposibilă. Barierele nontarifare reprezintă, de altfel, o formă ascunsă de protecție discriminatorie și poate fi exercitată atât prin mijloace administrative, cât și prin acte juridice ce pot institui monopoluri publice, fiscalitate (de exemplu: taxe indirecte), ajutoare de stat, standarde tehnice și, în final, achiziții publice. Totodată, existența barierelor nontarifare este un fenomen răspândit în piețele din întreaga lume, iar eliminarea acestora reprezintă obiectivul principal al instrumentelor legale ale comerțului internațional, întrucât barierele nontarifare ar putea pune în pericol chiar procesul integrării europene, prin distorsionarea bunei funcționări a pieței comune cu libertățile sale fundamentale.

În Cartea Albă⁵ pentru Finalizarea Pieței Interne⁶, Comisia Europeană a identificat existența barierelor nontarifare și a formulat recomandări pentru măsuri legislative⁷ specifice,

5 Cartea albă (*White paper*) reprezintă acele documente care conțin propuneri de acțiuni comunitare într-un anumit domeniu de competență. În unele cazuri, acestea urmează publicării prealabile a unei Cărți verzi (*Green paper*) în vederea lansării unui proces de consultare la nivel european. Atunci când o Carte albă a fost acceptată favorabil de către Consiliu, aceasta poate să genereze un program de acțiuni pentru Uniunea Europeană în domeniul căruia i-a fost adresată. Exemple de Cărți albe: Carte albă pentru Finalizarea Pieței Interne (1985), Carte albă privind creșterea economică, concurență, ocuparea forței de muncă (1993) și Carte albă privind guvernanta europeană (2001). Recent, Cartea albă privind serviciile de interes general (2004) și Cartea albă privind politica europeană de comunicare (2006) au modelat, de asemenea, dezvoltarea politicilor comunitare. Definițiile sunt accesibile pe pagina oficială de internet a Uniunii Europene la următoarea adresă de internet: http://europa.eu/legislation_summaries/glossary/white_paper_en.htm.

6 A se vedea Comunicarea Comisiei Europene (COM) 85 310 Final, 1985: White Paper for the Completion of the Internal Market (Cartea albă pentru Finalizarea Pieței Interne). Documentul este accesibil pe pagina oficială de internet a Uniunii Europene: <http://europe.eu>.

7 Finalizarea pieței comune a necesitat adoptarea la nivel comunitar a 300 de Directive având ca obiect aspectele menționate în Cartea Albă a Comisiei europene. A se vedea, de asemenea, Comunicarea Comisiei Europene (COM) 88, 134 Final, Third Report of the Commission to the European Parliament on the Implementation of the White Paper (Al treilea raport al Comisiei Europene pentru Parlamentul European asupra implementării Cărții Albe). Documentul este accesibil pe pagina oficială de internet a Uniunii Europene: <http://europe.eu/documents>.

toate acestea fiind încadrate ca soluții la nivel național. A fost necesară adoptarea unui set de Directive pentru finalizarea pieței interne până la sfârșitul anului 1992, termen fixat prin Actul Unic European, care a modificat și completat Tratatul de la Roma. Această din urmă modificare a introdus în cadrul juridic european conceptul de piață internă. Piața internă ar putea fi considerată ca fiind mai restrânsă decât piața comună, dar este cel mai important element din cadrul acesteia din urmă, deoarece va furniza „(...) contextul economic pentru regenerarea industriei europene a bunurilor și serviciilor și va implanta o creștere permanentă în ceea ce privește prosperitatea poporului Europei și bineînțeles a lumii privită ca un întreg”⁸.

Piața internă, din punct de vedere economic, ar putea fi descrisă ca fiind o zonă fără frontiere interne, unde este permanent și în orice condiții asigurată libera circulație a mărfurilor și libera prestație a serviciilor în paralel cu libera circulație a factorilor de producție⁹. Conceptul de piață internă este fundamentat și pe principiul uniunii vamale, acesta reprezentând piatra de temelie a pieței comune. Astfel, datorită absenței elementelor de integrare economică și monetară, piața internă, din punct de vedere al ansamblului de competențe, reprezintă o instituție fundamental inferioară pieței comune.

Actul Unic European, în calitate de act juridic de modificare și completare a Tratatului de la Roma, prezintă caracteristici evidente de drept public, datorită faptului că intenția de reglementare a dispozițiilor sale se rezumă asupra unor chestiuni importante, care anterior acestuia reprezentau subiecte tabu. Rezultatul a constat în centralizarea și descentralizarea controlului reglementar către instituțiile europene, de statele membre și viceversa, asupra politicii de mediu, politicii industriale, politicii regionale și reglementarea achizițiilor publice. Politicile anterior menționate au reprezentat obiective prioritare în crearea și finalizarea pieței interne a Uniunii Europene.

Achizițiile publice au fost menționate expres ca fiind o barieră nontarifară, fapt ce a presupus elaborarea unui plan de acțiuni detaliat în vederea eliminării acesteia. Comisia Europeană și-a fundamentat decizia pe două studii¹⁰ de notorietate, care au furnizat atât dovezi incontestabile privind condițiile de piață în sectorul achizițiilor publice, cât și beneficiile unei reglementări unitare a achizițiilor publice.

8 A se vedea citatul Lord-ului Cockfield cu privire la Raportul Cecchini, 1992: *The European Challenge, The Benefits of a Single Market* (Provocarea Europeană, Beneficiile unei piețe unice), Wildwood House, 1988, p. 15.

9 A se vedea: *Christopher H. Bovis*, *EU Public Procurement Law* (Dreptul achizițiilor publice în Uniunea Europeană), Ed. Edward Elgar Publishing, 2007, p. 3.

10 Studiile în cauză sunt materializate în următoarele documente: Comisia Europeană, *The Cost of Non-Europe (Costul Non-European)*, Basic Findings, Vol. 5, Partea A: *The cost of Non-Europe in Public Sector Procurement (Costul Non-European în sectorul achizițiilor publice)*, Oficiul Publicațiilor Uniunii Europene, Luxembourg, 1988 și, de asemenea, Raportul Cecchini, op. cit.

Reglementarea achizițiilor publice în Uniunea Europeană a fost influențată în mod semnificativ de proiectul creării pieței interne. Astfel, Cartea Albă pentru Finalizarea Pieței Interne și Actul Unic European reprezintă documentele oficiale fundamentale în reglementarea piețelor publice¹¹ din statele membre. Principalele argumente pentru liberalizarea cadrelor specifice ale cererii din sectorul public și utilităților publice și ofertei industriale au fost: economiile bănești și convergența prețurilor la nivelul Uniunii Europene¹². Reglementarea achizițiilor publice presupune luarea în considerare a două argumente, respectiv unul economic și altul juridic, toate acestea în scopul creării unei piețe publice integrate la nivelul Uniunii Europene. Astfel, existența principiilor transparenței, nediscriminării și tratamentului egal în atribuirea contractelor de achiziții publice presupune faptul că sistemul normativ al achizițiilor publice va asigura: concurența în piețele geografice sau de produse relevante; penetrarea importurilor de produse și servicii destinate sectorului public; flexibilitatea contractelor publice în cadrul pieței comune cu impact în sectorul convergenței prețurilor, cât și în ceea ce privește raționalizarea și restructurarea sectorului industrial european¹³.

Reglementarea juridică a achizițiilor publice, pe de altă parte, creează cadrul necesar în vederea asigurării îndeplinirii funcțiilor pieței comune. Astfel, în paralel cu argumentele economice, argumentele juridice au dat naștere necesității reglementării achizițiilor publice, fiind considerate un ingredient necesar aferent principiilor fundamentale ale Tratatelor, respectiv cel privind libera circulație a bunurilor și serviciilor, dreptul de liberă stabilire și interzicerea discriminării pe criterii de naționalitate¹⁴. Semnificația juridică a reglementărilor din materia achizițiilor publice a fost temeinic documentată și de Curtea de Justiție a Uniunii Europene de la Luxemburg. Liberalizarea achizițiilor publice semnifică intenția instituțiilor europene de eliminare a practicilor comerciale preferențiale și discriminatorii întâlnite în sectorul public și crearea unui cadru comercial unitar la nivel european care să reglementeze raporturile juridice dintre sectorul public și cel privat. Achizițiile publice realizate de autoritățile contractante din statele membre sunt deseori susceptibile de favoritism pentru piața națională, prin *campionii*

11 Prin piață publică se înțelege acel cadru economico-administrativ în care sunt atribuite și implementate contractele de achiziție publică. Cu alte cuvinte, reprezintă acel cadru de reglementare pentru contractele având ca sursă de finanțare fonduri publice de proveniență internă sau externă în cadrul bugetului de stat.

12 Comisia Europeană a estimat faptul că reglementarea achizițiilor publice ar putea aduce economii de 20 de miliarde de ECU (European Currency Unit) sau 0,5% din Produsul Intern Brut la nivelul sectorului public european. A se vedea Comisia Europeană, *The Cost of Non-Europe*, op. cit., p. 745.

13 A se vedea: Comisia Comunităților Europene: *Statistical performance for Keeping Watch over Public Procurement*, 1992, și Comisia Europeană, *The Cost of Non-Europe*, op. cit.

14 A se vedea: *Christopher H. Bovis*, Recent case law relating to public procurement: A beacon for the integration of public markets, *Common market Law Review (Revista de Dreptul Pieței Comune)*, nr. 39, anul 2002, p. 1025-1056.

naționali,¹⁵ în dauna unor competitori locali sau intracomunitari mult mai eficienți. În urma faptului că piețele relevante (de producție și geografice) au fost protejate împotriva competiției, s-au dezvoltat practici concurențiale distorsionate în comerțul furnizării bunurilor, lucrărilor și serviciilor destinate sectorului public. Aceste practici concurențiale distorsionate reprezintă un impediment major în funcționarea pieței comune și restrâng îndeplinirea și respectarea principiilor menționate în Tratat¹⁶.

Așadar, legislația, deciziile politice și jurisprudența au determinat necesitatea instituirii piețelor publice integrate în Uniunea Europeană, unde un nivel satisfăcător al concurenței ar asigura cadrul optim de alocare a resurselor necesare pentru funcționarea sectorului public, inclusiv cel al utilităților publice prin achiziția de bunuri, servicii și lucrări. Achizițiile publice au fost încadrate ca fiind un element cheie în atingerea obiectivului Uniunii Europene de a deveni cea mai competitivă economie din lume până în 2010¹⁷.

Principiile care guvernează achizițiile publice menționate în Directivele europene au ca sursă Tratatul de Instituire a Comunității Economice Europene semnat la Roma în anul 1957, care prevedea crearea unei Piețe Comune, a unei uniuni vamale și elaborarea unor politici comune. Tratatul interzice măsurile discriminatorii și tratamentul incorect datorită faptului că acestea interferează cu principalul lui obiectiv constând în crearea pieței comune. Tratatul de la Roma a stabilit acest obiectiv și anumite principii legate de el, acestea fiind extinse ulterior de Comisia Europeană și Curtea Europeană de Justiție și pentru sfera achizițiilor publice.

Legislația ce guvernează achizițiile publice este, la nivel comunitar, concepută să deschidă piața achizițiilor publice către competiție, pentru a preveni politicile de “cumpărare națională” și pentru a promova libera circulație a capitalurilor.

Pentru România armonizarea legislației în domeniul achizițiilor publice a reprezentat o obligație asumată încă de pe parcursul procesului de negociere a aderării la Uniunea Europeană.

Autoritățile contractante sunt obligate să respecte legislația referitoare la asigurarea

15 Această expresie definește un operator economic a cărui cifră de afaceri este compusă în proporție de cel puțin 1/3 din activități economice desfășurate în țara de origine a acestuia ca urmare a protejării intereselor sale de către administrația națională în mod formal sau informal. Termenul a fost definit de autorii *Roger Abravanel și David Ernst* în *Alliance and acquisition strategies for European national champions* (Alianțe și strategii pentru campionii naționali europeni), The McKinsey Quarterly (2), 1992, p. 45-62.

16 A se vedea: *Phedon Nicolaidis* (ed), *Industrial Policy in the European Community: A Necessary Response to Economic Integration* (Politica industrială în Comunitatea Europeană: Un răspuns necesar pentru integrarea economică), Ed. Martinus Nijhoff Publishers, 1993.

17 A se vedea: Comunicarea Comisiei Europene către Consiliul COM (2001) 198 final din 11 aprilie 2001, Parlamentul European, Comitetul Economic și Social și Comitetul Regiunilor: *Working together to maintain momentum*, 2001, Revista de Strategie a Pieței Interne, Bruxelles. De asemenea, Comunicarea Comisiei Europene COM (98) 143 11 martie 1998 către Comisia de Comunicații: *Achizițiile publice în Uniunea Europeană* (Public Procurement in the European Union), Bruxelles.

conformității cu politicile Uniunii Europene și cele naționale, în special prevederile legale privind achizițiile publice, întreprinderile mici și mijlocii, ajutorul de stat, egalitatea de șanse, dezvoltarea durabilă, informarea și publicitatea.

În procesul de elaborare și desfășurare a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice, autoritatea contractantă/comisia de evaluare trebuie să aibă în vedere că achizițiile publice din România nu funcționează izolat, ci sunt parte a unui conglomerat cu legislație aferentă, ce funcționează la nivel internațional și european, prezentat succint în figura de mai jos:

a) La nivel internațional, Acordul privind Achizițiile Publice (AAP) este în prezent singurul acord oficial în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului (OMC) și abordează în principal domeniul achizițiilor guvernamentale. Versiunea actuală a fost negociată de către Comunitatea Europeană în paralel cu Runda Uruguay în 1994 (prin Decizia Consiliului 94/800/EC din 22 decembrie 1994) și a intrat în vigoare la 1 ianuarie 1996. Este un tratat plurilateral, administrat de o comisie specializată în achiziții guvernamentale, care include membrii OMC, părți semnatare ale Acordului privind Achizițiile Publice. Acordul a fost semnat de 39 de țări (Canada, Hong Kong – China, Islanda, Israel, Japonia, Coreea, Liechtenstein, Aruba (Olanda), Norvegia, Singapore, Elveția, Statele Unite ale Americii și Uniunea Europeană (27 State Membre).

Întrucât Uniunea Europeană este parte a AAP, drepturile și obligațiile ce decurg din acest Acord interzic orice discriminare în legătură cu atribuirea contractelor de achiziție publică și stabilește reguli procedurale, urmărind garantarea concurenței loiale la nivel internațional. Acordul pune un accent deosebit pe asigurarea, de către fiecare Membru în parte, a transparenței procesului de achiziții publice. Acordul prevede în anexele sale, pentru fiecare Membru în parte, entitățile guvernamentale precum și categoriile de bunuri și servicii care intră sub incidența Acordului. Informații detaliate cu privire la conținutul Acordului privind achizițiile publice (AAP) se găsesc la adresa: <http://www.wto.org/english/tratope/gproce/gpgpae.htm>.

b) La nivel european, legislația care guvernează achizițiile publice, aplicabilă pentru toate statele membre ale Uniunii Europene, se împarte în 3 categorii:

Aquis Comunitar		
1. Legislație primară	2. Legislație secundară	3. Legislație terțiară
Tratate ratificate de	Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a	Cazuri

parlamente naționale	Consiliului, privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE Directiva 2007/66/CE Directiva 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale și de abrogare a Directivei 2004/17/CE Directiva 2014/23/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind atribuirea contractelor de concesiune Regulamentul (CE) nr. 1182/1971 al Consiliului Regulamentul (CE) nr. 1564/2005 al Consiliului Regulamentul (CE) nr. 213/2008 al Consiliului	Curtea Europeană de Justiție
-------------------------	--	------------------------------

- **Legislația primară** care include conținutul, principiile și obiectivele politice cuprinse în tratatele originare ale Comunităților Europene și în cele ulterioare:
 - tratatele fondatoare: tratatele prin care au fost instituite Comunitățile Europene (Tratatul de la Roma se referă la tratatul prin care a fost instituită Comunitatea Economică Europeană (EEC) și a fost amendat prin Tratatul de la Maastricht);
 - principalele tratate modificatoare ale tratatelor care au instituit Comunitățile Europene și ale Tratatului privind Uniunea Europeană: Tratatul de fuziune, Actul Unic European, Tratatul de la Amsterdam, Tratatul de la Nisa, Tratatul de la Lisabona;
 - tratatele adiționale, prin care sunt modificate anumite sectoare acoperite de tratatele fondatoare,
 - tratatele de aderare la Comunitățile Europene, respectiv la Uniunea Europeană.
- **Legislația secundară** este reprezentată de actele adoptate de instituțiile UE pentru punerea în practică a prevederilor Tratatelor:
 - *Regulamente* - sunt direct aplicabile și obligatorii pentru toate Statele Membre fără a fi nevoie de măsuri de implementare la nivel național;
 - *Directive* - sunt obligatorii pentru Statele Membre în privința obiectivelor de atins într-un interval de timp prestabilit, lăsând la alegerea autorităților naționale forma și

mijloacele de implementare. Directivele trebuie să fie transpuse în legislația națională în concordanță cu procedurile fiecărui Stat Membru;

- *Decizii* - sunt obligatorii în întregime pentru cei cărora le sunt adresate. Prin urmare, deciziile nu necesită implementarea în legislația națională. O decizie poate fi adresată unuia sau tuturor statelor membre sau operatorilor economici;
- *Opinii și recomandări* - nu sunt obligatorii.

Legislația secundară actualizată, în materie de achiziții publice la nivel european, este disponibilă pe site-ul:

http://ec.europa.eu/internal_market/publicprocurement/legislation_en.htm și pe site-ul:

<http://eur-lex.europa.eu>, cu mențiunea că varianta autentică este cea publicată în JOUE.

- Directiva 89/665/CEE a Consiliului din 21 decembrie 1989 privind coordonarea actelor cu putere de lege și actelor administrative privind aplicarea procedurilor privind căile de atac față de atribuirea contractelor de achiziții publice de produse și a contractelor publice de lucrări;
- Directiva 2014/23/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind atribuirea contractelor de concesiune;
- Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE;
- Directiva 2014/25/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile efectuate de entitățile care își desfășoară activitatea în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale și de abrogare a Directivei 2004/17/CE;
- Regulamentul (CE) nr. 213 al Comisiei din 28 noiembrie 2007 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 2195/2002 al Parlamentului European și al Consiliului privind Vocabularul comun privind achizițiile publice (CPV);
- Regulamentul (CE) nr. 1336/2013 în ceea ce privește pragurile de aplicare a acestora în cazul procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții.

- **Legislația terțiară** include jurisprudența Curții Europene de Justiție.

Legislația terțiară cu privire la achiziții publice este disponibilă pe site-ul <http://curia.europa.eu>, cu mențiunea că varianta autentică este cea publicată în JOUE, adică <http://eur-lex.europa.eu>.

- **Cadrul legislativ european - Fonduri Europene Structurale Si de Investiții**

Legislația privind procesul de verificare a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică în cadrul proiectelor finanțate din fonduri post-aderare - Fondul European de Dezvoltare

Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune (lista non-exhaustivă). Legislația actualizată, cu toate modificările și completările ulterioare, în materie de achiziții publice este disponibilă pe site-ul <http://www.fonduri-ue.ro>.

Exercițiul bugetar 2014-2020

- Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului
- Regulamentul (UE) nr. 1301/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul european de dezvoltare regională și dispozițiile specifice aplicabile obiectivului referitor la investițiile pentru creștere economică și locuri de muncă și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006
- Regulamentul (UE) nr. 1304/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul social european și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1081/2006 al Consiliului
- Regulamentul (UE) nr. 1299/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind dispoziții specifice pentru sprijinul din partea Fondului european de dezvoltare regională pentru obiectivul de cooperare teritorială europeană
- Regulamentul (UE) nr. 1302/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1082/2006 privind o grupare europeană de cooperare teritorială (GECT) în ceea ce privește clarificarea, simplificarea și îmbunătățirea constituirii și funcționării unor astfel de grupări
- Regulamentul (UE) nr. 1300/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind Fondul de coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1084/2006
- Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr.

1698/2005 al Consiliului

- Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) Nr. 1605/2002 al Consiliului

Exercițiul bugetar 2007-2013

- Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1080/2006 privind Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1783/1999;
- Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1081/2006 privind Fondul Social European (FSE) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1784/1999;
- Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1082/2006 privind o Grupare Europeană de Cooperare Teritorială (GECT);
- Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1083/2006 stabilire a prevederilor generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune (FC) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1260/1999;
- Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1828/2006 care stabilește regulile de implementare a Regulamentului (CE) Consiliului nr. 1083/2006 de stabilire a prevederilor generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune și a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind Fondul European pentru Dezvoltare Regională - amendată prin (EC) nr. 846/2009;
- Regulamentul Comisiei (CE) nr. 1084/2006 de creare a Fondului de Coeziune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1164/94;
- Regulamentul Comisiei (CE, Euratom) nr. 1605/2002 privind Regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene;
- Regulamentul Comisiei (CE, Euratom) nr. 2342/2002 privind stabilirea regulilor pentru implementarea Regulamentului Consiliului (EC, Euratom) nr. 1605/2002 privind Regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene, cu modificările ulterioare;
- Regulamentul Comisiei (CE, Euratom) nr. 1248/2006 de modificare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 2342/2002 privind stabilirea regulilor pentru implementarea Regulamentului Consiliului (EC, Euratom) nr. 1605/2002 privind Regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene;

- Regulamentul Comisiei (EC, Euratom) nr. 1261/2005 de amendare a Regulamentului Comisiei (CE, Euratom) nr. 2342/2002 privind stabilirea regulilor pentru implementarea Regulamentului Consiliului (EC, Euratom) nr. 1605/2002 privind Regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene, cu modificările ulterioare;
- (EC, Euratom) nr. 1995/2006 de modificare a Regulamentului (EC, Euratom) nr. 1605/2002 privind Regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene;
- (CE) nr. 994/98 privind aplicarea articolelor 92 și 93 (în prezent 87 și 88) ale Tratatului CE anumitor categorii de ajutoare de stat orizontale;
- (CE) nr. 1998/2006 privind aplicarea articolelor 87 și 88 ale Tratatului CE privind ajutorul de minimis;
- (CE) nr. 800/2008 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața comună în aplicarea articolelor 87 și 88 din tratat (Regulament general de exceptare pe categorii de ajutoare);
- Comunicare a Comisiei Europene nr. 2009/C 83/01 – Cadru comunitar temporar pentru măsurile de ajutor de stat de sprijinire a accesului la finanțare în contextul actualei crize financiare și economice;
- Convenția UE din 26 iulie 1995 privind protejarea intereselor financiare ale Comunităților Europene (cunoscută și sub numele de Convenția “PIF”);
- Regulamentul Consiliului nr. 2988/95 privind protecția intereselor financiare ale Comunităților Europene (cunoscut și sub numele de Regulamentul „PIF”);
- Regulamentul Consiliului (EC, Euratom) nr. 2185/1996 privind verificările la fața locului și inspecțiile desfășurate de Comisie în scopul protejării intereselor financiare ale CE împotriva fraudei și a altor nereguli;
- Decizia Comisiei nr. 352/1999 (EC) din 28 aprilie privind înființarea Oficiului European Antifraudă (OLAF);
- Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului (CE) nr. 1073/99 și 1074/99 privind investigațiile Oficiului European Antifraudă (OLAF);
- Document de lucru: „Solicitarea de notificare a neregulilor: Soluții practice: 19/2002 COCOLAF”.

c) **La nivel național**, legislația aferentă achizițiilor publice face referire la:

- legislația specifică a achizițiilor publice;
- cadrul legislativ național specific pentru Fondurile Structurale și de Coeziune;

- legislația complementară relevantă pentru domeniul achizițiilor publice.

- Ordonanța de urgență nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din O.U.G. nr. 34/2006, cu modificările și completările ulterioare, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 525/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice;
- Hotărârea Guvernului nr. 1660/2006 pentru aprobarea Normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică prin mijloace electronice din OUG nr. 34/2006, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de urgență nr. 30/2006 privind funcția de verificare a aspectelor procedurale aferente procesului de atribuire a contractelor de achiziție publică, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 942/2006 pentru aprobarea Normelor de aplicare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 30/2006, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordin nr. 302/2011, al Președintelui Autorității Naționale pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice, privind aprobarea formularelor standard ale Procesului-verbal al ședinței de deschidere a ofertelor și Raportului procedurii, aferente procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice / servicii;
- Ordin nr. 509/2011, al Președintelui Autorității Naționale pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice privind formularea criteriilor de calificare și selecție;
- Ordin nr. 138/2012 al Președintelui Autorității Naționale pentru Reglementarea și Monitorizare privind aprobarea modelelor de documentații standardizate pentru atribuirea contractelor de lucrări pentru proiectele de investiții din domeniul de transport rutier care utilizează condițiile contractuale ale Federației Internaționale a Inginerilor Consultanți în Domeniul Construcțiilor (FIDIC) CARTE ROȘIE și CARTE GALBENĂ (plus Anexe);
- Ordinul Nr. 2266 / Nr .335 din 25/2012 al Ministrului Mediului și Pădurilor și al Președintelui Autorității Naționale pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice cu privire la aprobarea modelelor de documentații standardizate aferente procedurilor

de atribuire a contractelor de achiziție de lucrări publice pentru proiectele de „proiectare și execuție de stație de tratare a apei / stație de epurare de ape reziduale”, „execuție de rețele de canalizare și rețele de alimentare cu apă”, „proiectare și execuție de stație de sortare, compostare și tratare mecano-biologică a deșeurilor”, „execuție de depozit conform de deșeuri”, cu modificările și completările ulterioare;

- Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii;

- Instrucțiunea nr. 1/2013 a Președintelui Autorității Naționale pentru Reglementarea și Monitorizare, emise în aplicarea prevederilor art.188 alin.(2) lit.d) și art.188 alin.(3) din O.U.G.nr. 34/2006;

- Ordinul nr. 543/2013 al Ministrului Fondurilor pentru aprobarea Ghidului privind principalele riscuri identificate în domeniul achizițiilor publice și recomandările Comisiei Europene ce trebuie urmate de autoritățile de management și organismele intermediare în procesul de verificare a procedurilor de achiziții publice;

- Ordinul nr. 1120/2013 al Ministrului Fondurilor Europene privind aprobarea Procedurii simplificate aplicate de beneficiarii privați în cadrul proiectelor finanțate din instrumente structurale, obiectivul "Convergență", precum și în cadrul în cadrul proiectelor finanțate prin mecanismele financiare SEE și norvegian pentru atribuirea contractelor de furnizare, servicii sau lucrări.

- Ordinul nr. 129/25.06.2013 al Președintelui ANRMAP pentru aprobarea modelului de documentație de atribuire standard privind încheierea acordului-cadru pentru servicii de transport aerian

- Ordinul nr. 171 din 15 Mai 2012 al Președintelui Autorității Naționale pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice cu privire la clarificările ce vizează conținutul documentației de atribuire

- Ordinul Nr. 136 din 6 aprilie 2012 al Presedintelui Autoritatii Nationale pentru Reglementarea si Monitorizarea Achizitiilor Publice, privind notificarea cu privire la incheierea contractului de achizitie publica /acordului-cadru, etc

Principiile care guvernează achizițiile publice menționate în Directivele europene au ca sursă Tratatul de Instituire a Comunității Economice Europene semnat la Roma în anul 1957 a instituit cele 4 libertăți (a mărfurilor, a serviciilor, a persoanelor, a capitalurilor), ce au fost transpuse în legislația privind achizițiile publice sub forma celor șapte principii.

În HG 925/2006 se face precizarea expresă la Art 2 alin 1 că, în procesul de aplicare a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziție publică, ***orice situație pentru care nu există o reglementare explicită se interpretează prin prisma principiilor.***

CELE 7 PRINCIPII

1. ***Nediscriminarea*** - Asigurarea condițiilor de manifestare a concurenței reale astfel încât, orice Operator Economic (persoană fizică, persoană juridică, de drept public sau de drept privat sau asociere de astfel de persoane), indiferent de naționalitate, să poată participa la procedura de atribuire și să aibă șansa de a deveni contractant.
2. ***Tratamentul egal*** - Stabilirea și aplicarea oricând pe parcursul procedurii de atribuire de **reguli, cerințe, criterii, IDENTICE** pentru toți operatorii economici, astfel încât aceștia să beneficieze de șanse egale de a deveni contractanți.

În conformitate cu Art 67 din OUG 34-2006, Autoritatea Contractanta are dreptul de a achiziționa servicii de consultanță, în scopul elaborării documentației de atribuire și/sau aplicării procedurii de atribuire.

Persoana fizică sau juridică care a participat la întocmirea DA are dreptul, în calitate de Operator Economic, de a fi ofertant, ofertant asociat sau subcontractant, ***dar numai în cazul în care*** implicarea sa în elaborarea DA nu este de natură să distorsioneze concurența.

3. ***Recunoașterea reciprocă*** - Se înțelege acceptarea produselor, serviciilor, lucrărilor oferite în mod licit pe piața UE, a diplomelor, certificatelor, a altor documente, emise de autoritățile competente din statele UE, și a specificațiilor tehnice, echivalente cu cele solicitate la nivel național.

4. **Transparența** - Aducerea la cunoștința publicului a tuturor informațiilor referitoare la aplicarea procedurii de atribuire.

Pentru asigurarea transparenței, Autoritatea Contractanta este obligată să publice, cel puțin în SEAP, anunțul de intenție (dacă este cazul), anunțul de participare/invitația de participare și anunțul de atribuire.

Legislația în domeniul achizițiilor publice NU interzice Autorității Contractante ca, pe lângă publicitatea obligatorie, să mai publice anunțuri și în presa locală sau centrală, pe pagina proprie de web, etc, **cu obligativitatea expresă** ca acest lucru să se facă numai după apariția respectivelor anunțuri în SEAP.

Întregul Dosar al achiziției se supune regulilor Legii nr.544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public, cu excepția acelor date din ofertă pe care OpEc le-a declarat ca fiind proprietate intelectuală sau secret comercial.

OUG 34/2006 la Art. 24 prevede ca, “Fără a aduce atingere celorlalte prevederi ale prezentei ordonanțe de urgență, autoritatea contractantă are obligația de a asigura **garantarea protejării acelor informații pe care operatorul economic le precizează ca fiind confidențiale**, în măsura în care, în mod obiectiv, dezvăluirea acestor informații ar prejudicia interesele legitime ale operatorului economic, în special în ceea ce privește **secretul comercial și proprietatea intelectuală.**”

5. **Proportionalitatea** - Se înțelege asigurarea corelației între necesitatea autorității contractante, obiectul contractului de achiziție publică și cerințele solicitate a fi îndeplinite.

6. **Eficiența utilizării fondurilor** - Se înțelege aplicarea procedurilor de atribuire competiționale și utilizarea de criterii care să reflecte în primul rând avantajele de natură economică ale ofertelor în vederea obținerii raportului optim între calitate și preț.

Se vor lua în considerare, dacă este cazul, și efectele concrete preconizate a se obține în domeniul social sau domeniul protecției mediului și promovării dezvoltării durabile.

În conceptul de Dezvoltare durabilă, cel mai scăzut preț nu înseamnă întotdeauna cea mai bună valoare pentru bani.

7. Asumarea răspunderii - Determinarea clară a sarcinilor și responsabilităților persoanelor implicate în procesul de achiziție publică, urmărindu-se asigurarea profesionalismului, imparțialității și independenței deciziilor adoptate pe parcursul derulării acestui proces.

ANEXA P.

CAPITOLUL II - INSTITUȚIILE CELE MAI IMPORTANTE CARE REGLEMENTEAZĂ /SUPRAVEGHEAZĂ/ CONTROLEAZĂ PROCEDURILE, MENȚIONATE ÎN LEGISLAȚIA ACHIZIȚIILOR PUBLICE

În vederea aplicării regulilor impuse de Uniunea Europeană de a exista entități distincte de reglementare, monitorizare și control al procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții, România a desemnat următoarele instituții cu atribuții specifice:

2.1. Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice (A.N.R.M.A.P.)

Organism cu atribuții de armonizare a legislației naționale la prevederile comunitare, și monitorizarea aplicării conforme a legislației achizițiilor publice de către autoritățile contractante, instituție înființată conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 74 din 29 iunie 2005 privind înființarea Autorității Naționale pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice, aprobată cu modificări și completări prin Legea 111 din 27 aprilie 2006. A.N.R.M.A.P. este instituția publică independentă, în subordinea Guvernului, care:

- elaborează, promovează și implementează strategia în domeniul A.P.;
- reprezintă România în cadrul comitetelor consultative, grupurilor de lucru și rețelelor de comunicare, organizate de către instituțiile europene;
- acordă consilierea metodologică autoritatilor contractante în procesul de atribuire a contractelor de achiziție publică, cu rol de suport în aplicarea corectă a legislației în acest domeniu;
- monitorizează sistemul achizițiilor publice;
- verifică documentațiile de atribuire, sub aspectul conformității, înainte de
- publicarea anunțului/invitației de participare.

Numărul de documentatii de atribuire admise în 2013 a fost de peste 19.000, în timp ce numărul celor respinse peste 31.000.

2.2. Unitatea pentru Coordonarea și Verificarea Achizițiilor Publice (U.C.V.A.P.)

Este structura din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, care are atribuții de verificare a aspectelor de legalitate procedurală a achizițiilor, stabilite conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 30/2006 privind funcția de verificare a aspectelor procedurale aferente

procesului de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, cu completările și modificările ulterioare.

U.C.V.A.P. verifică etapele procesului de achiziție publică, după publicarea anunțului/ invitației de participare și până la semnarea contractului. Deasemenea este instituția ce verifică conflictul de interese în procedurile de achiziție publică.

2.3. Agenția Națională de Integritate (A.N.I.)

Prin prevederile H.G. nr. 183 din 16 aprilie 2013 este instituția desemnată să verifice aspectele legate de conflictul de interese, la sesizarea U.C.V.A.P., potrivit prevederilor art.76 alin.(6) din H.G. nr. 925/2006.

2.4. Consiliul Național de Soluționare a Contestațiilor (C.N.S.C.)

Organism administrativ – jurisdicțional, independent, de soluționare a contestațiilor formulate de orice persoană care se consideră vătămată într-un drept ori într-un interes legitim printr-un act al autorității contractante, prin încălcarea dispozițiilor legale în materia achizițiilor publice, a cărei activitate este reglementată prin Hotărârea Guvernului 1037 din 12 octombrie 2011 pentru aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor

C.N.S.C. soluționează contestațiile formulate cu privire la procedura de atribuire, prin 11 complete, formate din 3 consilieri de soluționare a contestațiilor, dintre care unul are calitatea de președinte de complet.

2.5. Curtea de Apel (C.A.)

Este instituția unde, potrivit prevederilor art. 281 alin. (1) din O.U.G. nr. 34/2006, pot fi atacate deciziile C.N.S.C. de către autoritatea contractantă și/sau de către orice persoană vătămată, în sensul art. 255 alin. (2), în termen de 10 zile de la comunicare, atât pentru motive de nelegalitate, cât și de netemeinicie.

CAPITOLUL III - DOMENIUL DE APLICARE AL LEGISLAȚIEI ACHIZIȚIILOR PUBLICE

3.1. Domeniu de aplicare

3.1.1. Domeniile de aplicare a legislației achizițiilor publice sunt următoarele:

- atribuirea contractelor de achiziție publică, inclusiv a contractelor sectoriale
- încheierea acordurilor cadru
- atribuirea contractului de achiziție publică, inclusiv a contractului sectorial, în acest din urmă caz fiind aplicabile prevederile cap. VIII privind contractele sectoriale din O.U.G. nr. 34/2006;
- atribuirea, de către o entitate juridică fără calitate de autoritate contractantă, a unui contract de lucrări, în cazul în care se îndeplinesc în mod cumulativ următoarele condiții:
 - respectivul contract este finanțat/subvenționat în mod direct, în proporție de mai mult de 50%, de către o autoritate contractantă;
 - valoarea estimată a respectivului contract este egală sau mai mare decât echivalentul în lei a 5.186.000 euro.
- atribuirea, de către o entitate juridică fără calitate de autoritate contractantă, a unui contract de servicii, în cazul în care se îndeplinesc în mod cumulativ următoarele condiții:
 - respectivul contract este finanțat/subvenționat în mod direct, în proporție de mai mult de 50%, de către o autoritate contractantă;
 - valoarea estimată a respectivului contract este egală sau mai mare decât echivalentul în lei a 207.000 euro.
- atribuirea contractului de achiziție publică de către o autoritate contractantă, în numele și pentru o altă persoană fizică/juridică, în cazul în care respectivul contract este finanțat/subvenționat în mod direct, în proporție de mai mult de 50%, de către o autoritate contractantă;
- atribuirea contractului de concesiune de lucrări publice și a contractului de concesiune de servicii, în acest caz fiind aplicabile prevederile cap. VII din ordonanță privind contractele de concesiune.
- organizarea concursului de soluții

3.1.2 Excepții de la domeniul de aplicare

Excepții – condițiile în care nu se aplică legea achizițiilor publice:

- În cazul în care se îndeplinește cel puțin una dintre următoarele condiții:
 - contractul este inclus în categoria informațiilor *secrete de stat*, în conformitate cu legislația în vigoare privind protecția informațiilor clasificate;
 - îndeplinirea contractului necesita impunerea unor *măsuri speciale de siguranță*, pentru protejarea unor interese naționale, potrivit prevederilor legale in vigoare;
- Atunci când valoarea contractului, (estimată potrivit prevederilor secțiunii a 2-a din cap. II privind selecția și calificarea ofertanților) este mai mică decât pragurile valorice prevăzute la art. 124 de către structuri ale autorităților contractante care funcționează pe teritoriul altor state.
- Pentru atribuirea contractului de servicii care:
 - are ca obiect cumpărarea sau închirierea, prin orice mijloace financiare, de terenuri, clădiri existente, alte bunuri imobile ori a drepturilor asupra acestora. Atribuirea contractelor de servicii financiare care se încheie, indiferent de formă, în legătura cu contractul de cumpărare sau de închiriere respectiv, se supune prevederilor ordonanței de urgență;
 - se refera la cumpărarea, dezvoltarea, producția sau coproducția de programe destinate difuzării, de către instituții de radiodifuziune și televiziune;
 - se refera la prestarea de servicii de arbitraj și conciliere;
 - se refera la prestarea de servicii financiare în legătura cu emiterea, cumpărarea, vânzarea sau transferul valorilor mobiliare ori al altor instrumente financiare, în special operații ale autorității contractante efectuate în scopul atragerii de resurse financiare și/sau de capital, precum și prestarea de servicii de către bănci centrale;
 - se refera la angajarea de forță de muncă, respectiv încheierea de contracte de muncă;
 - se refera la prestarea de servicii de cercetare-dezvoltare remunerate în totalitate de către autoritatea contractanta și ale căror rezultate nu sunt destinate, în mod exclusiv, autorității contractante pentru propriul beneficiu.
- Atunci când contractul de achiziție publică este atribuit ca urmare a:
 - unui acord internațional încheiat în conformitate cu prevederile Tratatului cu unul sau mai multe state care nu sunt membre ale Uniunii Europene și care vizează

furnizarea de produse, prestarea de servicii sau execuția de lucrări, destinate implementării ori exploataării unui proiect în comun cu statele semnatare, și numai dacă prin acordul respectiv a fost menționată o procedură specifică pentru atribuirea contractului respectiv;

- unui acord internațional referitor la *staționarea de trupe* și numai dacă prin acordul respectiv a fost prevăzută o procedură specifică pentru atribuirea contractului respectiv;
 - aplicării unei *proceduri specifice* unor organisme și instituții internaționale.
 - aplicării unei *proceduri specifice* prevăzute de legislația comunitară, în contextul programelor și proiectelor de cooperare teritorială.
- Pentru atribuirea contractului de servicii unei alte autorități contractante sau unei asocieri de autorități contractante, în cazul în care acestea beneficiază de un drept exclusiv pentru prestarea serviciilor respective, în virtutea legii ori a altor acte cu caracter normativ care sunt publicate, în măsura în care acestea sunt compatibile cu prevederile Tratatului.
 - O.U.G. nr. 34/2006 nu se aplică în cazul în care contractul de concesiune: (a) este atribuit într-una dintre situațiile prevăzute la art. 12-14; (b) se atribuie de către o autoritate contractantă ce desfășoară între activitățile sale una sau mai multe dintre activitățile relevante prevăzute la art. 232-241, în cazul în care contractul de concesiune are ca obiect efectuarea respectivelor activități; sau (c) are ca scop concesiunea bunurilor publice, dar numai în cazul în care, prin obiectul respectivului contract, autoritatea contractantă nu urmărește dobândirea execuției unei lucrări sau a unui serviciu, fapt care ar încadra contractul respectiv fie în categoria contractelor de achiziție publică, fie în categoria contractelor de concesiune a căror atribuire este reglementată O.U.G. nr. 34/2006.
 - ◆ O.U.G. nr. 34/2006 nu se aplică atunci când este necesară achiziționarea unor lucrări sau servicii suplimentare/adiționale care nu au fost incluse în contractul de concesiune inițial, dar care datorită unor circumstanțe neprevăzute au devenit necesare pentru îndeplinirea contractului în cauză, dacă se respectă, în mod cumulativ, următoarele condiții: (a) atribuirea să fie făcută contractantului inițial; (b) lucrările sau serviciile suplimentare/adiționale nu pot fi, din punct de vedere tehnic și economic, separate de contractul inițial fără apariția unor inconveniente majore pentru autoritatea contractantă sau, deși separabile de contractul inițial, sunt strict necesare în vederea îndeplinirii

acestui; (c) valoarea cumulată a contractelor atribuite pentru lucrări și servicii suplimentare/adiționale nu depășește 50% din valoarea contractului inițial.

- ◆ O.U.G. nr. 34/2006 nu se aplică pentru contractele sectoriale care sunt atribuite cu scopul de a se achiziționa: (i) produse care urmează să fie revândute sau închiriate unor terțe părți, în condițiile în care autoritatea contractanta nu beneficiază de un drept special sau exclusiv în acest sens, iar alte persoane au și ele dreptul de a vinde sau de a închiria produse similare în aceleași condiții ca și autoritatea contractantă; (ii) produse, servicii sau lucrări destinate efectuării unor activități relevante într-un stat terț Uniunii Europene, în condițiile în care în efectuarea respectivelor activități nu intervine utilizarea fizică a unei rețele sau a unui areal geografic din Comunitatea Europeană.
- ◆ O.U.G. nr. 34/2006 nu se aplica pentru contractele atribuite de către autoritatea contractanta care se încadrează în una dintre categoriile prevăzute la art. 8 lit. d) sau e) și care au ca obiect achiziția de produse, servicii sau lucrări destinate desfășurării altor activități decât activitățile relevante. De asemenea, pentru contractul care are ca obiect cumpărarea de apă, dacă acesta este atribuit de o autoritate contractanta care efectuează activități relevante de natura celor prevăzute la art. 232. Totodată, nu se aplică pentru contractul care are ca obiect cumpărarea de energie, de produse energetice ale industriei extractive sau de alți combustibili destinați producției de energie, dacă acesta este atribuit de o AC care efectuează activități de natura celor prevăzute la art. 235 și art. 241 lit. a).
- ◆ O.U.G. nr. 34/2006 nu se aplică pentru atribuirea contractului sectorial: (i) de către o autoritate contractanta unei întreprinderi afiliate acesteia; (ii) de către o asociere de mai multe autorități contractante, formată exclusiv cu scopul de a derula o activitate relevantă, unei întreprinderi afiliate la una dintre autoritățile contractante respective. Aceste prevederi sunt aplicabile: (*) în cazul unui contract de furnizare, numai dacă cel puțin 80% din cifra medie de afaceri în domeniul furnizării de produse, din ultimii 3 ani, a întreprinderii afiliate provine din furnizarea de astfel de produse pentru întreprinderile cu care este afiliată; (**) în cazul unui contract de servicii, numai dacă cel puțin 80% din cifra medie de afaceri în domeniul serviciilor, din ultimii 3 ani, a întreprinderii afiliate provine din prestarea de astfel de servicii pentru întreprinderile cu care este afiliată; (***) în cazul unui contract de lucrări, numai dacă cel puțin 80% din cifra medie de afaceri în domeniul lucrărilor, din ultimii 3 ani, a întreprinderii afiliate provine din execuția de astfel de lucrări pentru întreprinderile cu care este afiliată.

- ◆ O.U.G. nr. 34/2006 nu se aplică pentru atribuirea contractului sectorial: (i) de către o asocieră de mai multe autorități contractante, formata exclusiv cu scopul de a derula o activitate relevantă, uneia dintre autoritățile contractante respective; (ii) de către o autoritate contractanta unei asocieri de autorități contractante din care ea însăși face parte și care a fost formata exclusiv cu scopul de a derula o activitate relevantă. Aceste prevederi sunt aplicabile numai dacă asocieră a fost înființată pentru efectuarea activității relevante pe o perioadă de cel puțin 3 ani, iar instrumentul juridic prin care s-a înființat asocieră prevede ca autoritățile contractante în cauză vor face parte din asocieră respectivă pentru o perioadă cel puțin egala cu cea menționată.
- ◆ O.U.G. nr. 34/2006 nu se aplică pentru atribuirea contractelor sectoriale în cazul în care activitatea relevantă pentru care sunt destinate este expusă direct concurenței, pe o piață la care accesul nu este restricționat.

In cazul achizitionarii de Servicii dintre cele cuprinse in Anexa 2B:

- ◆ aplicarea ordonanței se impune numai pentru contracte a căror valoare este mai mare sau egală cu cea prevăzută la art. 57 alin. (2) (*publicarea in JOUE a anunțului de atribuire*) și se limitează la prevederile art. 35-38 (*caietul de sarcini*) și art. 56 (*obligativitatea publicării anunțului de atribuire*) și la aplicarea pe tot parcursul procedurii de atribuire a principiilor prevăzute la art. 2 alin. (2) (*principiile AP*). Contestațiile privind procedura de atribuire a contractelor de servicii din categoria celor incluse în anexa nr. 2B, a căror valoare este egală sau mai mare decât cea prevăzută la art. 57 alin. (2), se soluționează potrivit dispozițiilor cap. IX (*soluționarea contestațiilor*).
- ◆ *Serviciile cuprinse în cadrul Anexei 2B + Anexa 2A* - în cazul în care contractul de achiziție publică are ca obiect, alături de prestarea de servicii din categoria celor incluse în anexa nr. 2B, și prestarea de servicii din categoria celor incluse în anexa nr. 2A, prevederile acestea sunt aplicabile numai dacă valoarea estimată a serviciilor incluse în anexa 2B este mai mare decât valoarea estimată a serviciilor incluse in anexa 2A.
- ◆ *Combinarea serviciilor din Anexa 2B și Anexa 2A* - autoritatea contractantă **nu are dreptul** de a combina, in cadrul aceluiași contract, servicii incluse atât în anexa nr. 2B, cât și în anexa nr. 2A, cu scopul de a beneficia de aplicarea prevederilor de mai sus, atunci când atribuie respectivul contract de achiziție publică.

3.2. Autorități contractante, reguli de estimare a valorii contractelor de achiziție publică

3.2.1. Autorități contractante

Este autoritate contractantă în sensul O.U.G. nr. 34/2006:

a) oricare organism al statului - autoritate publică sau instituție publică - care acționează la nivel central ori la nivel regional sau local;

b) oricare organism, altul decât unul dintre cele prevăzute la lit. a), cu personalitate juridică, care a fost înființat pentru a satisface nevoi de interes general fără caracter comercial sau industrial și care se află cel puțin în una dintre următoarele situații:

- este finanțat, în majoritate, de către o autoritate contractantă, astfel cum este definită la lit. a), sau de către un alt organism de drept public;

- se află în subordinea sau este supusă controlului unei autorități contractante, astfel cum este definită la lit. a), sau unui alt organism de drept public;

- în componența consiliului de administrație/organului de conducere sau de supervizare, mai mult de jumătate din numărul membrilor acestuia sunt numiți de către o autoritate contractantă, astfel cum este definită la lit. a), sau de către un alt organism de drept public;

c) oricare asociere formată de una sau mai multe autorități contractante dintre cele prevăzute la lit. a), b), d) sau e);

d) oricare întreprindere publică ce desfășoară una sau mai multe dintre activitățile prevăzute la cap. VIII secțiunea 1, atunci când aceasta atribuie contracte de achiziție publică sau încheie acorduri-cadru destinate efectuării respectivelor activități;

e) oricare subiect de drept, altul decât cele prevăzute la lit. a) - d), care desfășoară una sau mai multe dintre activitățile prevăzute la cap. VIII secțiunea 1, în baza unui drept special sau exclusiv, astfel cum este acesta definit la art. 3 lit. k), acordat de o autoritate competentă, atunci când acesta atribuie contracte de achiziție publică sau încheie acorduri-cadru destinate efectuării respectivelor activități.

3.2.2. Reguli de estimare a valorii contractelor de achiziție publică

Principalele aspecte avute în vedere în cazul valorii estimate sunt următoarele:

- Determinarea valorii estimate:

- Autoritatea contractantă are obligația de a estima valoarea contractului de achiziție publică pe baza calculării și însumării *tuturor sumelor plătibile* pentru îndeplinirea contractului respectiv, fără taxa pe valoarea adăugată, luând în considerare orice

forme de opțiuni și, în măsura în care acestea pot fi anticipate la momentul estimării, orice eventuale suplimentări sau majorări ale valorii contractului. În cazul în care autoritatea contractantă a prevăzut, în conformitate cu prevederile ordonanței de urgență, posibilitatea de acordare a unor *premiu / prime* pentru candidați/ofertanți, atunci determinarea valorii estimate a contractului de achiziție publică trebuie să includă și valoarea premiilor/primelor respective.

- Momentul determinării valorii estimate:

- Valoarea estimată a contractului de achiziție publică trebuie să fie determinată înainte de inițierea procedurii de atribuire a contractului respectiv. Aceasta valoare trebuie să fie valabilă la momentul transmiterii spre publicare a anunțului de participare sau, în cazul în care procedura de atribuire nu presupune publicarea unui astfel de anunț, la momentul transmiterii invitației de participare.

Determinarea valorii estimate în cazul contractelor de furnizare:

- În cazul în care autoritatea contractantă își propune să dobândească produse care necesită și operațiuni/lucrări de instalare și punere în funcțiune, atunci valoarea estimată a acestui contract trebuie să includă și valoarea estimată a operațiilor/lucrărilor respective.

$$Ve = Vp + Vmipf,$$

unde: Ve = valoare estimată

Vp = valoarea produselor = număr bucăți x preț unitar

$Vmipf$ = valoare manoperă, instalare și punere în funcțiune

- În cazul în care, la data estimării valorii contractului de furnizare, autoritatea contractantă nu are încă stabilită modalitatea de dobândire a produselor, respectiv, cumpărare, inclusiv în rate, închiriere sau leasing, cu sau fără opțiune de cumpărare, atunci valoarea estimată a acestui contract trebuie să fie considerată ca fiind egală cu cea mai mare dintre valorile ce corespund fiecărui mod de dobândire a produselor.

$$Ve = Vpmax,$$

unde: Ve = valoare estimată

$Vpmax$ = valoarea cea mai mare aferentă dobândirii produselor

- În cazul în care, la data estimării valorii contractului de furnizare, autoritatea contractantă a stabilit modalitatea de dobândire a produselor, respectiv prin

cumpărare în rate, prin închiriere sau prin leasing cu sau fără opțiune de cumpărare, atunci metoda de estimare variază în funcție de durata contractului respectiv, astfel:

- dacă durata contractului este stabilită și este mai mică sau egală cu 12 luni, atunci valoarea estimată trebuie calculată prin însumarea tuturor ratelor plătibile pe întreaga durată a contractului respectiv;

$$Ve = Vr \times n,$$

unde: Ve = valoare estimată

Vr = valoare rată plătibilă

n = număr de luni < 12 luni

- dacă durata contractului este stabilită și este mai mare de 12 luni, atunci valoarea estimată trebuie calculată prin însumarea valorii totale a ratelor plătibile pe întreaga durată a contractului respectiv, la care se adaugă și valoarea reziduală estimată a produselor la sfârșitul perioadei pentru care s-a încheiat contractul;

$$Ve = (Vr \times N) + V_{\text{prez}}$$

unde: Ve = valoare estimată

Vr = valoare rată plătibilă

n = număr de luni > 12 luni

V_{prez} = valoare reziduală estimată

- dacă contractul se încheie pe o durată nedeterminată sau dacă durata acestuia nu poate fi determinată la data estimării, atunci valoarea estimată trebuie calculată prin multiplicarea cu 48 a valorii ratei lunare plătibile.

$$Ve = Vr \times 48 \text{ luni}$$

unde: Ve = valoare estimată

Vr = valoare rată plătibilă

- În cazul în care autoritatea contractantă și propune să atribuie un contract de furnizare care trebuie reînnoit într-o perioadă dată, atunci estimarea valorii acestui contract trebuie să aibă ca bază de calcul:
 - fie valoarea totală a tuturor contractelor de furnizare similare, atribuite în ultimele 12 luni, ajustată, dacă este posibil, cu modificările previzibile ce pot surveni în următoarele 12 luni în privința cantităților achiziționate și valorilor aferente;

$$Ve = \Sigma Vpsa$$

unde: Ve = valoarea estimată

$Vpsa$ = valoarea contractelor de furnizare similare atribuite în ultimul an, ajustată

- fie valoarea estimată totală a tuturor contractelor de furnizare similare care se anticipează că vor fi atribuite în următoarele 12 luni, începând din momentul primei livrări.

$$Ve = \Sigma Vpsv$$

unde: Ve = valoarea estimată

$Vpsv$ = valoarea contractelor de furnizare similare care urmează a fi atribuite în următoarele 12 luni, începând din momentul primei livrări

- În cazul în care autoritatea contractantă își propune să achiziționeze produse similare, dar defalcate pe LOTURI a căror cumpărare se realizează prin atribuirea mai multor contracte de furnizare distincte, atunci valoarea estimată se consideră a fi valoarea cumulată a tuturor loturilor. În cazul în care valoarea cumulată a tuturor loturilor depășește pragul valoric prevăzut la art. 124 lit. a), atunci autoritatea contractantă are dreptul de a aplica procedura cererii de ofertă numai pentru loturile care îndeplinesc, în mod cumulativ, următoarele condiții:
 - valoarea estimată, fără TVA, a lotului respectiv este mai mică sau egală cu echivalentul în lei a 75.000 euro;
 - valoarea cumulată a loturilor pentru care se aplică procedura cererii de ofertă nu depășește 20% din valoarea totală a produselor care urmează să fie furnizate.

Determinarea valorii estimate în cazul contractelor de servicii:

- În cazul în care autoritatea contractantă își propune să atribuie un contract de servicii pentru care nu se poate anticipa prețul total al prestației, dar este posibilă estimarea unui tarif mediu lunar, atunci metoda de estimare variază în funcție de durata contractului respectiv, astfel:
 - când durata contractului este stabilită și nu depășește 48 de luni, atunci valoarea estimată trebuie calculată având în vedere întreaga durată a contractului;

$$Ve = Vtm \times N, \text{ unde:}$$

V_{tm} = valoarea tarifului lunar mediu

N = număr de luni

- când durata contractului nu poate fi determinată sau depășește 48 de luni, atunci valoarea estimată trebuie calculată multiplicând valoarea lunara cu 48.
- $V_e = V_{tm} \times 48$ luni, unde:
- V_{tm} = valoarea tarifului lunar mediu

- În cazul în care autoritatea contractantă își propune să atribuie un contract de servicii care trebuie reînnoit într-o perioadă dată, atunci estimarea valorii acestui contract trebuie să aibă ca bază de calcul:

- fie valoarea totală a tuturor contractelor de servicii similare atribuite în ultimele 12 luni, ajustată, dacă este posibil, cu modificările previzibile ce pot surveni în următoarele 12 luni, în privința cantităților achiziționate și valorilor aferente;

$V_e = \Sigma V_{ssa}$, unde:

V_e = valoarea estimată

V_{ssa} = Σ valorilor contractelor de servicii similare atribuite în ultimele 12 luni, ajustată

- fie valoarea estimată totală a tuturor contractelor de servicii similare care se anticipează ca vor fi atribuite în următoarele 12 luni, începând din momentul primei prestații.

$V_e = \Sigma V_{ssv}$, unde:

V_e = valoarea estimată

V_{ssv} = Σ valorilor contractelor de servicii similare atribuite în ultimele 12 luni

- În cazul în care autoritatea contractantă își propune să achiziționeze servicii similare, dar defalcate pe LOTURI, a căror achiziționare face obiectul unor contracte distincte de servicii, atunci valoarea estimată se consideră a fi valoarea cumulată a tuturor loturilor. În cazul în care valoarea cumulată a tuturor loturilor depășește pragul valoric prevăzut la art. 124 lit. b), atunci autoritatea contractantă are dreptul de a aplica procedura cererii de ofertă numai pentru loturile care îndeplinesc, în mod cumulativ, următoarele condiții:
 - valoarea estimată, fără TVA, a lotului respectiv este mai mică sau egală cu echivalentul în lei a 75.000 euro;

- valoarea cumulată a loturilor pentru care se aplică procedura cererii de oferta nu depășește 20% din valoarea totală a serviciilor care urmează să fie prestate.
- În cazul în care autoritatea contractantă își propune să achiziționeze *servicii de asigurare*, atunci valoarea estimată a acestor contracte de servicii se calculează pe baza primelor de asigurare ce urmează a fi plătite, precum și a altor forme de remunerații aferente serviciilor respective.

$Ve = Vpa \times n$, unde:

Ve = valoarea estimată

Pa = prima de asigurare

n = număr de luni

- În cazul în care autoritatea contractantă își propune să achiziționeze *servicii bancare* sau alte servicii financiare, atunci valoarea estimată a acestor contracte de servicii se calculează pe baza taxelor, comisiunilor, dobânzilor și a oricăror alte forme de remunerații aferente serviciilor.

$Ve = T + C + D + A$, unde:

Ve = valoarea estimată

T = taxe

C = comisioane

D = dobânzi

A = alte remunerații aferente

- În cazul în care autoritatea contractantă își propune să achiziționeze *servicii de proiectare*, urbanism, inginerie și alte servicii tehnice, atunci valoarea estimată a acestor contracte de servicii se calculează pe baza onorariilor ce urmează a fi plătite și a oricăror alte forme de remunerații aferente serviciilor respective.

$Ve = O + A$, unde:

Ve = valoarea estimată

O = onorarii

A = alte remunerații aferente

- În cazul contractelor de servicii aferente realizării investițiilor publice și/sau a lucrărilor de intervenție asupra acestora, valoarea estimată cuprinde și quantumul aferent procentului de *diverse și neprevăzute*, astfel cum acestea au fost definite de către proiectant în devizul general, prin raportarea acestui procent la valoarea

estimată a contractului și fără a aduce atingere prevederilor art. 122 lit. i), respectiv art. 252 lit. j).

Determinarea valorii estimate în cazul contractelor de lucrări:

- În cazul în care autoritatea contractantă își propune să achiziționeze lucrări pentru care urmează să pună la dispoziție executantului materiale, utilaje, echipamente tehnologice sau orice alte amenajări și dotări necesare execuției lucrărilor, atunci valoarea estimată a respectivului contract de lucrări trebuie să includă atât costul lucrării care urmează să se execute, cât și valoarea totală a facilităților menționate.

$Ve = Cl + \sum Vf$, unde:

Ve = valoarea estimată

Vl = valoarea lucrării

Vf = valoarea facilităților

- În cazul în care obiectul contractului de lucrări îl constituie execuția unui ansamblu de lucrări care presupune, după caz, și furnizarea de echipamente, instalații, utilaje sau alte dotări aferente, atunci valoarea estimată se determină avându-se în vedere valoarea totală a întregului ansamblu.

$Ve = Vee + Vei + Veu + Ved$, unde:

Ve = valoarea estimată

Vee = valoarea estimată a echipamentelor

Vei = valoarea estimată a instalațiilor

Veu = valoarea estimată a utilajelor

Ved = valoarea estimată a dotărilor aferente

- Valoarea estimată cuprinde și quantumul aferent procentului de *diverse și neprevăzute*, astfel cum acestea au fost definite de către proiectant în devizul general, prin raportarea acestui procent la valoarea estimată a contractului și fără a aduce atingere prevederilor art. 122 lit. i), respectiv art. 252 lit. j).
- În cazul în care o lucrare permite execuția pe **obiecte / loturi**, pentru care autoritatea contractantă își propune să atribuie, unuia sau mai multor executanți, contracte distincte de lucrări, atunci valoarea estimată trebuie determinată avându-se în vedere valoarea cumulată a tuturor obiectelor/loturilor care intră în componența lucrării respective. În cazul în care valoarea cumulată a tuturor obiectelor/loturilor care intră

în componența lucrării respective depășește pragul valoric prevăzut la art. 124 lit. c), atunci autoritatea contractantă are dreptul de a aplica procedura cererii de ofertă numai pentru obiectele/loturile care îndeplinesc în mod cumulativ, următoarele condiții:

- valoarea estimată, fără TVA, a obiectului/lotului respectiv este mai mică sau egală cu echivalentul în lei a 500.000 euro;
- valoarea estimată cumulată a obiectelor/loturilor pentru care se aplica prezenta excepție nu depășește 20% din valoarea totală estimată a lucrării.

Determinarea valorii estimate în cazul concursului de soluții:

În cazul în care autoritatea contractantă își propune să organizeze un concurs de soluții, valoarea estimată care trebuie luată în considerare se determină astfel:

- a) dacă concursul de soluții este organizat ca o procedură independentă, valoarea estimată include valoarea tuturor premiilor/sumelor care urmează a fi acordate concurenților, inclusiv valoarea estimată a contractului de servicii care ar putea fi încheiat ulterior, conform prevederilor art. 122 lit. h) sau art. 252 lit. i), în cazul în care autoritatea contractantă nu a exclus această posibilitate în anunțul de participare la concurs;

$V_e = \sum V_p + V_{es}$, unde:

V_e = valoarea estimată

V_p = valoarea unui premiu

V_{es} = valoarea estimată a contractului de servicii care poate fi încheiat

- b) dacă concursul de soluții este organizat ca parte a unei proceduri de atribuire a unui contract de servicii, atunci valoarea estimată luată în considerare este valoarea estimată a contractului de servicii respectiv, în care se include valoarea eventualelor premii/sume.

Determinarea valorii estimate în cazul unui acord-cadru:

În cazul în care autoritatea contractantă își propune să încheie un acord cadru, atunci valoarea estimată se consideră a fi valoarea maximă estimată, fără TVA, a tuturor contractelor de achiziție publică ce se anticipează că vor fi atribuite în baza acordului-cadru respectiv, pe întreaga sa durată.

$Ve = \Sigma Ve \text{ max, unde:}$

$Ve = \text{valoarea estimată}$

$Ve \text{ max} = \text{valoarea maximă estimată, fără TVA, a tuturor contractelor de achiziție publică care se anticipează că vor fi atribuite în baza acordului-cadru respectiv, pe întreaga sa durată}$

Determinarea valorii estimate în cazul unui sistem dinamic de achiziții:

În cazul în care autoritatea contractantă își propune să utilizeze un sistem dinamic de achiziție, atunci valoarea estimată se consideră a fi valoarea maximă estimată, fără TVA, a tuturor contractelor de achiziție publică ce se anticipează că vor fi atribuite prin utilizarea sistemului de achiziție dinamic respectiv, pe întreaga sa durată.

$Ve = \Sigma Ve \text{ max, unde:}$

$Ve = \text{valoarea estimată}$

$Ve \text{ max} = \text{valoarea maximă estimată, fără TVA, a tuturor contractelor de achiziție publică care se anticipează că vor fi atribuite în baza sistemului dinamic de achiziție, pe întreaga sa durată}$

3.3 Tipuri de contracte și de proceduri

3.3.1. Tipuri de contracte

Contractele de achiziție publică sunt: contracte de furnizare (bunuri), contracte de servicii și contracte de lucrări.

Contractul de lucrări este acel contract care are ca obiect

- a) fie executia de lucrari legate de una dintre activitatile cuprinse in Anexa nr. 1 (OUG 34/2006) sau executia unei constructii;
- b) fie atat proiectarea, cat si executia de lucrari legate de una dintre activitatile cuprinse in Anexa nr. 1 (OUG 34/2006) sau atat proiectarea, cat si executia unei constructii;
- c) fie realizarea prin orice mijloace a unei constructii care corespunde necesitatii si obiectivelor AC, in masura in care acestea nu corespund prevederilor lit. a) si b).

Contractul de servicii este acel contract care:

- a) are ca obiect prestarea unuia sau mai multor servicii din Anexa 2A sau 2B
 - b) are ca obiect principal prestarea unor servicii și, cu titlu accesoriu, desfășurarea unor lucrări
- Contractul de achiziție publică care are ca obiect principal prestarea unor servicii și, cu titlu accesoriu, desfășurarea unor activități dintre cele prevăzute în Anexa nr. 1 este considerat contract de servicii.

Contractul de furnizare este acel contract care:

- a) are ca obiect furnizarea unuia sau mai multor produse, prin cumpărare /rate /închiriere /leasing/ cu sau fără opțiune de cumpărare.
- b) are ca obiect principal furnizarea de produse și, cu titlu accesoriu, operațiuni/lucrări de instalare și punere în funcțiune a acestora.

3.3.2 Tipuri de proceduri

Procedurile de atribuire a contractului de achiziție publică sunt:

- a) **licitația deschisă**, respectiv procedura la care orice operator economic interesat are dreptul de a depune oferta;
- b) **licitația restrânsă**, respectiv procedura la care orice operator economic are dreptul de a-și depune candidatura, urmând ca numai candidații selectați să aibă dreptul de a depune oferta;
- c) **dialogul competitiv**, respectiv procedura la care orice operator economic are dreptul de a-și depune candidatura și prin care autoritatea contractantă conduce un dialog cu candidații admiși, în scopul identificării uneia sau mai multor soluții apte să răspundă necesităților sale, urmând ca, pe baza soluției/soluțiilor, candidații selectați să elaboreze oferta finală;
- d) **negocierea**, respectiv procedura prin care autoritatea contractantă derulează consultări cu candidații selectați și negociază clauzele contractuale, inclusiv prețul, cu unul sau mai mulți dintre aceștia. Negocierea poate fi:
 - negociere cu publicarea prealabilă a unui anunț de participare;
 - negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare;
- e) **cererea de oferte**, respectiv procedura simplificată prin care autoritatea contractantă solicită oferte de la mai mulți operatori economici.
- f) **concursul de soluții**, procedură specială prin care autoritatea contractanta poate achiziționa, îndeosebi în domeniul amenajării teritoriului, al proiectării urbanistice și peisagistice, al arhitecturii sau în cel al prelucrării datelor, un plan sau un proiect, prin selectarea acestuia pe baze concurențiale de către un juriu, cu sau fără acordarea de premii.

Procedurile de regula pentru atribuirea contractelor de achiziție publică sunt licitația deschisă și licitație restrânsă , celelalte proceduri putand fi aplicate numai cu justificarea incadrarii in prevederile ordonantei.

CAPITOLUL IV - CONFLICTE DE INTERESE ȘI INCOMPATIBILITĂȚI

4.1. Considerații introductive

Într-un mediu aflat într-o schimbare rapidă cum este sectorul public, conflictele de interese vor fi întotdeauna o problemă de îngrijorare. O abordare mult prea strictă menită a controla exercitarea intereselor personale poate fi în conflict cu alte drepturi, sau poate fi inaplicabilă sau contra-productivă în practică, sau se poate dovedi descurajatoare pentru cei care vor să accedă în funcția publică. Prin urmare, o politică modernă de reglementare a unui conflict de interese ar trebui să încerce să ajungă la un echilibru, prin identificarea riscurilor de integritate pentru organizațiile publice și pentru funcționarii publici, să interzică formele inacceptabile de conflict, să administreze într-un mod adecvat situațiile de conflict de interese și făcând în același timp ca organizațiile publice și oficialii publici să fie conștienți de incidența și rezultatului unei astfel de situații, să asigure proceduri efective pentru identificarea, managementul și rezolvarea unor astfel de situații.

Conflictele de interese reprezintă starea de incompatibilitate între obiectivele a doi sau mai mulți actori publici. Deși de cele mai multe ori conflictul de interese este considerat în legislația celor mai multe state drept o abatere administrativă, impactul acestei forme de corupție, pentru că vorbim de o formă *soft* a corupției este major. Scăderea încrederii publice în actul de guvernare este cel mai nociv rezultat. Judecând după natura interesului, conflictul de interese poate fi împărțit în interese patrimoniale și nepatrimoniale.

Interesele patrimoniale se referă la existența unui câștig imediat sau potențial care poate fi obținut de un oficial public, numit sau ales, câștig care se obține prin intermediul unui membru al familiilor acestor categorii de persoane, care au proprietăți, dețin acțiuni, sau au o anumită poziție într-o companie care participă la o licitație pentru obținerea de contracte guvernamentale, acceptă cadouri sau alte atenții sau primesc un venit dintr-o a doua slujbă. Interesele nepatrimoniale de obicei se află în legătură cu puterea politică sau un control sporit. Ele pot apărea din relații personale sau de familie, sau din implicarea în diverse activități.

Un conflict de interese implică un conflict între datoria publică și interesul personal al oficialului public, unde interesul personal al unui oficial public ar putea influența în mod necorespunzător îndeplinirea sarcinilor și obligațiilor oficiale. Conform Legii nr. 161/2003 prin conflict de interese se înțelege situația în care persoana ce exercită o demnitate publică sau o funcție publică are un interes personal de natură patrimonială, care ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor care îi revin potrivit Constituției și altor acte

normative. Aceste norme se aplică persoanelor care exercită următoarele demnități publice și funcții publice:

- consilier prezidențial și consilier de stat din Administrația Prezidențială;
- prim-ministru, ministru, ministru delegat, secretar de stat, subsecretar de stat și funcțiile asimilate acestora, prefect și subprefect;
- aleși locali;
- funcționari publici, numiți sau care își desfășoară activitatea în baza Legii nr. 188/1999 privind Statutul funcționarilor publici

Principiile care stau la baza prevenirii conflictului de interese în exercitarea demnităților și funcțiilor publice sunt:

- imparțialitatea,
- integritatea,
- transparența deciziei și
- supremația interesului public

4.2. Incompatibilități privind funcționarii publici

Calitatea de funcționar public este incompatibilă cu orice altă funcție publică decât cea în care a fost numit, precum și cu funcțiile de demnitate publică. Funcționarii publici nu pot deține alte funcții și nu pot desfășura alte activități, remunerate sau neremunerate, după cum urmează:

- a) în cadrul autorităților sau instituțiilor publice;
- b) în cadrul cabinetului demnitarului, cu excepția cazului în care funcționarul public este suspendat din funcția publică, în condițiile legii, pe durata numirii sale;
- c) în cadrul regiilor autonome, societăților reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, ori în alte unități cu scop lucrativ din sectorul public;
- d) în calitate de membru al unui grup de interes economic.

Funcționarii publici care, în exercitarea funcției publice, au desfășurat activități de monitorizare și control cu privire la societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, republicată, cu modificările și completările ulterioare, sau alte unități cu scop lucrativ nu pot să-și desfășoare activitatea și nu pot acorda consultanță de specialitate la aceste societăți timp de 3 ani după ieșirea din corpul funcționarilor publici.

Funcționarii publici nu pot fi mandatați ai unor persoane în ceea ce privește efectuarea unor acte în legătură cu funcția publică pe care o exercită.

Nu se află în situație de incompatibilitate funcționarul public care:

a) este desemnat printr-un act administrativ, emis în condițiile legii, să reprezinte interesele statului în legătură cu activitățile desfășurate de operatorii economici cu capital ori patrimoniu integral sau majoritar de stat, în condițiile rezultate din actele normative în vigoare;

b) este desemnat printr-un act administrativ, emis în condițiile legii, să participe în calitate de reprezentant al autorității ori instituției publice în cadrul unor organisme sau organe colective de conducere constituite în temeiul actelor normative în vigoare;

c) exercită un mandat de reprezentare, pe baza desemnării de către o autoritate sau instituție publică, în condițiile expres prevăzute de actele normative în vigoare.

Nu se află în situație de incompatibilitate funcționarul public care este desemnat prin act administrativ pentru a face parte din echipa de proiect finanțat din fonduri comunitare nerambursabile post-aderare, precum și din împrumuturi externe contractate sau garantate de stat rambursabile sau nerambursabile, cu excepția funcționarilor publici care exercită atribuții ca auditor sau atribuții de control asupra activității derulate în cadrul acesteia și a funcționarilor publici care fac parte din echipa de proiect, dar pentru care activitatea desfășurată în cadrul respectivei echipe generează o situație de conflict de interese cu funcția publică pe care o ocupă.

Funcționarii publici nu pot fi mandatați ai unor persoane în ceea ce privește efectuarea unor acte în legătură cu funcția publică pe care o exercită.

Nu sunt permise raporturile ierarhice directe în cazul în care funcționarii publici respectivi sunt soți sau rude de gradul I. Această regulă se aplică și în cazul în care șeful ierarhic direct are calitatea de demnitar.

Funcționarii publici pot exercita funcții sau activități în domeniul didactic, al cercetării științifice și al creației literar-artistice.

Funcționarul public poate candida pentru o funcție eligibilă sau poate fi numit într-o funcție de demnitate publică.

Raportul de serviciu al funcționarului public se suspendă:

- pe durata campaniei electorale, până în ziua ulterioară alegerilor, dacă nu este ales;
- până la încetarea funcției eligibile sau a funcției de demnitate publică, în cazul în care funcționarul public a fost ales sau numit.

Funcționarii publici pot fi membri ai partidelor politice legal constituite.

Funcționarilor publici le este interzis să fie membri ai organelor de conducere ale partidelor politice și să exprime sau să apere în mod public pozițiile unui partid politic.

Funcționarii publici care, potrivit legii, fac parte din categoria înalților funcționari publici nu pot fi membri ai unui partid politic, sub sancțiunea destituirii din funcția publică.

4.3. Modalități de identificare, prevenire și soluționare a situațiilor de conflict de interese/incompatibilitate, nereguli, fraudă, în contextul fondurilor structurale

Procesul de implementare a fondurilor europene nerambursabile presupune pentru personalul implicat în gestionarea programelor finanțate din aceste fonduri, pe lângă respectarea principiilor ce guvernează statutul funcției lor, și aplicarea cerințelor regulamentelor UE privind managementul financiar sănătos, ceea ce implică și **utilizarea corectă și transparentă a fondurilor europene nerambursabile.**

Din aceste considerente, îndeplinirea cu strictețe a cerințelor legale în ceea ce privește regimul incompatibilităților și evitarea apariției situațiilor de conflicte de interese de către personalul implicat în gestionarea programelor finanțate din fondurile europene nerambursabile constituie o cerință fundamentală, în vederea protejării intereselor financiare ale Uniunii Europene.

Conduita acestui personal trebuie să aibă în vedere nu doar respectarea literei legii, ci și respectarea unor valori mai largi, cum ar fi: integritatea morală, imparțialitatea, corectitudinea, profesionalismul, lipsa intereselor private și prioritatea interesului public.

Codul de conduită clarifică modul în care se aplică principiile și regulile generale privind regimul incompatibilităților și al situațiilor în care pot să apară conflictele de interese, prevăzute în legislația națională și europeană în vigoare, în cazul personalului implicat în gestionarea fondurilor europene nerambursabile, în condițiile proceselor și activităților specifice implementării programelor finanțate din aceste fonduri.

Codul de conduită constituie un îndrumar pentru prevenirea și evitarea situațiilor referitoare la conflictele de interese și/sau incompatibilitățile în care se poate afla personalul implicat în gestionarea fondurilor europene nerambursabile.

Apariția situațiilor prevăzute în *Cod* determină aplicarea legislației în vigoare și atrage, după caz, răspunderea disciplinară, civilă ori penală, în condițiile legii.

În exercitarea atribuțiilor sale oficialul public de execuție are obligația de a respecta următoarele reguli:

1. Oficialul public **nu poate exercita funcții în alte domenii de activitate din sectorul privat** care sunt în legătură directă cu atribuțiile funcției publice.

2. Oficialul public **nu poate exercita funcții în alte domenii de activitate din sectorul privat** care sunt în legătură indirectă cu atribuțiile funcției publice.

Noțiunea de „legătură indirectă” cu atribuțiile funcției publice nu este explicată de legislația în vigoare și nu există o interpretare unitară a autorităților competente. Astfel, stabilirea legăturii indirecte cu atribuțiile funcției publice se face de la caz la caz, pe baza interpretării autorităților competente să se pronunțe cu privire la situațiile de incompatibilitate. Codul de conduită nu poate oferi o interpretare general aplicabilă situațiilor care reprezintă activitate aflată în legătură indirectă cu atribuțiile funcției publice.

Oficialul public **nu poate fi implicat în activități din domeniul privat** care au legătură directă sau indirectă cu proiectele finanțate din programul în cadrul căruia desfășoară activități de gestionare, astfel:

a) Participarea în proiectele finanțate din programul în cadrul căruia desfășoară activități de gestionare:

➤ **Nu poate participa în domeniul privat la elaborarea de proiecte** pentru finanțare din programul în cadrul căruia oficialul public desfășoară activități în legătură cu:

- pregătirea și lansarea apelurilor de proiecte;
- evaluarea și selecția proiectelor;
- aplicarea vizei de control financiar preventiv propriu;
- verificarea cererilor de rambursare/plată și autorizarea sumelor de rambursat.

➤ **Nu poate participa în domeniul privat la managementul proiectelor** finanțate din programul în cadrul căruia oficialul public desfășoară activități în legătură cu:

- evaluarea și selecția proiectelor;
- monitorizarea proiectelor;
- verificarea cererii de rambursare/plată și autorizarea sumelor de rambursat;
- aplicarea vizei de control financiar preventiv propriu;
- constatarea neregulilor, stabilirea debitelor și/sau a corecțiilor financiare.

➤ **Nu poate participa în domeniul privat la realizarea activităților de implementare a proiectelor** finanțate din programul în cadrul căruia oficialul public are atribuții legate de:

- evaluarea și selecția proiectelor;
- monitorizarea proiectelor;
- verificarea cererii de rambursare și autorizarea sumelor de rambursat;

- aplicarea vizei de control financiar preventiv propriu;
- constatarea neregulilor, stabilirea debitelor și/sau a corecțiilor financiare.

➤ **Nu poate fi implicat în procesul de evaluare și selecție a proiectelor sau de verificare și autorizare a cererilor de rambursare/plată** oficialul public care deține părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre solicitanți/ beneficiari sau face parte din consiliul de administrație/organul de conducere ori de supervizare a unuia dintre solicitanți/beneficiari.

➤ Oficialul public care este soț/soție, rudă sau afin până la gradul II inclusiv* cu persoane care dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre solicitanți/beneficiari, ori care fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere sau de supervizare a unuia dintre solicitanți/beneficiari **nu poate fi implicat în:**

- evaluarea și selecția proiectelor,
- monitorizarea proiectelor,
- verificarea cererilor de rambursare și autorizarea sumelor de rambursat,
- acordarea vizei de control financiar preventiv propriu
- constatarea neregulilor, stabilirea debitelor și/sau a corecțiilor financiare.

➤ Oficialul public din *Autoritatea de certificare și/sau Autoritatea de certificare și plată* care are responsabilitatea verificării declarațiilor de cheltuieli/cererilor de plată în vederea certificării sumelor către Comisia Europeană **nu poate fi implicat în managementul sau implementarea proiectelor** finanțate din fonduri europene nerambursabile.

b) Activități de formator:

➤ Oficialul public **nu poate desfășura activități remunerate de formator** în cadrul proiectelor finanțate din fonduri europene nerambursabile dacă a fost implicat în cadrul *Autorității* în evaluarea și selecția proiectului finanțat din programul pe care acea *Autoritate* îl gestionează.

➤ Oficialul public **nu poate fi implicat în monitorizarea, verificarea și autorizarea sumelor** solicitate la rambursare/plată pentru proiectele finanțate din programul gestionat de *Autoritate*, în cadrul cărora desfășoară activități de formator.

c) Implicarea în contractele de achiziție publică încheiate în cadrul proiectelor finanțate din programul pe care îl gestionează respectiva Autoritate:

* Conform art. 11 din OUG nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și-sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr. 461 din 30/06/2011

➤ **Nu poate participa în domeniul privat** din partea ofertantului câștigător la elaborarea documentației de atribuire și/sau în cadrul contractelor de achiziție publică realizate pentru implementarea proiectelor finanțate din programul în cadrul căruia oficialul public are atribuții legate de:

- evaluarea și selecția proiectelor
- monitorizarea proiectelor
- verificarea cererii de rambursare/plată și autorizarea sumelor de rambursat
- aplicarea vizei de control financiar preventiv propriu
- constatarea neregulilor, stabilirea debitelor și/sau a corecțiilor financiare

d) Implicarea în proiectele finanțate din axa prioritară de asistență tehnică a programului gestionat:

➤ Pentru realizarea activităților proprii, *Autoritatea* poate achiziționa servicii de consultanță specializate, prin achiziție publică. Oficialul public din *Autoritate* **nu poate fi implicat** în realizarea activităților externalizate, din partea ofertantului câștigător, dacă respectivele atribuții sunt prevăzute în fișa postului.

➤ Oficialul public **nu poate fi implicat** în realizarea acelor atribuții din fișa postului care vizează urmărirea realizării contractelor de achiziție publică încheiate de *Autoritate* în calitate de autoritate contractantă, dacă o rudă sau un afin până la gradul IV inclusiv* este implicat în realizarea activităților în cadrul contractului de achiziție publică, din partea ofertantului câștigător.

e) Contractarea serviciilor de evaluare a proiectelor și/sau de verificare a cererilor de rambursare:

➤ Oficialul public responsabil cu verificarea și/sau aprobarea listei de proiecte propuse de evaluatori **nu poate fi implicat** în elaborarea, managementul și implementarea proiectelor finanțate prin programul gestionat.

➤ Oficialul public responsabil de verificarea și/sau aprobarea sumelor propuse spre autorizare de experții cărora le-a fost externalizată această atribuție, **nu poate fi implicat** în managementul sau implementarea proiectelor finanțate din programul gestionat.

f) Utilizarea de către oficialul public în scop personal a informațiilor la care are acces în temeiul activității pe care o desfășoară în cadrul programului

* Conform art. 69 din OUG nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii

➤ Oficialul public **nu are dreptul de a utiliza informațiile** obținute în virtutea funcției, în scopul de a obține pentru sine sau pentru altul bani, bunuri ori alte foloase necuvenite

B. În exercitarea atribuțiilor oficialul public de conducere și demnitarul au obligația de a respecta următoarele reguli:

1. Oficialul public de conducere **nu poate fi implicat în domeniul privat** în elaborarea, managementul sau implementarea proiectelor finanțate în cadrul programului gestionat.

2. Demnitarul coordonator **nu poate deține funcția** de președinte, vicepreședinte, director general, director, administrator, membru al consiliului de administrație sau cenzor la societățile comerciale, băncile sau alte instituții de credit, societățile de asigurare și cele financiare, precum și la instituțiile publice beneficiare de proiecte finanțate din programul pe care îl gestionează.

3. Demnitarul coordonator **nu poate fi implicat în luarea deciziilor** privind aprobarea, managementul și implementarea proiectelor finanțate din programul pe care îl gestionează, dacă o rudă sau afin până la gradul II inclusiv* este implicată, în domeniul privat sau public, în proiectele finanțate din acel program.

4.4. Conflictul de interese în materia achizițiilor publice

Sediul materiei

Reglementări naționale

➤ Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii (OUG nr. 34/2006)

Art. 33¹;

Art. 66-70.

➤ Hotărârea Guvernului nr. 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 (HG nr. 925/2006);

Art. 2;

* Conform OUG nr. 66/2011. privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și-sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, Publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr.461 din 30/06/2011

Art. 74-76.

- Ordinul Președintelui ANRMAP nr. 170/2012 privind interpretarea art. 69¹ din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii.
- Ordinul Președintelui ANRMAP nr. 543/2.366/1.446/1.489/1.441/879/2013 pentru aprobarea Ghidului privind principalele riscuri identificate în domeniul achizițiilor publice și recomandările Comisiei Europene ce trebuie urmate de autoritățile de management și organismele intermediare în procesul de verificare a procedurilor de achiziții publice.
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora (OUG nr. 66/2011);
Art. 14-16.
- Hotărârea Guvernului nr. 875/2011 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora (HG nr. 875/2011).
- Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcției publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției:
Art.70-79;
Art.111
- Legea nr. 176/2010 privind integritatea în exercitarea funcțiilor și demnităților publice, pentru modificarea și completarea Legii nr. 144/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Integritate, precum și pentru modificarea și completarea altor normative:
Art.20-26.
- Legea nr. 7/2004 privind Codul de conduită a funcționarilor publici
Art.4

Reglementări europene:

- Regulamentul (UE, Euratom) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii și de abrogare a Regulamentului (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului:
Art. 57;
Art. 107.
- Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE
Art. 24.
- Comunicarea Comisiei – Carte verde privind modernizarea politicii UE în domeniul achizițiilor publice – Către o piață europeană a achizițiilor publice mai performantă (COM(2011) 15 final).
- Notă informativă privind indicatorii de fraudă pentru FEDR, FSE și FC, elaborată de Comisia Europeană (COCOF 09/0003/00-RO).

Comunicarea Comisiei – Carta verde privind modernizarea politicii UE în domeniul achizițiilor publice – Către o piață europeană a achizițiilor publice mai performantă [COM(2011) 15 final] a evidențiat, în cadrul mai larg al eforturilor de reformare a reglementărilor privind achizițiile publice, necesitatea definirii, la nivel comunitar, a unor norme specifice privind prevenirea și sancționarea conflictelor de interese, în vederea îmbunătățirii standardului european comun de protecție împotriva practicilor comerciale neloiale. Aceste demersuri sunt cu atât mai necesare cu cât directivele din materia achizițiilor – Directiva 2004/17/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 de coordonare a procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice în sectoarele apei, energiei, transporturilor și serviciilor poștale și Directiva 2004/18/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 31 martie 2004 privind coordonarea procedurilor de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări, de bunuri și de servicii – nu includ dispoziții exprese cu privire la conflictul de interese.

Comunicarea Comisiei definește conflictul de interese ca reprezentând acea situație în care anumite persoane implicate în deciziile de atribuire a contractelor au obligații profesionale sau personale concurente sau interese personale sau financiare care le împiedică să își îndeplinească atribuțiile în mod corect și imparțial, sau în care o persoană are capacitatea de a influența procesul decizional al autorității contractante pentru a-și proteja propriile interese.

Prima referire expresă la conflictul de interese a fost consacrată legal în art. 24 din Directiva 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind

achizițiile publice și de abrogare a Directivei 2004/18/CE, potrivit căruia ”statele membre se asigură că autoritățile contractante iau măsurile adecvate pentru a preveni, identifica și remedia conflictele de interese apărute în desfășurarea procedurilor de achiziție, astfel încât să se evite orice denaturare a concurenței și să se asigure un tratament egal pentru toți operatorii economici”. Potrivit tezei a 2-a a aceleiași prevederi legale, ”conceptul de conflict de interese acoperă cel puțin orice situație în care membrii personalului autorității contractante sau ai unui furnizor de servicii de achiziție care acționează în numele autorității contractante care sunt implicați în desfășurarea procedurii de achiziție sau care pot influența rezultatul acesteia au, în mod direct sau indirect, un interes financiar, economic sau un alt interes personal, care ar putea fi perceput ca element care compromite imparțialitatea sau independența lor în contextul procedurii de achiziție”.

Legislația românească din material achizițiilor publice adoptă o soluție mixtă pentru măsurile menite să asigure evitarea și prevenirea conflictelor de interese stabilind pe de o parte situații concrete în care prezumția de conflict de interese operează, iar, pe de altă parte, a prevăzut și referințe mai flexibile, care să permită adaptarea la alte situații decât cele concret individualizate.

Incidența unui conflict de interese în materia achizițiilor este condiționată, pe de o parte, de calitatea persoanelor vizate, iar, pe de altă parte, de existența unui interes privat al respectivelor persoane, care este de natură să împiedice îndeplinirea obiectivă și imparțială a sarcinilor ce le revin fie în cadrul procedurii de atribuire, fie ca persoane cu funcții de decizie în cadrul autorității contractante.

Legislația națională din materia achizițiilor publice (în speță, O.U.G. nr. 34/2006 și H.G. nr. 925/2006) nu conține o definiție propriu-zisă a noțiunii de conflict de interese, legiuitorul român optând în schimb pentru stabilirea, clară și precisă, a situațiilor de natură să determine apariția unui conflict de interese și/sau manifestarea concurenței neloiale.

Analizând formularea situațiilor de conflict de interese din OUG nr. 34/2006 se poate deduce, implicit, că, în ceea ce privește persoanele implicate în procesul de verificare/evaluare a candidaturilor/ofertelor, conflictul poate fi generat de un interes de natură să afecteze imparțialitatea respectivelor persoane pe parcursul procesului de verificare/evaluare.

OUG nr. 34/2006 face trimitere la reglementarea dată conflictului de interese prin Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnității publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției;

conform art. 70 din acest act normativ, conflictul de interese *„reprezintă situația în care persoana ce exercită o demnitate publică sau o funcție publică are un interes personal de natură patrimonială, care ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor care îi revin potrivit Constituției și altor acte normative.”*

Definiția privind conflictul de interese citată din Legea nr. 161/2003 vizează o anumită categorie de persoane (demnitarii și funcționarii publici), iar prin comparație cu reglementările comunitare în domeniu, relevă un domeniul de aplicare mult mai restrâns, prin raportare exclusivă la dimensiunea materială a interesului privat. În contextul de față și cu referire strictă la funcționarii publici, prezintă importanță și definiția dată conflictului de interese la art. 4 lit. e) din Legea nr. 7/2004 Codul de conduită a funcționarilor publici: *„acea situație sau împrejurare în care interesul personal, direct ori indirect, al funcționarului public contravine interesului public, astfel încât afectează sau ar putea afecta independența și imparțialitatea sa în luarea deciziilor ori îndeplinirea la timp și cu obiectivitate a îndatoririlor care îi revin în exercitarea funcției publice deținute.”* Legea nr. 7/2004 nu limitează conflictul doar la interesele de natură patrimonială, ci apelează la o formulare generală, mult mai apropiată de definițiile din reglementările comunitare.

Din perspectiva acestei reglementări, se constată faptul că în situația în care persoanele implicate în procedura de atribuire sau cele cu funcții de decizie sunt funcționari publici, autoritatea contractantă trebuie să verifice incidența conflictului de interese inclusiv prin raportare la definiția din Legea nr. 7/2004, fără a se limita la situațiile expres prevăzute de OUG nr. 34/2006.

În mod similar cu OUG nr. 34/2006, nici OUG nr. 66/2011 nu include o definiție a conflictului de interese, utilizându-se în schimb o referință generică pentru determinarea acestei noțiuni: astfel, conform art.2 alin (4), termenul de conflict de interese are semnificația dată de reglementările incidente și de ghidurile lor de aplicare, emise de Uniunea Europeană. Folosirea acestei norme de trimitere este justificată și de domeniul de aplicare al OUG nr. 66/2011, respectiv prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, care reclamă o flexibilitate mai mare a termenilor utilizați, pentru a răspunde cerințelor specifice asociate fiecărui tip de fond.

Această formulare permite, practic, preluarea, în ceea ce privește aplicarea OUG nr. 66/2011, a definițiilor din reglementările comunitare, astfel că, în lumina dispozițiilor art. 14, alin (1) din OUG nr. 66/2011, interpretarea extinsă a conflictului de interese se aplică și în

cazul acelor beneficiari de fonduri comunitare, persoane fizice/juridice de drept privat, care au obligația derulării procedurilor de atribuire cu respectarea OUG nr. 34/2006.

Constatăm astfel că noțiunea de conflict de interese trebuie interpretată într-o manieră cât mai largă „conflict între îndatoririle profesionale și interesele private ale unui funcționar public (sau a unei persoane care acționează în contul unei autorități publice), care pot fi percepute de natură a afecta executarea imparțială și obiectivă a îndatoririlor”.

Prin urmare, se recomandă beneficiarilor de fonduri comunitare, care desfășoară achiziții guvernate de dispozițiile OUG nr. 34/2006, să verifice incidența oricărui tip de interes personal, care ar putea să compromită îndeplinirea, în mod obiectiv și cu imparțialitate, a atribuțiilor ce revin persoanelor implicate în procesul de verificare/evaluare a candidaturilor/ofertelor sau persoanelor cu funcții de decizie în cadrul respectivilor beneficiari.

În analiza situațiilor de conflicte de interese reglementate de legislația națională, este necesară efectuarea unor diferențieri între situații, pornind de la identitatea vizuală, pe de o parte, situațiile care vizează autoritatea contractantă, în sensul că împiedică implicarea anumitor persoane în procesul verbal de verificare/evaluare a candidaturilor/ofertelor, iar, pe de altă parte, situațiile care vizează operatorii economici, în sensul că împiedică participarea acestora la procedura de achiziții publice, în calitate de candidat/ofertant/subcontractant/terț susținător, după caz.

➤ **Situații de conflicte de interese care vizează persoanele implicate, din partea autorității contractante, în procesul de verificare/evaluare a candidaturilor/ofertelor**

Conform art. 69 din OUG nr. 34/2006, nu au dreptul să fie implicați în procesul de verificare/evaluare a candidaturilor/ofertelor:

- a) Persoanele care dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre ofertanți/candidați sau subcontractanți ori persoanele care fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere sau de supervizare a unuia dintre ofertanți/candidați sau subcontractanți;
- b) Soțul/soția, rudă sau afinul, până la gradul al patrulea inclusiv, cu persoane care fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere sau de supervizare a unuia dintre ofertanți/candidați;
- c) Persoanele despre care se constată că pot avea un interes de natură să le afecteze imparțialitatea pe parcursul procesului de verificare/evaluare a candidaturilor/ofertelor;

- d) Persoanele care în exercitarea funcției pe care o dețin la nivelul autorității contractante se află în situația existenței unui conflict de interese astfel cum este aceasta reglementat de Legea nr. 161/2003.

Plecând de la situațiile de conflict de interese menționate mai sus, noțiunea de persoană implicată în procesul de evaluare de verificare/evaluare a candidaturilor/ofertelor se referă atât la membrii comisiei de evaluare, cât și la experții cooptați.

Textul prevăzut la art. 69, lit. c) din OUG nr. 34/2006 oferă o definiție extinsă a conflictului de interese, făcând aplicabilă această dispoziție legală în situație incidenței oricărui interes de natură să afecteze imparțialitatea; se acordă astfel autorității contractante o capacitate decizională sporită, precum și o responsabilitate mai mare în ceea ce privește evitarea și identificarea conflictelor de interese.

Art. 69 lit. c) și d) prezintă o formulare ce lărgeste prin comparație cu literele a) și b) ale aceluiași articol sfera de cuprindere a conflictului de interese.

În definiția dată conflictului de interese, Legea nr. 161/2003, se raportează la interese personale de natură patrimonială, dar distinge între următoarele categorii de conflicte de interese:

- Conflictul de interese în exercitarea funcției de membru al Guvernului și a altor funcții publice de autoritate din administrația publică central și locală;
- Conflictul de interese privind aleșii locali;
- Conflictul de interese privind funcționarii publici.

Punctele comune ale acestor conflicte de interese le reprezintă, cu unele nuanțe, întrunirea cumulativă a următoarelor circumstanțe:

- Existența unui interes patrimonial;
- Legăturile de cauzalitate între exercitarea atribuțiilor ce revin demnitarului/funcționarului public în cauză și obținerea interesului patrimonial;
- Interesul patrimonial aparține unor anumiți subiecți – chiar demnitarul/funcționarul public în cauză, soțul/soția acestuia sau unei rude de gradul I al acestuia.

Trebuie subliniat că, dacă situațiile de conflict de interese aplicabile demnitarilor/funcționarilor publici sunt de strict interpretare și aplicare, astfel că nu pot fi extinse la persoane care nu se regăsesc în aceste două categorii, situațiile prevăzute la art. 9, lit. c) sunt aplicabile tuturor persoanelor implicate în procesul de verificare/evaluare a candidaturilor/ofertelor, deci inclusive demnitarilor/funcționarilor publici. Prin urmare, în cazul categoriilor cu această

calificare special, incidența conflictului de interese nu este limitată doar la situațiile subscrise art.69, lit. d).

➤ **Situațiile de conflict de interese care vizează operatorii economici**

Nu au dreptul de a fi candidat/ofertant/ofertant asociat/subcontractant:

- În conformitate cu art. 67 din OUG nr. 34/2006, persoana fizică sau juridică care a participat la întocmirea documentației de atribuire, cu excepția cazului în care implicarea sa în elaborarea documentației de atribuire nu este de natură să distorsioneze concurența (Se poate constata astfel că reglementările naționale în domeniu, prevăd în consecință, dreptul persoanei care participă la întocmirea documentației de atribuire de a proba, prin raportarea la particularitățile fiecărui caz în parte, că această participare nu este de natură să distorsioneze concurența.).
- În conformitate cu art. 68 din OUG nr. 34/2006, persoanele fizice sau juridice care participă direct în procesul de verificare/evaluare a candidaturilor/ofertelor , respectiv atât membri comisiei de evaluare, cât și experții cooptați.
- Conform art. 69¹ din OUG nr. 34/2006, operatorii economici care au drept membrii în cadrul consiliului de administrației /organ de conduce ori de supervizare și/sau are acționari ori asociați persoane care sunt soț/soție, rudă sau afin până la gradul al patrulea inclusiv ori care se află în relații comerciale astfel cum sunt acestea prevăzute la art.69, lit. a), persoane care dețin funcții de decizie în cadrul autorității contractante. Terții susținători si subcontractanții sunt și ei vizați de această interdicție.

CAPITOLUL V – PLANIFICAREA ȘI MANAGEMENTUL ACHIZIȚIILOR PUBLICE

Calendarul achizițiilor publice are un caracter orientativ, fiind necesar pentru:

- planificarea procesului de achiziție publică;
- evitarea suprapunerilor și întârzierilor;
- monitorizarea permanentă a procesului de achiziție.

În general, la întocmirea unui astfel de calendar se va ține seama de următoarele elemente:

- termenele prevăzute în ordonanță atât pentru publicarea anunțurilor, cât și pentru depunerea ofertelor/candidaturilor;
- durata necesară pentru examinarea și evaluarea ofertelor/candidaturilor;
- perioada de așteptare.

Calendarul achizițiilor publice are în vedere etapele principale ale procesului general de achiziție publică:

- planificarea (elaborarea) PAAP
- elaborarea documentației de atribuire
- inițierea procedurii
- clarificări referitoare la documentație
- învestirea comisiei de evaluare a ofertelor
- depunerea ofertelor
- evaluarea ofertelor
- elaborarea raportului procedurii
- comunicarea rezultatelor procedurii
- comunicarea rezultatului evaluării
- perioada de așteptare pentru eventuale contestații
- încheierea contractului/ acordului cadru
- notificarea ANRMAP-ului
- anunțul de atribuire.

Descriere a procesului de pregătire și derulare a procedurii:

- Elaborarea Programului anual de achiziții publice – PAAP - se face de către compartimentul de achiziții, pe baza necesităților transmise (referatele de necesitate) de compartimentele autorității contractante, și cuprinde toate achizițiile pe care autoritatea le va face în anul calendaristic.

PAAP-ul este un instrument de lucru necesar atat pentru planificarea procedurilor cat si pentru alegerea corecta a acestora.

PAAP-ul se elaborează într-o primă formă până la sfârșitul ultimului trimestru al anului în curs. Fiind un instrument de lucru al compartimentului de achizitii, dar si al conducerii autoritatii contractante, este indicat ca PAAP sa cuprinda inclusiv achizițiile directe.

După aprobarea bugetului propriu, autoritatea contractantă își definitivează PAAP-ul pe baza necesităților identificate, luand in considerare fondurile aprobate dar și posibilitățile de atragere a unor noi fonduri.

- **Întocmirea specificațiilor tehnice** de către specialiștii din cadrul autoritatii contractante sau specialisti externi (proiectanti/ consultanti etc)

- **Numirea Comisiei de evaluare formata din:**

- Președinte cu sau fara drept de vot (art. 72 din HG925/2006)
- Reprezentant(ti) al (ai) compartimentului intern specializat.
- Specialiști în domeniul obiectului contractului din alte compartimente

Persoana responsabilă pentru atribuirea contractului mentionata in PAAP, va fi numita presedinte al comisiei de evaluare si are dreptul de a propune conducerii autorității contractante cooptarea in cadrul comisiei a unor experți din cadrul altor compartimente ale autoritatii contractante sau experți externi.

- **Intocmirea Notelor justificative:**

- Nota privind Valoarea estimata a achizitiei;
- Nota justificativa privind alegerea procedurii (alta decat Licitatia deschisa sau Licitatia restransa)
- Nota justificativa privind alegerea criteriilor minime de calificare;
- Nota justificativa privind alegerea factorilor de evaluare si ponderilor , cu descrierea algoritmului de calcul, in cazul in care se foloseste criteriul de atribuire oferta cea mai avantajoasa din punct de vedere economic
- Nota justificativa pentru accelerarea procedurii

- **Intocmirea Declarației pe propria răspundere** a reprezentantului legal privind persoanele ce dețin funcții de decizie în cadrul autorității contractante, cu specificarea datelor lor personale.

- **Intocmirea Documentației de atribuire :**

Documentația de atribuire trebuie să fie clară, completă și fără echivoc. Documentația de atribuire va cuprinde minim urmatoarele:

a) **Fișa de date a achiziției** se va completa direct in SEAP.

b) **Caietul de sarcini** - reprezintă descrierea obiectivă a produselor/ serviciilor/lucrărilor necesare autorității contractante. Va conține in mod obligatoriu specificații tehnice, prescripții, caracteristici tehnice cu ajutorul cărora sunt descrise produsele/serviciile/lucrările, ce urmează a fi achiziționate.

c) **Formulare:** documentatia de atribuire va cuprinde, după caz, acele formulare pe care autoritatea contractanta considera ca ofertantii trebuie sa le completeze, tinand cont de prevederile fisei de date.

d) **Clauze contractuale obligatorii**

- *Validarea de catre ANRMAP a documentatiei de atribuire* (exceptie facand caietul de sarcini)
- *Initierea Invitatiei/ Anuntului de participare in SEAP*
- *Validarea de catre ANRMAP a Invitatiei/Anuntului de participare* si publicarea acestuia in SEAP
- *Perioada de elaborare a ofertelor si raspuns la eventualele solicitari de clarificari*
- *Depunerea ofertelor de catre operatorii economici* - in conformitate cu cerintele din documentația de atribuire.
- *Semnarea declaratiilor de conformitate si imparțialitate de catre membrii comisiei de evaluare si expertii cooptati*
- *Intocmirea Procesului verbal de deschidere a ofertelor – in cazul procedurilor desfasurate offline:* se va intocmi de către membrii comisiei de evaluare, in urma verificării existentei documentelor referitoare la garantiile de participare, a documentelor de calificare, propunerilor tehnice și financiare, in funcție de cerințele descrise in documentația de atribuire.
- *Evaluarea ofertelor* - Termenele de analiză a ofertelor de către autoritățile contractante nu trebuie sa depășească 25 de zile. În cazuri temeinic motivate, autoritatea contractantă poate prelungi perioada de evaluare o singura data, fara necesitatea specificarii duratei, dar cu obligativitatea anuntarii ofertantilor in maxim 2 zile de la luarea deciziei .

Evaluarea ofertelor se finalizeaza prin *elaborarea Raportului procedurii de atribuire a contractului de achiziție publică* - acesta se va întocmi de către membrii comisiei de evaluare, in urma verificării și evaluării ofertelor, in funcție de criteriile și cerințele descrise in documentația de atribuire. Raportul procedurii se semneaza de toti membrii comisiei de evaluare (inclusiv cu obiectiile referitoare la atribuire – daca acestea exista). In cazul in care procedura a fost

supravegheata de observatori UCVAP, raportul procedurii va fi semnat si de catre acestia. Raportul procedurii se aproba de catre conducatorul autoritatii contractante.

- **Comunicarea rezultatului evaluării fertelor:** se face in scris și nu mai târziu de 3 zile lucrătoare de la semnarea Raportului procedurii de catre conducatorul autoritatii .

- **Perioada de așteptare:** până la semnarea contractului. In functie de valoarea estimata, autoritatea contractantă nu poate semna contractul decât după trecerea a 6/11 zile de la comunicarea rezultatului, iar ofertantii care se simt nedreptatiti de decizia autoritatii contractante pot depune contestatii in termen de 5/10 zile de la luarea la cunostinta a rezultatului evaluării ofertelor.

- **Semnarea contractului** - autoritatea contractanta nu are dreptul sa întârzie, din motive imputabile acesteia, încheierea contractului sau a acordului-cadru cu mai mult de 7 zile calendaristice de la finalizarea perioadei de așteptare.

In functie de valoarea estimata, daca nu a fost depusa contestatie, contractul/acordul-cadru poate fi semnat dupa :

- 6/11 zile de la luarea la cunostinta a rezultatului procedurii, daca comunicarea a fost transmisa prin posta si fax sau mijloace electronice, cu confirmare de primire, sau

- 6/11zile plus 5 zile de la luarea la cunostinta a rezultatului procedurii, daca comunicarea a fost transmisa numai prin posta

- **Notificarea ANRMAP** - se va face pe site-ul acesteia, în cel mult 48 ore de la data semnarea contractului de achiziție de catre ambele parti

- **Anuntul de atribuire** – se completează în SEAP, în maxim 48 zile de la semnarea contractului.

CAPITOLUL VI – PROCEDURILE DE ATRIBUIRE

Procedura de atribuire reprezintă modul de derulare a etapelor ce trebuie parcurse de autoritatea contractantă și de către candidați/ofertanți pentru ca acordul părților privind angajarea în contractul public să fie valabil.

În luarea deciziei de selectare a unei anumite proceduri de achiziție publică, se va ține seama de:

- complexitatea contractului de achiziție publică;
- costurile rezultate din atribuirea contractului respectiv;
- nivelul de dezvoltare și concurența pe piață din domeniul unde va avea loc achiziția, pentru a se putea alege între licitație deschisă și licitație restrânsă;
- constrângeri cum ar fi: urgența, compatibilitatea cu produse, servicii deja existente unui singur furnizor, prestator sau executant.

În conformitate cu principiul asumării răspunderii, stabilirea circumstanțelor de încadrare prevăzute de ordonanța de urgență pentru aplicarea fiecărei proceduri sau pentru cumpărarea directă intră în responsabilitatea exclusivă a autorității contractante” (Art. 2 alin. 4 din HG 925/2006)

Autoritatea contractanta atribuie contractul de achizitie publică prin aplicarea de regula a procedurilor de **licitație deschisă sau licitație restrânsă**.

Prin excepție de la prevederile de mai sus, autoritatea contractantă poate aplica celelalte proceduri prevăzute în ordonanță la art. 18 alin. (1), *dialogul competitiv, negocierea cu/fără publicarea în prealabil a unui anunt de participare, concursul de solutii si cererea de oferta*.

6.1. Licităția deschisă

Legislația relevantă :

- ✓ Capitolul III, Secțiunea 2 din O.U.G. nr. 34/2006
- ✓ Capitolul IV, Secțiunea 1 din H.G. nr. 925/2006 și Art. 13÷26 din HG 1660/2006
- ✓ Ordin ANRMAP nr. 171/2012

Licităția deschisă reprezintă procedura de atribuire a contractului de achiziție publică la care orice operator economic interesat are dreptul să depună o ofertă. Licităția deschisă se desfășoară

într-o singură etapă și se inițiază prin transmiterea spre publicare a unui anunț de participare, în conformitate cu prevederile art. 55 din ordonanță, prin care se solicită operatorilor economici depunerea de oferte.

Licitatia deschisa se poate organiza atat in format offline, cat si in format online.

Autoritatea contractanta are dreptul de a decide organizarea unei etape suplimentare de *licitație electronică*, caz in care are obligația de a anunța această decizie în anunțul de participare și în Fisa de date.

6.1.1. Termene

Anunțul de participare trebuie trimis spre publicare cu cel puțin 52 de zile înainte de data limită de depunere a ofertelor, pentru valoarea estimată a achiziției egală sau mai mare decât pragurile valorice de la art. 55 din OUG 34/2006.

1. *Dacă valoarea estimată a contractului este egală sau mai mare decât pragurile pentru publicarea în JOUE și nu a fost publicat un anunț de intenție*

Art 55 alin 2: f/s = 134.000 euro ; sectoriale 414.000 euro; l = 5.186.000 euro

Termen minim de depunere a ofertelor	Daca AP a fost transmis electronic la JOUE	Daca DA este accesibilă integral în SEAP	Termen minim pentru depunerea ofertelor rezultat
Minim 52 zile	- 7 zile	-5 zile	Minim 40 zile

2. *Dacă valoarea estimată a contractului este egală sau mai mare decât pragurile pentru publicarea în JOUE și a fost publicat un Anunț de intenție*

Art 55 alin 2: f/s = 134.000 euro ; sectoriale 414.000 euro; l = 5.186.000 euro

Termen minim de depunere a ofertelor	Daca AP a fost transmis electronic la JOUE	Daca DA este accesibilă integral în SEAP	Termen minim pentru depunerea ofertelor rezultat
Minim 36 zile	- 7 zile	-5 zile	Minim 24 zile

3. *Dacă valoarea estimată a contractului este mai mică decât pragurile pentru publicarea în JOUE, există doar obligația publicării anunțului de participare în SEAP.*

Art 55 alin 2: f/s = 134.000 euro ; sectoriale 414.000 euro; l = 5.186.000 euro

Termen minim de depunere a ofertelor	Daca DA este accesibilă integral în SEAP	Termen minim pentru depunerea ofertelor rezultat
Minim 20 zile	-5 zile	Minim 15 zile

6.1.2. Etapele procedurii – licitație deschisă:

Sursa: Manualul operațional pentru atribuirea contractelor de achiziție publică (ANRMAP)

1.	Identificarea necesităților și a fondurilor necesare
	Mijloc probant: <ul style="list-style-type: none">– Referatul de necesitate– Fișa de buget / aprobare obținere credit
2.	Alegerea procedurii de licitație deschisă
	Mijloc probant: <ul style="list-style-type: none">– Nota privind determinarea valorii estimate– Identificarea obiectului achizitiei in Programul Anual al Achizițiilor Publice (PAAP)
3.	Transmiterea spre publicare a anunțului de intenție
	Mijloc probant: <ul style="list-style-type: none">– Anunțul de intenție publicat, dacă este cazul (extras din SEAP / JOUE / M. Of.)
4.	Elaborarea documentației de atribuire (D.A.)
	<ul style="list-style-type: none">• <i>Elaborarea caietului de sarcini</i>
	Mijloc probant: <ul style="list-style-type: none">– Caietul de sarcini
	<ul style="list-style-type: none">• <i>Elaborarea clauzelor contractuale</i>
	Mijloc probant: <ul style="list-style-type: none">– Model contract
	<ul style="list-style-type: none">• <i>Stabilirea cerințelor minime de calificare referitoare la situația economică și financiară sau la capacitatea tehnică și/sau profesională și elaborarea notei justificative</i>
Mijloc probant: <ul style="list-style-type: none">– Nota justificativă pentru stabilirea cerințelor minime de calificare referitoare la situația economică și financiară sau la capacitatea tehnică și/sau profesională	
<ul style="list-style-type: none">• <i>Stabilirea criteriului de atribuire și elaborarea notei justificative in cazul alegerii criteriului de atribuire oferta cea mai avantajoasa din punct de vedere economic</i>	

	<p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nota justificativă pentru stabilirea factorilor de evaluare si a ponderilor, cu explicarea algoritmului de calcul
	<ul style="list-style-type: none"> • Finalizarea fișei de date a achiziției / Documentației de atribuire
	<p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Documentația de atribuire postată în SEAP
5.	Transmiterea in SEAP a Documentatiei de atribuire in vederea validarii de catre ANRMAP
	<p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mesajul de confirmare a validarii, transmis pe email
6.	Transmiterea spre validarea de catre ANRMAP a anunțului de participare si publicarea acestuia
	<p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Anunțul de participare publicat (extras din SEAP/ JOUE / M. Of.) și erate, dacă este cazul
7.	Numirea comisiei de evaluare
	<p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Actul administrativ de numire a comisie de evaluare – Actul administrativ de numire a experților cooptati (dacă este cazul)
8.	Punerea la dispoziția operatorilor economici a documentației de atribuire – in cazul in care aceasta nu a fost publicata in SEAP din motive temeinice
	<p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Tabelul operatorilor economici care au ridicat Documentatia de atribuire de la sediul autoritatii contractante
9.	Perioada de așteptare in vederea elaborarii ofertelor
	<ul style="list-style-type: none"> • Primirea solicitărilor de clarificări și transmiterea răspunsurilor aferente in SEAP
	<p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Adresele privind solicitările de clarificări cu numere de inregistrare și răspunsurile aferente publicate in SEAP
	<ul style="list-style-type: none"> • Elaborare eratelor (in cazul modificarii prevederilor Anuntului de participare) si validarea acestora de catre ANRMAP

	<p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Erată atașată Anunțului de participare – Dacă este cazul, prelungirea perioadei pentru elaborarea ofertelor (<i>art. 72 din O.U.G. nr. 34/2006 coroborat cu art 33 alin 1 din HG 925/2006</i>)
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Primire contestații (dacă este cazul)</i>
	<p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Contestația depusă, cu număr de înregistrare; – Publicarea in SEAP a contestației (max 1 zi de la primire) – Decizia de remediere/ Decizia de continuare/ Suspendarea procedurii – <i>In cazul suspendării</i> : Punctul de vedere a autorității contractante privitor la contestația depusă și probele administrate – Decizia CNSC și/sau Decizia Curții de Apel (dacă este cazul) – <i>In cazul remedierii</i>: publicarea in SEAP a eratelor privind remedierea; – <i>In cazul continuării procedurii</i>: Decizia publicata in SEAP
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Depunere oferte (la sediul autoritatii contractante sau in SEAP)</i>
	<p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Înregistrarea ofertelor la sediul autoritatii – in cazul procedurilor offline; – Descarcarea ofertelor pe CD – in cazul procedurilor online;
<p>10.</p>	<p>Completarea declarațiilor privind confidențialitatea si conflictul de interese</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Declarațiile privind confidențialitatea și conflictul de interese</i>
	<p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Actul administrativ de numire a comisiei de evaluare și a experților externi cooptați, dacă este cazul (<i>art. 72, 73 și 75 din O.U.G. nr. 34/2006</i>) – Declarațiile completate de membrii comisiei de evaluare și de către experții externi cooptați, dacă este cazul (<i>art. 69, 69¹, 69² din O.U.G. nr. 34/2006 și Ordinul ANRMAP 170/2012</i>)
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>În cazul apariției conflictului de interese, se ia decizia modificării comisiei de evaluare prin modificarea actului administrativ de numire a acesteia</i>
	<p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Actul administrativ modificat de numire a comisiei de evaluare și a experților externi cooptați

<p>11.</p>	<p>Desfășurarea ședinței de deschidere a ofertelor – in cazul procedurilor desfasurate offline</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Deschidere a ofertelor , intocmirea PV al sedintei de deschidere si transmiterea lui catre ofertanti in maxim 1 zi lucratoare;</i> <p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Procesul verbal al ședinței de deschidere a ofertelor (<i>conform Ordin ANRMAP nr. 302/2011</i>); – Confirmarea transmiterii Procesul verbal al ședinței de deschidere
<p>12.</p>	<p>Examinare și evaluare oferte</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Verificare condițiilor de Eligibilitate; Calificare; Corespondenta tehnică și financiară</i> <p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Formularele de ofertă depuse în cadrul procedurii de atribuire <ul style="list-style-type: none"> • <i>Solicitare de clarificări privind oferta (dacă este cazul)</i> <p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Adresele privind solicitările de clarificări, respectiv adresele cu răspunsurile aferente primite, cu numere de înregistrare <ul style="list-style-type: none"> • <i>Aplicarea criteriului de atribuire și stabilirea ofertei câștigătoare</i> <p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Procesul-verbal intermediar de evaluare, după caz – Raportul de specialitate din partea experților externi cooptați <ul style="list-style-type: none"> • <i>Elaborare raport procedura si aprobarea acestuia</i> <p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Raportul procedurii de atribuire (<i>conform Ordinului ANRMAP nr. 302/2011</i>)- semnat de comisia de evaluare, observatorii UCVAP (daca procedura a fost monitorizata) si aprobat de catre conducatorul autoritatii contractante.
<p>13.</p>	<p>Transmiterea comunicărilor privind rezultatul procedurii de atribuire</p> <p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Comunicarea rezultatului procedurii către ofertanți (<i>conform art. 206-207 din O.U.G. nr. 34/2006</i>) – <i>Confirmarea primirii de catre ofertanti a comunicarilor</i>
<p>14.</p>	<p>Perioada de așteptare pentru formularea eventualelor contestații</p>

	<ul style="list-style-type: none">• Primire contestații (dacă este cazul)
	Mijloc probant: <ul style="list-style-type: none">– Contestația depusă de către ofertanți, cu număr de înregistrare– Publicarea in SEAP a contestatiei – print screen– Punctul de vedere a autorității contractante la contestația depusă– Decizia CNSC - publicarea acesteia in SEAP (print screen)– Documentele referitoare la funcția de verificare a aspectelor procedurale aferente procesului de atribuire a contractelor de achiziție publică (dacă este cazul)
15.	Semnare contract / acord-cadru dupa minim 6/11 zile de la comunicarea rezultatului procedurii si maxim 7 zile de la finalizarea termenului de asteptare
	Mijloc probant: <ul style="list-style-type: none">– Contractul / acordul-cadru semnat, în original– Notificare ANRMAP in maxim 48 de ore
16.	Transmiterea spre publicare a anunțului de atribuire in maxim 48 zile de la semnarea contractului
	Mijloc probant: <ul style="list-style-type: none">– Anunțul de atribuire publicat (extras din SEAP/ JOUE / M. Of.)– Documentul constatator privind îndeplinirea obligațiilor contractuale de către contractant
17	Eliberarea documentului constatator
	Mijloc probant: <ul style="list-style-type: none">- Documentul constatator privind îndeplinirea obligațiilor contractuale de către contractant
<i>Atenție! Documentele care reprezintă mijloace probante ale realizării fiecărui pas al procedurii constituie file ale dosarului de achiziție publică. Fiecare document trebuie să aibă un număr de înregistrare în ordinea cronologică a întocmirii.</i>	

6.1.3. Anularea procedurii de licitație deschisă

Procedura se va anula dacă:

- au fost depuse numai oferte inacceptabile sau neconforme;
- au fost depuse oferte care nu pot fi comparate datorită modului neuniform de abordare a soluțiilor tehnice și/sau financiare;

- (iii) abateri grave de la prevederile legislative afectează procedura de atribuire sau este imposibilă încheierea contractului.

Autoritatea contractantă are obligația de a comunica în scris, tuturor participanților la procedura de atribuire, în cel mult 3 zile lucrătoare de la data anulării acesteia, atât încetarea obligațiilor pe care aceștia și le-au creat prin depunerea de oferte, cât și motivul concret care a determinat decizia de anulare.

6.2. Licităția restrânsă

Legislația relevantă :

- ✓ *Capitolul III, Secțiunea 3 din OUG 34/2006*
- ✓ *Capitolul IV, Secțiunea 2 din HG 925/2006; Art. 13÷26 din HG 1660/2006*
- ✓ *Ordin ANRMAP nr. 171/2012*

Licităția restrânsă reprezintă procedura la care orice operator economic are dreptul să-și depună candidatura și numai candidații selectați să poată depune oferta.

Procedura de licitație restrânsă se desfășoară, de regulă, în două etape:

1. *Etapa de selectare a candidaților, prin aplicarea criteriilor de selecție;*
2. *Etapa de evaluare a ofertelor depuse de candidații selectați, prin aplicarea criteriului de atribuire.*

Autoritatea contractantă poate decide organizarea unei etape suplimentare de licitație electronică, dar numai dacă se specifică acest lucru în anunțul de participare și în documentația de atribuire.

Licităția restrânsă se inițiază prin transmiterea spre publicare a unui anunț de participare prin care se solicită operatorilor economici depunerea de candidaturi.

Prin publicarea documentației de atribuire în SEAP, accesul la aceasta este asigurat complet, direct și necondiționat, de la momentul publicării anunțului, tuturor operatorilor economici.

6.2.1 Termene aplicabile

A: Etapa de selecție a candidaților

1. *Dacă: valoarea estimată a contractului este mai mare sau cel puțin egala cu pragurile pentru publicarea în JOUE,*

prag : Art 55 alin 2: f/s = 134.000 euro ; sectoriale 414.000 euro; l = 5.186.000 euro

<i>Ve ≥ prag</i>	<i>Data transiterii AP la JOUE – data de depunere a candidaturilor</i>	<i>AP transmis electronic la JOUE</i>	<i>Termen rezultat</i>
procedura normala	Min 37 zile	- 7 zile	Min 30 zile
Procedura accelerata (nota justificativa)	Min 15 zile	- 5 zile	Min 10 zile

2. Dacă valoarea estimată a contractului este mai mică decât pragurile pentru publicarea în JOUE,

Art 55 alin 2: f/s = 134.000 euro ; sectoriale 414.000 euro; l = 5.186.000 euro:

	<i>Data transiterii AP la SEAP – data de depunere a candidaturilor</i>	<i>AP transmis electronic la JOUE</i>
<i>Ve < prag</i>		Min 10 zile

În perioada cuprinsă între data publicării anunțului de participare și data limită de depunere a candidaturilor, autoritatea contractantă are obligația de a asigura oricărui operator economic posibilitatea de a obține informații suplimentare cu privire la condițiile de participare la procedura de atribuire.

După expirarea datei-limită de depunere a candidaturilor, comisia de evaluare poate stabili candidații selectați aplicând numai criteriile de selecție prevăzute în anunțul de participare.

B: Etapa de evaluare a ofertelor

Etapa de evaluare a ofertelor se inițiază prin transmiterea invitației de participare la etapa a doua, concomitent, tuturor candidaților selectați, însoțită de un exemplar al documentației de atribuire (in situația în care aceasta nu a fost publicată în SEAP concomitent cu Anunțul de participare).

Termene aplicabile:

Perioada de timp cuprinsă între data transiterii invitației de participare la etapa a II-a a procedurii și data limită de depunere a ofertelor poate fi redusă după cum urmează:

1. Dacă valoarea estimată a contractului este mai mare sau cel puțin egală decât pragurile pentru publicarea în JOUE;

Art 55 alin 2 f/s = 134.000 euro ; sectoriale 414.000 euro; l = 5.186.000 euro

<i>Ve ≥ prag</i>		<i>Data transmiterii IP catre candidatii selectati – data de depunere a ofertelor</i>	<i>DA publicata in SEAP</i>
<i>procedura normala</i>	<i>Nu - AI</i>	Min 40 zile	- 5 zile
	<i>Da - AI</i>	Min 36 – 22 zile	-
<i>procedura accelerata (nota justificativa)</i>		Min 10 zile	

2. Dacă valoarea estimată a contractului este mai mica decât pragurile pentru publicarea în Art 55 alin 2 f/s = 134.000 euro ; sectoriale 414.000 euro; l = 5.186.000 euro

<i>Ve < prag</i>		<i>Data transmiterii IP catre candidatii selectati – data de depunere a ofertelor</i>	<i>DA publicata in SEAP</i>
<i>procedura normala</i>	<i>Indiferent daca are sau nu Anunt de intentie</i>	Min 15 zile	- 5 zile
<i>procedura accelerata (nota justificativa)</i>		Nu se aplica	

6.2.2. Etapele procedurii: licitație restrânsă

Sursa: Manualul operațional pentru atribuirea contractelor de achiziție publică (ANRMAP)

ETAPA I-a - SELECTAREA CANDIDAȚILOR	
1.	Identificarea necesităților și a fondurilor necesare
	Mijloc probant: <ul style="list-style-type: none"> – Referatul de necesitate – Fișa de buget / aprobare obținere credit
2.	Alegerea procedurii de licitație restrânsă
	Mijloc probant: <ul style="list-style-type: none"> – Nota privind determinarea valorii estimate – Identificarea poziției în PAAP – Nota justificativă privind accelerarea procedurii de atribuire (dacă este cazul)

3.	<p>Transmiterea spre publicare a anunțului de intenție (daca este cazul)</p> <p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Anunțul de intenție publicat, dacă este cazul (extras din SEAP / JOUE / M. Of.)
4.	<p>Elaborarea documentației de atribuire (D.A.) și stabilirea criteriilor de selecție</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Stabilirea criteriilor minime de calificare/selecție</i> <p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Nota justificativa privind criteriile minime de calificare/ selecție <i>Atenție! Criteriile de selecție se pot referi numai la situația economică și financiară și/sau la capacitate tehnică și/sau profesională.</i> – Nota justificativa privind criteriul de atribuire/ factori de evaluare <ul style="list-style-type: none"> • <i>Elaborarea documentatiei de atribuire</i> <p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Caietul de sarcini – Fisa de date – Proiectul de contract
5.	<p>Transmiterea spre publicare a anunțului de participare si a DA</p> <p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Anunțul de participare publicat in SEAP si JOUE
6.	<p>Numirea comisiei de evaluare</p> <p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Actul administrativ de numire a comisie de evaluare – Actul administrativ de numire a experților cooptati (dupa caz)
7.	<p>Perioada de elaborare a candidaturilor</p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Primire solicitări de clarificări și transmiterea răspunsurilor aferente acestora</i> <p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Adresele privind solicitările de clarificări, cu numere de înregistrare – Adresele privind răspunsurile la solicitările de clarificări, cu numere de înregistrare <ul style="list-style-type: none"> • <i>Primire contestații, dacă este cazul</i> <p>Mijloc probant:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Contestația depusă de către ofertanți, cu număr de înregistrare - Publicarea in SEAP a contestatiei – print screen - Punctul de vedere a autorității contractante la contestația depusă - Decizia CNSC - publicarea acesteia in SEAP (print screen)
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Depunere candidaturi</i>
	<p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Procesul verbal de deschidere a ofertelor (in cazul procedurii desfasurate in format offline)
9.	Completarea declarațiilor privind confidențialitatea și conflictul de interese
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Declarațiile privind confidențialitatea și conflictul de interese</i>
	<p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Actul de numire a comisiei de evaluare și a experților externi cooptați, dacă este cazul (<i>art. 72, 73 și 75 din O.U.G. nr. 34/2006</i>) – Declarațiile completate de membrii comisiei de evaluare și de către experții externi cooptați, dacă este cazul (<i>art. 69, 69¹, 69² din O.U.G. nr. 34/2006 și Ordinul ANRMAP 170/2012</i>)
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>În cazul apariției conflictului de interese, se ia decizia modificării comisiei de evaluare și se modifică actul juridic de numire a acesteia</i>
	<p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Actul modificat de numire a comisiei de evaluare și a experților externi cooptați
10.	Examinarea candidaturilor și selectarea candidaților
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Verificarea îndeplinirii condițiilor de (i) Eligibilitate și (ii) Calificare</i>
	<p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Formularele de ofertă depuse în cadrul procedurii de atribuire
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Aplicarea criteriilor de selectie</i>
	<p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Raport intermediar al primei etape de selectie – Raportul de specialitate din partea experților externi cooptați, dacă este cazul
11	Informarea candidaților cu privire la rezultatul primei etape
	<p>Mijloc probant:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – Comunicările către candidați. <i>Atenție ! Candidaților neselectați li se comunică și motivele respingerii candidaturii</i>
	ETAPA II-a - EVALUAREA OFERTELOR
12.	Transmiterea invitației de participare și a documentației de atribuire candidaților selectați (in cazul in care nu a fost publicata integral in SEAP)
	<p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Invitațiile de participare către candidatul/candidații selectat/selectați – Confirmarea primirii invitațiilor de participare
13.	Perioada de așteptare
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Primire solicitări de clarificări și transmiterea răspunsurilor aferente, dacă este cazul</i>
	<p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Adresele privind solicitările de clarificări, cu numere de înregistrare – Adresele privind răspunsurile la solicitările de clarificări, cu numere de înregistrare
	<ul style="list-style-type: none"> • Primire contestații, dacă este cazul
	<p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Contestația depusă, cu număr de înregistrare – Decizia de suspendare a procedurii – Rezoluția motivată a autorității contractante la contestația depusă și probele administrate – Decizia CNSC și Decizia Curții de Apel (dacă este cazul)
	<ul style="list-style-type: none"> • Depunere oferte de către operatorii economici
	<p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Lista cu ofertanții/numărul, data și ora de înregistrare a ofertelor primite
14.	Deschiderea ofertelor (la procedurile offline)
	<ul style="list-style-type: none"> • Întocmirea procesului verbal de deschidere a ofertelor
	<p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Procesul-verbal al ședinței de deschidere a ofertelor (<i>conform Ordin ANRMAP 302/2011</i>)
15.	Examinare și evaluare oferte

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Verificarea ofertelor tehnice și financiare</i>
	<p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Formularele de ofertă depuse în cadrul procedurii de atribuire
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Solicitare de clarificări privind ofertele, dacă este cazul</i>
	<p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Adresele privind solicitările de clarificări, respectiv adresele cu răspunsurile aferente primite, cu numere de înregistrare
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Aplicarea criteriului de atribuire și stabilirea ofertei câștigătoare</i>
	<p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Procesul-verbal intermediar de evaluare, după caz – Raportul de specialitate din partea experților externi cooptați
	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Elaborarea raportului și aprobarea acestuia</i>
	<p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Raportul procedurii de atribuire (<i>conform Ordinului ANRMAP nr. 302/2011</i>)
16.	Transmiterea comunicării privind rezultatul procedurii de atribuire
	<p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Comunicarea rezultatului procedurii către ofertanți (<i>conform art. 206-207 din O.U.G. nr. 34/2006</i>)
17.	Perioada de așteptare
	<ul style="list-style-type: none"> • Primire contestații (dacă este cazul)
	<p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Contestația depusă de către ofertanți, cu număr de înregistrare – Publicarea contestației în SEAP – Punctul de vedere a autorității contractante la contestația depusă și probele administrate – Contestațiile formulate în cadrul procedurii de atribuire, însoțite de deciziile motivate pronunțate de CNSC (dacă este cazul) – Documentele referitoare la funcția de verificare a aspectelor procedurale aferente procesului de atribuire a contractelor de achiziție publică (dacă este cazul) – Decizia CNSC și Decizia Curții de Apel (dacă este cazul)

18.	Semnare contract / acord-cadru
	Mijloc probant: <ul style="list-style-type: none">– Contractul/acordul-cadru semnat, în original– Notificarea ANRMAP in termen de maxim 48 ore de la semnarea contractului
19.	Transmiterea spre publicare a anunțului de atribuire
	Mijloc probant: <ul style="list-style-type: none">– Anunțul de atribuire publicat in SEAP (extras din SEAP/JOUE / M. Of.)– Documentul constatator care conține informații referitoare la îndeplinirea obligațiilor contractuale de către contractant
<i>Atenție! Documentele care reprezintă mijloace probante ale realizării fiecărui pas al procedurii constituie file ale dosarului de achiziție publică. Fiecare document trebuie să aibă un număr de înregistrare în ordinea cronologică a întocmirii.</i>	

6.2.3. Anularea procedurii licitație restrânsă

Dacă numărul candidaților selectați este mai mic decât numărul minim indicat în anunțul de participare atunci autoritatea contractantă are dreptul de a anula procedura.

Procedura de licitație restrânsă se va anula, dacă:

- au fost depuse numai oferte inacceptabile, neconforme sau necorespunzătoare;
- au fost depuse oferte care, deși pot fi luate în considerare, nu pot fi comparate datorită modului neuniform de abordare a soluțiilor tehnice și/sau financiare;
- abateri grave de la prevederile legislative afectează procedura de atribuire sau este imposibilă încheierea contractului;

În cel mult 3 zile lucrătoare de la data anulării, se comunică în scris tuturor participanților la procedura de atribuire, atât încetarea obligațiilor pe care aceștia și le-au creat prin depunerea de oferte, cât și motivul concret care a determinat decizia de anulare.

6.3. Negocierea cu/fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare

Legislația relevantă :

- ✓ *Cap. III, Secțiunea 5 și 6 din OUG 34/2006*
- ✓ *Cap. IV, Secțiunea 4 din HG 925/2006*
- ✓ *Ordin ANRMAP nr. 171/2012*

Procedura prin care autoritatea contractantă derulează negocieri cu fiecare candidat în parte (se negociază clauzele contractuale, inclusiv prețul, cu unul sau mai mulți candidați). Legislația în materie de achiziții publice reglementează două tipuri de proceduri de negociere:

- Negociere cu publicarea prealabilă a unui anunț de participare;
- Negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare.

Nu există limite de timp prevăzute pentru niciun fel de negocieri care pot avea loc după depunerea ofertelor inițiale, ci orice astfel de negocieri trebuie realizate într-o modalitate corectă și transparentă într-o perioadă de timp proporțională cu complexitatea obiectului contractului. Pentru fiecare din cele două tipuri de negocieri legea prevede expres și limitativ situațiile în care acestea pot fi aplicate și caracteristicile asociate fiecăreia.

Caracteristica esențială a unei proceduri de atribuire a unui contract de achiziție publică prin negociere (cu sau fără publicarea unui anunț de participare) o constituie existența etapei de negociere propriu-zisă care se desfășoară între reprezentanții autorității contractante și reprezentanții fiecărui candidat selectat.

6.3.1. Negocierea cu publicarea prealabilă a unui anunț de participare

În conformitate cu prevederile Art. 110 din OUG 34/2006, se poate aplica în următoarele situații:

a) Dacă în urma aplicării uneia dintre procedurile Licitatie deschisa, Licitatie restransă, Dialog competitiv, Cerere de oferta, nu a fost depusă nicio ofertă sau au fost depuse numai oferte inacceptabile sau neconforme;

Aplicarea Negocierii cu publicarea în prealabil a unui anunț de participare se poate face numai după anularea procedurii respective și numai dacă Documentatia de atribuire nu s-a modificat substanțial.

b) Situații excepționale, temeinic motivate, când natura lucrărilor/produselor/serviciilor sau riscurile implicate de executarea/livrarea/prestarea acestora nu permit o estimare inițială globală a prețului viitorului contract;

c) Când serviciile, îndeosebi serviciile financiare (Anexa 2A) sau serviciile intelectuale (ex: proiectarea lucrărilor), sunt de așa natură încât caietul de sarcini nu poate fi elaborat cu precizia impusă de Licitatia deschisa sau Licitatia restransa.

d) Când lucrările ce urmează a fi executate sunt necesare exclusiv în scopul cercetării științifice, experimentării sau dezvoltării tehnologice, și numai dacă acestea nu se realizează pentru obținerea unui profit.

Inițierea procedurii de Negociere cu publicarea în prealabil a unui anunț de participare se face prin publicarea unui Anunț de participare.

Negociere cu publicarea în prealabil a unui anunț de participare se desfășoară, de regulă, în două etape:

- **etapa de selectare** - pe baza criteriilor de selecție (situația economico-financiară / capacitatea tehnică și profesională) (HG 925-2006 Art 12 alin 2)
- **etapa de NEGOCIERE**

Autoritatea contractanta poate decide ca etapă suplimentară Licitatia electronica cu obligația anunțării în Anunțul de participare și în Documentația descriptivă.

Criteriul de atribuire folosit în Negocierea cu publicarea în prealabil a unui anunț de participare nu poate fi decât Oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic.

Documentația descriptivă trebuie să conțină o descriere a: necesităților, obiectivelor, constrângerilor autorității contractante, pe baza cărora se vor derula negocierile.

Anunțul de participare trebuie să cuprindă cel puțin: criteriile de selecție, regulile aplicabile, numărul minim / maxim al candidaților

Numărul minim al candidaților ce vor fi selectați este mai mare sau cel puțin egal cu 3.

6.3.1.1. Reducere termene:

1. Dacă valoarea estimată a contractului este mai mare sau cel puțin egala cu pragurile de la Art 55 alin 2 f/s = 134.000 euro ; sectoriale 414.000 euro; l = 5.186.000 euro

<i>Ve ≥ prag</i>	<i>Data transmiterii AP la JOUE – data de depunere a candidaturilor</i>	<i>AP transmis electronic la JOUE</i>
procedura normală	Min 37 zile	- 7 zile
Procedura accelerată (nota justificativa)	Min 15 zile	- 5 zile

2. Dacă valoarea estimată a contractului este mai mica decat pragurile de la Art 55 alin 2 f/s = 134.000 euro ; sectoriale 414.000 euro; l = 5.186.000 euro

	<i>Data transmiterii AP la SEAP – data de depunere a candidaturilor</i>	<i>AP transmis electronic la JOUE</i>
<i>Ve < prag</i>	<i>10 zile</i>	

Care sunt principalele riscuri și situații ce determină abateri procedurale și practici defectuoase întâlnite în activitatea de urmărire directă a ședințelor de negociere?

În tabelul de mai jos se prezintă relația dintre potențiale riscuri în activitatea de urmărire directă a ședințelor de negociere și de verificare a documentelor emise în legătură cu această etapă și prevederile legislative aferente.

<i>Ce se verifică procedural? Ce articol din legislație se încalcă?</i>
1. Respectarea dreptului oricărui operator economic de a-și depune candidatura pentru a participa la procedura de negociere cu publicarea prealabilă a unui anunț de participare. <i>Art. 116, alin. (1), din O.U.G. nr. 34/2006</i>
2. Modul de aplicare a criteriilor de preselecție sunt obiective, nediscriminatorii și prevăzute în anunțul de participare pentru preselecția candidaților. <i>Art. 116, alin. (2), din O.U.G. nr. 34/2006</i>
3. Modul de transmitere a invitației de participare la etapa a doua a procedurii de negociere cu publicarea prealabilă a unui anunț de participare tuturor candidaților preselecțaiți. <i>Art. 118, alin. (2), din O.U.G. nr. 34/2006</i>
4. Lista candidaților cărora li s-a transmis invitație la etapa a doua a procedurii de negociere pentru a se evita situația în care autoritatea contractantă ar invita un operator economic care nu a depus candidatura sau care nu a îndeplinit criteriile de preselecție. <i>Art. 118, alin. (2), din O.U.G. nr. 34/2006</i>
5. Existența în invitația de participare a următoarelor informații: (i) referințe privind anunțul de participare publicat, (ii) adresa la care vor avea loc negocierile, data și ora lansării acestora, (iii) limba/ limbile în care se vor derula negocierile, (iv) precizări referitoare la documentele suplimentare care trebuie aduse în scopul verificării declarațiilor sau completării documentelor prezentate în prima etapă a negocierii, (v) informații detaliate și

complete privind criteriul de atribuire.

Art. 119, din O.U.G. nr. 34/2006

9. Modul de transmitere a răspunsurilor către toți candidații selectați, fără a fi dezvăluită identitatea celui care a solicitat clarificările respective.

Art. 119¹, alin. (3), din O.U.G. nr. 34/2006

10. Modul de derulare a negocierilor, respectiv negocierea să fie derulată cu fiecare candidat preselecat în parte. Determinarea tuturor aspectelor viitorului contract de natură tehnică, financiară și juridică în cadrul negocierilor cu fiecare candidat în parte.

Art. 120, alin. (1), din O.U.G. nr. 34/2006

11. Modul de respectare a principiului tratamentului egal față de toți candidații, respectiv furnizarea informațiilor să fie făcută într-o manieră nediscriminatorie către toți candidații, fără a fi creat un avantaj unuia în raport cu ceilalți.

Art. 120, alin. (2), din O.U.G. nr. 34/2006

6.3.1.2. Etapele procedurii: negociere cu publicare prealabilă a unui anunț de participare.

Sursa: Manualul operațional pentru atribuirea contractelor de achiziție publică (ANRMAP)

ETAPA I-a - SELECTAREA CANDIDATILOR

1. Identificarea necesităților și a fondurilor necesare

Mijloc probant:

- Referatul de necesitate
- Fișa de buget / aprobare obținere credit

2. Alegerea procedurii de negociere cu publicare anunț de participare

Mijloc probant:

- Nota privind determinarea valorii estimate
- Poziție în PAAP
- Nota justificativă privind aplicarea procedurii de negociere cu publicare prealabilă a unui anunț de participare.

3. Transmiterea spre publicare a anunțului de intenție

Mijloc probant:

- Anunțul de intenție publicat, dacă este cazul (extras din SEAP/JOUE)

4. Elaborarea D.A.

Mijloc probant:

- Documentația
- Elaborarea clauzelor contractuale

Mijloc probant:

<ul style="list-style-type: none">– Model contract• Stabilirea criteriilor minime de calificare/preselectie și elaborarea notei justificative Mijloc probant:<ul style="list-style-type: none">– Nota justificativă pentru stabilirea criteriilor minime de calificare/preselectie• Stabilirea criteriului de atribuire/ factorilor de evaluare și elaborarea notei justificative cu privire la acesta Mijloc probant:<ul style="list-style-type: none">– Nota justificativă pentru stabilirea criteriului de atribuire, a factorilor de evaluare, a ponderilor și algoritmului de calcul• Finalizarea fișei de date a achiziției Mijloc probant:<ul style="list-style-type: none">– Documentația de atribuire aprobată
5. Transmiterea spre publicare a anunțului de participare și a DA Mijloc probant: <ul style="list-style-type: none">– Anunțul de participare publicat și Erate(dacă este cazul - extras din SEAP/ JOUE)
6. Numirea comisiei de evaluare Mijloc probant: <ul style="list-style-type: none">– Actul administrativ de numire a comisiei de evaluare– Nota privind cooptarea de experți externi (dacă este cazul)
7. Perioada de așteptare <ul style="list-style-type: none">• <i>Primire solicitări de clarificări și transmiterea răspunsurilor aferente acestora</i> Mijloc probant:<ul style="list-style-type: none">– Adresele privind solicitările de clarificări și răspunsurile aferente, cu numere de înregistrare• <i>Primire contestații, dacă este cazul</i> Mijloc probant:<ul style="list-style-type: none">– Contestația depusă, cu număr de înregistrare– Publicarea în SEAP a contestației– Elaborarea punctului de vedere a autorității contractante la contestația depusă– Decizia CNSC/instanță• <i>Primirea și înregistrarea candidaturilor</i> Mijloc probant:<ul style="list-style-type: none">– Lista cu candidați/numărul, data, ora de înregistrare a candidaturilor primite
8. Completarea declarațiilor privind confidențialitatea/conflictul de interese <ul style="list-style-type: none">• <i>Declarațiile privind confidențialitatea și conflictul de interese</i> Mijloc probant:<ul style="list-style-type: none">– Actul administrativ de numire a comisiei de evaluare și a experților externi cooptați, dacă este cazul (art. 72, 73 și 75 din O.U.G. nr. 34/2006)– Declarațiile completate de membrii comisiei de evaluare și de către experții externi cooptați, dacă este cazul (art. 69, 69¹, 69² din O.U.G. nr. 34/2006 și Ordinul 170/2012)• <i>Modificarea actului administrativ de numire a comisiei de evaluare în cazul conflictului de interese</i> Mijloc probant:

- Actul administrativ modificat de numire a comisiei de evaluare și a experților externi cooptați

9. Deschiderea și verificarea candidaturilor

- Verificare condițiilor de Eligibilitate și Calificare

Mijloc probant:

- Procesul-verbal al sedintei de deschidere a candidaturilor
- Raport privind verificarea îndeplinirii cerințelor minime de calificare

- Solicitare de clarificări privind candidatura depusă, dacă este cazul

Mijloc probant:

- Adresele privind solicitările de clarificări, cu numere de înregistrare
- Adresele privind răspunsurile la solicitările de clarificări, cu nr. de înregistrare

- *Preselectarea candidaturilor*

Mijloc probant:

- Procesul-verbal intermediar al primei etape de preselectie / raport de specialitate experți externi

Atenție! Numărul de candidați selectați trebuie să fie cel puțin egal cu nr. minim indicat în anunțul de participare, care nu poate fi mai mic de 3. Dacă nr. minim al candidaților selectați este mai mic decât nr. minim indicat în anunțul de participare, atunci AC are dreptul: ■ fie, de a anula procedura, ■ fie de a continua procedura numai cu acel candidat/candidații care îndeplinesc criteriile solicitate

10. Informarea candidaților cu privire la rezultatul primei etape

Mijloc probant:

- Comunicările către candidați cu privire la procesul de selecție

Atenție ! Candidaților neselectați li se comunică și motivele respingerii

ETAPA II-a - NEGOCIEREA

11. Invitația de participare și documentația de atribuire

- *Transmiterea invitației de participare și a documentației de atribuire către candidații preselectați*

Mijloc probant:

- Invitațiile de participare către candidații preselectați și D.A.(daca nu a fost publicata anterior in SEAP)

Atenție! Dacă documentația de atribuire este publicată în SEAP, atunci invitația de participare trebuie să cuprindă informații privind modul de accesare a D.A.

12. Elaborarea și depunerea ofertelor preliminare. Perioada de așteptare

- *Transmiterea răspunsurilor la solicitările de clarificari privitor la documentatie*

Mijloc probant:

- *Adresele candidatilor prin care se solicita clarificari*
- *Adresele autoritatii contractante prin care li se transmit raspunsurile la solicitarile de clarificari si confirmarile de primire a acestora*

- *Depunerea ofertelor preliminare*

Mijloc probant:

- Lista cu candidații preselectati care au depus oferte preliminare, numărul de înregistrare al ofertelor preliminare, data și ora înregistrării

13. Derularea runde/rundelor de negocieri, cu fiecare candidat în parte, până când acesta declară sau autoritatea contractantă constată că oferta nu mai poate fi îmbunătățită substanțial

- La sfârșitul fiecărei runde de negociere comisia de evaluare consemnează problemelor

discutate și aspectelor convenite într-un proces-verbal de ședință.

Mijloc probant:

- PV ale ședințelor de negociere de la sfârșitul fiecărei runde cu fiecare candidat în parte. Identificare cerință minimă, necesitate, constrângere și obiectiv în documentația descriptivă.

- Prezentarea propunerilor tehnice și/sau financiare parțiale

Mijloc probant:

- Invitațiile pentru depunerea ofertelor parțiale și confirmările de primire
- Raportul fazei intermediare
- comunicarea rezultatului fazei intermediare și confirmările de primire

- Intalnirea finala cu fiecare participant in parte

Mijloc probant:

- Procesul verbal al sedintei finale, incheiat cu fiecare participant in parte

ETAPA III-a - EVALUAREA OFERTELOR

14. Evaluarea ofertelor

- *Verificarea corespondenței tehnice și financiare*

Mijloc probant:

- Formularele de ofertă depuse în cadrul procedurii de atribuire. Verificarea modului în care elementele negociate se regăsesc în oferta finală

- *Aplicare criteriu de atribuire și stabilirea ofertei câștigătoare*

Mijloc probant:

- Procesul-verbal intermediar de evaluare. Identificare opinie/decizie comisie de evaluare privind aspectele tehnice, financiare și juridice asociate în raport cu necesitățile, obiectivele și constrângerile autorității contractante
- Raportul de specialitate din partea experților externi cooptați

- *Elaborare raport de atribuire și aprobarea acestuia*

Mijloc probant:

- Raportul privind evaluarea ofertelor

15. Organizarea unei etape finale de licitație electronică, dacă este cazul

- a) Completarea invitațiilor în S.E.A.P. către ofertanți, în cazul unei etape de licitație electronică
- b) Derularea runde/rundelor de licitație electronică și finalizarea procesului repetitiv de ofertare (după caz)

Mijloc probant:

- Invitația cu privire la licitația electronică completată în S.E.A.P. de către AC
- Documentul general al S.E.A.P. cu privire la noile propuneri financiare și la clasamentul final

16. Transmiterea comunicării privind rezultatul procedurii de atribuire

Mijloc probant:

- Comunicarea rezultatului procedurii către ofertanți

Atenție! Comunicarea privind rezultatul procedurii de atribuire către ofertanții a căror ofertă a fost declarată necâștigătoare trebuie să motiveze această decizie și să indice numele ofertantului câștigător. În cazul ofertelor declarate admisibile comunicarea respectivă trebuie să indice și caracteristicile și avantajele relative ale ofertei câștigătoare față de oferta respectivului ofertant.

17. Perioada de așteptare pentru semnarea contractului

- Primire contestații (dacă este cazul)

Mijloc probant:

- Contestația depusă de către ofertanți, cu număr de înregistrare
- Publicarea în SEAP a contestației
- Punctul de vedere a autorității contractante la contestația depusă
- Deciziile motivate pronunțate de CNSC (dacă este cazul)
- Documentele referitoare la funcția de verificare a aspectelor procedurale aferente procesului de atribuire a contractelor de achiziție publică (după caz)

18. Semnarea contractului

Mijloc probant:

- Contractul semnat, în original
- Notificare ANRMAP

19. Transmiterea spre publicare a anunțului de atribuire

Mijloc probant:

- Anunțul de atribuire publicat (extras din SEAP/ JOUE / M. Of.)
- Documentul constatator privind îndeplinirea obligațiilor contractuale de către contractant

6.3.2. Negocierea fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare

Înainte de inițierea procedurii, autoritatea contractantă are obligația de a elabora o *notă justificativă* privind întrunirea condițiilor de aplicare a procedurii. Inițierea procedurii se realizează prin transmiterea unei invitații de participare la negocieri către un operator sau ori de câte ori este posibil către mai mulți operatori economici. În cazul în care acest lucru este posibil, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 122 lit. b), e), g), h), i) și j) din OUG nr. 34/2006, autoritatea contractantă are obligația de a invita la negocieri un număr de operatori economici care să asigure o concurență reală.

Această procedură se aplică atunci când:

1) din motive tehnice, artistice sau pentru motive legate de protecția unor drepturi de exclusivitate, contractul de achiziție publică poate fi atribuit numai unui anumit operator economic;

2) ca o măsură strict necesară atunci când perioadele de aplicare a licitației deschise, a licitației restrânse sau a negocierii cu publicare prealabilă a unui anunț de participare nu pot fi respectate din motive de extremă urgență, determinate de evenimente imprevizibile și care nu se datorează sub nicio formă unei acțiuni sau inacțiuni a autorității contractante;

3) produsele ce urmează a fi livrate sunt fabricate exclusiv în scopul cercetării științifice, experimentării, studiilor sau dezvoltării tehnologice, și numai dacă acestea nu se realizează pentru obținerea unui profit și nici nu urmăresc acoperirea costurilor aferente;

4) este necesară achiziționarea de la furnizorul inițial a unor cantități suplimentare de produse destinate înlocuirii parțiale sau extinderii echipamentelor/instalațiilor livrate anterior și numai dacă schimbarea furnizorului inițial ar pune autoritatea contractantă în situația de a achiziționa produse care determină incompatibilități sau dificultăți tehnice mai mari de operare și întreținere;

5) produsele sunt cotate la bursa de mărfuri, iar achiziția acestora se realizează prin operațiuni pe piața de disponibil;

6) produsele pot fi achiziționate în condiții deosebit de avantajoase de la un operator economic care își lichidează definitiv afacerile, de la un administrator judiciar care administrează afacerile unui operator economic în stare de faliment sau lichidare ori printr-o altă procedură similară cu cele anterioare, reglementată prin lege;

7) ca urmare a unui concurs de soluții, contractul de soluții trebuie să fie atribuit concurentului câștigător sau unuia dintre concurenții câștigători ai concursului respectiv;

8) este necesară achiziționarea unor *lucrări sau servicii suplimentare sau adiționale*, care nu au fost incluse în contractul inițial dar care, datorită unor circumstanțe neprevăzute, au devenit necesare pentru îndeplinirea contractului în cauză și numai dacă se respectă, în mod cumulativ următoarele condiții:

i) atribuirea să fie făcută contractantului inițial;

ii) lucrările sau serviciile suplimentare/adiționale nu pot fi, din punct de vedere tehnic și economic, separate de contractul inițial fără apariția unor inconveniente majore pentru autoritatea contractantă sau, deși separabile de contractul inițial, sunt strict necesare în vederea îndeplinirii acestuia;

iii) valoarea cumulată a contractelor care vor fi atribuite și a actelor adiționale care vor fi încheiate pentru lucrări și/sau servicii suplimentare ori adiționale nu depășește 20% din valoarea contractului inițial.

9) ulterior atribuirii unui contract de lucrări sau de servicii, autoritatea contractantă își propune să achiziționeze *noi lucrări*, respectiv *noi servicii*, care sunt similare lucrărilor sau serviciilor achiziționate prin atribuirea contractului inițial și numai dacă se respectă, în mod cumulativ, următoarele condiții:

a) atribuirea se face contractantului inițial, iar noile lucrări, respectiv noile servicii, constau în repetarea unor lucrări sau servicii similare celor prevăzute în contractul atribuit inițial și sunt conforme cu cerințele prevăzute în caietul de sarcini elaborat cu ocazia atribuirii respectivului contract;

- b) contractul de lucrari/servicii initial a fost atribuit prin procedura de cerere de oferte, licitatie deschisa sau restransa;
- c) valoarea estimata a contractului initial de lucrari/servicii s-a determinat prin luarea in considerare inclusiv a lucrarilor/serviciilor similare care pot fi achizitionate ulterior;
- d) in anuntul de participare inițial procedurii s-a precizat faptul ca autoritatea contractanta are dreptul de a opta pentru achizitionarea ulterioara de noi lucrari similare, respectiv noi servicii similare, de la operatorul economic a carui oferta va fi declarata castigatoare in cadrul procedurii respective;
- e) autoritatea contractanta are dreptul de a aplica aceasta procedura intr-un interval care nu poate depasi 3 ani de la atribuirea contractului initial.

6.3.2.1. Etapele procedurii: negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare

Care sunt pașii de urmat în cadrul procedurii de negociere fără publicare anunț de participare?

ETAPA I-a - SELECTAREA CANDIDATILOR

1. Identificarea necesităților și a fondurilor necesare

Mijloc probant:

- Referatul de necesitate
- Fișa de buget / aprobare obținere credit

2. Alegerea procedurii de negociere fără publicare anunț de participare

Mijloc probant:

- Nota privind determinarea valorii estimate
- Poziție în PAAP
- Nota justificativă privind aplicarea procedurii de negociere fără publicare prealabilă a unui anunț de participare.

3. Elaborarea documentației de atribuire care conține documentația descriptivă

- Elaborarea documentației descriptive

Mijloc probant:

- Documentația descriptivă

- Elaborarea clauzelor contractuale

Mijloc probant:

- Model contract

- Stabilirea criteriului de atribuire și elaborarea notei justificative

Mijloc probant:

- Nota justificativă pentru stabilirea criteriului de atribuire – numai in cazul in care criteriul de atribuire este oferta cea mai avantajoasa din punct de vedere economic

- Finalizarea fișei de date a achiziției

Mijloc probant:

- Documentația de atribuire aprobată
- Solicitarea adresată U.C.V.A.P., potrivit prevederilor O.U.G. nr. 30/2006

4. Transmiterea invitației de participare și a documentației descriptive

- Transmiterea invitației de participare, precum și a documentației descriptive
- Transmiterea notificării către UCVAP

Mijloc probant:

- Invitațiile de participare transmise, cu număr de înregistrare
- Notificarea către UCVAP

5. Numirea comisiei de evaluare

- Dispoziția de numire a comisiei de evaluare

Mijloc probant:

- Actul administrativ de numire a comisiei de evaluare
- Actul administrativ de numire a experților externi cooptați, dacă este cazul

6. Perioada de așteptare pentru depunerea ofertei preliminare

- Depunerea și înregistrarea candidaturilor

Mijloc probant:

- Lista cu candidați / numărul, data, ora de înregistrare a candidaturilor primite

7. Completarea declarațiilor privind confidențialitatea/conflictul de interes

- Declarațiile privind confidențialitatea și conflictul de interes

Mijloc probant:

- Declarațiile completate de membrii comisiei de evaluare și de către experții externi cooptați, dacă este cazul (*art. 69, 69¹, 69² din O.U.G. nr. 34/2006 și Ordinul ANRMAP 170/2012*)

- În cazul apariției conflictului de interes, se ia decizia modificării comisiei de evaluare și se modifică actul juridic de numire a acesteia

Mijloc probant:

- Actul administrativ modificat de numire a comisiei de evaluare și a experților externi cooptați

8. Examinarea ofertelor preliminare

- Verificare corespondenței cu documentația descriptivă

Mijloc probant:

- Raport privind verificarea corespondenței cu documentația descriptivă. Identificare opinie/decizie comisie de evaluare privind aspectele tehnice, financiare și juridice asociate în raport cu necesitățile, obiectivele și constrângerile autorității contractante

- Solicitare de clarificări privind ofertele preliminare depuse, dacă este cazul

Mijloc probant:

- Adresele privind solicitările de clarificări și răspunsurile aferente, cu nr. de înregistrare

ETAPA II-a - NEGOCIEREA

9. Derularea negocierilor cu fiecare candidat în parte până când acesta declară sau autoritatea contractantă constată că oferta nu mai poate fi îmbunătățită substanțial

- La sfârșitul fiecărei întâlniri comisia de evaluare consemnează problemelor discutate și aspectelor convenite într-un proces-verbal de ședință.

Mijloc probant:

- PV ale ședințelor de negociere de la sfârșitul fiecărei întâlniri cu fiecare candidat în parte. Identificare cerință minimă, necesitate, constrângere și obiectiv în documentația descriptivă.

- Stabilirea întâlnirii finale și depunerea ofertelor finale

Mijloc probant:

- Procesul-verbal al întâlnirii finale

ETAPA III-a - EVALUAREA OFERTELOR

10. Depunerea ofertelor finale

- Verificarea corespondenței tehnice și financiare

Mijloc probant:

- Formularele de ofertă depuse în cadrul procedurii de atribuire. Verificarea modului în care elementele negociate se regăsesc în oferta finală

- Aplicare criteriu de atribuire și stabilirea ofertei câștigătoare

Mijloc probant:

- Procesul-verbal intermediar de evaluare.
- Raportul de specialitate din partea experților externi coopțați

- Elaborare raport procedura și aprobarea acestuia

Mijloc probant:

- Raportul procedurii de atribuire

11. Transmiterea comunicării privind rezultatul procedurii de atribuire

Mijloc probant:

- Comunicarea rezultatului procedurii către ofertanți

Atenție! Comunicarea privind rezultatul procedurii de atribuire către ofertanții a căror ofertă a fost declarată necâștigătoare trebuie să motiveze această decizie și să indice numele ofertantului câștigător. În cazul ofertelor declarate admisibile comunicarea respectivă trebuie să indice și caracteristicile și avantajele relative ale ofertei câștigătoare față de oferta respectivului ofertant.

12. Perioada de așteptare pentru semnarea contractului

- Primire contestații (dacă este cazul)

Mijloc probant:

- Contestația depusă de către ofertanți, cu număr de înregistrare
- Punct de vedere a autorității contractante la contestația depusă
- Contestațiile formulate în cadrul procedurii de atribuire, însoțite de deciziile motivate pronunțate de CNSC (dacă este cazul)
- Documentele referitoare la funcția de verificare a aspectelor procedurale aferente procesului de atribuire a contractelor de achiziție publică (după caz)

13. Semnarea contractului

Mijloc probant:

- Contractul semnat, în original

14. Transmiterea spre publicare a anunțului de atribuire

Mijloc probant:

- Anunțul de atribuire publicat - extras din SEAP/ JOUE
- Documentul constatator privind îndeplinirea obligațiilor contractuale de către contractant

6.4. Dialogul competitiv

Legislația relevantă :

- ✓ *Capitolul III, Secțiunea 4 din OUG 34/2006*
- ✓ *Capitolul IV, Secțiunea 3 din HG 925/2006*
- ✓ *Ordin ANRMAP nr. 171/2012*

Dialogul competitiv reprezintă procedura la care orice operator economic are dreptul să-și depună candidatura și prin care autoritatea contractantă conduce un dialog cu candidații admiși în scopul identificării uneia sau mai multor soluții care să răspundă necesităților sale, urmând ca, pe baza soluției identificate, candidații selecționați să elaboreze oferta finală.

Autoritatea contractantă are dreptul de a aplica procedura când se îndeplinesc cumulativ condițiile: (i) contractul în cauză este considerat a fi de complexitate deosebită (pentru care nu se poate să se definească specificațiile tehnice și/sau să se stabilească mecanismul juridic sau financiar al achiziției) și (ii) aplicarea procedurii de licitație deschisă sau licitație restrânsă nu ar permite atribuirea contractului de achiziție publică.

Din punct de vedere procedural, se desfășoară în 3 etape, respectiv:

1. ***Etapa de preselecție candidați***, prin aplicarea criteriilor de selecție;
2. ***Etapa de dialog*** cu unul sau mai mulți dintre candidații selectați pentru identificarea a uneia sau mai multor soluții apte să răspundă necesităților autorității contractante și care să devină „caiet de sarcini” pentru elaborarea ofertei finale; această etapă se poate desfășura în runde succesive;
3. ***Etapa de evaluare a ofertelor*** și stabilirea ofertei câștigătoare se realizează pe baza criteriului de atribuire prevăzut în documentația de atribuire (care nu poate fi decât „oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic”; este imposibilă aplicarea criteriului „prețul cel mai scăzut”). Autoritatea contractantă are dreptul de a decide organizarea unei etape suplimentare de licitație electronică.

Caracteristicile dialogului competitive pot fi sintetizate astfel:

- (i) reprezintă o excepție de la regula enunțată la art. 20 din O.U.G. nr. 34/2006, autoritatea contractantă având posibilitatea de a alege această formă de atribuire numai dacă sunt îndeplinite condițiile stabilite la art. 94, respectiv art. 95 din O.U.G. nr. 34/2006;
- (ii) diferă de procedurile de licitație deschisă sau restrânsă prin interacțiunea directă în etapa de dialog între reprezentanții autorității contractante și cei ai fiecărui candidat preselecțat/selectat;

(iii) necesită abilități și competențe specifice pentru membrii comisiei de evaluare, atât din punct de vedere al subiectului dialogului, cât și din punct de vedere al modului de administrare a procedurii; este o procedură complexă datorită anvergurii, duratei și complexității și caracteristicilor resurselor implicate.

Dialogul competitiv se inițiază prin transmiterea spre publicare, în conformitate cu prevederile art. 55, a unui anunț de participare prin care se solicită operatorilor economici interesați depunerea de candidaturi (art. 97, O.U.G. nr. 34/2006).

Anunțul de participare trebuie trimis spre publicare cu cel puțin 37 de zile înainte de data limită de depunere a candidaturilor

6.4.1. Termene

Perioada de timp cuprinsă între data transmiterii spre publicare a anunțului de participare la etapa I a procedurii și data limită de depunere a candidaturilor poate fi redusă după cum urmează:

1. *Dacă valoarea estimată a contractului este mai mare sau cel puțin egala cu pragurile (Art 55 alin 2) de publicare in JOUE: $f/s \geq 134.000$ euro ; $l \geq 5.186.000$ euro:*

- zile -

	Data transmiterii AP la JOUE – data de depunere a candidaturilor	AP transmis electronic la JOUE
Ve > prag	37 zile	- 7 zile

2. *Dacă valoarea estimată a contractului este mai mică decât pragurile (Art 55 alin 2) de publicare in JOUE: $f/s \geq 134.000$ euro ; $l \geq 5.186.000$ euro:*

	Data transmiterii AP la SEAP – data de depunere a candidaturilor
Ve ≤ prag	20 zile

Riscuri și situații ce determină abateri procedurale și practici defectuoase întâlnite în activitatea de derulare a dialogului competitiv

În tabelul de mai jos se prezintă relația dintre potențiale riscuri în activitatea de urmărire directă a rundelor de dialog și de verificare a documentelor emise în legătură cu această etapă și prevederile legislative aferente.

<i>Ce se verifică procedural? Ce articol din legislație se încalcă?</i>
<p>1. Analiza celor două condiții cumulative privind dreptului autorității contractante de a aplica procedura de dialog competitiv, respectiv:</p> <ul style="list-style-type: none">• contractul este considerat a fi de complexitate deosebită;• aplicarea procedurii de licitație deschisă sau restrânsă nu ar permite atribuirea contractului. <p style="text-align: right;"><i>Art. 94, din O.U.G. nr. 34/2006</i></p>
<p>2. Respectarea dreptului oricărui operator economic de a-și depune candidatura pentru a participa la procedura de dialog competitiv.</p> <p style="text-align: right;"><i>Art. 100, din O.U.G. nr. 34/2006</i></p>
<p>2. Modul de transmitere a invitației de participare la etapa a doua a procedurii de dialog competitiv tuturor candidaților admiși Lista candidaților cărora li s-a transmis invitație la etapa a doua a procedurii de negociere pentru a se evita situația în care autoritatea contractantă ar invita un operator economic care nu a depus candidatura sau care nu a îndeplinit criteriile de preselecție.</p> <p style="text-align: right;"><i>Art. 103, alin. (1) și (2), din O.U.G. nr. 34/2006</i></p>
<p>4. Existența următoarelor documente, cerințe și informații:</p> <ul style="list-style-type: none">• existența în invitația de participare a următoarelor informații: referințe privind anunțul de participare publicat adresa la care va avea loc dialogul, precum și data și ora lansării acestuia, limba/limbile în care se va derula dialogul și, dacă este cazul, precizări referitoare la documentele suplimentare care trebuie aduse în scopul verificării declarațiilor sau completării documentelor prezentate în prima etapă.• existența documentației de atribuire, care include documentația descriptivă ca atașament la invitația de participare însoțită de un exemplar al documentației de atribuire.• existența în invitația de participare a informațiilor privind modul de accesare a documentației de atribuire, în cazul în care documentația este accesibilă direct prin mijloace electronice în SEAP. <p style="text-align: right;"><i>Art. 104, alin. (1), (2) și (3), din O.U.G. nr. 34/2006</i></p>

5. Existența următoarelor informații din cadrul documentației descriptive:

- existența în cadrul documentației descriptive a informațiilor pe baza cărora se va derula dialogul pentru identificarea soluțiilor viabile, respectiv descrierii privind: necesitățile, obiectivele, constrângerile, primele care vor fi acordate participanților, dacă este cazul.
- existența în documentația descriptivă a informațiilor privind posibilitatea realizării dialogului în runde succesive, cu scopul de a reduce numărul de soluții discutate.
- utilizarea numai a factorilor de evaluare stabiliți în documentația de atribuire pentru reducerea succesivă a soluțiilor discutate.
- maniera în care sunt furnizate, pe durata dialogului, informații fără a crea unuia/unora dintre participanți un avantaj suplimentar în raport cu ceilalți.

Art. 105, alin. (1) și (2), din O.U.G. nr. 34/2006

6. Existența acordului participantului în cauză atunci când autoritatea contractantă decide să dezvăluie soluția propusă și alte informații confidențiale prezentate de acesta.

Art. 106, alin. (3), din O.U.G. nr. 34/2006

7. Perioada stabilită pentru elaborarea ofertelor finale:

- Dacă perioada acordată de autoritatea contractantă este suficientă încât fiecare participant selectat beneficiază de o perioadă rezonabilă pentru elaborarea ofertei finale.
- Dacă perioada acordată pentru elaborarea ofertei finale este cel puțin egală cu cea minim stabilită de comun acord cu participanții selectați pe parcursul derulării celei de-a doua etape a procedurii de dialog competitiv.

Art. 107, alin. (1) și (2), din O.U.G. nr. 34/2006

8. Existența în invitația de depunere a ofertei finale a referințelor privitoare la:

- anunțul de participare publicat;
- data și ora limită stabilite pentru depunerea ofertelor;
- adresa la care se transmit ofertele;
- limba sau limbile în care trebuie elaborată oferta;
- adresa, data și ora deschiderii ofertelor;
- documentele suplimentare care trebuie prezentate în scopul verificării declarațiilor sau completării documentelor depuse în prima etapă pentru demonstrarea capacității tehnice și economico-financiare, dacă este cazul.

Art. 108, lit. a), din O.U.G. nr. 34/2006

9. Autoritatea contractantă are obligația de a anunța toți participanții la dialog cu privire la modalitatea de desfășurare a rundei intermediare, precum și la factorii de evaluare aplicabili și la modul concret de aplicare a acestora pentru reducerea numărului de participanți. Existența informațiilor transmise către toți participanții privind:

- modalitatea de desfășurare a rundei intermediare;
- factorii de evaluare aplicabili;
- modul concret de aplicare a acestora pentru reducerea numărului de participanți.

Art. 50, alin. (3), din H.G. nr. 925/2006

6.4.2. Etapele procedurii de dialog competitiv

Care sunt pașii de urmat în cadrul procedurii de dialog competitiv ?

ETAPA I-a - PRESELECTAREA CANDIDAȚILOR

1. Identificarea necesităților și a fondurilor necesare

Mijloc probant:

- Referatul de necesitate
- Fișa de buget / aprobare obținere credit

2. Alegerea procedurii de dialog competitiv

3. Transmiterea spre publicare a anunțului de intenție

Mijloc probant:

- Anunțul de intenție publicat, dacă este cazul (extras din SEAP / JOUE / M. Of.)

4. Elaborarea documentației de atribuire (D.A.) care conține documentația descriptivă

- Elaborarea documentației descriptive

Mijloc probant:

- Documentația descriptivă

- Elaborarea clauzelor contractuale

Mijloc probant:

- Model contract

- Stabilirea cerințelor minime de calificare referitoare la situația economică și financiară sau la capacitatea tehnică și/sau profesională și elaborarea notei justificative

Mijloc probant:

- Nota justificativă pentru stabilirea cerințelor minime de calificare referitoare la situația economică și financiară sau la capacitatea tehnică și/sau profesională
- Stabilirea criteriului de atribuire și elaborarea notei justificative cu privire la acesta

Mijloc probant:

- Nota justificativă pentru stabilirea criteriului de atribuire
- Finalizarea fișei de date a achiziției

Mijloc probant:

- Documentația de atribuire aprobată

5. Transmiterea spre publicare a anunțului de participare care conține criteriile de selecție și numărul minim al candidaților ce vor fi selectați (minim 3)

Mijloc probant:

- Anunțul de participare publicat (extras din SEAP/ JOUE / M. Of.) care conține dovada privind criteriile obiective și nediscriminatorii privind selecția candidaților
- Erate, dacă este cazul

6. Numirea comisiei de evaluare

Mijloc probant:

- Actul administrativ de numire a comisiei de evaluare
- Actul administrativ privind cooptarea de experți externi, dacă este cazul

7. Perioada de așteptare pentru depunerea candidaturilor

- Primire solicitări de clarificări și transmiterea răspunsurilor aferente acestora

Mijloc probant:

- Adresele privind solicitările de clarificări, cu numere de înregistrare
- Adresele privind răspunsurile la solicitările de clarificări, cu numere de înregistrare
- Primire contestații, dacă este cazul

Mijloc probant:

- Contestația depusă, cu număr de înregistrare
- Publicarea contestației în SEAP

- Punctul de vedere a autorității contractante la contestația depusă
- Decizia CNSC
- Depunere candidaturi
Mijloc probant:
 - Lista cu candidați / numărul, data și ora de înregistrare a candidaturilor primite

9. Completarea declarațiilor privind confidențialitatea și conflictul de interese

- Declarațiile privind confidențialitatea și conflictul de interese
Mijloc probant:
 - Actul administrativ de numire a comisiei de evaluare și a experților externi cooptați, dacă este cazul (*art. 72, 73 și 75 din O.U.G. nr. 34/2006*)
 - Declarațiile completate de membrii comisiei de evaluare și de către experții externi cooptați, dacă este cazul (*art. 69, 69¹, 69² din O.U.G. nr. 34/2006 și Ordinul ANRMAP 170/2012*)
- În cazul apariției conflictului de interese, se ia decizia modificării comisiei de evaluare și se modifică actul administrativ de numire a acesteia
Mijloc probant:
 - Actul administrativ modificat de numire a comisiei de evaluare și a experților externi cooptați

10. Examinarea candidaturilor

- Verificare condiții de (i) Eligibilitate și (ii) Calificare
Mijloc probant:
 - Formularele de ofertă depuse în cadrul procedurii de atribuire
- Aplicarea punctajului de selecție
Mijloc probant:
 - Procesul-verbal intermediar de evaluare, după caz
 - Raportul de specialitate din partea experților externi cooptați, dacă este cazul
- Solicitare de clarificări privind candidatura depusă, dacă este cazul
Mijloc probant:
 - Adresele privind solicitările de clarificări, cu numere de înregistrare
 - Adresele privind răspunsurile la solicitările de clarificări, cu numere de înregistrare

- Preselectarea candidaturilor

Mijloc probant:

- Procesul-verbal intermediar de evaluare / raport de specialitate experți externi, după caz

Atenție! Numărul de candidați selectați trebuie să fie cel puțin egal cu numărul minim indicat în anunțul de participare, care nu poate fi mai mic de 3. Dacă numărul minim al candidaților selectați este mai mic decât numărul minim indicat în anunțul de participare, atunci autoritatea contractantă are dreptul: ■ fie, de a anula procedura, ■ fie de a continua procedura numai cu acel candidat/candidații care îndeplinesc criteriile solicitate

- Elaborarea raportului intermediar al primei etape a procedurii de atribuire de către comisia de evaluare și înaintarea spre aprobare conducătorului autorității contractante

Mijloc probant:

- Raportul privind preselectarea candidaților aprobat, cu număr de înregistrare

11 Informarea candidaților cu privire la rezultatul primei etape

Mijloc probant:

- Comunicările către candidați.

Atenție ! Candidaților neselectați li se comunică și motivele respingerii candidaturii

ETAPA II-a - DIALOGUL CU CANDIDAȚII ADMIȘI

12. Transmiterea invitației de participare și a documentației de atribuire candidaților preselectați

Mijloc probant:

- Invitațiile de participare către candidatul/candidații preselectat/preselectați

Atenție! Dacă documentația de atribuire este publicată în SEAP, atunci invitația de participare trebuie să cuprindă informații privind modul de accesare a D.A.

13. Perioada de așteptare pentru depunerea soluțiilor

- Elaborarea și depunerea soluțiilor

Mijloc probant:

- Lista cu ofertanții care depun soluții / numărul, data și ora de înregistrare a

ofertelor primite

14. Derularea discuțiilor cu fiecare candidat preselectat în parte

- La sfârșitul fiecărei întâlniri comisia de evaluare consemnează problemelor discutate și aspectelor convenite într-un proces-verbal de ședință.

Mijloc probant:

- Procese-verbale de ședință de la sfârșitul fiecărei întâlniri
- Rapoartele aprobate privind fazele intermediare, dacă este cazul
- Comunicările către participanți privind rezultatul fiecărei faze intermediare

Atenție! în cadrul documentației descriptive se poate prevedea posibilitatea realizării dialogului în runde succesive cu scopul de a reduce numărul de soluții discutate. Reducerea succesivă a soluțiilor se realizează numai pe baza factorilor de evaluare care au fost stabiliți în documentația de atribuire.

Atenție! Se pot organiza una sau mai multe faze intermediare în care participanții la dialog urmează să prezinte propuneri tehnice sau financiare parțiale. Se anunță toți participanții cu privire la: (i) modalitatea de desfășurare a fazei intermediare; (ii) factorii de evaluare; (iii) modul de aplicare a acestora. După finalizarea unei faze intermediare comisia de evaluare elaborează un raport și îl înaintează spre aprobare conducătorului autorității. Se informează toți participanții cu privire la rezultatul fazei intermediare.

- Identificarea soluției sau soluțiilor viabile

Mijloc probant:

- Raport privind identificarea soluției/soluțiilor viabile

Atenție! Dacă nu se poate identifica o soluție viabilă, procedura se poate anula.

- Închiderea etapei de dialog

Mijloc probant:

- Raportul privind etapa de dialog

ETAPA III-a - EVALUAREA OFERTELOR

- #### 15. Anunțarea participanților cu privire la rezultatul etapei de dialog însoțit de invitația de participare la etapa de evaluare a ofertelor finale

- Invitațiile de participare care cuprind și data limita de depunere a ofertelor finale

Mijloc probant:

- Comunicările privind rezultatul etapei de dialog
- Invitațiile de participare la etapa de evaluare a ofertelor

16. Desfășurarea ședinței de deschidere a ofertelor

- Întocmirea procesului verbal de deschidere a ofertelor

Mijloc probant:

- Procesul verbal al ședinței de deschidere a ofertelor (*conform Ordin ANRMAP 302/2011*)

17. Examinare și evaluare oferte

- Verificarea corespondenței tehnice și financiare

Mijloc probant:

- Formularele de ofertă depuse în cadrul procedurii de atribuire

- Solicitare de clarificări, detalieri și nuanțări privind oferta finală, dacă este cazul

Mijloc probant:

- Adresele privind solicitările de clarificări, cu numere de înregistrare
- Adresele cu răspunsurile aferente primite, cu numere de înregistrare

- Aplicare criteriu de atribuire și stabilirea celei mai avantajoase oferte din punct de vedere economic

Mijloc probant:

- Procesul-verbal intermediar de evaluare, după caz
- Raportul de specialitate din partea experților externi cooptați

- Solicitarea reconfirmării unor elemente ale ofertei sau anumitor angajamente asumate, ofertantului identificat că a depus cea mai avantajoasă ofertă din punct de vedere economic

Mijloc probant:

- Solicitarea de reconfirmare a anumitor elemente ale ofertei
- Răspunsul la solicitare

- Elaborare raport și aprobarea acestuia

Mijloc probant:

- Raportul de evaluare a ofertelor

18. Transmiterea comunicării privind rezultatul procedurii de atribuire

Mijloc probant:

- Comunicarea rezultatului procedurii către ofertanți (*conform art. 206-207 din O.U.G. nr. 34/2006*)

Atenție! Comunicarea privind rezultatul procedurii de atribuire către ofertanții a căror ofertă a fost declarată admisibilă și necâștigătoare trebuie să motiveze această decizie și să indice numele ofertantului câștigător. În cazul ofertelor declarate admisibile comunicarea respectivă trebuie să indice și caracteristicile și avantajele relative ale ofertei câștigătoare față de oferta respectivului ofertant.

19. Perioada de așteptare pentru semnarea contractului

- Primire contestații (dacă este cazul)

Mijloc probant:

- Contestația depusă de către ofertanți, cu număr de înregistrare
- Publicarea contestației în SEAP
- Punctul de vedere al autorității contractante la contestația depusă
- Contestațiile formulate în cadrul procedurii de atribuire, însoțite de deciziile motivate pronunțate de CNSC (dacă este cazul)
- Documentele referitoare la funcția de verificare a aspectelor procedurale aferente procesului de atribuire a contractelor de achiziție publică (dacă este cazul)

20. Semnarea contractului

Mijloc probant:

- Contractul semnat, în original
- Notificarea ANRMAP

21. Transmiterea spre publicare a anunțului de atribuire

Mijloc probant:

- Anunțul de atribuire publicat (extras din SEAP/ JOUE / M. Of.)
- Documentul constatator care conține informații referitoare la îndeplinirea obligațiilor contractuale de către contractant

Atenție! Documentele care reprezintă mijloace probante ale realizării fiecărui pas al procedurii constituie file ale dosarului de achiziție publică. Fiecare document trebuie să aibă un număr de

înregistrare în ordinea cronologică a întocmirii.

6.5. Cererea de oferte

Legislația relevantă :

- ✓ *Cap. III, Secțiunea 7 din OUG 34/2006*
- ✓ *Art. 61÷64 din HG 925/2006;*
- ✓ *Art. 35÷37 din HG 1660/2006*
- ✓ *Ordin ANRMAP nr. 171/2012*

Cererea de oferte este o procedură dintr-o singură etapă, în care poate participa orice operator economic interesat, conform prevederilor documentației de atribuire.

Peste pragul prevăzut la art. 19 din O.U.G. nr. 34/2006, autoritatea contractantă poate aplica procedura de cerere de oferte în cazul în care valoarea estimată, fără TVA, a contractului de achiziție publică este mai mică decât echivalentul în lei al următoarelor praguri pentru:

• Contractul de furnizare	130.000 euro
• Contractul de servicii	130.000 euro
• Contractul de lucrări	5.000.000 euro

6.5.1. Termene

Data transmiterii spre publicare în SEAP a IP - data limită de depunere a ofertelor	Dacă DA este publicată în SEAP & Contractul este de <u>furnizare</u>
min 10 zile	- 4 zile

6.5.2. Etape de desfășurare

Ca desfășurare, după publicarea invitației de participare și a DA în SEAP, Cererea de oferte este identică cu procedura Licitație deschisă (etape precizate la pag. 68).

Autoritatea contractantă are dreptul de a decide organizarea unei etape suplimentare de licitație electronică, dacă se specifică expres această posibilitate, în invitația de participare și în documentația de atribuire.

6.6. Concursul de soluții

Legislația relevantă :

✓ *Cap. III, Secțiunea 8 din OUG 34/2006*

Reprezintă procedura prin care se achiziționează servicii, în special în domeniul amenajării teritoriului, al proiectării urbanistice și peisagistice, al arhitecturii sau în cel al prelucrării datelor, un plan sau un proiect, prin selectarea acestuia pe baze concurențiale de către un juriu cu sau fără acordarea de premii. Concursul de soluții se poate organiza ca o procedură independentă, în care concurenții pot obține premii/prime de participare sau parte a unei alte proceduri care conduce la atribuirea unui contract de servicii.

Procedura concursului de soluții poate fi: a) de sine stătătoare/independentă, deschisă sau restrânsă (cu preselectare de concurenți), iar obiectul achiziției îl constituie un plan sau un proiect, iar concurenții primesc premii și/sau prime de participare sau b) parte a unei alte proceduri (vom vedea în cele de urmează că aceasta este o negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare), situație în care procedura va conduce la atribuirea unui contract de servicii, fără acordarea de premii.

Autoritatea contractantă are dreptul de a organiza un concurs de soluții, astfel cum este descris la art. 18 alin. (2), ca o procedură independentă, în care concurenții pot obține premii și/sau prime de participare, sau ca parte a unei alte proceduri care conduce la atribuirea unui contract de servicii (art. 131, O.U.G. nr. 34/2006). Autoritatea contractantă are obligația de a preciza în cadrul documentației de concurs orice informație, cerință, regulă, criteriu sau altele asemenea, necesare pentru a asigura potențialilor concurenți o informare completă și corectă cu privire la modul de aplicare a concursului de soluții (art. 132, O.U.G. nr. 34/2006).

Documentația de concurs trebuie să cuprindă cel puțin (art. 133, OUG 34 / 2006):

- a) informații generale privind autoritatea contractantă;
- b) instrucțiuni privind date limită care trebuie respectate și formalități care trebuie îndeplinite în legătură cu participarea la concurs;
- c) cerințele minime de calificare pe care autoritatea contractantă a hotărât să le solicite, precum și documentele care urmează să fie prezentate de concurenți pentru dovedirea îndeplinirii cerințelor respective;

- d) ansamblul cerințelor pe baza cărora concurenții urmează să elaboreze și să prezinte proiectul;
- e) cuantumul premiilor care urmează să fie acordate, în cazul în care concursul este organizat ca o procedură independentă;
- f) angajamentul autorității contractante de a încheia contractul de servicii cu câștigătorul sau cu unul dintre câștigătorii concursului respectiv, în cazul în care concursul este organizat ca parte a unei alte proceduri de atribuire a contractului de servicii;
- g) informații detaliate și complete privind criteriul aplicat pentru stabilirea proiectului/proiectelor câștigător/câștigătoare.

Concursul de soluții se inițiază prin publicarea, în conformitate cu prevederile art. 55, a unui anunț de participare prin care solicită operatorilor economici interesați depunerea de proiecte. Anunțul trebuie să cuprindă cel puțin informațiile prevăzute în anexa nr. 3 D și se elaborează în conformitate cu formularul standard adoptat de Comisia Europeană (art. 134, alin. 1, O.U.G. nr. 34/2006).

Numărul de zile dintre data publicării anunțului de participare și data depunerii proiectelor trebuie să fie stabilit astfel încât operatorii economici să beneficieze de o perioadă rezonabilă pentru elaborarea acestora (art. 134, alin. 2, O.U.G. nr. 34/2006). Autoritatea contractantă are obligația de a transmite spre publicare anunțul de participare cu cel puțin 52 de zile înainte de data limită de depunere a proiectelor (art. 134, alin. 3, O.U.G. nr. 34/2006). În cazul în care autoritatea contractantă solicită transmiterea electronică a proiectelor, condițiile prevăzute la art. 64 și 65 se aplică în mod corespunzător (art. 135, O.U.G. nr. 34/2006).

Autoritatea contractantă are obligația de a lua toate măsurile necesare pentru ca schimburile de mesaje, comunicările și arhivarea informațiilor să se realizeze într-o astfel de manieră încât să asigure integritatea și confidențialitatea deplină a tuturor informațiilor comunicate de concurenți (art. 136, alin. 1, O.U.G. nr. 34/2006). Conținutul planurilor sau proiectelor prezentate trebuie să rămână confidențial cel puțin până la data stabilită pentru deschiderea acestora, juriul urmând a lua cunoștință de conținutul respectivelor proiecte numai după această dată (art. 136, alin. 2, O.U.G. nr. 34/2006).

Autoritatea contractantă are dreptul de a realiza o selecție preliminară a concurenților, utilizând în acest sens criterii clare, obiective, nediscriminatorii, care trebuie să fie precizate în mod explicit în documentația de concurs (art. 137, alin. 1, O.U.G. nr. 34/2006). Numărul de concurenți selectați trebuie să fie suficient astfel încât să asigure o concurență reală (art. 137, alin. 2, O.U.G. nr. 34/2006).

În scopul evaluării proiectelor prezentate într-un concurs de soluții, autoritatea contractantă are obligația de a numi un juriu format din cel puțin 3 membri, persoane fizice independente față de concurenți, cu pregătire profesională și experiență relevantă în domeniu, precum și cu probitate morală recunoscută (art. 138, alin. 1, O.U.G. nr. 34/2006).

În cazul în care concurenților li s-a solicitat o anumită calificare profesională, atunci cel puțin o treime din numărul membrilor juriului trebuie să aibă acea calificare sau una echivalentă (art. 138, alin. 2, O.U.G. nr. 34/2006).

Proiectele trebuie să fie prezentate anonim, acest anonim urmând a fi păstrat până în momentul în care juriul a adoptat o decizie sau a formulat o opinie (art. 139, alin. 1, O.U.G. nr. 34/2006).

Juriul este autonom în deciziile și opiniile pe care le emite (art. 139, alin. 2, O.U.G. nr. 34/2006). Juriul are obligația de a evalua proiectele depuse exclusiv în baza criteriilor de evaluare indicate în anunțul de concurs (art. 140, alin. 1, O.U.G. nr. 34/2006). Juriul are obligația de a întocmi un raport, semnat de toți membrii săi, care trebuie să cuprindă evaluarea calitativă a fiecărui proiect, observații specifice, precum și, dacă este cazul, lista de probleme care urmează a fi clarificate (art. 140, alin. 2, O.U.G. nr. 34/2006). Juriul are dreptul de a invita concurenții să răspundă la problemele care au fost consemnate în raportul prevăzut la art. 140 alin. (2), în vederea clarificării oricăror aspecte referitoare la soluția/proiectul propus (art. 141, alin. 1, O.U.G. nr. 34/2006). Juriul are obligația de a elabora procese-verbale complete ale discuțiilor derulate conform prevederilor alin. (1) (art. 141, alin. 2, O.U.G. nr. 34/2006).

6.6.2. Etapele procedurii: concurs de soluții

Care sunt pașii de urmat în cadrul procedurii de concurs de soluții ?

<p>1. Identificarea necesităților și a fondurilor necesare</p> <p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none">– Referatul de necesitate– Fișa de buget / aprobare obținere credit
<p>2. Alegerea procedurii de concurs de soluții</p> <p>Mijloc probant:</p> <ul style="list-style-type: none">– Nota privind determinarea valorii estimate– Poziție în PAAP

- Nota justificativă privind aplicarea procedurii de concurs de soluții

3. Transmiterea spre publicare a anunțului de intenție

Mijloc probant:

- Anunțul de intenție publicat, dacă este cazul (extras din SEAP / JOUE / M. Of.)

4. Elaborarea documentației de concurs

Mijloc probant:

- Documentația de concurs aprobată

5. Transmiterea spre publicare a anunțului de participare și a Documentației de concurs

Mijloc probant:

- Anunțul de participare publicat (extras din SEAP / JOUE și erate, dacă este cazul)

6. Numirea juriului

Mijloc probant:

- Actul administrativ de numire a juriului

7. Perioada de așteptare

- Primire solicitări de clarificări și transmiterea răspunsurilor aferente

Mijloc probant:

- Adresele privind solicitările de clarificări, cu numere de înregistrare
- Răspunsurile la solicitările de clarificări aferente, cu numere de înregistrare

- Elaborare proiecte de către operatorii economici

Mijloc probant:

- Erată – Dacă este cazul, prelungirea perioadei pentru elaborarea ofertelor

- Primire contestații, dacă este cazul

Mijloc probant:

- Contestația depusă, cu număr de înregistrare
- Publicarea contestației în SEAP
- Punctul de vedere a autorității contractante la contestația depusă, cu număr de înregistrare

– Decizia CNSC

- Depunere proiecte de către operatorii economici

Mijloc probant:

– Lista cu proiectele depuse / numărul, data și ora de înregistrare a proiectelor primite

8. Completarea declarațiilor privind confidențialitatea și conflictul de interes

- Declarațiile privind confidențialitatea și conflictul de interes

Mijloc probant:

– Declarațiile completate de membrii juriului

- În cazul apariției conflictului de interes, se ia decizia modificării juriului și se modifică actul administrativ de numire a acestuia

Mijloc probant:

– Actul administrativ modificat de numire a juriului

9. Examinarea și evaluarea proiectelor depuse

- Verificare cerințe privind elaborarea proiectului

Mijloc probant:

– Proiectul depus în cadrul procedurii de atribuire

- Solicitare de clarificări privind proiectul, dacă este cazul

Mijloc probant:

– Adresele privind solicitările de clarificări, cu numere de înregistrare

– Adresele cu răspunsurile la solicitările de clarificări aferente primite, cu nr. de înregistrare

- Stabilirea proiectului câștigător

Mijloc probant:

– Procesul-verbal intermediar de evaluare, după caz

– Raportul de specialitate din partea experților externi cooptați

- Elaborare raport de evaluare și aprobarea acestuia

Mijloc probant:

– Raportul de evaluare a proiectelor

10. Transmiterea comunicării privind rezultatul procedurii de atribuire

Mijloc probant:

- Comunicarea rezultatului procedurii către ofertanți (*conform art. 206-207 din O.U.G. nr. 34/2006*)

Atenție! Comunicarea privind rezultatul procedurii de atribuire către ofertanții a căror ofertă a fost declarată necâștigătoare trebuie să motiveze această decizie și să indice numele ofertantului câștigător. În cazul ofertelor declarate admisibile comunicarea respectivă trebuie să indice și caracteristicile și avantajele relative ale ofertei câștigătoare față de oferta respectivului ofertant.

11. Perioada de așteptare

- Primire contestații (dacă este cazul)

Mijloc probant:

- Contestația depusă de către ofertanți, cu număr de înregistrare
- Publicarea contestației în SEAP
- Punctul de vedere a autorității contractante la contestația depusă

12. Semnare contract

Mijloc probant:

- Contractul semnat, în original

13. Transmiterea spre publicare a anunțului de atribuire

Mijloc probant:

- Anunțul de atribuire publicat (extras din SEAP/ JOUE / M. Of.)
- Documentul constatator privind îndeplinirea obligațiilor contractuale de către contractant

Atenție! Documentele care reprezintă mijloace probante ale realizării fiecărui pas al procedurii constituie file ale dosarului de achiziție publică. Fiecare document trebuie să aibă un număr de înregistrare în ordinea cronologică a întocmirii.

6.7. Achiziția directă

Legislația relevantă :

- ✓ Art. 19 și 19¹ din OUG 34/2006

✓ Art. 5 din H.G. nr. 925/2006

✓ Ordin ANRMAP nr. 313/2011

Autoritatea contractantă achiziționează direct produse, servicii sau lucrări, în măsura în care valoarea achiziției, fără TVA, a contractului de achiziție publică este mai mică decât echivalentul în lei al următoarelor praguri prevăzute la art. 19 din O.U.G. nr. 34/2006:

• Contractul de furnizare	30.000 euro
• Contractul de servicii	30.000 euro
• Contractul de lucrări	100.000 euro

În conformitate cu principiul asumării răspunderii, stabilirea circumstanțelor de încadrare prevăzute de ordonanța de urgență pentru aplicarea fiecărei proceduri sau pentru cumpărarea directă intră în responsabilitatea exclusivă a autorității contractante.

Achiziția se realizează pe bază de document justificativ: factura și/sau contract.

În situația prevăzută la art. 19 din O.U.G. nr. 34/2006, autoritatea contractantă transmite în SEAP o notificare cu privire la achiziția directă a cărei valoare depășește echivalentul în lei al sumei de **5.000 euro** fără TVA, în cel mult **10 zile** de la data primirii *documentului justificativ* ce stă la baza achiziției realizate.

Transmiterea notificării prevăzute mai sus se va efectua în format electronic prin utilizarea aplicației disponibile la adresa de internet www.e-licitatie.ro și va cuprinde următoarele informații:

- a. denumirea și datele de identificare ale operatorului economic;
- b. obiectul achiziției;
- c. codul CPV;
- d. valoarea achiziției;
- e. cantitatea achiziționată;
- f. data realizării/atribuirii achiziției

6.8. Derularea procedurilor de atribuire offline și online

6.8.1. Etapa premergătoare deschiderii ofertelor

6.8.1.1. Punerea la dispoziție a documentației de atribuire

Autoritatea contractantă are obligația de a asigura obținerea documentației de atribuire de către orice operator economic. În acest sens aceasta este obligată să publice pe SEAP documentația de atribuire ceea ce implică accesul gratuit și nerestricționat al operatorilor economici interesați.

Excepția de la regula mai sus amintită o constituie obținerea documentației de atribuire de la autoritatea contractantă, excepție care trebuie să aibă la bază imposibilitatea tehnică imputabilă operatorului SEAP de a posta pe site acest document.

6.8.1.2. Dreptul operatorul economic de a solicita clarificări și obligația corelativă a autorității contractante de a răspunde

După ce au luat la cunoștință despre conținutul documentației de atribuire, operatorii economici interesați au dreptul legal de a solicita clarificări privind conținutul acesteia, iar autoritatea contractantă are obligația corelativă de a răspunde clar, complet, fără ambiguități în termen de **cel mult 3 zile lucrătoare de la primirea solicitării**.

Este important de subliniat faptul că autoritatea contractantă nu are obligația doar de a răspunde la solicitare ci și de a însoți răspunsurile de întrebările efective păstrând anonimul operatorului economic care le-a formulat; operațiune prin care se respectă principiul tratamentului egal între operatorii economici interesați, având în vedere faptul că dezvăluirea identității operatorului economic interesat să participe la o procedură i-ar putea aduce dezavantaje în raport cu concurenții săi.

Solicitările de clarificări trebuie efectuate în timp util, astfel încât autoritatea contractantă să poată publica **răspunsul nu mai târziu de 6 zile** înainte de data-limită stabilită pentru depunerea ofertelor.

În situația în care autoritatea contractantă nu va putea respecta acest termen de 6 zile datorită solicitării de clarificări în perioada celor 6 zile, aceasta va răspunde la solicitarea de clarificare doar dacă îndeplinește, în mod cumulativ, următoarele cerințe:

- perioada necesară pentru elaborarea și transmiterea răspunsului face posibilă primirea acestuia de către operatorii economici înainte de data-limită de depunere a ofertelor;
- răspunsul nu modifică informațiile deja publicate, nu afectează modul de

elaborare a ofertelor și nici nu devine necesară publicarea unei erate.

Mai mult, legiuitorul prevede că reprezintă abateri grave de la prevederile legislative în sensul art. 209 alin. (1) lit. c) următoarele:

- cazul în care operatorul economic nu a transmis solicitarea de clarificare în timp util, punând astfel autoritatea contractantă în imposibilitate de a respecta termenul prevăzut

la alin. (1), și prin răspunsul la solicitarea de clarificare se modifică informațiile deja publicate, se afectează modul de elaborare a ofertelor și devine necesară publicarea unei erate;

- cazul în care autoritatea contractantă constată din oficiu că sunt necesare clarificări cu privire la documentația de atribuire și prin clarificarea adusă se modifică informațiile deja publicate, se afectează modul de elaborare a ofertelor și devine necesară publicarea unei erate, situații care vor conduce în mod obligatoriu la anularea procedurii de atribuire

6.8.2. Depunerea/deschiderea ofertelor

6.8.2.1. Primirea ofertelor

În cazul procedurilor „*offline*”, operatorul economic are dreptul de a transmite oferta prin poștă sau sa o depuna direct la adresa specificată în fisa de date, riscurile aferente transmiterii acestora cazand în sarcina sa.

În schimb în cazul procedurilor „*online*” oferta va fi transmisă *numai prin mijloace electronice (depusa în SEAP) potrivit H.G. nr. 1660/2006.*

Indiferent de tipul procedurii de atribuire ales de către autoritatea contractantă, respectiv „*online*” sau „*offline*”, autoritatea contractantă are obligația de asigura și garanta integritatea și confidențialitatea datelor primite/recepționate.

Când procedura este organizată „*online*” (prin mijloace electronice) operatorii economici nu pot opta cu privire la modalitatea de transmitere a ofertelor, aceștia având obligația de a depune ofertele (care includ și propunerile tehnice și propunerile financiare) **numai în format electronic semnate cu semnătură electronică** și numai până la data limită de depunere a ofertelor la fel ca în cazul procedurilor „*offline*”.

Cu toate acestea, de la regula generală de depunere a ofertelor în format electronic, legiuitorul a stabilit și o excepție, respectiv depunerea ofertei pe format de hârtie la autoritatea contractantă, însă doar dacă nu este posibilă transmiterea ei din motive tehnice. Astfel operatorii economici pentru a uza de această excepție trebuie să dovedească că s-au aflat în imposibilitate din motive tehnice.

Oferta de preț în cadrul procedurilor de atribuire „*online*” trebuie introdusă în rubrica din sistemul electronic și obligatoriu trebuie criptată și apoi salvată. Nerespectarea acestei etape va

conduce ulterior la imposibilitatea vizualizării de către autoritatea contractantă a documentelor încărcate în sistem de ofertant¹⁸ și implicit la respingerea ofertei.

6.8.2.2. Deschiderea ofertelor

Ofertele se deschid doar la data și locul indicate în anunțul de participare și în documentația de atribuire.

În situația în care din diverse motive nu se pot respecta condițiile inițiale, respectiv data și locul, termenul de deschidere a ofertelor va trebui prelungit și în același timp adus la cunoștința operatorilor economici interesați prin publicarea în SEAP a unui **anunț tip erata cu cel puțin 3 zile¹⁹ înainte de data anunțată inițial pentru deschiderea ofertelor.**

În cadrul etapei de deschidere a ofertelor, respectiv la ședința de deschidere pot fi prezenți pe lângă membrii comisiei de evaluare și reprezentanții ofertanților. Neprezentarea ofertantului la ședința de deschidere a ofertelor nu poate constitui motiv de respingere a ofertei sale sau de netransmitere a procesului verbal de deschidere, în termen de 1 zi lucrătoare.

6.8.2.2.1. Obligațiile părților în etapa de deschidere

Obligațiile și interdicțiile autorității contractante

Procedură desfășurată în format „offline”

În această etapă a procedurii autoritatea contractantă, prin comisia de evaluare, are următoarele obligații și interdicții:

- să deschidă ofertele și alte documente prezentate de participanți
- să nu respingă nicio ofertă cu excepția ofertelor care se încadrează în următoarele situații:
 - ✓ au fost depuse după data și ora limită de depunere expres menționată în anunțul/invitația de participare și în documentația de atribuire sau au fost depuse la altă adresă decât cea stabilită de autoritatea contractantă, situație în care oferta se va returna nedeschisă
 - ✓ nu este însoțită de garanția de participare, în cuantumul, forma și nu are perioada de valabilitate solicitată în documentația de atribuire

¹⁸ Pentru detalii a se vedea Manualul (...) ofertant – op. cit. pag. 33 și urm.

¹⁹ Calculate potrivit regulilor impuse de art. 3 lit. z) din O.U.G. nr. 34/2006

- să finalizeze această etapă prin elaborarea unui proces verbal de deschidere a ofertelor în cadrul căruia se vor consemna următoarele:
 - ✓ aspectele formale constatate la deschiderea ofertelor cum ar fi spre exemplu:
 - denumirea ofertanților;
 - modificările și retragerile de oferte;
 - existența garanțiilor de participare
 - ✓ elementele principale ale fiecărei oferte , cum ar fi spre exemplu;
 - prețul
 - ceilalți factori de evaluare dacă autoritatea contractantă a ales să aplice criteriul de atribuire oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic;
 - cursul de referință care va sta la baza comparării prețurilor la evaluarea ofertelor prezentate într-o altă monedă;
 - existența propunerilor alternative dacă acest lucru a fost permis prin documentația de atribuire
 - ✓ va inventaria documentele depuse de fiecare ofertant.
 - ✓ semnăturile membrilor comisiei și reprezentanților ofertanților care sunt prezenți la deschiderea ofertelor.
- să transmită un exemplar al procesului verbal tuturor ofertanților în cel mult **1 zi lucrătoare** de la deschidere indiferent dacă aceștia au fost prezenți la ședința de deschidere a ofertelor sau nu.

Procedură desfășurată în format „online”

In cazul procedurii desfășurate in format online, autoritatea contractantă nu va mai elabora procesul-verbal al ședinței de deschidere a ofertelor, având posibilitatea de a vizualiza documentele depuse de către ofertanți direct in SEAP. Evaluarea ofertelor in aceste conditii se face in doua etape.

Astfel, in prima etapa, sistemul electronic permite achizitorului (comisiei de evaluare) să vizualizeze documentele de calificare si propunerea tehnică. După evaluarea lor, se ia decizia de a califica sau descalifica oferta (in/admisibilă). Acest moment determină începutul celei de-a doua etape, vizulizarea automată a propunerii tehnice.

In a doua etapă, propunerea financiara este accesată de comisia de evaluare prin SEAP (există

câmpuri dedicate atașării formularului de ofertă, dar și editării valorii acesteia, de către ofertant).

Garantia de participare

Garanția de participare se *depune* până cel mai târziu la *data* și *ora* stabilite de autoritatea contractantă pentru *deschiderea ofertelor in cazul procedurilor desfasurate in format offline si pana la termenul limita de depunere a ofertelor in cazul procedurilor desfasurate in format online*.

Garanția de participare se stabilește în sumă fixă, în cuantum de maxim 2% din valoarea estimată a contractului de achiziție publică. În cazul ofertanților din categoria întreprinderilor mici și mijlocii²⁰, garanția de participare se constituie în procent de 50% din cuantumul stabilit în documentația de atribuire.

Perioada de valabilitate a garanției de participare va fi cel puțin egală cu perioada de valabilitate a ofertei cu luarea în considerare a prevederilor art. 276 alin. (1) din O.U.G. nr. 34/2006, respectiv termenul de soluționare a contestațiilor.

Modalități de constituire:

- prin virament bancar (ordin de plata) ;
- instrument de garantare emis de o societate de asigurări/societate bancară;
- prin depunerea la casieria autorității contractante:

Instrumentul de garantare trebuie să fie irevocabil, și să prevadă dacă plata garanției se va executa condiționat, respectiv după constatarea culpei persoanei garantate, în conformitate cu contractul garantat; sau necondiționat, respectiv la prima cerere a beneficiarului, pe baza declarației acestuia cu privire la culpa persoanei garantate.

Instrumentul de garantare trebuie să fie prezentat în original și anexat/atașat la coletul cu oferta în cazul procedurilor offline; de asemenea, trebuie să facă referire expresă la procedura organizată de autoritatea contractantă, să conțină în clar denumirea autorității contractante în favoarea căreia s-a constituit, să conțină valoarea garanției care să corespundă sumei fixe solicitate prin documentația de atribuire, să aibă înscrisă valabilitatea pentru care a fost constituită, care trebuie să corespundă cu cea înscrisă în documentație, să conțină parafa lizibilă a băncii emitente și/sau semnătura autorizată și să fie emisă pentru operatorul economic care a depus oferta.

²⁰ potrivit art. 16 alin. (2) din Legea nr. 346/2004

Este interzis autorității contractante să impună sau să interzică prezentarea unui instrument de garantare emis de către o anumită societate bancară ori societate de asigurări, nominalizată în mod expres în documentația de atribuire, să limiteze posibilitatea de prezentare a instrumentelor de garantare numai la cele care sunt emise de către societăți bancare sau numai la cele care sunt emise de către societăți de asigurări, să impună sau să interzică prezentarea Instrumentelor de garantare în oricare dintre formele prevăzute de lege ori să acorde, în cadrul procesului de evaluare, un punctaj suplimentar uneia dintre formele de constituire a garanției.

În situația în care, reprezentanții ofertanților constată anumite inadvertențe, sau că autoritatea contractantă nu a consemnat toate aspectele, aceștia au dreptul să formuleze obiecțiuni la semnarea procesului verbal de deschidere a ofertelor.

6.8.2.3. Comisia de evaluare

Membrii comisiei de evaluare sunt nominalizați, în general din cadrul compartimentului intern de achiziții, însă membrii altor compartimente au obligația de a sprijini activitatea acestui compartiment și chiar pot face parte din această comisie²¹.

Persoana responsabilă pentru atribuirea contractului este președintele comisiei.

Președintele comisiei poate să fie membru cu drept de vot în cadrul comisiei de evaluare sau poate să aibă doar rol organizatoric și de reprezentare, situație în care nu va avea drept de vot în procesul de evaluare a ofertelor.

Trebuie subliniat faptul că oricare ar fi rolul președintelui în cadrul procedurii de atribuire, acesta are obligația de a semna raportul procedurii.

Legiuitorul nu stabilește numărul minim sau maxim al membrilor comisiei de evaluare, însă având în vedere faptul că deciziile comisiei se iau cu 2/3 din voturi, se recomandă ca numărul membrilor cu drept de vot să fie impar, și stabilit în funcție de natura și complexitatea contractului.

Pe lângă membrii plini ai comisiei de evaluare, autoritatea contractantă va nominaliza și membri supleanți, aceștia începându-și activitatea doar în situația în care persoana care urmează să fie înlocuită nu are posibilitatea, din motive obiective, de a-și îndeplini atribuțiile în cadrul comisiei

²¹ Art. 3 alin. (2) coroborat cu art. 71 alin. (2) H.G. nr. 925/2006

de evaluare. Membrul supleant, odată ce a preluat locul membrului plin în cadrul comisiei de evaluare, va trebui să își exercite atribuțiile aferente până la finalizarea procedurii de atribuire.

Expertii cooptati

În scopul sprijinirii activității de evaluare, autoritatea contractantă poate să desemneze pe lângă membrii comisiei de evaluare, specialiști externi.

Momentul desemnării nu este condiționat de începutul procesului de evaluare, legiuitorul permițând ca în orice moment al etapei de evaluare, raportat la problemele care apar și impun elaborarea unei expertize, autoritatea contractantă să poată desemna experți.

Având în vedere faptul că pe parcursul derulării procedurii, pot apărea oricând probleme care să impună efectuarea unei expertize de specialitate, pentru a nu lăsa loc la interpretări, autoritatea contractantă are obligația ca în cadrul deciziei de numire a experților cooptați să precizeze în mod clar și detaliat atribuțiile și responsabilitățile specifice ale acestora și să justifice necesitatea participării lor la procesul de evaluare, cum ar fi:

- verificarea documentelor de calificare
- evaluarea propunerile tehnice;
- verificarea ofertelor financiare;
- verificarea clauzelor contractuale.

Experții cooptati au obligația de a elabora un raport de specialitate, pe baza expertizei/experienței/cunoștințelor avute în care să își exprime un punct de vedere în limitele investirii sale (aspecte, tehnice, financiare și/sau juridice), raport care are doar rol consultativ, pentru a facilita adoptarea deciziei de către comisia de evaluare și care prin atașarea la raportul procedurii devine astfel parte a dosarului achiziției.

Atribuțiile comisiei de evaluare

Atribuțiile comisiei de evaluare în cadrul procedurii de atribuire sunt expres reglementate de legiuitor. Astfel, aceasta trebuie să:

- deschidă ofertele și documentele care le însoțesc;
- verifice îndeplinirea criteriilor de calificare de către ofertanți, dacă acestea au fost solicitate prin documentația de atribuire;
- verifice propunerile tehnice prezentate de ofertanți, din punctul de vedere al modului în care acestea corespund cerințelor minime din caietul de sarcini;

- verifice propunerile financiare prezentate de ofertanți, din punctul de vedere al încadrării în fondurile care pot fi disponibilizate pentru îndeplinirea contractului de achiziție publică respectiv, precum și din punctul de vedere al încadrării acestora în situația prevăzută la art. 202 din O.U.G. nr. 34/2006;
- stabilească ofertele inacceptabile / neconforme și motivele care au determinat o astfel de încadrare;
- stabilească ofertele admisibile;
- aplice criteriul de atribuire, prevăzut în documentația de atribuire și să stabilească oferta câștigătoare;
- elaboreze propunerea de anulare a procedurii de atribuire în situații justificate conform prevederilor art. 209 din O.U.G. nr. 34/2006;
- elaboreze raportul procedurii de atribuire.

Modul de lucru al comisiei de evaluare

Modul de lucru al comisiei de evaluare este stabilit de membrii acesteia de comun acord, având în vedere calendarul estimativ de aplicare al procedurii și perioada solicitată pentru valabilitatea ofertelor.

La întrunirile comisiei de evaluare au dreptul să participe numai membrii acesteia și observatorii UCVAP, dacă procedura este supravegheată de aceasta.

Evaluarea ofertelor și a documentelor depuse se pot desfășura de membrii comisiei fie în mod individual fie în ședințe comune.

Deciziile se vor lua cu votul a cel puțin 2/3 dintre membrii comisiei de evaluare și se vor formaliza, prin elaborarea Proceselor verbale de evaluare intermediare.

În situația în care o decizie nu va îndeplini numărul de voturi pentru a fi validată, președintele comisiei va solicita reanalizarea punctelor de divergență. Dacă nu se ajunge la un acord, decizia finală se va adopta cu votul majorității membrilor²².

În situația în care oferta câștigătoare se va stabili pe baza unui punctaj, votul membrilor comisiei de evaluare se va reflecta în cadrul punctajului individual acordat fiecărei oferte.

²² Art. 76 alin. (2) coroborat cu alin. (4) H.G. nr. 925/2006

Opiniile contradictorii ale membrilor comisiei se vor prezenta în scris, sens în care se va elabora o notă individuală care va fi atașată la Raportul procedurii de atribuire.

6.8.2.4. Examinarea și evaluarea ofertelor

Ofertantii pot opta

- fie de a depune toate documentele de calificare solicitate în documentația de atribuire,
- fie de a depune o declarație pe propria răspundere în sensul respectării cerințelor minime impuse, însoțită de o anexă în care să fie descrisă pe larg modul de îndeplinire a criteriilor minime de calificare.

Lipsa uneia dintre aceste două variante duce la excluderea ofertei.

6.8.2.4.1. Viciile de formă și erorile

Viciul de formă reprezintă eroarea, omisiunea existentă în cadrul unui document, însă a cărei corectare nu va crea niciun avantaj evident în raport cu ceilalți participanți și nu va altera sensul și conținutul informațiilor existente inițial în documentul respectiv cu atât mai mult cu cât corectarea sa este susținută de sensul și conținutul altor informații existente în alte documente prezentate sau corectarea are rol de clarificare / confirmare.

În situația în care comisia de evaluare constată existența unor vicii de formă în cadrul documentelor și ofertelor depuse de către operatorii economici le va corecta/remedia însă numai după ce obține acceptul acestora.

Dacă operatorul economic nu va accepta corectarea/ remedierea viciilor constatate de către comisia de evaluare, atunci oferta sa se consideră a fi neconformă.

La fel și viciile și erorile aritmetice se vor putea corecta numai cu acceptul ofertantului iar în situația în care acesta nu va accepta corecția, oferta sa va fi respinsă ca neconformă.

Erorile aritmetice constatate se vor corecta astfel:

- se va lua în considerare prețul unitar în situația în care există o discrepanță între prețul unitar și prețul total, astfel că prețul total va fi corectat corespunzător;
- se va lua în considerare valoare exprimată în litere în situația în care există o discrepanță între litere și cifre, astfel că valoarea exprimată în cifre va fi corectată corespunzător²³.

²³ Art. 80 alin. (2) H.G. nr. 925/2006

6.8.2.4.2. Solicitarea de clarificări

Clarificări privind propunerea tehnică și calificarea

În etapa de analiză și verificare a ofertelor și documentelor aferente, comisia de evaluare va putea să uzeze de *dreptul său de a solicita clarificări sau completări însă doar ale documentelor existente*/prezentate de ofertanți în vederea demonstrării criteriilor de calificare, sau în vederea demonstrării conformității ofertelor cu cerințele solicitate de autoritatea contractantă în cadrul caietului de sarcini astfel că aceasta are *obligația de a stabili care sunt clarificările și completările formale / de confirmare care sunt necesare* în procesul de evaluare al ofertelor.

Clarificările solicitate de către autoritatea contractantă trebuie să fie *clare, precise, să definească în mod explicit și detaliat* în ce constă solicitarea comisiei și de asemenea trebuie menționat și *termenul de transmitere al răspunsului*, termen care dacă nu este respectat de către ofertant va fi sancționat cu *respingerea ofertei ca neconformă*.

Sancțiunea respingerii ofertei ca neconformă se aplică și în situația în care ofertantul răspunde la solicitările de clarificări în termen, însă:

- *explicațiile* prezentate de ofertant *nu sunt concludente*;
- *modifică* conținutul propunerii tehnice, cu excepțiile
 - corectării erorilor aritmetice și viciilor de formă
 - corectării abaterilor tehnice minore, care dacă implică o modificare de preț, aceasta să nu conducă și la modificarea clasamentului ofertanților
- *modifică* conținutul propunerii financiare, cu excepția corectării erorilor aritmetice.

La fel se va proceda și în cazul procedurilor „*online*” cu precizarea că solicitarea de clarificări se va face folosind tot mijloacele electronice.

Prețul aparent neobișnuit de scăzut

În situația în care comisia de evaluare constată existența unui preț aparent neobișnuit de scăzut, are obligația de a solicita justificarea lui și de a verifica documentele privind prețurile la furnizori, situația stocurilor de materii prime și materiale, modul de organizare și metodele utilizate în cadrul procesului de lucru, nivelul de salarizare a forței de muncă, performanțele și costurile implicate de anumite utilaje sau echipamente de lucru.

Având în vedere faptul că oferta depusă reprezintă angajamentul asumat de către ofertant în scopul realizării obiectului contractului, astfel prețurile consemnate în propunerea financiară nu sunt elemente pur formale ale ofertei prezumate a fi valabile și admise, fără probe concludente, ci reprezintă elementele esențiale ale propunerii financiare a căror realitate trebuie să fie verificată de comisia de evaluare, în baza art. 72 alin. (2) lit. g) din H.G. nr. 925/2006 și confirmate de ofertant prin documentele înaintate autorității contractante, sens în care autoritatea contractantă va lua în considerare justificările primite de la ofertant, care se referă la:

- fundamentarea economică a modului de formare a prețului, aferent metodelor de execuție utilizate, procesului de producție sau serviciilor prestate;
- soluțiile tehnice adoptate și/sau orice condiții deosebit de favorabile de care beneficiază ofertantul pentru executarea lucrărilor, pentru furnizarea produselor sau prestarea serviciilor;
- originalitatea ofertei din punct de vedere al îndeplinirii tuturor cerințelor prevăzute în caietul de sarcini;
- respectarea dispozițiilor privind protecția muncii și condițiile de lucru aplicabile pentru executarea lucrării, prestarea serviciului sau furnizarea produselor;
- posibilitatea ca ofertantul să beneficieze de un ajutor de stat.

Justificările aduse de către ofertanți ca urmare a solicitării de clarificări, trebuie să aibă la bază justificări legale, concludente și pertinente, și nu simple supoziții ale ofertantului.

6.8.2.5. Respingerea ofertelor

Potrivit prevederilor legale (art. 81 din HG nr. 925/2006), comisia de evaluare are obligația să respingă ofertele care sunt inacceptabile și neconforme.

Oferta *inacceptabilă* (art. 36 alin. (1) din HG nr. 925/2006) este oferta care:

- a fost depusă după data și ora limită de depunere a ofertelor;
- a fost depusă la o altă adresă decât cea stabilită în anunțul de participare;
- nu a fost însoțită de garanția de participare astfel cum a fost solicitată prin documentația de atribuire;
- a fost depusă de un ofertant care nu îndeplinește una / mai multe dintre cerințele de calificare stabilite în documentația de atribuire / nu a prezentat, conform prevederilor art. 11 alin. (4) -(5), documente relevante în acest sens;
- reprezintă o alternativă la prevederile caietului de sarcini, alternativă care nu poate fi luată în considerare, deoarece:

- în anunțul de participare nu este precizată în mod expres că se pot depune oferte alternative;
- respectiva ofertă alternativă nu respectă cerințele minime prevăzute în caietul de sarcini;
- prețul depășește valoarea estimată comunicată prin anunțul/invitația de participare și nu există posibilitatea disponibilizării de fonduri suplimentare pentru îndeplinirea contractului de achiziție publică respectiv sau dacă există posibilitatea disponibilizării de fonduri suplimentare prețul este mai mare cu 10% față de valoarea estimată iar încheierea contractului ar conduce la eludarea ordonanței;
- prezintă un preț neobișnuit de scăzut în raport cu ceea ce urmează a fi furnizat, executat sau prestat, urmare a verificărilor prevăzute la art. 202 și 203 din ordonanța de urgență;

Oferta *neconformă* (art. 36 alin. (2) din HG nr. 925/2006) este oferta care:

- nu satisface cerințele caietului de sarcini;
- conține propuneri referitoare la clauze contractuale care sunt în mod evident dezavantajoase pentru autoritatea contractantă;
- prețurile din cadrul propunerii financiare nu sunt rezultatul liberei concurențe și nu pot fi justificate;
- în cadrul unei proceduri de atribuire pentru care s-a prevăzut defalcarea pe loturi, oferta este prezentată fără a se realiza distincția pe loturile ofertate, din acest motiv devenind imposibilă aplicarea criteriului de atribuire pentru fiecare lot în parte;
- conține vicii de formă sau erori aritmetice a căror remediere nu a fost acceptată de ofertant;
- ofertantul nu a răspuns la solicitările de clarificări ori răspunsurile nu sunt concludente;
- este revocată/modificată ulterior deschiderii, cu excepția licitației electronice;

Oferta *admisibilă* este oferta care este corespunzătoare din punct de vedere al documentației de atribuire adică nu se încadrează în niciuna din situațiile antemenționate²⁴.

6.8.2.6. Stabilirea ofertei câștigătoare

Comisia de evaluare, după respingerea ofertelor inacceptabile și neconforme, are obligația să stabilească oferta câștigătoare, doar dintre ofertele admisibile și numai urmare a aplicării criteriului de atribuire stabilit în documentația de atribuire și în anunțul de participare, **în maxim 25 zile de la deschiderea ofertelor**²⁵. În cazuri de excepție, este posibilă prelungirea perioadei

²⁴ Art. 37 din H.G. nr. 925/2006

²⁵ În cadrul acestui termen intră și termenul de comunicare a rezultatului procedurii potrivit art. 206 O.U.G.

de evaluare o singură dată, cu întocmirea unei note aprobate de conducătorul autorității contractante, sub sancțiunea aplicării unei amenzi contravenționale.

În situația în care autoritatea contractantă a stabilit criteriul de atribuire „oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic”, evaluarea ofertelor se va realiza prin acordarea, punctajului rezultat ca urmare a aplicării algoritmului de calcul stabilit în documentația de atribuire și întocmirea clasamentului.

Dacă criteriul de atribuire stabilit de autoritatea contractantă este „prețul cel mai scăzut”, înseamnă că evaluarea ofertelor se va realiza prin compararea prețului, fără TVA, al fiecărei oferte în parte și prin întocmirea, în ordinea descrescătoare a prețurilor respective, a clasamentului pe baza căruia se stabilește oferta câștigătoare.

Față de aceste aspecte, legiuitorul reglementează în mod expres o excepție, respectiv, în situația în care nu poate fi încheiat contractul cu ofertantul câștigător datorită faptului că acesta se află într-o situație de forță majoră sau în imposibilitatea fortuită de a executa contractul, se poate desemna câștigătoare oferta situată pe locul doi, potrivit art. 204 alin. (1¹) din OUG 34/2006.

Oferta declarată câștigătoare nu va putea fi modificată și constituie parte integrantă a contractului de achiziție publică care urmează să fie încheiat.

Dacă se depune o singură ofertă , iar aceasta este declarata admisibilă, autoritatea contractantă va atribui contractul ofertantului respectiv.

6.8.2.7. Raportul procedurii de atribuire

Raportul procedurii reprezintă ultimul document întocmit de comisia de evaluare si cuprinde informații referitoare la toate etapele procedurii de atribuire.

Raportul procedurii de atribuire trebuie să cuprindă²⁶, printre altele:

- denumirea și sediul autorității contractante;
- obiectul contractului de achiziție publică;
- numele ofertanților participanți la procedură;
- informații privind existența proceselor-verbale intermediare de analiză a ofertelor / de evaluare și a fișelor individuale de punctaj ale membrilor comisiei de evaluare;

nr. 34/2006

²⁶ A se vedea si Ordinul ANRMAP nr. 302/2011

- informații privind existența documentelor de consemnare a evaluării mostrelor prezentate;
- numele participanților respinși și motivele care au stat la baza acestei decizii;
- motivele concrete pentru care una sau mai multe dintre oferte au fost respinse ca urmare a considerării prețurilor prezentate ca fiind deosebit de scăzute;
- numele ofertantului/ofertanților a cărui/căror ofertă a fost declarată câștigătoare și motivele care au stat la baza acestei decizii;
- în cazul ofertantului/ofertanților câștigători, partea din contract pe care acesta/aceștia au declarat că o subcontractează și denumirea subcontractaților;
- dacă este cazul, justificarea hotărârii de anulare a procedurii de atribuire

Acest document este înaintat în vederea aprobării conducătorului autorității contractante.

6.8.2.8. Comunicarea rezultatului

Autoritatea contractantă, urmare a derulării procedurii de atribuire este obligată să informeze ofertanții, în termen de **3 zile lucrătoare** de la emitere, cu privire la deciziile luate referitoare la:

- atribuirea contractului de achiziție publică;
- anularea procedurii de atribuire

Ofertantul câștigător este informat în legătură cu acceptarea ofertei sale și termenul de semnare a contractului.

Ofertanții respinși sunt informați în legătură cu motivele care au stat la baza deciziei respective astfel:

- pentru fiecare ofertă respinsă, motivele concrete care au stat la baza deciziei de respingere detaliindu-se argumentele în temeiul cărora oferta a fost considerată inacceptabilă și/sau neconformă, în mod special elementele ofertei care nu au corespuns cerințelor de funcționare și performanță prevăzute în caietul de sarcini;
- pentru fiecare ofertă acceptabilă și conformă, deci admisibilă, dar necâștigătoare, se vor menționa caracteristicile și avantajele relative ale ofertei câștigătoare în raport cu oferta sa, numele ofertantului câștigător;
- data-limită pana la care se pot depune contestatii.

În situația în care informațiile anterior menționate ar prejudicia interesele comerciale legitime ale operatorilor economici, concurența loială dintre aceștia sau ar conduce la neaplicarea

prevederilor legale, ar constitui un obstacol în aplicare lor sau ar fi contrară interesului public, autoritatea contractantă are dreptul de a nu comunica aceste informații.

ANEXE.P.

CAPITOLUL VII – MODALITĂȚI SPECIALE DE ATRIBUIRE A CONTRACTULUI DE ACHIZIȚIE PUBLICĂ

7.1. Acordul-cadru

7.1.1. Definiție

Acordul-cadru reprezintă înțelegerea scrisă intervenită între una sau mai multe autorități contractante și unul sau mai mulți operatori economici, al cărei scop este stabilirea elementelor/condițiilor esențiale care vor governa contractele de achiziție publică ce urmează a fi atribuite într-o perioadă dată, în mod special în ceea ce privește prețul și, după caz, cantitățile avute în vedere.

ATENȚIE!

Acordul-cadru nu este o procedură, ci este una din modalitățile speciale de atribuire prin care se poate finaliza derularea unei proceduri.

În urma încheierii acordului-cadru, autoritatea contractantă își asuma, față de operatorul/operatorii economic/economici care este/sunt parte a acordului respectiv, următoarele obligații principale:

a) să nu încheie cu alt operator economic, pe durata acordului-cadru, un contract având ca obiect achiziționarea produselor/serviciilor/lucrărilor care fac obiectul acordului-cadru respectiv, cu excepția următoarelor cazuri:

- operatorul/operatorii economici semnatar/semnatari ai acordului nu mai are/au capacitatea de a răspunde solicitărilor autorității contractante; sau

- autoritatea contractantă se află în situația depășirii pragului sub care s-a derulat procedura respectivă, în acest din urmă caz fără a aduce atingere regulilor de estimare a valorii contractului de achiziție publică;

b) să atribuiască contracte operatorului/operatorilor economic/economici semnatar/semnatari, ori de câte ori intenționează să achiziționeze produsele/serviciile/lucrările care au făcut obiectul acordului-cadru respectiv, respectând condițiile esențiale stabilite la încheierea acestuia.

7.1.2. Aplicabilitate

Acordul-cadru se încheie, de regulă, în urma aplicării procedurilor de licitație deschisă sau licitație restrânsă. Cu toate acestea, încheierea acordului-cadru poate avea loc și în urma aplicării

procedurilor prevăzute la articolul 18, în circumstanțele specifice prevăzute în Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006.

Acordul-cadru este aplicabil în cazul achiziției unor produse/servicii/lucrări similare, cu repetabilitate aleatorie, cum ar fi:

- Lucrări de întreținere drumuri, clădiri;
- Servicii de consultanță: financiară: asigurări, audit; de management de proiect: elaborare de cereri de finanțare, realizarea de studii de marketing, realizare de analize cost-beneficiu pentru proiecte investiționale, management de proiecte cu finanțare nerambursabilă, etc.; de proiectare de investiții standard: drumuri urbane, clădiri civile uzuale (garaje, săli de sport, centre educaționale/sociale, etc.), poduri de mici dimensiuni, dezvoltări ale PUG/PUZ, sau de reabilitări clădiri, etc.; Servicii de publicitate a deciziilor, hotărârilor sau altele asemenea ale autorității contractante; Servicii și/sau produse de curățenie/întreținere; Servicii de telefonie/internet sau mentenanță IT&C; Achiziție de produse consumabile: uniforme, birotică, alimente, medicamente, materiale sanitare, echipamente și materiale consumabile de lucru etc.

7.1.3. Condiții impuse de legislație în vederea semnării unui acord-cadru

Pentru a nu împiedica, restrânge sau distorsiona concurența, autoritatea contractanta nu are dreptul de a utiliza în mod abuziv sau impropriu acordurile-cadru.

Valoarea estimată se consideră a fi valoarea maximă estimată, fără TVA, a tuturor contractelor subsecvente ce se anticipează că vor fi atribuite pe întreaga durată de derulare a acordului-cadru.

Autoritatea contractantă nu are dreptul de a impune sau de a accepta modificări substanțiale ale elementelor/condițiilor stabilite inițial prin acordul-cadru respectiv.

Autoritatea contractantă are obligația de a stabili operatorul/operatorii economic/economici care va/vor fi parte a acordului-cadru respectiv, prin aplicarea criteriilor de **selectie** si atribuire stabiliți de legislație.

Durata unui acord-cadru nu trebuie să depășească mai mult de 4 ani, decât în cazuri excepționale și pe care autoritatea contractantă le poate justifica în special prin obiectul specific al contractelor ce urmează a fi atribuite în baza acordului-cadru respectiv.

Contractele subsecvente care se atribuie in baza semnării acordului-cadru se vor încheia doar între autoritatea/autoritățile contractante și operatorul/operatorii economici, care sunt semnatori ai acordului-cadru respectiv.

Nu pot fi atribuite contracte subsecvente care au ca obiect prestații de altă natură decât cele stabilite prin acordul-cadru respectiv.

Condițiile minime de calificare trebuie să se raporteze *cel mult la valoarea estimată a celui mai mare contract subsecvent* care se anticipează ca va fi atribuit pe durata acordului-cadru respectiv.

Valoarea garanției de participare este de maxim 2% din *valoarea estimată maximă a acordului-cadru* ce urmează a fi încheiat.

Autoritatea contractantă nu are dreptul de a atribui contracte subsecvente a căror valoare cumulată este mai mare decât o valoare a cărei depășire ar conduce la eludarea aplicării acelor prevederi ale ordonanței de urgență care instituie obligații ale autorității contractante în raport cu anumite praguri valorice.

Autoritatea contractantă este obligată să atribuie contractele subsecvente acordului-cadru numai cu respectarea condițiilor tehnice și financiare stabilite în acordul-cadru respectiv.

Documentația de atribuire trebuie să conțină, pe lângă fișa de date, caietul de sarcini/documentația descriptivă, clauze contractuale obligatorii și un set minim de informații specifice referitoare la:

- numărul sau intervalul în care se va încadra numărul de operatori economici care vor fi parte a acordului-cadru ce urmează să fie încheiat;
- opțiunea de a atribui contractele subsecvente încheierii acordului-cadru fără reluarea competiției sau prin reluarea competiției, în cazul în care acordul-cadru urmează să fie încheiat cu mai mulți operatori economici;
- criteriul de atribuire/factorii de evaluare care urmează să se aplice pentru atribuirea contractelor subsecvente, precum și orice alte reguli aferente, în cazul în care atribuirea contractelor respective urmează să se realizeze prin reluarea competiției;

- calendarul estimativ de aplicare a procedurii, precum și calendarul estimativ de atribuire a contractelor subsecvente;
- estimări ale cantităților minime și maxime care ar putea fi solicitate pe durata întregului acord-cadru;
- estimări ale cantităților minime și maxime care ar putea face obiectul unui singur contract subsecvent dintre cele care urmează să fie atribuite pe durata acordului-cadru.

7.1.5. Încheierea acordului-cadru cu un singur operator economic

Dacă autoritatea contractantă decide să semneze acordul-cadru cu un singur operator economic, atunci acordul-cadru respectiv trebuie să prevadă cel puțin:

- obligațiile pe care operatorul economic respectiv și le-a asumat prin propunerea tehnică;
- prețul unitar pe care operatorul economic l-a precizat în propunerea financiară și pe baza căruia se va determina prețul fiecărui contract subsecvent.

De fiecare dată când intenționează să atribuiască un contract subsecvent acordului-cadru respectiv, autoritatea contractantă are obligația de a se consulta, în scris, cu respectivul operator economic semnatar, solicitându-i acestuia, în funcție de necesități, completarea ofertei.

7.1.6. Încheierea acordului-cadru cu mai mulți operatori economici

Dacă autoritatea contractantă decide să semneze acordul-cadru cu mai mulți operatori economici, atunci numărul acestora nu poate fi mai mic de 3, în măsura în care există un număr suficient de operatori economici care au îndeplinit criteriile de calificare și selecție și care au prezentat oferte admisibile.

În cazul în care numărul operatorilor economici care au îndeplinit criteriile de calificare și selecție și care au prezentat oferte admisibile este mai mic decât numărul minim indicat în anunțul/invitația de participare, autoritatea contractantă are dreptul:

- fie de a anula procedura de atribuire pentru încheierea acordului-cadru;
- fie de a continua procedura de atribuire pentru încheierea acordului-cadru numai cu acel/acei operator/operatori economic/economici care îndeplinește/îndeplinesc criteriile de calificare și selecție solicitate și care au prezentat ofertă admisibilă.

Dacă autoritatea contractantă decide să semneze *acordul-cadru cu mai mulți operatori economici*, atunci acordul-cadru respectiv trebuie să prevadă cel puțin:

- obligațiile pe care fiecare dintre operatorii economici și le-au asumat prin propunerea tehnică;
- prețul unitar pe care fiecare operator economic l-a prevăzut în propunerea financiară.

Autoritatea contractantă are dreptul de a atribui contracte subsecvente unui acord-cadru încheiat cu mai multi operatori economici:

- fie prin reluarea competiției între operatorii economici semnatari ai acordului-cadru;
- fie fără reluarea competiției;

Autoritatea contractanta are dreptul de a atribui contractele subsecvente în condițiile de mai sus numai dacă toate elementele/condițiile care vor governa contractele respective au fost stabilite în acordul-cadru.

Atribuirea contractelor subsecvente prin reluarea competiției se face:

- fie respectând elementele/condițiile prevăzute în acordul-cadru;
- fie, dacă nu toate elementele/condițiile au fost clar prevăzute în acordul-cadru, prin detalierea acestora sau prin utilizarea, dacă se consideră necesar, a unor alte elemente/condiții prevăzute în caietul de sarcini elaborat pentru încheierea acordului-cadru respectiv.

În cel de-al doilea caz autoritatea contractanta are obligația de a relua competiția respectând următoarea procedura:

1. pentru fiecare contract subsecvent care urmează a fi atribuit, autoritatea contractantă consultă în scris operatorii economici semnatari ai acordului-cadru respectiv;
2. autoritatea contractantă fixează un termen limită suficient pentru prezentarea ofertelor, în acest sens având obligația de a ține cont de aspecte precum complexitatea obiectului contractului și timpul necesar pentru transmiterea ofertelor;
3. ofertele se prezintă în scris, iar conținutul lor rămâne confidențial până când termenul limită precizat pentru deschidere a expirat;
4. autoritatea contractantă atribuie fiecare contract subsecvent ofertantului care a prezentat cea mai buna ofertă, pe baza criteriului de atribuire precizat în documentația de atribuire.

7.2. SISTEMUL DE ACHIZIȚIE DINAMIC

7.2.1. Definiție

Conform definiției date de O.U.G. nr. 34/2006, prin *sistemul de achiziție dinamic se înțelege acel proces în întregime electronic, limitat în timp și deschis pe întreaga sa durată oricărui operator economic care îndeplinește criteriile de calificare și selecție și care a prezentat o ofertă orientativă conformă cu cerințele caietului de sarcini.*

Pe parcursul derulării sistemului de achiziție dinamic, autoritatea contractantă are obligația de a respecta prevederile referitoare la:

- regulile aferente procedurii de licitație deschisă;
- regulile de comunicare și transmitere a datelor;
- semnătura electronică a documentelor.

7.2.2. Legislație relevantă

- O.U.G. nr. 34/2006, CAP. IV, SECȚIUNEA 2, ART. 151 – 160.

7.2.3. Aplicabilitate

Autoritatea contractantă are dreptul de a utiliza un sistem de achiziție dinamic *numai prin intermediul SEAP si numai pentru achiziția unor produse de uz curent*, ale caror caracteristici general disponibile pe piață satisfac nevoile acesteia.

7.2.4. Condiții impuse de legislație în cazul sistemului de achiziție dinamic

- pentru a nu împiedica, restrânge sau distorsiona concurența, autoritatea contractanta nu are dreptul de a utiliza în mod abuziv sau impropriu sistemul de achiziție dinamic;
- valoarea estimată se consideră a fi valoarea maximă estimată, fără TVA, a tuturor contractelor de achiziție publică ce se anticipează că vor fi atribuite prin utilizarea sistemului de achiziție dinamic respectiv, pe întreaga sa durată;
- se interzice solicitarea de taxe operatorilor economici interesați sau participanților la sistemul de achiziție dinamic;
- durata unui sistem de achiziție dinamic nu trebuie să depășească 4 ani, decât în cazuri excepționale, temeinic justificate;
- atunci când lansează un sistem de achiziție dinamic, autoritatea contractantă are obligația:
 - să publice un anunț de participare în care se precizează clar faptul că, pentru atribuirea contractului/contractelor de achiziție publică, se utilizează un sistem

dinamic de achiziție, precum și adresa de internet la care documentația de atribuire este disponibilă;

- să precizeze în caietul de sarcini, alături de caracteristicile produselor care urmează să fie achiziționate, și informațiile relevante privind caracteristicile sistemului utilizat, echipamentul electronic folosit, posibilități și instrucțiuni de accesare;
- să permită, prin mijloace electronice, începând cu momentul publicării anunțului de participare și până la închiderea sistemului de achiziție dinamic, accesul nerestricționat, direct și complet la conținutul documentației de atribuire.

- după lansarea sistemului de achiziție dinamic și pe întreaga perioadă de existență a acestuia, autoritatea contractantă are obligația de a permite oricărui operator economic interesat să depună o ofertă orientativă, cu scopul de a fi admis în sistem.

- după primirea unei oferte orientative, autoritatea contractantă are obligația de a verifica dacă ofertantul îndeplinește criteriile de calificare stabilite și dacă propunerea tehnică prezentată este conformă cu cerințele din caietul de sarcini. Verificarea trebuie să se încheie în cel mult 15 zile de la primirea unei oferte orientative. În urma finalizării procesului de verificare autoritatea contractantă are obligația de a informa ofertantul cu privire la admiterea lui în sistemul de achiziție dinamic sau, după caz, asupra deciziei de respingere a ofertei orientative;

- ofertantul admis are dreptul de a-și îmbunătăți oferta orientativă în orice moment, cu condiția ca propunerea tehnică să respecte în continuare cerințele din caietul de sarcini;

- în scopul atribuirii contractelor de achiziție publică prin sistemul dinamic de achiziție publică, autoritatea contractantă are obligația de a publica, pentru fiecare contract în parte, un nou anunț de participare simplificat, prin care toți operatorii economici interesați sunt invitați să depună oferte orientative;

- dată limită de depunere a ofertelor orientative de către operatorii economici, raportată la data publicării anunțului de participare simplificat, nu trebuie să fie mai devreme de 15 zile, în cazul în care valoarea estimată, este egală sau mai mare decât echivalentul în lei al sumei de 130.000 euro, și 5 zile, în cazul în care valoarea estimată, este mai mică decât echivalentul în lei al sumei de 130.000 euro.

- autoritatea contractantă are obligația, după finalizarea verificării, de a invita toți ofertanții admiși în sistemul dinamic de achiziție să depună o ofertă fermă pentru contractul de achiziție publică care urmează să fie atribuit, stabilind în acest sens o dată limită pentru depunere;

- contractul de achiziție publică va fi atribuit ofertantului care prezintă cea mai avantajoasă ofertă fermă, pe baza aplicării criteriilor de atribuire stabilite în anunțul de participare publicat cu ocazia lansării sistemului de achiziție dinamic.

7.3. Licitația electronică

7.3.1. Definiție

Conform definiției date de O.U.G. nr. 34/2006, prin *licitație electronică se înțelege procesul repetitiv realizat după o prima evaluare completă a ofertelor, în care ofertanții au posibilitatea, exclusiv prin intermediul mijloacelor electronice, de a reduce prețurile prezentate și/sau de a îmbunătăți alte elemente ale ofertei; evaluarea finală trebuie să se realizeze în mod automat prin mijloacele electronice utilizate.*

7.3.2. Legislație relevantă

- O.U.G. nr. 34/2006, CAP. IV, SECȚIUNEA 3, ART. 161 – 169.
- H.G. nr. 925/2006, CAP. IV, SECȚIUNEA 1, ART. 38;
- HG nr. 1660/2006, CAP. IV, ART. 38 – 44.

7.3.3. Aplicabilitate

Autoritatea contractantă are obligația de a anunța decizia de utilizare a licitației electronice în anunțul/invitația de participare și în documentația de atribuire.

SEAP pune la dispoziția autorităților contractante facilități tehnice pentru utilizarea licitației electronice.

Licitația electronică se poate organiza numai în măsura în care facilitățile tehnice disponibile în cadrul SEAP permit aplicarea algoritmului de calcul stabilit de autoritatea contractantă.

Utilizarea licitației electronice se poate face în următoarele situații:

- a) ca o etapă finală a licitației deschise, a licitației restrânse, a negocierii cu publicarea prealabilă a unui anunț de participare, aplicate în cazurile prevăzute în O.U.G. nr. 34/2006 la art. 110 lit. a) sau în cele prevăzute la art. 251 alin. (1), ori a cererii de oferte, înainte de atribuirea contractului de achiziție publică, și numai dacă specificațiile tehnice au fost definite cu precizie în caietul de sarcini;
- b) la reluarea competiției între operatorii economici care au semnat un acord-cadru, în condițiile prevăzute la art. 149 alin. (4) și art. 150 din O.U.G. nr. 34/2006;

- c) cu ocazia depunerii ofertelor ferme în vederea atribuirii unui contract de achiziție publică prin utilizarea unui sistem de achiziție dinamic.

ATENȚIE!

În cazul contractelor de lucrări și servicii care presupun prestații intelectuale, cum ar fi consultanță, proiectare și altele asemenea, nu pot face obiectul licitației electronice acele aspecte ale ofertei care implică evaluarea unor elemente necuantificabile, respectiv care nu pot fi exprimate în cifre sau în procente.

În cazul în care licitația electronică reprezintă etapa finală a unei proceduri de atribuire care a fost aplicată prin utilizarea integrală a mijloacelor electronice, aceasta poate fi inițiată de autoritatea contractantă numai după transmiterea de către SEAP a informațiilor privind:

- a) propunerile financiare ale ofertanților ale căror oferte au fost considerate admisibile;
- b) clasamentul ofertanților ale căror oferte au fost considerate admisibile.

În cazul în care licitația electronică reprezintă etapa finală a unei proceduri de atribuire care a fost aplicată prin utilizarea parțială a mijloacelor electronice sau la reluarea competiției dintre operatorii economici care au semnat un acord-cadru, aceasta poate fi inițiată numai după introducerea de către autoritatea contractantă în SEAP a informațiilor solicitate în mod automat de sistemul informatic.

7.3.4. Condiții impuse de legislație în cazul licitației electronice

- pentru a nu împiedica, restrânge sau distorsiona concurența, autoritatea contractanta nu are dreptul de a utiliza în mod abuziv sau impropriu licitația electronică;
- autoritatea contractantă nu are dreptul de a utiliza în mod abuziv sau impropriu licitația electronică astfel încât să modifice obiectul contractului de achiziție publică, astfel cum a fost acesta prevăzut în anunțul de participare și în documentația de atribuire;
- documentația de atribuire trebuie să conțină, pe lângă fișa de date, caietul de sarcini, clauze contractuale obligatorii și un set minim de informații specifice referitoare la:
 - elementele ofertei care vor face obiectul procesului repetitiv de ofertare, cu condiția ca respectivele elemente să fie cuantificabile și să poată fi exprimate în cifre sau procente;

- eventuale limite ale valorilor până la care elementele prevazute mai sus pot fi îmbunătățite, astfel cum rezultă acestea din specificațiile care definesc obiectul contractului;
 - informațiile care urmează a fi puse la dispoziție ofertanților în cursul licitației electronice și momentul când aceste informații vor fi disponibile;
 - informațiile relevante privind procesul licitației electronice;
 - condițiile în care ofertanții vor avea dreptul să liciteze, cu referire în special la diferențele minime care, dacă este cazul, vor fi solicitate pentru licitarea noilor oferte;
 - informațiile relevante referitoare la echipamentul electronic folosit, condițiile tehnice și modalitățile concrete de realizare a conectării.
- înainte de lansarea unei licitații electronice, autoritatea contractantă are obligația de a realiza evaluarea ofertelor,;
- autoritatea contractantă **are obligația** de a-i invita pe toți ofertanții care au depus oferte admisibile să prezinte prețuri noi și/sau, după caz, valori noi ale elementelor ofertei. Invitația se transmite pe cale electronică, simultan, tuturor ofertanților respectivi. Invitația trebuie să precizeze data și momentul de start al licitației electronice, precum și orice informație necesară pentru realizarea conectării individuale la echipamentul electronic utilizat;
- autoritatea contractantă are obligația de a introduce în SEAP informații cu privire la numărul de runde ale licitației electronice pe care le organizează, calendarul de desfășurare a acestora, precum și elementele ofertei care urmează să facă obiectul procesului repetitiv de ofertare;
- licitația electronică nu va începe mai devreme de două zile lucrătoare după data la care au fost trimise invitațiile;
- procesul de licitație electronică se poate desfășura în una sau mai multe runde succesive;
- durata unei runde de licitație electronică se stabilește în zile și este de minimum o zi, iar între runde trebuie să existe intervale stabilite în zile, a căror durată minimă este de o zi.
- în cazul criteriului de atribuire "*oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic*", invitația de mai sus trebuie să conțină și informații referitoare la:
- rezultatul primei evaluări a ofertei depuse de către ofertantul destinatar;
 - formula matematică care va fi utilizată pentru stabilirea automată a clasamentului final, în funcție de noile prețuri și/sau noile valori prezentate de ofertanți. Formula matematică utilizată încorporează ponderile factorilor de evaluare ce urmează a fi aplicați pentru determinarea ofertei celei mai avantajoase din punct de vedere

economic, conform precizărilor din anunțul de participare sau din documentația de atribuire.

- procesul repetitiv de ofertare se referă:

- fie numai la prețuri, în cazul în care criteriul de atribuire este prețul cel mai scăzut;
- fie la prețuri și/sau la alte elemente ale ofertei, după cum au fost prevăzute în documentația de atribuire, în cazul în care criteriul de atribuire este oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic.

- pe parcursul efectuării rundelor de licitare sistemul informatic nu va dezvălui identitatea ofertanților participanți;

- în orice moment pe parcursul desfășurării licitațiilor electronice, sistemul informatic pune la dispoziția participanților la procesul repetitiv de ofertare informații necesare acestora pentru a-și determina poziția pe care o ocupă în clasament;

- sistemul informatic pune la dispoziția participanților la procesul repetitiv de ofertare informații referitoare la prețuri sau valori noi prezentate în cadrul licitației electronice, precum și numărul participanților la licitația electronică respectivă, în situația în care autoritatea contractantă a prevăzut la inițierea acestei faze posibilitatea comunicării acestor informații;

- ofertele depuse în cadrul licitației electronice de către ofertanții participanți nu pot decât să îmbunătățească ofertele depuse anterior organizării acestei faze.

7.3.5. Finalizarea procesului de licitație electronică

Licitația electronică se finalizează printr-una sau printr-o combinație a următoarelor modalități:

- la un moment precis stabilit în prealabil și comunicat ofertanților în invitația de participare;
- după un număr de runde de licitare al căror calendar de desfășurare a fost precis stabilit în prealabil și comunicat ofertanților în invitația de participare;
- atunci când nu se mai primesc prețuri și/sau valori noi care îndeplinesc cerințele cu privire la diferențele minime impuse; în acest caz, invitația de participare trebuie să precizeze un termen limită care va fi lăsat să curgă de la primirea ultimei oferte până la finalizarea licitației electronice.

CAPITOLUL VIII – DOCUMENTAȚIA DE ATRIBUIRE

8.1. Informații generale

Documentația de atribuire cuprinde condițiile desfășurării procedurii de atribuire și termenii de execuție a contractului, iar omisiunile sau ambiguitățile pe care, eventual, le-ar conține, pot avea ca rezultat:

- neconcordanțe procedurale pe perioada derulării procedurii;
- întâzieri în derularea procedurii de atribuire (în cazul în care modificările la documentația de atribuire/invitația la ofertare sunt substanțiale și procesul de achiziție ar putea fi prelungit);
- întâzieri și dificultăți în evaluarea ofertelor primite;
- nedepunerea unor oferte ori depunerea unor oferte ce nu pot fi comparate între ele, datorită soluțiilor tehnice sau economice neuniforme adoptate de ofertanți;
- depunerea de contestații de către ofertanții interesați;
- anularea procedurii de atribuire.

Documentația de atribuire trebuie să ofere o imagine clară și detaliată a modului în care autoritatea contractantă pune în aplicare procedura de atribuire pentru a asigura o informare clară, completă și explicită tuturor operatorilor economici potențiali ofertanți (dar și altor părți interesate), atât în momentul derulării procedurii cât și în etapa de verificare ex-post. De asemenea, aceasta trebuie să fie guvernată de principiile specificate în legislația ce guvernează achizițiile publice. Pentru aceste motive trebuie să fie întocmită și analizată cu deosebită atenție și diligență de către responsabilul desemnat pentru procedura respectivă.

Autoritatea contractantă are obligația de a preciza în cadrul documentației de atribuire orice cerință, criteriu, regulă și alte informații necesare pentru a asigura ofertantului/candidatului o informare completă, corectă și explicită cu privire la modul de aplicare a procedurii de atribuire.

Documentația de atribuire cuprinde:

- a) fișa de date;
- b) caietul de sarcini sau documentația descriptivă, aceasta din urmă fiind utilizată în cazul aplicării procedurii de dialog competitiv ori de negociere;
- c) informații referitoare la clauzele contractuale obligatorii.

Cerințele/Criteriile de calificare și/sau selecție, care se regăsesc în caietul de sarcini ori documentația descriptivă și care nu sunt preluate în fișa de date/invitația de participare/anunțul de participare, sunt considerate clauze nescrise.

Orice factor de evaluare cuprins în documentația de atribuire, care nu se regăsește în invitația de participare/anunțul de participare, este considerat clauză nescrisă.

Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice evaluează, înainte de transmiterea spre publicare a invitației de participare/anunțului de participare, conformitatea cu legislația aplicabilă în domeniul achizițiilor publice a documentației de atribuire aferente contractelor de achiziție publică care intră sub incidența prevederilor ordonanței de urgență, fără ca această evaluare să aibă în vedere caietul de sarcini sau documentația descriptivă, după caz.

În termen de 3 zile lucrătoare de la data primirii documentației în SEAP, Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice:

- a) emite autorității contractante acceptul în vederea inițierii procedurii de atribuire; sau
- b) informează autoritatea contractantă asupra neconformităților constatate la nivelul documentației de atribuire și a motivului pentru care acestea nu sunt în concordanță cu prevederile legale privind achizițiile publice.

Documentația de atribuire retransmisă de autoritatea contractantă ca urmare a incidenței prevederilor art. 33¹, alin. (2) lit. b) este evaluată de către Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice în termen de maximum 3 zile de la data repostării acesteia în SEAP.

Documentele transmise în SEAP de către autoritățile contractante **vor fi semnate cu semnătură electronică extinsă**, bazată pe un certificat calificat, eliberat de un furnizor de servicii de certificare acreditat.

Autoritatea contractantă încarcă în SEAP, odată cu documentația de atribuire, **o declarație pe propria răspundere** a reprezentantului legal ce va conține datele de identificare ale persoanelor ce dețin funcții de decizie în cadrul autorității contractante. Acest document nu are caracter de document public.

8.2. Fișa de date

Fișa de date a achiziției conține informații despre elementele cheie ale procedurii/instrucțiuni către ofertanți, care au impact major asupra modului de derulare a procedurii de atribuire,.

Autoritatea Națională pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice a elaborat și actualizat permanent modele de fișe de date ale achiziției.

Acestea cuprind capitolele:

- **Secțiunea I:** Autoritatea contractantă (denumire, adresă, puncte de contact), Tipul autorității contractante și activitatea principală;
- **Secțiunea II:** Descriere, Cantitatea sau Domeniul contractului, Durata contractului sau termen de finalizare, Ajustarea prețului contractului;
- **Secțiunea III:** Condiții referitoare la contract, Condiții de participare, Condiții specifice pentru contractele de servicii;
- **Secțiunea IV:** Procedura, Criterii de atribuire/Criterii de evaluare a proiectelor, Informații administrative, prezentarea ofertei;
- **Secțiunea VI:** Informații suplimentare.

8.3. Caietul de sarcini

Caietul de sarcini, respectiv Documentația descriptivă, reprezintă centrul documentației aferente unei proceduri. Astfel, în momentul analizării documentației aferente unei proceduri, orice verificare realizată cu privire la conținutul celorlalte părți ale unei documentații de atribuire trebuie să se raporteze la conținutul Caietului de sarcini. Principala obligație a autorității contractante, în raport cu conținutul Caietului de sarcini/documentației descriptive, este specificarea cerințelor sale în mod clar, coerent și obiectiv. Această obligație izvorăște din aplicarea principiului transparenței și se concretizează prin definirea specificațiilor tehnice (art. 35, alin. 6 din O.U.G. nr. 34/2006) de către autoritățile contractante fie prin referire la standarde, fie la parametri/norme tehnice de performanță sau cerințe funcționale, fără a aduce însă atingere reglementărilor tehnice naționale obligatorii și în măsura în care acestea sunt compatibile cu dreptul comunitar. Este important să se identifice întotdeauna în cadrul unui caiet de sarcini care face referire la standarde, expresia „sau echivalent” (art. 35, alin. 6 din OUG nr. 34/2006).

CAIETUL DE SARCINI conține, în mod **OBLIGATORIU**, specificații tehnice (art. 35, alin. 1, OUG nr. 34/2006).

SPECIFICAȚIILE TEHNICE reprezintă cerințe, prescripții, caracteristici de natură tehnică, ce permit fiecărui produs, serviciu sau lucrare să fie descris, în mod obiectiv, în așa manieră încât să corespundă necesității autorității contractante.

Specificațiile tehnice definesc, după caz și fără a se limita la cele ce urmează, caracteristici referitoare la nivelul calitativ, tehnic și de performanță, cerințe privind impactul asupra mediului înconjurător, siguranța în exploatare, dimensiuni, terminologie, simboluri, teste și metode de testare, ambalare, etichetare, marcare și instrucțiuni de utilizare a produsului, tehnologii și metode de producție, precum și sisteme de asigurare a calității și condiții pentru certificarea conformității cu standarde relevante sau altele asemenea. *În cazul contractelor pentru lucrări,* specificațiile tehnice pot face referire, de asemenea, și la prescripții de proiectare și de calcul al costurilor, la verificarea, inspecția și condițiile de recepție a lucrărilor sau a tehnicilor, procedeele și metodelor de execuție, ca și la orice alte condiții cu caracter tehnic pe care autoritatea contractantă este capabilă să le descrie, în funcție și de diverse acte normative și reglementări generale sau specifice, în legătură cu lucrările finalizate și cu materialele sau alte elemente componente ale acestor lucrări.

Specificațiile tehnice se definesc astfel încât să corespundă, atunci când este posibil, necesităților/exigențelor oricărui utilizator, inclusiv ale persoanelor cu dizabilități .

Specificațiile tehnice trebuie să permită oricărui ofertant accesul egal la procedura de atribuire și nu trebuie să aibă ca efect introducerea unor *obstacole nejustificate* de natură să *restrângă concurența între operatorii economici*.

Fără a aduce atingere reglementărilor tehnice naționale obligatorii, în măsura în care acestea sunt compatibile cu dreptul comunitar, **autoritatea contractantă ARE OBLIGAȚIA** de a defini specificațiile tehnice (art. 35, alin. 6, OUG 34 / 2006) :

a) fie prin referire, de regulă în următoarea ordine de prioritate, la standarde naționale care adoptă standarde europene, la omologări tehnice europene, la standarde internaționale sau la alte referințe de natură tehnică elaborate de organisme de standardizare europene; în cazul în care acestea nu există, atunci specificațiile tehnice se definesc prin referire la alte standarde, omologări sau reglementări tehnice naționale privind utilizarea produselor sau proiectarea, calculul și execuția lucrărilor. Orice astfel de referire trebuie să fie însoțită de mențiunea ***sau echivalent***;

- b) fie prin precizarea performanțelor și/sau cerințelor funcționale solicitate, care trebuie să fie suficient de precis descrise încât să permită ofertanților să determine obiectul contractului de achiziție publică, iar autorității contractante să atribuie contractul respectiv;
- c) fie atât prin precizarea performanțelor și/sau cerințelor funcționale solicitate, astfel cum sunt acestea prevăzute la lit. b), cât și prin referirea la standardele, omologările tehnice, specificațiile tehnice comune, prevăzute la lit. a), **ca mijloc de prezumție a conformității** cu nivelul de performanță și cu cerințele funcționale respective;
- d) fie prin precizarea performanțelor și/sau cerințelor funcționale solicitate, astfel cum sunt acestea prevăzute la lit. b), pentru anumite caracteristici, și prin referirea la standardele sau omologările tehnice, prevăzute la lit. a), pentru alte caracteristici.

În sensul prevederilor alin. (1) și (2), **un mijloc adecvat de a dovedi conformitatea cu specificațiile tehnice** solicitate îl poate reprezenta **dosarul tehnic al producătorului** sau un **raport de încercare/testare emis de un organism recunoscut**, cum ar fi, după caz, un laborator neutru de încercări și calibrare sau un organism de certificare și inspecție care asigură respectarea standardelor europene aplicabile; **autoritatea contractantă ARE OBLIGAȚIA** de a accepta certificate emise de organisme recunoscute în oricare dintre statele membre ale Uniunii Europene.

Performanțele și cerințele funcționale prevăzute la art. 35 alin. (6) lit. b), prin care se definesc specificațiile tehnice, **pot include și caracteristici de mediu.**

În cazul în care **autoritatea contractantă** solicită îndeplinirea anumitor caracteristici de mediu în ceea ce privește performanțele și cerințele funcționale, atunci aceasta **ARE DREPTUL DE A UTILIZA**, integral sau parțial, specificații definite prin "**etichete ecologice**" europene, (multi) naționale sau prin orice alte "etichete ecologice", dacă se îndeplinesc, în mod cumulativ următoarele condiții:

- a) specificațiile respective sunt adecvate pentru definirea caracteristicilor produselor sau serviciilor a căror furnizare/prestare reprezintă obiect al contractului de achiziție publică;
- b) cerințele pentru "eticheta ecologică" au fost elaborate pe baze științifice;
- c) "eticheta ecologică" a fost adoptată printr-o procedură specifică ce a permis implicarea tuturor părților interesate - organisme guvernamentale, consumatori, producători, distribuitori, organizații de mediu;
- d) "eticheta ecologică" este accesibilă/disponibilă oricărei persoane interesate.

SE INTERZICE definirea în caietul de sarcini a unor specificații tehnice care indică o anumită origine, sursă, producție, un procedeu special, o marcă de fabrică sau de comerț, un brevet de invenție, o licență de fabricație, care au ca efect *favorizarea sau eliminarea anumitor operatori economici sau a anumitor produse*.

CAPITOLUL IX – REGULI DE PUBLICITATE PENTRU CONTRACTELE DE ACHIZIȚIE PUBLICĂ

Anunțurile (de intenție, de participare, de atribuire) și invitația de participare se transmit spre publicare, **în mod obligatoriu**, către operatorul SEAP.

Transmiterea și publicarea se realizează:

- numai prin mijloace electronice
- prin utilizarea aplicației disponibile la adresa de Internet www.e-licitatie.ro
- către JOUE, prin accesarea adresei de internet: <http://simap.europa.eu>.

Anunțurile care trebuie publicate în JOUE se redactează de către autoritatea contractantă în limba română, dar un sumar al celor mai importante informații ale anunțului respectiv trebuie să fie redactat și într-o altă limbă oficială a Uniunii Europene.

În cazul unor dificultăți de natură tehnică, ce împiedică operatorul SEAP să transmită către JOUE un anunț, obligația transmiterii acestuia incumbă autorității contractante.

După transmiterea anunțurilor către operatorul SEAP, ANRMAP are obligația de a verifica anunțurile respective (și eratele) din punctul de vedere al respectării regulilor formale de completare, în cel mult 3 zile lucrătoare de la data primirii acestora în SEAP.

Atunci când stabilește perioadele limită pentru depunerea ofertelor, autoritatea contractantă trebuie să ia în calcul și marja de timp de **3 zile lucrătoare**, necesară pentru verificarea anunțurilor de participare, care sunt în legătură cu aplicarea procedurii de atribuire a unui contract cu o valoare estimată egală sau mai mare decât pragurile valorice prevăzute la art. 55 alin. (2) din O.U.G. nr. 34/2006, de către ANRMAP, la care se adaugă o zi lucrătoare în cazul transmiterii acestora către JOUE de către operatorul SEAP.

ANRMAP are obligația să comunice autorității contractante acceptul de publicare sau respingere a publicării anunțului. În cazul în care ANRMAP constată, în cursul verificării anunțului transmis de autoritatea contractantă către operatorul SEAP, că în forma sau în conținutul acestuia există erori ori omisiuni, aceasta are obligația: (i) de a comunica operatorului SEAP respingerea publicării anunțului; (ii) de a informa autoritatea contractantă asupra deciziei de respingere a publicării anunțului, motivând decizia respectivă și indicând modul în care erorile/omisiunile pot fi remediate.

Operatorul SEAP publică în SEAP anunțul prevăzut la art. 49 alin. (2) lit. a) din O.U.G. nr. 34/2006, în cel mult două zile lucrătoare de la primirea acceptului de publicare, dar în nici un caz înainte de data transmiterii acestuia spre publicare în JOUE. Operatorul SEAP publică în SEAP invitația de participare/anunțul de participare în cel mult 1 zi lucrătoare de la primirea acceptului de publicare

Modificarea și/sau completarea criteriilor de calificare și selecție, în condițiile prevăzute la art. 179 alin. (4) din O.U.G. nr. 34/2006, **se face în mod obligatoriu prin publicarea unei erate** și cu prelungirea perioadei necesare elaborării candidaturilor/ofertelor. Eratele se verifică de ANRMAP în termen de 2 zile de la data primirii în SEAP. În cazul contractelor a căror valoare este egală sau mai mare decât pragurile valorice prevăzute la art. 55 alin.(2) din O.U.G. nr. 34/2006, autoritatea contractantă publică orice modificare/completare a informațiilor cuprinse în anunțul de participare, prin intermediul eratei, atât în SEAP, cât și în JOUE.

Este interzisă modificarea/completarea informațiilor cuprinse în invitația de participare/anunțul de participare prin intermediul clarificărilor și fără publicarea unei erate.

9.1. Anunțul de intenție

Anunțul de intenție se publică **obligatoriu** atunci când se urmărește beneficierea de reducere a termenelor și dacă:

- valoarea totală estimată a contractelor sau a acordurilor-cadru, care urmează să fie atribuite, respectiv încheiate în următoarele 12 luni pentru achiziționarea de produse din aceeași grupă CPV, este egală sau mai mare decât echivalentul în lei a **750.000 euro**;
- valoarea totală estimată a contractelor sau a acordurilor-cadru, care urmează să fie atribuite, respectiv încheiate în următoarele 12 luni pentru achiziționarea de servicii care sunt din aceeași categorie din punct de vedere al modului de grupare din anexa nr. 2A din OUG nr. 34/2006, este egală sau mai mare decât echivalentul în lei a **750.000 euro**;

- valoarea estimată a contractelor sau a acordurilor-cadru de lucrări, care urmează sa fie atribuite, respectiv încheiate în următoarele 12 luni, este egală sau mai mare decât echivalentul în lei a **5.186.000 euro**.

Publicarea anunțului de intenție **nu creează** autorității contractante obligația de a efectua respectiva achiziție publică.

9.2. Anunțul de participare

Anunțul de participare **trebuie** transmis spre publicare de autoritatea contractantă atunci când:

1. inițiază procedura de licitație deschisă, licitație restrânsă, dialog competitiv, negociere cu publicarea prealabilă a unui anunț de participare, pentru atribuirea contractului de achiziție publică sau pentru încheierea acordului-cadru;
2. lansează un sistem dinamic de achiziție;
3. inițiază procesul de atribuire a unui contract de achiziție publică printr-un sistem dinamic de achiziții, în acest caz publicându-se un anunț simplificat;
4. organizează un concurs de soluții.

Anunțul de participare se **publică** în: SEAP și “Jurnalul Oficial al Uniunii Europene”, dacă este cazul.

Publicarea în “Jurnalul Oficial al Uniunii Europene” este obligatorie în toate situațiile în care:

- valoarea estimată a contractului de furnizare sau servicii este egală sau mai mare decât echivalentul în RON a **134.000 euro – pentru sistemul clasic;**
- valoarea estimată a contractului de furnizare sau servicii este egală sau mai mare decât echivalentul în RON a **414.000 euro – pentru sistemul de utilități;**
- valoarea estimată a contractului de lucrări este egală sau mai mare decât echivalentul în RON a **5.186.000 euro.**

9.2.1. Invitația de participare

Are rolul anunțului de participare, în procedurile derulate prin Cerere de oferte. Conținutul ei asigură o informare minimală, precizată la art. 125 alin. (2), și este verificat, ca și cel al anunțurilor de participare, de către ANRMAP, odată cu conținutul documentației de atribuire (ce se transmite acesteia, prin intermediul SEAP, spre validare).

A nu se confunda cu invitația de participare a ofertantului/candidatului în etapele intermediare

din procedurile ce se derulează în mai mult de o etapă (negocierea, licitația restrânsă).

9.3. Anunțul de atribuire

Anunțul de atribuire se publică în cel mult 48 de zile după ce:

- 1.s-a finalizat procedura de licitație deschisă, licitație restrânsă, cerere de oferte, dialog competitiv, negociere, prin atribuirea contractului de achiziție publică sau prin încheierea acordului-cadru;
- 2.s-a finalizat un concurs de soluții prin stabilirea concurentului câștigător;
- 3.s-a atribuit un contract de achiziție publică printr-un sistem dinamic de achiziții.

Pentru serviciile incluse în anexa nr. 2B din OUG nr. 34/2006, obligația de publicare a anunțului de atribuire este aplicabilă numai contractelor a căror valoare estimată este mai mare decât pragul valoric minim de publicare a achiziției în JOUE.

De ținut minte! Publicarea anunțului de atribuire în JOUE este obligatorie pentru toate situațiile în care este obligatorie și publicarea unui anunț de participare (pragurile valorice la care se raportează obligația de publicare a lor sunt identice).

9.4. Declarația de participare

O.U.G. nr. 34/2006, art. 69² alin. (2): *Autoritatea contractantă publică în SEAP denumirea și datele de identificare ale ofertantului/ candidatului/ ofertantului asociat/ subcontractantului/ terțului susținător, în termen de maximum 5 zile de la expirarea termenului-limită de depunere a candidaturilor/ofertelor, cu excepția persoanelor fizice, pentru care se publică numai numele.*

Declarația privind participării la procedura de atribuire se publică în SEAP de către Autoritatea contractantă, pe pagina dedicată procedurii respective, la secțiunea *Procese verbale / Declarații*, în termenul precizat.

9.5. Notificare ANRMAP cu privire la contractul de achiziție publică / acordul cadru încheiat

H.G. nr. 925/2006, Art. 93 alin. (6): *Autoritatea contractantă are obligația de a transmite Autorității Naționale pentru Reglementarea și Monitorizarea Achizițiilor Publice, prin mijloace electronice, în cel mult 48 de ore de la data încheierii contractului de achiziție*

publică/acordului-cadru, o notificare cu privire la contractul de achiziție publică/acordul-cadru încheiat.

În acest scop, Autoritatea contractantă trebuie să-și creeze un cont pe site-ul www.anrmap.ro, secțiunea *Formulare online conform HG 219/2012*. Datele privind contractul de achiziție publică încheiat vor fi completate în Formularul online, după validarea contului.

Operatorii economici implicați în procedura de atribuire pot, de asemenea, să sesizeze ANRMAP în legătură cu încălcarea termenelor legale privind încheierea contractului de achiziție publică cu ofertantul declarat câștigător.

9.6. Reguli speciale de transparență aplicabile achiziției publice de servicii de publicitate media

Este contract de publicitate media contractul de servicii care are drept obiect crearea, producerea și/sau difuzarea de reclamă sau alte forme de promovare prin intermediul mass-media (scris, audio-vizual, electronic).

Pentru contractele de acest tip, cu o valoare cumulată anuală mai mare de 30.000 euro, se publică obligatoriu un anunț de participare și un anunț de atribuire, la adresa dedicată în sistemul informatic de utilitate publică de pe internet (www.publicitatepublica.ro) și pe pagina proprie de internet.

Anunțul de participare, va indica obligatoriu: criteriile de calificare și selecție; algoritmul de calcul al punctajului, în cazul criteriului de atribuire “oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic” și va fi însoțit de un referat de oportunitate.

Prin contractul de publicitate se menționează posibilitatea de acces a publicului la informațiile legate de derularea acestuia, respectiv la: destinatarii finali ai fondurilor, criteriile de alocare a acestora, sumele alocate și termenele de îndeplinire a contractelor.

Materialele publicitare, obligatoriu, vor menționa denumirea autorității contractante.

După finalizarea contractului, dar nu mai târziu de 120 zile, autoritatea contractantă va publica, în mod similar anunțurilor, un raport de evaluare asupra impactului achiziției serviciilor de publicitate.

9.7. Reguli de publicitate pentru entitățile juridice ce nu au calitate de autoritate contractantă, conforme Ordinului MFE nr. 1120/2013

■ Pentru achiziția de bunuri de peste 30.000 de euro, de servicii cu o valoare cuprinsă în intervalul 30.000-200.000 de euro, de lucrări cu o valoare cuprinsă în intervalul 100.000 – 5.000.000 de euro, entitățile juridice beneficiare ale finanțărilor în cauză trebuie să publice un anunț în secțiunea *Achizitii private* a paginii web a Ministerului Fondurilor Europene **www.fonduri-ue.ro**

■ Beneficiarii care nu respectă principiul transparenței suportă corecții financiare. Astfel, nepublicarea anunțurilor de achiziție pe pagina web a Ministerului Fondurilor Europene va fi sancționată cu o **corecție de 25%**.

■ Nepublicarea anunțului de atribuire, în termen de 5 zile de la finalizarea procedurii, va fi penalizată cu o **corecție de 5% a valorii contractului de finanțare**.

9.8. Reguli de comunicare și transmitere a datelor (Art. 59-65 din OUG nr. 34/2006)

Orice comunicare, solicitare, informare, notificare și altele asemenea trebuie să se transmită **în scris**.

Orice document scris trebuie **înregistrat** în momentul transmiterii și în momentul primirii lui (obligație corelativă, opozabilă atât autorității contractante cât și operatorului economic).

Trebuie asigurată integritatea și confidențialitatea informațiilor și datelor pe parcursul comunicării, transmiterii și stocării lor.

Documentele scrise pot fi transmise prin oricare din următoarele modalități:

- prin poștă;
- prin fax;
- prin mijloace electronice;
- prin orice combinație a celor de mai sus.

Prin documentația de atribuire se pot impune modalitățile de comunicare utilizate pe parcursul procedurii, dar acestea nu trebuie să restricționeze accesul operatorilor economici la procedură.

Instrumentele utilizate pentru comunicarea electronică, precum și caracteristicile lor tehnice trebuie să fie disponibile în mod facil oricărui operator economic și să asigure interoperabilitatea cu tehnologiile uzuale de informare și comunicare.

9.9. Punerea la dispoziție a documentației de atribuire/selectare/preselectare.

Orice operator economic interesat are dreptul de a solicita și de a obține documentația de atribuire/selectare/preselectare, în mod **gratuit**:

- prin accesarea directă și nerestricționată a unui fișier electronic, care va fi disponibil în SEAP (în cazuri impuse de condiții tehnice, pe suport magnetic sau pe pagina de internet proprie autorității contractante ori suport de hârtie) odată cu anunțul/invitația de participare sau
- în urma unei solicitări a fiecărui operator economic interesat.

Notă: Se specifică în anunțul/invitația de participare modul în care poate fi obținută documentația de atribuire/selectare/preselectare. **Atenție! Participarea la procedură nu poate fi condiționată de procurarea directă sau nu a documentației de atribuire.**

Orice operator economic interesat să participe la o **Licitație deschisă** are dreptul de a solicita și de a obține documentația de atribuire, în cazul în care aceasta/părți din ea nu a/au fost postat/ă în SEAP.

Licitație restrânsă, dialog competitiv

Punerea la dispoziție a documentației de atribuire/selectare/preselectare, la cerere, în cazul în care nu a fost publicată, complet, în SEAP sau pe pagina de net proprie autorității contractante, trebuie făcută într-o perioadă care nu trebuie să depășească **4 zile** de la primirea solicitării.

În perioada cuprinsă între data publicării anunțului de participare și data limită de depunere a candidaturilor, autoritatea contractantă are obligația de a asigura oricărui operator economic posibilitatea de a obține informații suplimentare cu privire la condițiile de participare la procedura de atribuire.

În cazul procedurilor de licitație restrânsă, dialog competitiv, negociere, autoritatea contractantă va transmite, odată cu invitația de participare în etapa de ofertare și documentația de atribuire.

9.10. Solicitățile de clarificări (art. 78 și 79 din OUG nr. 34/2006)

Orice operator economic interesat are dreptul de a solicita clarificări privind documentația de atribuire/selectare/preselectare.

În cel mult 3 zile lucrătoare de la primirea unei solicitări de clarificări, autoritatea contractantă are obligația de a răspunde în mod clar, complet și fără ambiguități.

Răspunsurile - însoțite de întrebările aferente – se transmit către toți operatorii economici care au obținut documentația de atribuire, fără a aduce modificări acesteia²⁷.

Notă: Dacă documentația este disponibilă în SEAP, clarificările acesteia se fac cunoscute prin crearea unui nou fișier electronic la care se va asigura accesul direct și nerestricționat.

Identitatea celui care a solicitat clarificările nu se dezvăluie.

Răspunsul la clarificări se transmite cu cel puțin 6 zile înainte de data limită de depunere a ofertelor, în măsura în care clarificările sunt solicitate în timp util (termen minimal de răspuns înainte de data limită de depunere a ofertelor). Orice decalare a termenului limită de depunere a ofertelor, cauzată de răspunsurile de clarificare a documentației de atribuire, se va face cunoscută printr-un anunț tip erată.

27 A se vedea Ordinul nr. 171/2012 al ANRMAP.

CAPITOLUL X – CRITERII DE CALIFICARE/SELECȚIE ȘI CRITERII DE ATRIBUIRE

Criteriile de calificare și selecție, astfel cum sunt prevăzute la art. 176 din ordonanța de urgență, *au ca scop demonstrarea potențialului tehnic, financiar și organizatoric* al fiecărui operator economic participant la procedură, care trebuie să reflecte posibilitatea concretă a acestuia de a îndeplini contractul și de a rezolva eventualele dificultăți legate de îndeplinirea contractului, în cazul în care oferta sa va fi declarată câștigătoare (**art. 7, HG 925 /19.07.2006**).

Criterii utilizate în procesul de atribuire a contractelor de achiziții publice

- Criteriile de calificare și selecție;
- Criteriul de atribuire a contractului de achiziție publică.

Criteriile de calificare și selecție se stabilesc în funcție de exigențele specifice ale contractului, având o legătură evidentă cu obiectul acestuia și, întotdeauna, cu respectarea **principiului proporționalității**. În acest sens, autoritatea contractantă va elabora o notă justificativă privind cerințele minime de calificare privind capacitatea tehnică și economică, ce se atașează dosarului achiziției publice.

În cazul atribuirii pe loturi a contractului de achiziție, autoritatea contractantă va putea solicita îndeplinirea criteriilor de calificare doar prin raportare la fiecare lot în parte și nu la întregul contract.

Criteriile de calificare se publică în anunțul/invitația de participare și în documentația de atribuire, obligatoriu, fiind concordante în cele două documente. Pe durata procedurii, nu este permisă, sub sancțiunea anulării procedurii, modificarea ori completarea criteriilor, cu excepția celor impuse de CNSC/instanță ori prin remedieri dispuse de autoritatea contractantă, urmare a unei notificări/contestații din partea unui operator economic.

10.1. Criterii de calificare și selecție utilizate în procesul de atribuire a contractelor de achiziții publice (art. 176 – 196 din OUG nr. 34/2006 și art. 7 – 12 din HG nr. 925/2006)

Criteriile de calificare și selecție, precizate în lege, se referă numai la:

- situația personală a candidatului sau ofertantului;
- capacitatea de exercitare a activității profesionale;
- situația economică și financiară;
- capacitatea tehnică și/sau profesională;

- standarde de asigurare a calității;
- standarde de protecție a mediului, dacă este cazul.

Autoritatea contractantă **nu are dreptul** de a restricționa participarea la procedura de atribuire a contractului de achiziție publică prin introducerea unor cerințe minime de calificare care (**art. 8, alin. 1, HG 925 /19.07.2006**):

a) nu prezintă relevanță în raport cu natura și complexitatea contractului de achiziție publică ce urmează să fie atribuit;

b) sunt disproporționate în raport cu natura și complexitatea contractului de achiziție publică ce urmează să fie atribuit.

Atunci **când impune** cerințe minime de calificare referitoare la situația economică și financiară ori la capacitatea tehnică și/sau profesională, astfel cum este prevăzut la art. 178 alin. (1) din ordonanța de urgență, autoritatea contractantă trebuie să fie în măsură să **motiveze** aceste cerințe, elaborând în acest sens o notă justificativă care se atașează la dosarul achiziției (**art. 8, alin. 2, HG 925 /19.07.2006**).

În sensul prevederilor art. 8 alin. (1), se prezumă că cerințele minime de calificare sunt disproporționate în raport cu natura și complexitatea contractului de achiziție publică ce urmează să fie atribuit, dacă se impune îndeplinirea unor condiții cum ar fi (art. 9,alin. 1, HG 925 /19.07.2006):

a) suma valorilor/cantităților de produse furnizate, servicii prestate și lucrări executate, incluse în contractul/contractele prezentat/prezentate de către operatorul economic ca dovadă a experienței lui similare, să fie mai mare decât valoarea/cantitatea de produse/servicii/lucrări ce vor fi furnizate/presate/executate în baza contractului care urmează să fie atribuit;

b) valoarea cifrei de afaceri a operatorului economic să fie mai mare decât valoarea estimată a contractului, multiplicată cu 2;

c) demonstrarea unui nivel minim al indicatorului financiar «lichiditate generală» în cazul atribuirii unui contract cu durata de îndeplinire mai mică de 3 luni sau în cazul atribuirii unui contract cu executare succesivă, având o durată mai mare de 3 luni, dar pentru care plățile aferente prestațiilor urmează să se efectueze la intervale mai mici de 60 de zile de la data efectuării acestora;

d) nivelul indicatorului financiar «lichiditate generală» să depășească cota de 100%, în cazul atribuirii unui contract care nu se încadrează în categoria celor prevăzute la lit. c);

e) demonstrarea unui nivel minim al indicatorului financiar «solvabilitate» în cazul în care operatorul economic a prezentat documente din care să rezulte că nu se află în niciuna dintre situațiile prevăzute la art. 181 lit. a) sau b) din ordonanța de urgență.

10.1.1. Situația personală a operatorului economic (art. 180-182 din OUG nr. 34/2006)

Pentru a evita excluderea dintr-o procedură de atribuire a contractului de achiziție publică, operatorul economic trebuie să prezinte documente edificatoare prin care să facă dovada că :

1). Nu se încadrează în situația de a fi fost condamnat în ultimii 5 ani printr-o hotărâre judecătorească definitivă pentru: participare la activități ale unei organizații criminale, corupție, fraudă, spălare de bani.

2).Nu se află într-una sau mai multe din situațiile de mai jos și numai dacă s-a solicitat expres aceasta, respectiv, că :

- Nu este în stare de faliment;
- și-a îndeplinit obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor de asigurări sociale către bugetul general consolidat;
- nu se regăsește în situația ca în ultimii 2 ani nu-și fi îndeplinit sau sa-și fi îndeplinit în mod defectuos obligațiile contractuale, din motive imputabile lui, fapt care a produs sau este de natură să producă grave prejudicii beneficiarilor sai;
- nu a fost condamnat, în ultimii 3 ani, prin hotărârea definitivă pentru o faptă care a adus atingere eticii profesionale sau pentru comiterea unei greșeli în materie profesională;
- nu prezintă informații false sau nu prezintă informațiile solicitate de către autoritatea contractantă în legătură cu situațiile de mai sus.

Pentru neîndeplinirea oricăreia din cerințele de la punctul 1, autoritatea contractantă are obligația excluderii operatorului economic din procedură, pe când în cazul intervenirii uneia din/tuturor situațiile/lor de la punctul 2 aceasta are doar dreptul excluderii lui. Prin urmare, autoritatea contractantă, sub imperiul principiului asumării răspunderii, are posibilitatea suverană de a aprecia dacă trebuie să excludă operatorul economic în cauză, doar în privința situațiilor din urmă, cu condiția de a preciza acest aspect în documentația de atribuire²⁸.

²⁸ Ca expresie a nevoii de respectare a principiilor transparenței și egalității de tratament.

10.1.2. Capacitatea de exercitare a activității profesionale (Art. 183 din OUG nr. 34/2006)

În documentația de atribuire se precizează dacă trebuie demonstrată, de operatorii economici interesați, capacitatea de exercitare a activității profesionale, forma de înregistrare (ca persoana fizică sau juridică) și, dacă este cazul, atestarea ori apartenența din punct de vedere profesional, la o organizație/statut profesional, în conformitate cu prevederile din țara în care ofertantul/candidatul este stabilit.

10.1.3. Capacitatea economică și financiară (Art. 184-186 din OUG nr. 34/2006)

Capacitatea economică și financiară reprezintă un indicator prin a cărui demonstrare operatorul este considerat calificat pentru îndeplinirea contractului de achiziție publică respectiv. Fisa de date va indica informațiile pe care operatorii le vor furniza, gen: media cifrei de afaceri globale/in obiectul achizitiei, pe ultimii trei ani, indicatori de solvabilitate²⁹, lichiditate³⁰, profit, acces la resurse financiare etc.

De asemenea, în Fisa de date se vor specifica documentele relevante pe care ofertantii trebuie să le prezinte pentru demonstrarea îndeplinirii cerințelor minime de calificare : bilanțuri contabile, declarații bancare, polite de asigurare pentru risc profesional, etc.

Cerințele minime de calificare, obligatoriu, vor fi precizate și în anunțul de participare.

Capacitatea economică și financiară a operatorului economic poate fi susținută și de o altă persoană, numita tert sustinator, indiferent de natura relațiilor juridice existente între operatorul economic și persoana respectivă. În acest caz, se va prezenta un angajament ferm, prin care se confirmă punerea la dispoziție, pentru executarea contractului, a resurselor financiare necesare. Tertul susținător va trebui să respecte condițiilor precizate la art. 180 și ale art. 181 lit. a), c¹) și d) din ordonanța de urgență (să nu fie în niciuna din acele situații de excludere).

10.1.4. Capacitatea tehnică și/sau profesională

Capacitatea tehnică și/sau profesională reprezintă un indicator prin a cărui demonstrare operatorul poate fi considerat calificat pentru îndeplinirea contractului de achiziție publică respectiv.

Obligatoriu, se indică în anunțul de participare și în documentația de atribuire cerințele minime privind capacitatea tehnică și/sau profesională pe care operatorul economic trebuie să le

²⁹ Nu se va solicita ofertantului care nu se află în faliment – vezi art. 9 din HG nr. 925/2006.

³⁰ Nu este indicat a se solicita în contracte cu executare imediată (cu durată scurtă sau cu plăți la intervale mai mici de 60 zile de la furnizare) și nu poate depăși cota de 100% - idem.

îndeplinească pentru a fi considerat calificat (experiență în domeniu, personal calificat, dotări, mostre, etc.).

Capacitatea tehnică și/sau profesională poate fi susținută și de o terță persoană, indiferent de natura relațiilor juridice existente între operatorul economic susținut și persoana respectivă. În acest caz, se va prezenta un angajament ferm, prin care se confirmă punerea la dispoziție, pentru executarea contractului, a resurselor tehnice și profesionale invocate. Terțul susținător este ținut de îndeplinirea condițiilor precizate la art. 180 și 181 lit. a), c¹) și d) din ordonanța de urgență (să nu fie în niciuna din acele condiții de excludere).

În situația în care autoritatea contractantă impune îndeplinirea de către ofertanți a unor cerințe minime de calificare, ce privesc capacitatea economico/financiară și/sau capacitatea tehnică/profesională, autoritatea contractantă, **obligatoriu**, va întocmi o notă justificativă de alegere a cerințelor, ce se va atașa la dosarul achiziției publice.

10.1.5. Standarde de asigurare a calității

Dacă se solicită prezentarea unor certificate, prin care să se ateste respectarea anumitor standarde de asigurare a calității, atunci această solicitare trebuie să se raporteze la sistemele de asigurare a calității bazate pe seriile de standarde Europene relevante, certificate de organisme conforme cu seriile de standarde Europene privind certificarea.

În practică, sunt cunoscute grupele de standarde 9001:2001, actualizate în 2008. Este recomandabil ca, în cazul în care legislația din domeniul în care se va face achiziția nu prevede obligativitatea implementării standardului în cauză, autoritatea contractantă să nu impună această cerință fără a discerne asupra necesității ei. Cele mai frecvente cazuri de solicitare a acestuia sunt în achizițiile de lucrări sau de servicii.

Standarde de protecție a mediului

Dacă se solicită prezentarea unor certificate (în special, în cazul atribuirii unor contracte de servicii sau lucrări), prin care operatorii economici trebuie să dovedească că respectă anumite standarde de protecție a mediului, atunci autoritatea contractantă trebuie să se raporteze:

- fie, la Sistemul Comunitar de Management Ecologic și Audit (EMAS);

- fie, la standarde de gestiune ecologică bazate pe seriile de standarde Europene sau internaționale în domeniu, certificate de organisme conforme cu legislația comunitară ori cu standardele Europene sau internaționale privind certificarea.

10.2. Criterii de atribuire a contractului de achiziție publică (Art. 197-199 din OUG nr. 34/2006 și art. 13 – 15 din HG nr. 925/2006)

Criteriul de atribuire a contractului de achiziție publică se precizează, în mod obligatoriu, în anunțul de participare și în cadrul documentației de atribuire.

Criteriul de atribuire, odată stabilit, nu poate fi schimbat pe toată durata de aplicare a procedurii de atribuire.

Criteriul de atribuire a contractului de achiziție publică, poate fi:

- oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic sau
- în mod exclusiv, prețul cel mai scăzut.

În cazul primului criteriu de atribuire, se stabilesc factori de evaluare și ponderi relative ori un algoritm de calcul al punctajelor aferente.

În cazul în care criteriul utilizat este „**prețul cel mai scăzut**”, astfel cum este prevăzut la art. 198 alin. (1) lit. b) din ordonanța de urgență, **stabilirea ofertei câștigătoare se realizează numai prin compararea prețurilor prezentate în cadrul ofertelor admisibile**, fără să fie cuantificate alte elemente de natură tehnică sau alte avantaje care rezultă din modul de îndeplinire a contractului de către operatorii economici participanți la procedura de atribuire (**art. 13, alin. 1, HG 925 /19.07.2006**).

Oferta care este declarată câștigătoare în acest caz trebuie să îndeplinească specificațiile tehnice minime considerate obligatorii, astfel cum au fost acestea stabilite în caietul de sarcini (**art. 13, alin. 2, HG 925 /19.07.2006**).

În cazul în care criteriul utilizat este „**oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic**”, astfel cum este prevăzut la art. 198 alin. (1) lit. a) din ordonanța de urgență, **stabilirea ofertei câștigătoare se realizează prin aplicarea unui sistem de factori de evaluare** pentru care se stabilesc ponderi relative sau un algoritm specific de calcul (**art. 14, alin. 1, HG 925 /19.07.2006**).

Algoritmul de calcul, precum și factorii de evaluare a ofertelor, care vor fi luați în considerare în cazul aplicării criteriului "oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic", se precizează în mod clar și detaliat în cadrul documentației de atribuire și vor reflecta metodologia concretă de punctare a avantajelor care vor rezulta din propunerile tehnice și financiare prezentate de ofertanți (art. 14, alin. 2, HG 925 /19.07.2006).

Este interzis a se utiliza criteriile de calificare, ca factori de evaluare a ofertelor.

Atenție: După stabilirea factorilor de evaluare sau a algoritmului de calcul, acestea nu se mai pot modifica până la finalizarea procedurii de atribuire.

Autoritatea contractantă are obligația întocmirii unei note justificative privind alegerea factorilor de evaluare, ce va fi atașată dosarului achiziției publice.

Caracteristicile ofertei ce va fi desemnată câștigătoare prin raportare la factorii de evaluare vor fi consemnate în contract, drept clauze obligatorii.

Spre exemplu, în cazul propunerii unui termen scurt de realizare a investiției, pentru care oferta a primit punctaj superior/sau nu celorlalte, acest termen se va impune ca și clauză a contractului de care contractantul va fi ținut la respectarea întocmai.

În practică, de multe ori, există tentația ca ofertanții să propună și autoritatea contractantă să accepte oferte care prezintă elemente de punctare nerealiste. Spre exemplu, garanția lucrărilor executate ce depășește durata de viață a construcțiilor³¹ sau termenul de executare/livrare.

Ar fi de preferat, în aceste cazuri, ca autoritatea contractantă să precizeze în cuprinsul documentației de atribuire avertismentul asupra necesității ca operatorii economici să probeze posibilitatea concretă de respectare a unor astfel de elemente de ofertare.

31 Garanția lucrărilor de construcții este definită ca perioada dintre recepția terminării lucrărilor și recepția finală a acestora, pe durata căreia constructorul se obligă să facă orice reparații, pe cheltuiiala sa, în cazul deteriorărilor intervenite din utilizarea conformă – vezi HG nr. 273/1994. De asemenea, este de interes a se cunoaște durata normală de viață pentru lucrări, așa cum este normată prin HG nr. 2139/2004 de aprobare a Catalogului ce cuprinde duratele respective, pentru diferite tipuri de lucrări.

CAPITOLUL XI – INCIDENTE PROCEDURALE: CONTESTATIA, ANULAREA PROCEDURII³²

11.1. Contestația

Orice etapă a procedurii de atribuire poate fi expusă unor riscuri³³ care ar putea conduce la afectarea acesteia, inclusiv riscului de a fi întârziată ori anulată, ca urmare a intervenirii unei contestații ce se dovedește a fi întemeiată ori ca urmare a demersului voluntar al autorității contractante.

În cazul apariției unui astfel de incident procedural, autorității contractante îi revin obligații dar și drepturi specifice, ce țin de necesitatea gestionării momentului într-o manieră care să asigure respectarea tuturor regulilor de transparență, competitivitate, drept la apărare, contradictorialitate dar și asumare a răspunderii, cu echilibru.

Pentru aceasta, **este indicat și necesar** ca reprezentanții implicați ai autorității contractante să aibă o cunoaștere completă a drepturilor și responsabilităților ce derivă din calitatea acesteia de parte învinuită.

Chiar anterior primirii unei contestații, dar și după acest moment, autoritatea contractantă este în măsură să dispună măsuri de remediere a procedurii de atribuire, precum suspendarea procedurii ori revocarea unui act emis în aceasta.

Prealabil formulării unei contestații, persoana vătămată se poate adresa autorității contractante cu o notificare conținând pretinsa încălcare a dispozițiilor legale și intenția de a investi CNSC cu o contestație.

Notificarea în cauză nu duce la suspendarea procedurii. Lipsa notificării nu împiedică partea vătămată la formularea direct a contestației.

32 **Legislația relevantă**

Reglementări naționale: Capitolul IX din OUG nr. 34/2006 - *Soluționarea contestațiilor*, dar și Art. 16 alin. (2) și Art. 207 alin. (2) lit. d); Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, cu modificările și completările ulterioare; Codul de procedură civilă

Reglementări comunitare: Directiva 89/665/CEE privind coordonarea actelor cu putere de lege și a actelor administrative privind aplicarea procedurilor care vizează căile de atac față de atribuirea contractelor de achiziții publice de produse și a contractelor publice de lucrări (Directiva 89/665/CEE); Directiva 92/13/CEE privind coordonarea actelor cu putere de lege și actelor administrative referitoare la aplicarea normelor comunitare cu privire la procedurile de achiziții publice ale entităților care desfășoară activități în sectoarele apei, energiei, transporturilor și telecomunicațiilor (Directiva 92/13/CEE). Directiva 2007/66/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 decembrie 2007 de modificare a Directivelor 89/665/CEE și 92/13/CEE ale Consiliului în ceea ce privește ameliorarea eficacității căilor de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziții publice

33 Precum și cele tratate în subcapitolul următor.

Din definiția³⁴ dată la art. 255 din OUG nr. 34/2006³⁵, se desprind următoarele **elemente principale** ale contestației:

A. Titularul dreptului de a contesta

Dreptul de a formula contestație aparține celor (operatori economici) care, dovedindu-și interesul în cauză, pretind că sunt vătămați de o conduită (act sau fapt) a autorității contractante, în legătură cu procedura de atribuire, contrară regulilor de derulare a acesteia, vătămare care ar atrage un prejudiciu.

B. Actul autorității contractante

Conform detalierii de la alin. (3) al art. 255 din OUG nr. 34/2006, prin act al autorității contractante (care poate determina depunerea unei contestații) se înțelege:

- a) orice act administrativ;
- b) orice altă operațiune administrativă care produce sau poate produce efecte juridice;
- c) neîndeplinirea în termenul legal a unei obligații prevăzute de OUG nr. 34/2006;
- d) omisiunea ori refuzul de a emite un act, în legătură cu sau în cadrul procedurii de atribuire;
- e) omisiunea ori refuzul de a efectua o anumită operațiune, în legătură cu sau în cadrul procedurii de atribuire.

C. Obiectul contestației

Prin contestația formulată în cadrul procedurii administrativ-jurisdicționale, persoana care se consideră vătămată poate solicita:

- a) anularea actului autorității contractante;
- b) obligarea autorității contractante să emită un act;
- c) recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim pe cale administrativ-jurisdicțională.

34 Aproape similară cu definiția din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004, dar concordă și cu textul reglementărilor comunitare relevante [art. 1 alin. (3) din Directiva 89/665/CEE și art. 1 alin. (3) din Directiva 92/13/CEE], cu referire la **interes și prejudiciu**.

35 **Orice persoană vătămată** într-un drept ori într-un interes legitim **printr-un act al autorității contractante**, care încalcă dispozițiile legale în materia achizițiilor publice, poate solicita anularea actului, obligarea autorității contractante de a emite un act, recunoașterea dreptului pretins sau a interesului legitim pe cale administrativ-jurisdicțională (art. 255).

Indicarea obiectului contestației este esențială pentru desfășurarea procedurii de soluționare a disputei (administrativ-jurisdicționale sau judecătorești), acesta fiind un element obligatoriu al contestației, a cărui lipsă poate atrage respingerea ei. Alături de celelalte elemente obligatorii ale contestației³⁶, obiectul acesteia poate fi precizat, în cazul în care lipsește la momentul inițial, după solicitarea lui de către CNSC sau instanță.

Depunerea și soluționarea contestațiilor

Înaintarea contestației poate avea loc numai în format scris, prin întrebuintarea mijloacelor de comunicare general acceptate în procedura de atribuire, conform ordonanței de urgență (poștă, poștă electronică, fax), dar și prin depunerea direct în fața Serviciului de registratură aparținând C.N.S.C. ori instanței competente.

11.1.1. Contestații soluționate de Consiliul Național de Solutionare a Contestațiilor. Căi de atac împotriva deciziilor C.N.S.C.;

A. Competența de soluționare a contestației formulate împotriva actelor din procedura de atribuire aparține CNSC - pe cale administrativă-jurisdicțională³⁷.

Contestația înaintată Consiliului se formulează în scris, de către partea care se consideră vătămată și trebuie să conțină următoarele elemente (art. 270 din ordonanță):

- numele, domiciliul sau reședința contestatorului, ori pentru persoanele juridice, denumirea, sediul lor și codul unic de înregistrare. În cazul persoanelor juridice se vor indica și persoanele care le reprezintă și în ce calitate;
- denumirea și sediul autorității contractante;
- denumirea obiectului contractului de achiziție publică, și procedura de atribuire aplicată;
- obiectul contestației;
- dovedirea interesului legitim;
- motivarea în fapt și în drept a cererii;
- mijloacele de probă pe care se sprijină contestația, în măsura în care este posibil;

36 Precizate la art. 270 din Ordonanța de urgență nr. 34/2006

37 Conform Curții Constituționale, dispozițiile OUG nr. 34/2006, privitoare la competența CNSC de a soluționa contestații în legătură cu procedura de atribuire nu exclud dreptul consacrat de Legea contenciosului administrativ ca cei interesați să înainteze contestația la instanța judecătorească competentă - tribunal.

- semnătura părții sau a reprezentantului persoanei juridice.

Dacă Consiliul apreciază că în contestație nu sunt cuprinse toate informațiile necesare, atunci acesta va cere contestatorului, ca, în termen de 3 zile de la înștiințare, **să completeze** contestația. **Neconformarea** contestatorului la obligația impusă de Consiliu duce la **respingerea contestației**.

În această situație, autoritatea contractantă are dreptul de a invoca lipsa elementelor formale de prezentare a contestației.

B. Corelativ demersului său, contestatorul are obligația de a constitui o garanție de bună conduită pentru întreaga perioadă cuprinsă între data depunerii contestației/cererii/plângerii și data rămânerii definitive a deciziei Consiliului/hotărârii instanței de judecată de soluționare a acesteia, în beneficiul autorității contractante, cu valabilitate de minim 90 zile, în cuantumul precizat de OUG nr. 51/2014³⁸.

Garanția de bună conduită este primită de autoritatea contractantă sub oricare formă de constituire a ei (virament, ordin de plată, scrisoare bancară, poliță de asigurare), iar la nevoie (precum solicitarea CNSC sau a instanței), trebuie să fie în măsură să dea informații privind existența garanției la dispoziția sa.

Elementele de interes ale garanției de bună conduită, pentru autoritatea contractantă, sunt:

- forma originală a documentului de garantare;
- corespondența informațiilor din document cu cele de identificare a procedurii de atribuire;
- termenul de valabilitate;
- valoarea.

38 a) 1% din valoarea estimată, dacă aceasta este mai mică decât pragurile valorice prevăzute la art. 55 alin. (2) lit. a) și b);

b) 1% din valoarea estimată, dacă aceasta este mai mică decât pragurile valorice prevăzute la art. 55 alin. (2) lit. c), dar nu mai mult decât echivalentul în lei a 10.000 euro, la cursul BNR de la data constituirii garanției;

c) 1% din valoarea estimată, dacă aceasta este egală sau mai mare decât pragurile valorice prevăzute la art. 55 alin. (2) lit. a) și b), dar nu mai mult decât echivalentul în lei a 25.000 euro, la cursul BNR de la data constituirii garanției;

d) 1% din valoarea estimată, dacă aceasta este egală sau mai mare decât pragurile valorice prevăzute la art. 55 alin. (2) lit. c), dar nu mai mult decât echivalentul în lei a 100.000 euro, la cursul BNR de la data constituirii garanției.

Forma documentului de garantare (original) este de interes pentru autoritatea contractantă doar în acele situații în care cel ce a constituit-o nu a făcut un virament direct (chiar și prin plată electronică), caz în care s-ar impune executarea, eventual, prin intermediul plătitorului (bancă ori societate de asigurare).

Autoritatea contractantă are dreptul de a solicita prelungirea valabilității garanției, în cazul în care litigiul nu a fost soluționat definitiv, la momentul expirării acesteia.

În cazul respingerii contestației ori al renunțării la aceasta în mod voluntar, autoritatea contractantă va reține garanția de bună conduită, cu excepția cazurilor în care respingerea ca rămasă fără obiect ori renunțarea la contestație s-a datorat măsurilor de remediere aparținând autorității.

C. Sub sancțiunea tardivității contestației, aceasta va fi transmisă de către contestator atât Consiliului cât și autorității contractante în termenul impus de lege.

Termenul de depunere a contestației se calculează de la data luării la cunoștință de către contestator, despre actul autorității contractante pe care acesta îl consideră nelegal.

Termenul³⁹ de depunere a contestației este de, cel mult:

- **10 zile**, în cazul în care valoarea estimată a contractului este egală sau mai mare decât pragurile valorice de la art. 55 din Ordonanță⁴⁰;
- **5 zile**, în cazul în care valoarea estimată a contractului este mai mică decât valorile de mai sus.

Termenul se calculează începând cu **ziua următoare luării** la cunoștință despre un act al Autorității contractante considerat nelegal. Ziua luării la cunoștință este ziua în care, efectiv, este primit documentul (cu informațiile complete) considerat nelegal.

ATENȚIE!

39 Calculat în concordanță cu prevederile art. 3 lit. z) din OUG nr. 34/2006: z) zile - zilele calendaristice, în afara cazului în care se prevede expres că sunt zile lucrătoare. Termenul exprimat în zile începe să curgă de la începutul primei ore a primei zile a termenului și se încheie la expirarea ultimei ore a ultimei zile a termenului; ziua în cursul căreia a avut loc un eveniment sau s-a realizat un act al autorității contractante nu este luată în calculul termenului. Dacă ultima zi a unui termen exprimat altfel decât în ore este o zi de sărbătoare legală, o duminică sau o sâmbătă, termenul se încheie la expirarea ultimei ore a următoarei zile lucrătoare..

40 -134.000 euro pentru contractul de furnizare și contractul de servicii, atribuit de autoritatea contractantă menționată la art. 8 lit. a-c;

- 414.000 euro pentru același contract atribuit de autoritatea contractantă de la art. 8 lit. d sau e;

- 5.186.000 euro pentru contractul de lucrări.

Datorită parcursului poștal, este posibil ca autoritatea contractantă să ia la cunoștință despre depunerea contestației după epuizarea termenului de așteptare prevăzut la art. 205 din OUG nr. 34/2006. Acest incident nu este pasibil de a reprezenta o încălcare a interdicției de încheiere a contractului cu respectarea termenului de așteptare, respectiv **nu poate** duce la nulitatea lui. Devin incidente în cauză și prevederile art. 183 din Codul de procedură civilă, privind depunerea la poștă a contestației, cu recipisă de confirmare a primirii.

Autoritatea contractantă **are obligația** să transmită Consiliului, în termen de 5 zile lucrătoare de la data primirii contestației, dosarul achiziției și orice documente solicită acesta, relevante pentru soluționarea cauzei, **sub sancțiunea unei amenzi**, în cuantum de 10.000 lei, aplicată conducătorului acesteia.

Decizia privind amenda, neatacată în termen, **constituie titlu executoriu** și se execută de către organele competente, potrivit dispozițiilor legale privind executarea silită a creanțelor fiscale și cu procedura prevăzută de aceste dispoziții.

Odată cu dosarul achiziției, autoritatea contractantă comunică Consiliului și (obligatoriu) contestatoarei un punct de vedere.

Lipsa punctului de vedere nu împiedică soluționarea contestației.

D. Efecte asupra procedurii de atribuire

Depunerea contestației conduce la imposibilitatea încheierii contractului înainte de soluționarea ei de către CNSC, în caz contrar acesta fiind lovit de nulitate absolută .

Contestația nu suspendă procedura de atribuire, iar autoritatea contractantă își poate asuma continuarea ei.

Pentru înlăturarea riscurilor de afectare a procedurii, autoritatea contractantă are dreptul să dispună suspendarea procedurii, caz în care notifică ofertanților implicați în aceasta măsura sa.

Înainte de soluționarea contestației, la cererea temeinic motivată a contestatorului, Consiliul poate dispune suspendarea procedurii de atribuire.

E. Aspecte procedurale.

Procedura în fața Consiliului este **scrisă**. Contestația și actele ce o însoțesc, precum și punctul de vedere la aceasta, ori alte cereri înaintate, se comunică Consiliului și părții adverse și se face dovada de comunicare a lor.

Autoritatea contractantă are obligația încunoștințării ofertanților implicați despre conținutul contestației, în termen de o zi lucrătoare de la primirea ei.

Părțile⁴¹ pot fi audiate, numai dacă acest lucru este considerat necesar de către completul de soluționare a contestației.

Părțile pot fi **reprezentate de avocați și** pot depune **concluzii scrise** în cursul procedurii.

Părțile pot solicita să depună **concluzii oral** în fața Consiliului, fără ca prin aceasta să fie afectate termenele de soluționare a contestației.

Consiliul, din oficiu, ori la solicitarea părților, poate admite administrarea de probe, inclusiv expertiza, dar poate solicita acestora ori terților, informații relevante privind cauza.

Termenul de soluționare a contestației este de 20 zile de la data primirii dosarului achiziției publice de la autoritatea contractantă, iar în cazuri temeinic justificate acest termen poate fi prelungit cu 10 zile.

Pluralitatea de contestatori, ori de cereri⁴², precum și complexitatea procedurii de atribuire, inclusiv existența unui caz, în paralel, în instanță, pot reprezenta, în practică, cazuri justificate de prelungire a perioadei de soluționare a contestației.

Consiliul va decide asupra continuării sau anulării procedurii de achiziție publică, în funcție de soluția pronunțată.

Decizia prin care Consiliul anulează în parte sau în tot actul atacat sau obligă autoritatea contractantă să emită un act sau să dispună orice altă măsură necesară pentru înlăturarea actelor ce afectează procedura de atribuire, **este obligatorie**.

Măsurile de remediere dispuse de Consiliu vor fi însoțite de un termen de ducere la îndeplinire de către autoritatea contractantă.

41 Pe lângă contestator și autoritatea contractantă, în procedura de soluționare pot apare și intervenienți (în interes propriu sau în interesul uneia dintre părți) ori asociați la cererea inițială.

42 Contestațiile din aceeași procedură de atribuire se conexează, pentru emiterea unei soluții unitare.

În cazul admiterii contestației, la cerere, Consiliul poate obliga partea în culpă, la plata cheltuielilor efectuate în cursul soluționării contestației.

În cazul respingerii contestației, autoritatea contractantă va reține garanția de bună conduită.

Obligația de a monitoriza îndeplinirea măsurilor de remediere dispuse de Consiliu revine ANRMAP.

Consiliul poate sesiza ANRMAP și UCVAP cu privire la alte acte/aspecte, contrare legii, ce nu au fost semnalate prin contestație.

11.1.1.1. Căi de atac împotriva deciziilor Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor

Plângerea formulată împotriva deciziei Consiliului se depune la sediul instanței și nu suspendă încheierea contractului. Autoritatea contractantă are, de asemenea, dreptul de a formula plângere împotriva deciziei Consiliului.

Plângerea va fi formulată în scris și motivată, în termen de 10 zile de la comunicarea deciziei Consiliului, **și se soluționează de instanță după regulile privind apelul în procedura civilă.**

Regulile privind constituirea garanției de buna conduită se aplica în mod corespunzător, la inițierea unei plângeri⁴³.

Plângerea va fi însoțită și de taxa de timbru, în limita a 50% din valorile indicate la art. 287¹⁷ din ordonanța de urgență.

Instanța competentă să soluționeze plângerea este **Curtea de Apel**, secția de contencios-administrativ și fiscal pe raza căreia se află sediul autorității contractante (excepție: doar Curtea de Apel București în cauzele privind servicii/lucrări în legătură cu infrastructura de transport de interes național).

Partea care promovează plângerea va înainta părții adverse, în termenul de atac, copia plângerii și a documentelor doveditoare și va depune dovada aceasta până la primul termen de judecată.

Instanța, în cazul în care admite plângerea, va soluționa cauza pe fond, inclusiv în situația în care Consiliul a emis o decizie pe cale de excepție.

La cererea părților, instanța poate suspenda procedura de atribuire, caz în care, eventuala încheiere a contractului în perioada de suspendare este lovită de nulitate.

43 Vezi pct. 29, Subsol.

Hotărârea pronunțată de instanță este definitivă, iar în 15 zile de la redactare se comunică ANRMAP, ce are obligația să o publice în SEAP, conform prevederilor de la alin. (6) al art. 285 din OUG nr. 34/2006.

11.1.2. Soluționarea litigiilor în instanță

A. Soluționarea litigiilor în instanță, **privitor la drepturile și obligațiile ce decurg din contracte (inclusiv la despăgubirile cauzate de prejudicii din cadrul procedurii de atribuire)** se asigură conform procedurii din Secțiunea a 9-a Capitolului IX din OUG nr. 34/2006 – art. 286 și următoarele.

Contestațiile se pot adresa tribunalului de la sediul autorității contractante, secția de contencios administrativ.

Instanța poate decide suspendarea derulării contractului, la cererea întemeiată a părții interesate, înainte de soluționarea cauzei pe fond.

Instanța de judecată are competența **exclusivă** în soluționarea:

- litigiilor privind acordarea de despăgubiri pentru prejudiciul cauzat în cadrul procedurii de atribuire (prin acțiune separată de alte cereri);
- litigiilor apărute după încheierea contractului de achiziție publică.

Persoana care solicită plata de despăgubiri, trebuie să dovedească faptul că:

- ➔ prevederile ordonanței de urgență au fost încălcate; și
- ➔ ar fi avut o șansă reală de a câștiga contractul; și
- ➔ șansa a fost compromisă ca urmare a încălcării prevederilor legii.

Litigiile se soluționează de către instanță, **de urgență și cu precădere**.

După primirea cererii și verificarea îndeplinirii condițiilor de formă ale întocmirii acesteia, judecătorul stabilește primul termen de judecată, ce nu va fi mai lung de 20 de zile de la primirea contestației și o va comunica autorității contractante. Termenele ulterioare nu vor fi mai mari de 10 zile.

Cererile în fața instanțelor sunt, obligatoriu, însoțite de taxa de timbru stabilită la art. 287¹⁷ din ordonanță.

Autoritatea contractantă va înainta, în 3 zile de la primirea cererii, sub sancțiunea decăderii din drept, întâmpinarea necesară, ce va fi comunicată, de îndată, reclamantului.

Comunicarea actelor de procedură se poate realiza prin fax, prin poștă electronică sau prin alte mijloace care asigură transmiterea textului actului și confirmarea primirii lui.

Instanța poate dispune, o singură dată, amânarea cauzei, pentru motive întemeiate, neimputabile părții.

Instanța constată **nulitatea contractului** în următoarele cazuri:

- a) Autoritatea contractantă a atribuit contractul fără să respecte obligațiile referitoare la publicarea unui anunț de participare conform prevederilor legale în vigoare;
- b) Autoritatea contractantă nu a respectat prevederile legale privind împlinirea termenelor de așteptare specifice încheierii contractelor, dacă această încălcare a privat un operator economic interesat de posibilitatea de formula o cale de atac înainte de încheierea contractului, în cazul în care această încălcare este coroborată cu încălcarea altor dispoziții în materia achizițiilor publice și concesiunilor care a afectat șansele operatorului economic interesat de a obține contractul.

În cazul în care instanța consideră, după analizarea tuturor aspectelor relevante, că motive imperative de interes general impun menținerea efectelor contractului, aceasta va dispune, în schimb, sancțiuni alternative, după cum urmează:

- a) limitarea efectelor contractului, prin reducerea termenului de execuție al acestuia; și/sau
- b) aplicarea unei **amenzi autorității contractante**, cuprinsă între 2% și 15% din valoarea obiectului contractului, cuantumul acesteia fiind invers proporțional cu posibilitatea de a limita efectele contractului, conform dispozițiilor lit. a).

În cazul imposibilității anulării contractului, datorată executării integrale a obligațiilor contractuale, instanța va aplica, **obligatoriu**, măsura amenzii mai sus arătate.

La aplicarea acestor sancțiuni alternative, instanța va avea în vedere ca acestea să fie eficiente, proporționate și descurajante. **Acordarea de despăgubiri nu reprezintă o sancțiune alternativă adecvată.**

Hotărârile instanței sunt atacabile cu apel, în 5 zile de la comunicare, la Curtea de apel.

B. Soluționarea litigiilor în instanță, privitor la derularea procedurii de atribuire.

Pentru soluționarea litigiilor apărute în cadrul procedurii de atribuire, altele decât cele privind acordarea de despăgubiri pentru prejudiciul cauzat în cadrul procedurii de atribuire, Instanța va aplica dispozițiile Legii contenciosului administrativ și cele ale Codului de procedură civilă.

Notă: 1.Orice documentație de atribuire trebuie să conțină informații despre căile de atac/soluționarea contestațiilor precum și datele de contact ale Consiliului, ori precizarea instanței competente.

2. Toate documentele decizii,hotărâri- emise în etapa de soluționare a contestației, inclusiv aceasta, fac parte din dosarul achiziției publice.

11.2. Anularea aplicarii procedurii de atribuire.

Deși scopul oricărei proceduri de atribuire este încheierea contractului de achiziție publică (obligatoriu, cu ofertantul desemnat câștigător), în circumstanțele precis delimitate de ordonanța de urgență, aceasta poate/va fi anulată.

I. Anularea procedurii de atribuire prin decizia unilaterală a autorității contractante **poate** surveni numai în următoarele situații expres prevăzute de lege:

1. autoritatea contractantă se află în una dintre situațiile prevăzute la art. 86 alin. (2) lit. a), art. 102 alin. (2) lit. a) sau art. 117 alin. (2) lit. a) din OUG nr. 34/2006,
2. ca urmare a deciziei CNSC ori a instanței de eliminare a unor specificații tehnice din caietul de sarcini.

II. Anularea procedurii de atribuire **este obligatorie** dacă:

1. au fost depuse numai oferte inacceptabile și/sau neconforme;
2. nu a fost depusă nicio ofertă sau au fost depuse oferte care, deși pot fi luate în considerare, nu pot fi comparate datorită modului neuniform de abordare a soluțiilor tehnice și/sau financiare;
3. **abateri grave** de la prevederile legislative **afectează** procedura de atribuire sau este imposibilă încheierea contractului;
4. a fost emisă o hotărâre judecătorească ori o decizie a CNSC de anulare.

Procedura de atribuire se consideră afectată în cazul în care se îndeplinesc, în mod cumulativ, următoarele condiții:

- o criteriile de calificare și selecție și/sau criteriul de atribuire sau factorii de evaluare au fost modificați unilateral de către autoritate, în lipsa unei decizii ale instanțelor sau ca măsuri de remediere a acestora după depunerea unor contestații;
- o pe parcursul analizei, evaluării sau finalizării procedurii se constată erori sau omisiuni ce nu ar fi remediabile decât prin măsuri care ar încălca principiile din domeniu ;

- aplicarea altor criterii de calificare și/sau selecție decât cele menționate în anunțul de participare.

Autoritatea contractantă **nu are dreptul** de a crea circumstanțe artificiale de anulare a procedurii, cum ar fi:

- Întârzierea adoptării unei decizii de finalizare a procedurii;
- Întârzierea semnării contractului de achiziție;
- Adoptarea unor măsuri, directe sau indirecte, de natură să conducă la încadrarea în condițiile de anulare.

Autoritatea contractantă are obligația de a comunica în scris tuturor participanților la procedura de atribuire, în cel mult 3 zile lucrătoare de la data anulării, atât încetarea obligațiilor pe care aceștia și le-au creat prin depunerea de oferte, cât și motivul concret care a determinat decizia de anulare.

Notificarea respectivă se va transmite, precum orice alt rezultat al procedurii, prin poștă, prin fax sau mijloace electronice.

Măsura anulării se transmite de Autoritatea contractantă în SEAP, în maxim 48 zile de la luarea ei, cu excepția anulării procedurii de negociere fără publicarea unui anunț de participare.

11.3. Riscuri în domeniul achizițiilor publice. Recomandările comisiei europene⁴⁴

În aplicarea legislației privind achizițiile publice în procesul de verificare a procedurilor de achiziții finanțate din instrumente structurale au fost identificate o serie de deficiențe, care vor fi tratate după cum urmează:

1. Reducerea nejustificată a termenelor ca urmare a publicării unui anunț de intenție:

Note generale

- Reducerea termenelor-limită de depunere a ofertelor, aferente procedurilor de licitație deschisă și restrânsă, ca urmare a transmiterii spre publicare a unui anunț de intenție, este operabilă numai în situația în care în conținutul anunțului de intenție sunt incluse toate criteriile de calificare și selecție, precum și criteriul de atribuire, regăsite și la nivelul anunțului de participare.
- În ceea ce privește factorii de evaluare, în cuprinsul anunțului de intenție vor fi detaliați doar în măsura în care aceștia se cunosc la momentul transmiterii anunțului de intenție.

⁴⁴ ORDIN COMUN nr. 543/2.366/1.446/1.489/1.441/879/2013 pentru aprobarea Ghidului privind principalele riscuri identificate în domeniul achizițiilor publice și recomandările Comisiei Europene ce trebuie urmate de autoritățile de management și organismele intermediare în procesul de verificare a procedurilor de achiziții publice – Publicat în Monitorul Oficial nr. 481 din 01.08.2013.

Concluzii

- Simpla publicare a unui anunț de intenție nu poate conduce în mod automat la aplicarea reducerii termenului cuprins între data transmiterii spre publicare a anunțului de participare și data-limită de depunere a ofertelor.
- Simpla afirmație că autoritatea contractantă a publicat în anunțul de intenție toate informațiile pe care le cunoaște la momentul transmiterii spre publicare a acestuia nu este suficientă.

2. Alegerea unei proceduri accelerate de atribuire a contractului

Note generale

- Accelerarea procedurilor de licitație restrânsă, respectiv negociere cu publicarea prealabilă a unui anunț de participare poate fi realizată dacă există o justificare a situației de urgență ce a impus reducerea termenelor, situație ce nu a fost generată de o acțiune sau inacțiune a autorității contractante.
- Reducerea de termene într-una din etapele procedurii trebuie să fie corelată cu durata celorlalte etape din procedura de achiziție, inclusiv cu durata alocată semnării contractului și cu calendarul de implementare a proiectului finanțat.

Concluzii

- Simpla accelerare a procedurii de atribuire, fără o justificare a situației care a determinat urgența, nu poate conduce la reducerea termenelor.
- Accelerarea procedurii de atribuire nu poate fi susținută în măsura în care, din culpa autorității contractante, generată de inacțiunea acesteia (de exemplu, neformalizarea deciziilor luate de membrii comisiei de evaluare), perioada de evaluare a candidaturilor și/sau ofertelor și/sau atribuirea/semnarea contractului s-a prelungit nejustificat.

3. Publicarea unor criterii de calificare și selecție discriminatorii, insuficient detaliate sau incomplete

Note generale

- Criteriile de calificare și selecție, nu pot fi utilizate ca factori de evaluare în cadrul criteriului de atribuire „oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic“.
- La stabilirea criteriilor de calificare se va avea în vedere ca acestea să fie: obiective, nediscriminatorii și proporționale cu complexitatea și obiectul contractului și să reflecte posibilitatea concretă a operatorului economic de a îndeplini contractul.
- Criteriile de calificare și selecție publicate în anunțul de participare trebuie să fie aceleași cu cele precizate în documentația de atribuire.

Greșeli frecvente care trebuie evitate:

– publicarea parțială a criteriilor de calificare în anunțul de participare, în raport cu informațiile cuprinse în documentația de atribuire, documentație ce cuprinde fișa de date a achiziției și caietul de sarcini.

NOTĂ:

Nota de justificare privind alegerea criteriilor de calificare și selecție, anunțul de participare și documentația de atribuire trebuie să conțină aceleași criterii.

– Solicitarea unor criterii prin raportare la o anumită arie geografică restrânsă (de exemplu: o unitate de producție stabilită în România sau în zona de referință a proiectului, o stație de asfalt situată în limitele județului).

– Restrângerea artificială a concurenței prin solicitarea de experiență similară specifică unui anumit tip de construcție (de exemplu, construirea de școli în loc de construcții civile).

– Solicitarea de dovezi nerezonabile pentru demonstrarea îndeplinirii unui anumit criteriu de calificare (de exemplu, copia facturilor pentru dovedirea îndeplinirii unui anumit nivel al cifrei de afaceri în domeniul de activitate aferent obiectului contractului).

– Restricționarea competiției prin solicitarea unor certificate sau autorizații care nu sunt relevante pentru îndeplinirea contractului (de exemplu, ISO 9001 de la producător).

4. Utilizarea criteriului de atribuire „oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic” cu includerea unor factori de evaluare nerelevanți și/sau necuantificabili

Note generale

- Factorii de evaluare trebuie să aibă legătură directă cu obiectul contractului de achiziție publică și să reflecte avantaje reale și evidente pe care autoritatea contractantă le poate obține.
- Ponderea stabilită pentru factorii de evaluare nu trebuie să conducă la distorsionarea rezultatului procedurii de atribuire.
- Factorii de evaluare și metodologia de aplicare a acestora trebuie să permită o departajare adecvată a ofertelor și să evite pe cât posibil aprecierile subiective ale comisiei de evaluare.

Greșeli frecvente care trebuie evitate:

– utilizarea ca factor de evaluare a „timpului de remediere a defecțiunilor”, deși perioada necesară remedierii diferă în funcție de natura și tipul defecțiunii și nu poate fi estimată la momentul procedurii de atribuire;

– utilizarea ca factor de evaluare „înțelegerea caietului de sarcini și a obiectivelor proiectului”, factor de evaluare ce nu poate fi cuantificat și care induce aprecieri subiective ale membrilor comisiei de evaluare.

5. Excluderea automată a ofertantului cu prețul cel mai scăzut pentru a compensa/a justifica eventualele probleme care pot apărea în derularea ulterioară a contractului, fapt care denotă că proiectul a fost conceput și pregătit insuficient sau prost.

Note generale

- Autoritatea contractantă trebuie să verifice ofertele din punctul de vedere al elementelor tehnice propuse și din punctul de vedere al aspectelor financiare pe care le implică.
- Autoritatea contractantă, înainte de a lua o decizie de respingere a unei oferte ce prezintă un preț neobișnuit de scăzut în raport cu ceea ce urmează să fie furnizat/prestat/executat, are obligația de a solicita clarificări (detalii și precizări semnificative), precum și de a verifica răspunsurile care justifică respectivul preț.
- Respingerea ofertelor se face ca urmare a încadrării acestora în una sau mai multe dintre circumstanțele prevăzute la art. 36 din Hotărârea Guvernului nr. 925/2006, și nu ca urmare a faptului că prețul ofertat este cel mai scăzut/mic.

6. Modificarea anunțului de participare prin clarificări, nu prin publicarea unei erate

Note generale

- Modificarea pe parcursul procedurii a oricăruia/oricăreia dintre elementele/informațiile obligatorii ale anunțului de participare trebuie publicată sub formă de erată atât în SEAP, cât și (în funcție de valoarea contractului) la nivel european, în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene.
- Modificările aduse informațiilor cuprinse în anunțul de participare trebuie publicate pe bază de erată, și nu de clarificări, deoarece pentru asigurarea principiului transparenței este necesar ca modificările intervenite să fie aduse la cunoștința tuturor operatorilor economici.
- Modificarea/Completarea criteriilor de calificare și selecție, în condițiile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006, se face obligatoriu prin publicarea unei erate și cu prelungirea perioadei necesare elaborării candidaturilor/ofertelor.
- Prolungirea termenului de depunere a candidaturilor/ofertelor trebuie, de asemenea, publicată prin erată în SEAP (și în funcție de valoarea contractului, la nivel european), întrucât este vorba de modificarea unei informații obligatorii a anunțului inițial.

Greșeli frecvente care trebuie evitate:

- publicarea în mod eronat a unei clarificări în loc de erată, motivat de faptul că modificarea criteriilor de calificare a vizat relaxarea cerințelor impuse inițial;
- modificarea unor informații din anunțul de participare care au impact asupra modului de elaborare a ofertelor, fără publicarea unei erate care să vizeze prelungirea termenului de

depunere a ofertelor, astfel încât să existe un timp suficient inclusiv pentru adaptarea ofertelor la noile condiții.

7. Respingerea solicitării de modificare a datei-limită de depunere a ofertelor, la cererea ofertanților

Note generale

- Atunci când stabilește perioada necesară elaborării ofertelor, autoritatea contractantă trebuie să țină cont de complexitatea contractului, de cerințele specifice, astfel încât operatorii economici să beneficieze de un interval de timp adecvat și suficient pentru elaborarea ofertelor și pentru pregătirea documentelor de calificare solicitate.
- Autoritatea contractantă are obligația de a prelungi perioada pentru elaborarea ofertelor atunci când:
 - acestea nu pot fi elaborate decât după vizitarea amplasamentelor sau după consultarea la fața locului a unor documente anexă la caietul de sarcini;
 - autoritatea contractantă nu are posibilitatea de a transmite documentația de atribuire sau răspunsul la solicitarea de clarificări în termenele-limită stabilite;
 - perioada de timp stabilită nu este suficientă pentru elaborarea ofertelor și/sau pregătirea documentelor de calificare care sunt solicitate prin documentația de atribuire, existând solicitări întemeiate/justificate primite din partea operatorilor economici de decalare a datei-limită de depunere a ofertelor.

Greșeli frecvente care trebuie evitate:

- stabilirea termenului minim prevăzut de legislația în domeniul achizițiilor publice pentru elaborarea ofertelor, spre exemplu de 24 de zile, din care o perioadă semnificativă este acoperită de sărbători legale și, deși au existat solicitări din partea operatorilor economici de decalare a datei-limită de depunerea ofertelor și a celei de deschidere, autoritatea contractantă nu le-a dat curs.

8. Solicitarea de clarificări în timpul procesului de evaluare a candidaturilor/ofertelor în mod discriminatoriu (nerespectarea principiului tratamentului egal)

Note generale

- În procesul de evaluare a documentelor de calificare/selecție și/sau a ofertelor, comisia de evaluare trebuie să asigure respectarea principiului tratamentului egal între candidații/ofertanții participați la procedura de atribuire, respectiv:
 - clarificările solicitate cu privire la același aspect să fie formulate de aceeași manieră și să fie solicitate tuturor candidaților/ofertanților ale căror oferte necesită respectivele clarificări;

– perioadele de timp necesare elaborării răspunsului de către candidați/ofertanți, cu privire la același aspect necesar a fi clarificat, trebuie să fie aceleași.

- Termenul acordat candidaților/ofertanților pentru transmiterea răspunsului/răspunsurilor la clarificarea/clarificările solicitate de comisia de evaluare trebuie să fie stabilit în funcție de volumul și complexitatea informațiilor necesar a fi furnizate/prezentate.

9. Lipsa informațiilor obligatorii a fi cuprinse la nivelul comunicărilor privind rezultatul procedurii de atribuire, situație care duce la depunerea de contestații.

- Comunicarea rezultatului procedurii de atribuire transmisă candidaților/ofertanților respinși trebuie să cuprindă:

a) motivele concrete care au stat la baza deciziei de respingere a candidaturii;

b) motivele concrete care au stat la baza deciziei de respingere a ofertei, detaliindu-se argumentele în temeiul cărora oferta a fost considerată inacceptabilă și/sau neconformă, îndeosebi elementele ofertei care nu au corespuns cerințelor de funcționare și performanță prevăzute în caietul de sarcini;

c) data-limită până la care au dreptul de a depune contestație.

- Comunicarea rezultatului procedurii de atribuire transmisă ofertanților necâștigători (cei care au prezentat oferte acceptabile și conforme, prin urmare admisibile, dar care nu au fost declarate câștigătoare) trebuie să cuprindă:

a) caracteristicile și avantajele relative ale ofertei/ofertelor câștigătoare în raport cu oferta lor, numele ofertantului căruia urmează să i se atribue contractul de achiziție publică sau, după caz, ale ofertanților cu care urmează să se încheie un acord-cadru;

b) data-limită până la care au dreptul de a depune contestație.

10. Neacordarea unui interval rezonabil de timp pentru activitatea de evaluare a ofertelor/negocierea modificărilor contractuale

CAPITOLUL XII – Tehnici și metode de elaborare a contractelor. Conținutul clauzelor. Atribuirea contractelor de achiziții publice. Oferte alternative. Subcontractanți.⁴⁵

12.1. Generalități

Atribuirea contractului de achiziție publică are în vedere respectarea tuturor cerințelor și etapelor stabilite de legislație în ceea ce privește stabilirea criteriilor de calificare și atribuire, stabilirea ofertelor respinse, admisibile și a celei câștigătoare, informarea candidaților asupra rezultatului procedurii și după caz anularea procedurii.

După emiterea și aprobarea Raportului procedurii, autoritatea contractantă, prin reprezentantul legal, are obligația de a transmite comunicări privind rezultatul procedurii de atribuire către ofertanți.

Comunicarea către ofertantul câștigător a rezultatului procedurii de atribuire trebuie să specifice momentul de la care contractul poate fi semnat, și eventual alte documente pe care ofertantul câștigător trebuie să le prezinte în vederea semnării contractului.

Având în vedere prevederile art. 93 din HG nr. 925/2006, perioada maximă în care acest contract poate fi semnat nu trebuie să depășească 7 zile de la data transmisă prin comunicare.

Orice depășire, dacă nu este din culpa sa, dă dreptul ofertantului să se considere lezat, cu toate consecințele ce decurg din această situație. De asemenea, autoritatea contractantă este penalizată dacă întârzie semnarea contractului din culpa sa⁴⁶.

Refuzul ofertantului declarat câștigător de a semna contractul este asimilabil situației potrivit căreia, în ultimii 2 ani, acesta nu și-a îndeplinit sau și-a îndeplinit în mod defectuos obligațiile contractuale, din motive imputabile lui, fapt care a produs sau este de natură să producă grave prejudicii beneficiarilor acestuia. Fac excepție situația forței majore sau imposibilitatea fortuită de a executa contractul.

45 Legislația relevantă :

- Noul Cod Civil – art. 1166-1181
- Capitolul I, Secțiunea 3; Capitolul IV, Secțiunea 1; Capitolul VII, Secțiunea 2 din OUG 34/2006
- Capiolul V; Capitolul VII, Secțiunea 2; Capitolul VIII din HG 925/2006. Ordinul ANRMAP nr.136/2012

46 Fapta contituie contravenție, conform art. 293 din OUG nr. 34/2006, sancționată cu amendă, între 20.000 și 40.000 lei.

Autoritatea contractantă, conform art. 93, alin. (6) din HG nr. 925/2006, are obligația transmiterii unei Notificări către ANRMAP, **în maxim 48 de ore** de la data semnării contractului de achiziție.

Autoritatea contractantă are obligația⁴⁷ transmiterii unui **anunț de atribuire, în maxim 48 de zile calendaristice** de la semnarea contractului de achiziție.

Contractul de achiziție publică **se încheie în formă scrisă**, între cel puțin două părți, în urma procedurii de atribuire sau pe baza unui acord-cadru, **pe** baza ofertei desemnate câștigătoare.

Indiferent de momentul inițierii procedurii de atribuire, AC are **obligația** de a verifica, **înainte** de încheierea contractului, respectarea dispozițiilor referitoare la angajarea cheltuielilor din bugetele care intră sub incidența legislației privind finanțele publice.

Contractul de achiziție publică este structurat, în mare, 3 părți distincte:

- introducere (numele părților contractante, definițiile aplicabile și interpretarea termenilor contractuali),
- clauze contractuale obligatorii (obiectul principal al contractului, prețul contractului și metodele de plată, durata contractului, sancțiunile pentru neîndeplinirea culpabilă a obligațiilor părților, documentele contractului, principalele obligații ale părților)⁴⁸,
- clauze contractuale specifice (propunerea tehnică și financiară, termenele de plată).

Care sunt caracteristicile unui contract și care este legătura dintre clauzele contractuale obligatorii, clauzele contractuale specifice și clauzele contractuale imperative ?

• **CARACTERISTICI ALE CONTRACTULUI:**

- ✓ guvernat de dreptul public
 - ✓ în esență consensual
 - ✓ cu titlu oneros – avantaje pentru ambele părți
 - ✓ comutativ – întinderea obligațiilor este cunoscută
 - ✓ sinalagmatic – drepturi și obligații pentru fiecare parte
 - ✓ numit – după acțiunea preponderentă valoric
-

⁴⁷ Sub sancțiunea aplicării unei amenzi contravenționale între 20.000 și 100.000 lei.

⁴⁸ Cunoscute încă de la momentul publicării documentației de atribuire, conform art. 33 alin. (2) lit. c) din OUG nr. 34/2006.

-
- **CLAUZELE CONTRACTUALE OBLIGATORII** - referitoare la:
 - ✓ obiectul principal al contractului
 - ✓ prețul contractului și modalități de plată, inclusiv termen de plată
 - ✓ durata contractului
 - ✓ sancțiuni pentru neexecutarea culpabilă a obligațiilor
 - ✓ perioadele de garanție
 - ✓ garanția de bună execuție - constituire
 - ✓ documentele contractului
 - ✓ obligațiile principale ale părților
 - ✓ ajustarea/actualizarea prețului
 - **CLAUZELE CONTRACTUALE SPECIFICE**
 - ✓ Modalitatea de stabilire a versiunii finale a acestora (în funcție de necesitățile obiective ale autorității contractante și de conținutul ofertei declarate câștigătoare)
 - **CLAUZELE CONTRACTUALE IMPERATIVE**
-

Anexele contractului, ce devin parte a acestuia, sunt stabilite de art. 95 din HG nr. 925/2006:

- Caietul de sarcini;
- Propunerea tehnică și cea financiară;
- Graficul de îndeplinire a contractului;
- Graficul de plăți;
- Garanția de bună execuție, dacă este cazul;
- Angajamentul ferm de susținere din partea unui terț, dacă este cazul.

Ofertarea alternativă

Propunerea tehnică și cea financiară, parte ale unei oferte alternative desemnate câștigătoare, trebuie să concorde cu specificațiile explicite ale documentației de atribuire, în special, caietul de sarcini, dar și ale anunțului de participare, care au determinat condițiile de ofertare.

Autoritatea contractantă nu poate lua în considerare ofertele alternative, deci nu ar putea atribui contractul unui astfel de ofertant, în cazul în care nu a specificat în anunțul de participare și în documentație de atribuire că permite depunerea lor.

De asemenea, Autoritatea contractantă având obligația de a indica condițiile minimale obligatorii impuse prin caietul de sarcini, nu va lua în considerare ofertele alternative ce nu le respectă.

De reținut! Întrucât Ofertele alternative pot fi permise numai în proceduri având criteriul de atribuire “oferta cea mai avantajoasă din punct de vedere economic”, propunerea tehnică și propunerea financiară din cuprinsul acestora trebuie să aibă concordanță completă și cu caietul de sarcini.

12.2. Semnarea contractului de achiziție

Conform art. 204, alin. (1) din OUG nr. 34/2006, autoritatea contractantă are obligația de a încheia contractul de achiziție publică cu ofertantul a cărui ofertă a fost stabilită ca fiind câștigătoare. Astfel, în cazul în care oferta declarată câștigătoare a fost depusă de o asocierie de operatori economici, constituită în temeiul art. 44 din OUG nr. 34/2006, autoritatea contractantă are obligația să încheie contractul cu respectiva asocierie.

Sub aspect formal, această obligație se traduce prin includerea în formatul de contract a denumirii complete a asocierii, autoritatea contractantă trebuind să procedeze, în mod similar, și pentru celelalte obligații de publicitate, precum anunțul de atribuire (este greșită practica de a indica drept contractor doar pe liderul asocierii declarate câștigătoare).

12.3. Constituirea garanției de bună execuție

Conform art. 89, alin. (1) din HG nr. 925/2006, garanția de bună execuție a contractului se constituie de către **contractant** în scopul asigurării autorității contractante de îndeplinirea cantitativă, calitativă și în perioada convenită a contractului.

În cazul unui contract de achiziție atribuit unui ofertant constituit, în temeiul art. 44 din OUG nr. 34/2006, ca o asocierie de operatori economici, contractantul îl constituie asocieria, așa cum s-a arătat și cu privire la semnarea contractului. Scop, quantum, tipuri, excepții

- Garanția de buna execuție a contractului se constituie de către contractant în scopul asigurării autorității contractante de îndeplinirea cantitativă, calitativă și în perioada convenită a contractului.
- Autoritatea contractantă are obligația de a stabili în documentația de atribuire modalitatea de constituire a garanției de buna execuție, precum și quantumul acesteia, care însă nu trebuie să depășească 10% din prețul contractului, fără TVA.

- In cazul atribuirii unui contract de furnizare sau de servicii - cu excepția serviciilor de proiectare -, a cărui valoare estimată este mai mica decât valoarea prevăzută la art. 124 din ordonanța de urgenta, precum și în cazul unui contract atribuit în urma aplicării procedurii de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare, autoritatea contractantă are dreptul de a nu solicita contractantului constituirea garanției de buna execuție.

Forme de constituire a garanției de buna execuție

- **INSTRUMENT DE GARANTARE**

De regulă, garanția de bună execuție se constituie prin virament bancar sau printr-un instrument de garantare emis în condițiile legii de o societate bancară sau de o societate de asigurări, care devine anexă la contract. Prevederile art. 86 alin. (2) - (4) se aplică în mod corespunzător.

- **SUME IN NUMERAR**

In cazul în care valoarea garanției de buna execuție este redusă ca valoare, autoritatea contractantă are dreptul de a accepta constituirea acesteia prin depunerea la casierie a unor sume în numerar.

- **RETINERI SUCCESIVE DIN FACTURI PARTIALE**⁴⁹

Dacă autoritatea contractantă a prevăzut în invitația de participare/anunțul de participare, garanția de bună execuție se poate constitui și prin rețineri succesive din sumele datorate pentru facturi parțiale. În acest caz contractantul deschide un cont la dispoziția autorității contractante, la o bancă agreată de ambele părți. Suma inițială care se depune de către contractant în contul astfel deschis trebuie să nu fie mai mică de 0,5% din prețul contractului. Pe parcursul îndeplinirii contractului, autoritatea contractantă urmează să alimenteze acest cont prin rețineri succesive din sumele datorate și cuvenite contractantului până la concurența sumei stabilite drept garanție de bună execuție în documentația de atribuire. Autoritatea contractantă dispune ca banca să înștiințeze

49 Dispozițiile art. II din HOTĂRÂREA nr. 1.045 din 19 octombrie 2011, publicată în MO. 757 din 27.10. 2011.

(1) Dacă în contractele în curs de executare la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri nu sunt clauze care să dispună altfel, procedura prevăzută la <LLNK 12006 925 20 302 90 55>art. 90 alin. (3) din HG. 925/2006, astfel cum a fost modificată prin prezenta hotărâre, se aplică și reținerilor succesive din sumele datorate pentru facturi parțiale, care se achită de către AC.

(2) Sumele reprezentând garanții de bună execuție existente la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri în conturi deschise la bănci comerciale se utilizează conform prevederilor legale în vigoare la data constituirii acestora.

contractantul despre vărsământul efectuat, precum și despre destinația lui. Contul astfel deschis este purtător de dobândă în favoarea contractantului.

- **Pretentii asupra garanției de buna execuție**

Autoritatea contractantă are dreptul de a emite pretenții asupra garanției de buna execuție, oricând, pe parcursul îndeplinirii contractului, în limita prejudiciului creat, în cazul în care contractantul nu își îndeplinește obligațiile asumate prin contract. Anterior emiterii unei pretenții asupra garanției de buna execuție autoritatea contractantă are obligația de a notifica pretenția contractantului, precizând obligațiile care nu au fost respectate.

Restituirea garanției de bună execuție

(1) contract de furnizare

În cazul contractului de furnizare, autoritatea contractantă are obligația de a elibera/restitui garanția de buna execuție în cel mult **14 zile** de la data întocmirii procesului-verbal de recepție a produselor care fac obiectul contractului și/sau de la plata facturii finale, dacă nu a ridicat până la acea data pretenții asupra ei.

(2) contract de servicii

În cazul contractului de servicii, autoritatea contractantă are obligația de a elibera/restitui garanția de bună execuție în cel mult **14 zile** de la data îndeplinirii de către contractant a obligațiilor asumate prin contractul respectiv, dacă nu a ridicat până la acea data pretenții asupra ei

(3) contract servicii de proiectare

În cazul contractelor de servicii de proiectare, autoritatea contractantă are obligația de a elibera/restitui garanția de buna execuție după cum urmează:

- a) valoarea garanției de buna execuție aferentă studiilor de fezabilitate și/sau fezabilitate, în termen de **14 zile** de la data predării și însușirii/aprobării documentației tehnico-economice respective, dacă nu a ridicat până la acea data pretenții asupra ei;
- b) valoarea garanției de buna execuție aferentă proiectului tehnic și/sau detaliilor de execuție, în termen de **14 zile** de la data încheierii procesului-verbal de recepție la terminarea lucrărilor executate în baza proiectului respectiv, dacă nu a ridicat până la acea data pretenții asupra ei.
- c) în termen de **5 zile lucrătoare** de la adoptarea deciziei de a nu se realiza execuția lucrărilor aferente proiectului tehnic și/sau detaliilor de execuție, dacă nu a ridicat

până la acea dată pretenții asupra ei.

(4) contract de lucrari

In cazul contractelor de lucrari, autoritatea contractantă are obligația de a elibera/restitui garanția de buna execuție după cum urmează:

- a) **75%** din valoarea garanției, în termen de **14 zile** de la data încheierii procesului-verbal de recepție la terminarea lucrărilor, dacă nu a ridicat până la acea dată pretenții asupra ei, iar riscul pentru vicii ascunse este minim;
- b) **25%** din valoarea garanției, la expirarea perioadei de garanție a lucrărilor executate, pe baza procesului-verbal de recepție finala.

Procesele-verbale de recepție finala pot fi întocmite și pentru părți din lucrare, dacă acestea sunt distincte din punct de vedere fizic și funcțional.

12.4. Derularea contractului.

Pe durata executării contractului de achiziție, autoritatea contractantă va avea în vedere menținerea obiectului și scopului achiziției, precum și a duratei inițiale.

Autoritatea contractantă nu va fi de acord cu modificarea prețului ori a calității produselor/serviciilor inferioară propunerii tehnice. Verificarea concordanței produselor cu mostrele prezentate trebuie să reprezinte o conduită absolut necesară.

În orice situație care relevă diferențe, la executarea contractului, între ofertă și caietul de sarcini, prevederile acestuia din urmă au prevalență.

❖ Contractele de subantrepriză/subcontractarea

În cazul în care părți din contractul de achiziție publică urmează să se îndeplinească de unul sau mai mulți subcontractanți, AC are obligația de a solicita, la încheierea contractului de achiziție publică respectiv, prezentarea contractelor încheiate între viitorul contractant și subcontractanții nominalizați în ofertă, precum și atestatele/autorizațiile/certIFICATELE subcontractanților ce dovedesc capacitatea acestora de exercitare a activității profesionale, astfel cum au fost definite în FDA în conformitate cu reglementările specifice domeniului.

❖ Ajustarea pretului contractului

Pretul contractului de achiziție publică se poate exprima în lei sau, după caz, în valută.

Pe parcursul îndeplinirii contractului, prețul poate fi ajustat în situația în care pe piață au apărut anumite condiții, în urma cărora s-a constatat creșterea/diminuarea indicilor de preț pentru elemente constitutive ale ofertei, al căror efect se reflectă în creșterea/diminuarea costurilor pe baza cărora s-a fundamentat prețul contractului.

Pentru a se respecta principiul transparenței, posibilitatea de ajustare a prețului trebuie să fie precizată atât în documentația de atribuire, cât și în contractul care urmează să fie încheiat, prin clauze speciale în acest sens. Autoritatea contractantă precizează totodată și modul concret de ajustare a prețului, indicii care vor fi utilizați, precum și sursa informațiilor cu privire la evoluția acestora, cum ar fi buletine statistice sau cotații ale burselor de mărfuri. Lipsa, modificarea sau completarea respectivelor informații/clauze determină inaplicabilitatea prevederilor referitoare la posibilitatea de ajustare a prețului contractului de achiziție publică.

Ajustarea prețului fără a fi îndeplinite condițiile prevăzute mai sus este posibilă numai în următoarele cazuri:

- atunci când survin circumstanțe imprevizibile și/sau independente de voința părților, cum ar fi și fără a se limita la modificări legislative, modificări ale normelor tehnice sau au fost emise de către autoritățile locale acte administrative care au ca obiect instituirea, modificarea sau renunțarea la anumite taxe/impozite locale; sau
- atunci când durata de aplicare a procedurii de atribuire se prelungește, în mod neprevăzut, peste perioada preconizată inițial și din motive care exclud orice culpă a ofertantului/ contractantului.

Prețul contractului poate fi ajustat doar în măsura strict necesară pentru acoperirea costurilor pe baza cărora s-a fundamentat prețul contractului. Modul de ajustare a prețului contractului de achiziție publică nu trebuie să conducă în niciun caz la alterarea rezultatului procedurii de atribuire, prin anularea sau diminuarea avantajului competitiv pe baza căruia contractantul respectiv a fost declarat câștigător în urma finalizării respectivei proceduri.

În cazul în care durata de îndeplinire a contractului se prelungește peste termenele stabilite inițial în respectivul contract, din motive care nu se datorează culpei contractantului, este posibilă invocarea prevederilor de la art. 97 alin. (2) sau alin. (4) lit. a) din H.G. nr. 925/2006.

❖ **Obligațiile autorității contractante față de operatorul/operatorii economici semnatori ai unui acordul-cadru:**

- să nu încheie cu alt operator economic, pe durata acordului-cadru, un contract având ca obiect achiziționarea produselor/serviciilor/lucrărilor care fac obiectul acordului-cadru respectiv, cu excepția următoarelor cazuri:
 - operatorul/operatorii economici semnatar/semnatari ai acordului nu mai are/au capacitatea de a răspunde solicitărilor autorității contractante; sau
 - autoritatea contractantă se află în situația prevăzută la art. 65 lit. g), în acest din urmă caz fără a aduce atingere regulilor de estimare a valorii contractului de achiziție publică;
 - să atribuie contracte subsecvente operatorului/operatorilor economic/economici semnatar/semnatari, ori de câte ori intenționează să achiziționeze produsele/serviciile/lucrările care au făcut obiectul acordului-cadru, respectând condițiile esențiale stabilite la încheierea lui.
- ❖ **Obligațiile operatorului economic** semnatar/semnatari al/ai acordului-cadru își asuma ca obligație principală față de autoritatea contractantă furnizarea de produse/prestarea de servicii/execuția de lucrări, astfel cum a fost prevăzut în acordul-cadru respectiv, ori de câte ori autoritatea contractantă solicită acest lucru. Solicitarea autorității contractante, adresată operatorului economic pentru a furniza/ presta/ executa, se materializează prin încheierea unui contract subsecvent acordului-cadru.
- ❖ **Elemente și condiții esențiale ale Contractelor subsecvente unui acord-cadru:**
- obligațiile pe care operatorul/operatorii economic/economici și le-a/le-au asumat prin propunerea tehnică prezentată în cursul procedurii de atribuire, în special în ceea ce privește caracteristicile tehnice - functionale și de performanță - ale produselor care urmează să fie furnizate, descrierea serviciilor care urmează să fie prestate și nivelul calitativ al acestora, descrierea lucrărilor care urmează să fie executate și nivelul calitativ al acestora, duratele/termenele de livrare, de prestare sau de execuție începând din momentul încheierii contractului, garanțiile acordate, orice alte elemente care au fost luate în considerare în procesul de analiză și evaluare a propunerilor tehnice;
 - prețul/tarifal unitar sau prețurile/tarifele unitare, alte angajamente financiare sau comerciale, pe care operatorul/operatorii economic/economici le-a/le-au prevăzut în propunerea financiară;
 - condiții specifice și formule de ajustare a prețurilor, după caz;

- orice alte elemente/clauze pe care autoritatea contractantă le considera necesare.
- în cazul în care acordul-cadru este încheiat cu mai mulți operatori economici, iar contractele subsecvente urmează să fie atribuite prin reluarea competiției, acordul-cadru prevede:
 - elementele/condițiile neschimbabile pe întreaga durată a respectivului acord;
 - elementele/condițiile care vor face obiectul reluării competiției pentru atribuirea contractelor subsecvente.

12.5. Modificarea contractului

Contractul de achiziție va putea fi modificat dar fără a se afecta drastic condițiile inițiale de contractare regăsite în documentația de atribuire. Sub acest aspect, pe durata execuției contractului, condițiile contractuale obligatorii se mențin.

Modificarea contractului se va realiza numai în perioada de valabilitate, cu prezentarea justificărilor motivate a constrângerilor care au condus la această modificare.

Atenție! Nu este permisă contractantului cesiunea obligațiilor contractuale, ci doar a drepturilor rezultând din contract⁵⁰.

1. Subcontractanți. În cazul în care pe parcursul execuției contractului devine necesară **schimbarea unui subcontractant**, autoritatea poate admite aceasta numai dacă, prin respectiva schimbare nu se aduce atingere elementelor avute în vedere la evaluarea ofertei și atribuirea contractului. Contractantul nu are dreptul de a schimba subcontractanții declarați, fără acordul autorității contractante.

În cazul în care ofertantul nu a declarat subcontractanți, autoritatea are dreptul de a permite includerea subcontractanților numai dacă prin acest fapt nu se modifică avantajul competitiv al contractantului prin raportare la elementele în baza cărora acesta a fost desemnat câștigător al procedurii.

Înlocuirea unor subcontractanți sau includerea unora noi, pe parcursul execuției contractului, nu trebuie să aibă efecte financiare, de extindere de timp sau de modificare a soluției tehnice oferite și contractate.

50 Art. 2041 din OUG nr. 34/2006.

Scopul urmărit de autoritatea contractantă, atunci când își exercită dreptul de a permite subcontractarea, ulterior semnării contractului de achiziție, este și trebuie să rămână cel al satisfacerii necesității, în condițiile de timp și resurse tehnico-financiare solicitate și contractate.

2. Asociați. Autoritatea nu are dreptul de a accepta înlocuirea vreunui asociat al ofertei câștigătoare pe parcursul execuției obligațiilor contractuale. Față de această situație, face excepție cazul în care asociatul se află în una din situațiile de excludere prevăzută de art. 180 din OUG nr. 34/2006, caz în care autoritatea are dreptul și nu obligația de rezilia contractul, dacă asociatul sau asociații ramași nu prezintă suficiente dovezi privind capacitatea de finalizarea contractului.

3. Terți. Intervenirea terțului susținător al ofertantului/asocierii de ofertanți, se va limita, pe cât posibil, la cele precizate în angajamentul de susținere, fără a pune în pericol finalizarea contractului.

4. Clauzele de variație pentru lucrări (cheltuieli diverse și neprevăzute), sunt acele mici modificări ale cantităților de lucrări, măsurate pe parcursul execuției lucrărilor, față de cantitățile estimate de lucrări, care nu modifică obiectul contractului, și care **trebuie** menționate în caietele de sarcini și în obligațiile contractuale obligatorii transmise odată cu publicarea anunțului/invitației de participare.

Lipsa acestor mențiuni atrage nerecunoașterea respectivelor cheltuieli, pe considerentul că au fost aduse modificări obiectului contractului cu încălcarea principiului transparenței și tratamentului egal, întrucât nu a fost cunoscut de la început acceptul autorității contractante asupra modalităților de calculare a variațiilor contractului.

Informațiile privind clauzele de variație trebuie să asigure precizarea valorii și a procentului maxim admis în calculul valorii estimate, cât și a modalității prin care aceste variații vor fi acceptate și decontate.

5. Suplimentarea serviciilor/lucrărilor. Contractarea serviciilor/lucrărilor adiționale poate avea caracter de neprevăzut, art. 122, lit. i) și art 252, lit j) din OUG nr. 34/2006, sau caracter similar și suplimentar cantitativ, art 122, lit. j) și art. 252, lit. k) din OUG nr. 34/2006.

Caracterul neprevăzut trebuie demonstrat de către autoritatea contractantă, și nu poate fi asociat culpei vreuneia dintre părți (autoritate, contractant, terț proiectant, etc.) implicate direct în derularea proiectului de investiție.

Circumstanțele imprevizibile trebuie să fie obiective și să facă referire la situații pe care orice entitate nu ar fi putut să le prevadă, sau nu aveau șanse de a apărea în perioada de derulare a investiției, cum ar fi:

- Dezastre naturale;
- Noi reglementări tehnice sau legislative, apărute după finalizarea procedurii de atribuire;
- Condiționări tehnice sau naturale constatate în perimetrul execuției care nu ar fi putut fi prevăzute cu diligență de către autoritate sau reprezentanții/contractanții săi;
- Condiționări juridice sau de alt gen care nu au fost cunoscute nici de autoritate nici de terți care aveau responsabilități în acest sens.

6. Finalizarea contractului

Autoritatea contractantă are obligația emiterii unui **document constatator privind respectarea clauzelor contractuale**, a rezultatului obținut, a calificativului acordat contractorului și a altor informații relevante, în următoarele cazuri:

- Contractantul refuză semnarea contractului;
- Atunci când contractul este reziliat înainte de termen;
- Atunci când obiectul principal al contractului a fost realizat;
- Atunci când a expirat perioada de garanție de bună execuție a contractului, sau garanția lucrării realizate, sau garanția bunului furnizat.

7. Aspecte administrative. Principalele **activități cu caracter administrativ** ce trebuie avute în vedere pe perioada derulării contractului:

- Numirea unui responsabil de contract, care să asigure atât relația cu contractantul cât și supervizarea modului de administrare a contractului;
- Întocmirea unui opis al documentelor contractului, în ordine cronologică, cu actualizare sistematică;
- Transmiterea garanțiilor de bună execuție departamentului economic pentru înregistrarea acestora în contabilitatea autorității contractante (înregistrare extra bilanțieră);
- Estimarea fondurilor necesare pe perioada derulării contractului pe baza graficului de livrare a produselor, a graficului de realizare a lucrărilor sau graficului de prestare a serviciului, așa cum sunt acestea anexate la contract și în baza clauzelor contractuale referitoare la plăți;
- Emiterea documentelor de recepție.

Modele de contracte utilizate în practică

În cele mai multe cazuri, sunt utilizate modelele de contract aflate în Manualul operațional de derulare a procedurilor, publicat de ANRMAP (aflat pe site-ul acestuia www.anrmap.ro).

De asemenea, unele autorități de management al proiectelor au adoptat modele standardizate de contracte, utilizabile în cadrul procedurilor de achiziție ce beneficiază de finanțări din cadrul programelor cu finanțare comunitară (precum POS MEDIU, POS TRANSPORT).

Prin HG nr. 1405/2010 s-au aprobat condițiile contractuale tip FIDIC în atribuirea contractelor de servicii și lucrări în legătură cu infrastructura de interes național⁵¹.

51 De văzut și ORDIN Nr. 138 privind aprobarea modelelor de documentații standardizate pentru atribuirea contractelor de lucrări pentru proiectele de investiții din domeniul de transport rutier care utilizează condițiile contractuale ale Federației Internaționale a Inginerilor Consultanți în Domeniul Construcțiilor (FIDIC) CARTE ROȘIE și CARTE GALBENĂ. Publicat în: Monitorul Oficial Nr. 324 din 14 mai 2012

CAPITOLUL XIII – GESTIONAREA CONTRACTELOR DE ACHIZIȚIE PUBLICĂ FINANȚATE DIN FONDURI EUROPENE

13.1. Particularitățile contractului de achiziție finanțat din fonduri europene

Potrivit reglementărilor în vigoare⁵², contractul de achiziție publică finanțat din fonduri europene⁵³ este un contract, asimilat, potrivit legii, actului administrativ, cu titlu oneros, încheiat în scris între una sau mai multe autorități contractante, pe de o parte, și unul sau mai mulți operatori economici, pe de altă parte, având ca obiect execuția de lucrări, furnizarea de produse sau prestarea de servicii și a cărei sursă de finanțare este asigurată din fonduri provenite de la bugetul Uniunii Europene.

Contractul de achiziție publică poate fi clasificat astfel:

a) în funcție de obiectul contractului de achiziție publică, acesta poate fi: de furnizare de produse; de executare de lucrări; de prestare de servicii. Uneori, un contract de lucrări poate include și prestarea unor servicii (*exempli gratia*: servicii de proiectare a lucrării), cât și furnizarea unor bunuri care sunt necesare execuției. În acest caz, contractul respectiv va fi

52 A se vedea art. 3 lit. f) din O.U.G. nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii (M.Of. nr. 625 din 20 iulie 2006), cu modificările și completările ulterioare.

53 Legiuitorul european a ales să definească contractul de achiziție publică în mod distinct în funcție de speciile acestuia care se diferențiază în funcție de obiectul contractului, după cum urmează:

„(a) „Contractele de achiziții publice” sunt contracte cu titlu oneros, încheiate în scris între unul sau mai mulți operatori economici și una sau mai multe autorități contractante și care au ca obiect execuția de lucrări, furnizarea de produse sau prestarea de servicii în sensul prezentei directive.

(b) „Contractele de achiziții publice de lucrări” sunt contracte de achiziții publice, având ca obiect fie execuția, fie atât proiectarea, cât și execuția unor lucrări referitoare la una dintre activitățile menționate la anexa I sau a unei lucrări, fie realizarea, prin orice mijloace, a unei lucrări care să răspundă unor necesități precizate de autoritatea contractantă. O „lucrare” este rezultatul unui ansamblu de lucrări de construcție sau de lucrări publice destinată să îndeplinească ea însăși o funcție economică sau tehnică.

(c) „Contractele de achiziții publice de bunuri” sunt contracte de achiziții publice, altele decât cele prevăzute la litera (b), care au ca obiect achiziția de produse, cumpărarea lor în rate, închirierea sau leasingul, cu sau fără opțiune de cumpărare. Un contract de achiziții publice care are ca obiect furnizarea de produse și care acoperă, în mod accesoriu, lucrări de montaj și de instalare, este considerat „contract de achiziții publice de bunuri”.

(d) „Contractele de achiziții publice de servicii” sunt contracte de achiziții publice, altele decât contractele de achiziții publice de lucrări sau de bunuri, care au ca obiect prestarea de servicii prevăzute în anexa II. Un contract de achiziții publice care are ca obiect atât produse, cât și servicii prevăzute în anexa II este considerat „contract de achiziții publice de servicii”, în cazul în care valoarea serviciilor în cauză este mai mare decât valoarea produselor cuprinse în contract. Un contract de achiziții publice care are ca obiect atât produse, cât și servicii prevăzute în anexa II (include servicii prioritare și neprioritare - s.n.) este considerat „contract de achiziții publice de servicii”, în cazul în care valoarea serviciilor în cauză este mai mare decât valoarea produselor cuprinse în contract. Un contract de achiziții publice care are ca obiect servicii în înțelesul anexei II și care cuprinde numai incidental activități în înțelesul anexei I, în raport cu obiectul principal al contractului, este considerat contract de achiziții publice de servicii.

considerat ca făcând parte din categoria contractului de lucrări, având în vedere modalitatea de organizare în scopul obținerii rezultatului, care implică un ansamblu de elemente cum ar fi: forța de muncă implicată, „aranjarea” materialelor (bunurilor) pentru edificarea construcției, închirierea unor utilaje de mare tonaj, servicii juridice de expropriere etc. Se poate observa o alternanță a obiectelor contractului de furnizare și al celui de servicii, sub rezerva faptului că însumarea acestora se materializează într-un edificiu. Și în cazul contractelor de achiziție publică având ca obiect furnizarea unor bunuri pot fi incidente unele servicii cum sunt cele de expediere, livrare, punere în funcțiune și testare. În cazul în care costul acestora este mai mare decât valoarea bunului ce se intenționează a fi achiziționat, atunci obiectului contractului se modifică din furnizare bunuri în prestare de servicii. O abordare similară este și în cazul contractelor de servicii care includ și furnizarea unor echipamente necesare operării serviciilor respective (e.g. achiziționarea unui program informatic de gestionare a documentelor care necesită pentru operare un sistem de echipamente hardware dedicat, a cărui valoare estimată este inferioară serviciilor de creație și construcție a programului informatic);

b) în funcție de durata de execuție, acesta poate fi: anual și multianual. Contractul de achiziției multianual prezintă dificultăți la nivel practic datorită faptului că entitățile contractante finanțate integral de la bugetul statului trebuie să se asigure că sursele bugetare aferente plății prețului sunt îndestulătoare și că acestea vor fi plătite conform unui grafic strict. Sunt întâlnite situații când sursele preconizate pentru plata prețului au fost redistribuite altor capitole de cheltuieli, iar executarea contractului a avut de suferit în mod grav. Mai mult, sunt situații în care administrația estimează efectuarea unui număr de plăți într-o perioadă determinată, iar în realitate acestea nu sunt efectuate din culpa contractorului, fapt ce atrage rectificarea sumelor respective și imposibilitatea asigurării acestora în timp util.

c) în funcție de sursa de finanțare, acestea pot fi finanțate de la bugetul de stat sau pot fi finanțate din fonduri externe sau de la bugetul unor donori⁵⁴ internaționali. În cea de-a doua categorie se încadrează și contractul de achiziție publică finanțat din fonduri europene, act juridic ce face obiectul analizei noastre.

54 Prin donor internațional se înțelege acea entitate de drept internațional (e.g. Uniunea Europeană, Banca Europeană de Investiții, Republica Populară Chineză, Organizația Națiunilor Unite, Federația Rusă etc.) care pune la dispoziție unui stat sau unei asocieri de state sau unei organizații nonstate o sumă de bani având o destinație sau destinații concrete, în general în vederea satisfacerii unor interese publice sau ajustării nivelului de dezvoltare dintr-un anumit domeniu.

Caracterele juridice ale contractului de achiziție publică finanțat din fonduri europene rezultă din prevederile legii civile⁵⁵ și doctrină⁵⁶ astfel:

a) contract numit (tipic), respectiv care este expres reglementat de dispoziții de ordine publică;

b) contract sinalagmatic⁵⁷ (bilateral) datorită faptului că obligațiile născute din acesta sunt reciproce și interdependente. Interdependența obligațiilor se explică prin faptul că orice obligație trebuie să aibă la rândul ei o altă obligație corelativă, respectiv reciprocă. În situația în care raportul de interdependență nu poate fi suficient delimitat în cazul tuturor obligațiilor, atunci contractul ar putea deveni cu caracter unilateral;

c) contract cu titlu oneros⁵⁸ sau patrimonial, în care fiecare parte urmărește să își procure un avantaj în schimbul obligațiilor asumate. Acest caracter este evidențiat chiar în definiția legală a contractului de achiziție publică. În interpretarea Curții de Justiție a Uniunii Europene, caracterul oneros al contractului de achiziție publică trebuie privit *lato sensu*, contraprestațiile în bani nefiind singurul mijloc de stingere a obligațiilor între părți, ci trebuie incluse orice fel de obligații asumate de autoritatea contractantă, în schimbul executării contractului de achiziție publică⁵⁹;

d) contract comutativ⁶⁰ datorită certitudinii și determinabilității întinderii drepturilor și obligațiilor părților, la momentul încheierii sale.

e) contract solemn⁶¹, fiind valabil doar în cazul îndeplinirii tuturor formalităților prevăzute de lege, adiacent voinței părților. Formalitățile prevăzute de lege sunt:

55 A se vedea art. 1171-1177 din Codul civil aprobat prin Legea nr. 287/2009 (M.Of. nr. 511 din 24 iulie 2009).

56 A se vedea *Daniel-Dumitru Șerban*, Achizițiile publice – Teoria și practica jurisdicției administrative, Ed. Hamangiu, București, 2012, p. 111-122; *Anton Trăilescu*, Drept administrativ, Ed. 4, Ed. C.H. Beck, București, 2010; *C. Sătescu, C. Bârsan*, Drept civil. Teoria generală a obligațiilor, Ed. ALL, București 1995, p. 28-40; *T.R. Popescu, P. Anca*, Teoria generală a obligațiilor, Ed. Științifică, București, 1968, p. 28-40.

57 A se vedea art. 1171 din noul Cod civil.

58 A se vedea art. 1172 din noul Cod civil.

59 Cauza C-399/98 *Ordine degli Architetti delle province di Milano e Lodi, Piero De Amicis, Consiglio Nazionale degli Architetti și Leopoldo Freyrie împotriva Comune di Milano*, în prezența Pirelli SpA, Milano Centrale Servizi SpA și Fondazione Teatro alla Scala. Cererea a avut ca obiect pronunțarea unei hotărâri preliminare: Tribunale amministrativo regionale per la Lombardia - Italia. Directiva 93/37/CEE. Recueil/Repertoriu (Rec./Rep.) I- 05409 din 2001 (accesibilă în format electronic pe pagina oficială de internet a Curții de Justiție a Uniunii Europene www.curia.eu). Avocatul general într-o altă cauză (C-306/08 *Comisia Europeană împotriva Regatului Spaniei* având ca obiect neîndeplinirea obligațiilor de către un stat membru - Directivele 93/37/CEE și 2004/18/CE - Proceduri de atribuire a contractelor de achiziții publice de lucrări - Legislația de urbanism a Comunității autonome Valencia din 2011 nepublicată) a precizat, în mod întemeiat, că existența caracterului oneros este condiționată de necesitatea ca autoritatea contractantă să suporte atingerea unui obiectiv economic fie în mod pozitiv, sub forma unei obligații față de operatorul economic, fie în mod negativ, sub forma unei pierderi a veniturilor sau resurselor care altfel ar fi rămas necheltuite. Așadar, caracterul oneros presupune folosirea de către autoritatea publică a propriilor resurse, fie în mod direct prin folosirea concretă a resurselor proprii financiare, fie indirect când suferă o atingere din punct de vedere economic.

60 În legătură cu acest tip de contract, a se vedea art. 1173 din noul Cod civil.

- referitoare la modalitatea specifică de exprimare a acordului de voință, care include existența unei competiții între mai mulți concurenți care și-au manifestat, deopotrivă, intenția de a contracta;

- includerea unor clauze contractuale specifice fără de care nu poate fi semnat contractul de achiziție publică;

- exprimarea acordului entității finanțatoare în cazul contractelor finanțate din fonduri externe. În cazul contractelor de achiziție finanțate din fonduri europene, finanțatorul poate oricând să intervină și să constate *ad-hoc* îndeplinirea oricărei cerințe obligatorii;

- încheierea în formă scrisă a contractului ce constituie și o condiție *ad validitatem*⁶² și *ad probationem*.

În practică, un contract de achiziție publică neîncheiat în formă scrisă este inexistent, întrucât lipsa fizică a documentului juridic face imposibilă executarea din partea autorității contractante, care este supusă unor reguli stricte în ceea ce privește trasabilitatea efectuării cheltuielilor. În acest context, intervenția persoanelor special abilitate⁶³ prin legislația din domeniul finanțelor publice să își exprime punctul de vedere la momentul semnării contractului nu ar avea pe ce să și-l materializeze în concret⁶⁴.

Contractul de achiziție publică de furnizare sau de lucrări are caracter **real**, deoarece acestea implică, pentru validitate, remiterea unui bun sau a unei construcții;

f) contract cu executarea imediată (*uno actu*) sau cu executare succesivă în funcție de specificitatea obligațiilor prevăzute între părți. În afara celor de furnizare de complexitate redusă, restul speciilor contractelor de achiziție publică sunt întotdeauna cu executare succesivă;

g) contract principal pentru contractele de achiziție obișnuite și **contract accesoriu** în cazul în care acesta este finanțat din fonduri europene a căror derulare se realizează în baza contractului de finanțare care are caracterul principal celui de achiziție;

61 În legătură cu acest tip de contract, a se vedea art. 1174 din noul Cod Civil.

62 A se vedea *G.N. Goga*, Dreptul administrativ al bunurilor, Ed. Universul Juridic, București, 2011, p. 107 și *Madălin Irinel Niculeasa*, Legislația achizițiilor publice – Comentarii și explicații, Ed. C.H. Beck, București, 2007, p. 226.

63 Este vorba de controlul financiar preventiv propriu și delegat reglementat prin Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern/managerial și controlul financiar preventiv, cu modificările și completările ulterioare (M.Of. nr. 430 din 31 august 1999), obligatoriu a fi exercitat potrivit Legii nr. 500/2002 privind finanțele publice (M.Of. nr. 597 din 13 august 2002).

64 *D.D. Șerban*, Achizițiile publice – Teoria și practica jurisdicției administrative, Ed. Hamangiu, București, 2012, p. 112.

f) contract de adeziune, datorită faptului că clauzele sale esențiale sunt impuse ori sunt redactate de una dintre părți, pentru aceasta sau ca urmare a instrucțiunilor sale, cealaltă parte neavând decât să le accepte ca atare.

Celelalte elemente, cum ar fi: temeiul juridic al încheierii, părțile, obiectul, durata, drepturile și obligațiile, și clauzele de reziliere, sunt similare unor contracte obișnuite, cu excepția unor aspecte (particularități) precum cele ce urmează.

O primă particularitate este cea referitoare la temeiul juridic care, pe lângă cel din legislația din materia achizițiilor publice, este contractul de finanțare în baza căruia este justificată demararea procedurii de atribuire.

A doua particularitate o reprezintă faptul că într-un contract de achiziție finanțat din fonduri europene pot apărea, din partea autorității contractante, mai multe structuri ale acesteia fără personalitate juridică, ceea ce poate crea anomalii în implementarea contractului. Inserarea mai multor structuri interne din cadrul unei entități contractante într-un contract este, de regulă, justificată de faptul că fiecare din acestea este beneficiarul unui contract de finanțare distinct, iar în implementarea acestuia se cumulează mai multe activități din contracte de finanțare distincte într-un singur contract de achiziție⁶⁵.

A treia particularitate a contractelor de achiziție publică finanțate din fonduri europene este cea referitoare la obiectul acestora, ce trebuie, obligatoriu, să fie prevăzut deoarece orice activitate, echipament, lucrare ce excede cadrului de reglementare a acestuia va fi declarată neeligibilă, în momentul rambursării cheltuielilor din fondurile europene corespunzătoare.

A patra particularitate o reprezintă faptul că toate contractele de achiziție din fonduri europene trebuie să conțină dispoziții exprese cu privire la publicitatea⁶⁶ aferentă obiectului contractului, care este strict și limitativ reglementată la nivelul legislației Uniunii Europene. În acest sens, toate acțiunile de informare și publicitate includ, în mod obligatoriu, următoarele elemente:

65 E.g. în cazul în care o autoritate de management și două organisme intermediare ființează în aceeași persoană juridică (o anomalie de altfel – s.n.), iar fiecare aplică și încheie un contract de finanțare pentru închirierea unui spațiu locativ. Fiecare structură internă are propriul său contract de finanțare, iar contractul de achiziție se încheie pe baza tuturor contractelor de finanțare având același obiect. Acest caz reprezintă o birocratizare inutilă și o lipsă de coordonare internă la nivel instituțional.

66 A se vedea art. 1-10 din Regulamentul (CE) nr. 1828/2006 al Comisiei de stabilire a normelor de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului de stabilire a anumitor dispoziții generale privind Fondul European de Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de coeziune și a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 al Parlamentului European și al Consiliului privind Fondul European de Dezvoltare Regională, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene seria L, nr. 371 din data de 27.12.2006, p. 1.

- a) emblema Uniunii Europene, în conformitate cu standardele grafice stabilite expres, și o trimitere la Uniunea Europeană;
- b) indicarea fondului în cauză: pentru FEDR: Fondul European de Dezvoltare Regională; pentru Fondul de coeziune: Fondul de coeziune; pentru FSE: Fondul Social European;
- c) o mențiune, aleasă de autoritatea de gestionare și impusă contractorului, prin care se subliniază valoarea adăugată a intervenției comunitare, de preferință „Investim în viitorul dumneavoastră”.

A cincea particularitate corespunde drepturilor și obligațiilor părților a căror realizare este condiționată de corelarea acestora în mod strict cu cele prevăzute de contractul de finanțare. În situația în care se constată că anumite echipamente, prestații, executări de lucrări nu sunt în concordanță cu cele stabilite în actele în temeiul cărora a fost încheiat contractul de achiziție publică, acestea fie nu vor mai fi furnizate sau executate, fie, dacă acestea au fost deja furnizate sau executate, se va proceda la plata lor din bugetul statului.

A șasea particularitate o constituie sistemul de raportare specific contractelor finanțate din fonduri europene, acesta cuprinzând anumite documente ce necesită a fi întocmite de-a lungul perioadei de implementare. Astfel, în general, la momentul demarării executării contractului de achiziție publică finanțat din fonduri europene, contractorul întocmește și transmite spre aprobare un raport inițial sau de început în care descrie etapele contractuale majore, activitățile conținute în fiecare etapă contractuală, resursele materiale și umane implicate în fiecare etapă. Raportul în cauză reprezintă un plan de acțiune ce detaliază implementarea în concret a obiectului contractului.

De asemenea, de-a lungul implementării, contractorul întocmește și transmite rapoarte de progres care pot fi, în funcție de durata contractului, săptămânale, lunare, trimestriale. Acceptarea unei durate mai mari de raportare a progresului poate afecta trasabilitatea activităților din punct de vedere material și financiar, atrăgând după sine declararea neeligibilității sumelor plătite contractorului. La finalizarea perioadei de implementare se prezintă, de regulă, un raport final conținând o prezentare a modului de derulare a contractului și evidențierea atingerii obiectivului raportat la indicatorii de performanță stabiliți în mod obligatoriu.

A șaptea particularitate o constituie modalitatea de efectuare a plății⁶⁷, care este caracterizată de principiul rambursării cheltuielilor. Astfel, plata obligațiilor izvorâte din

67 Cadrul legal național în cauză este asigurat de dispozițiile O.U.G. nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență (M.Of. nr. 413 din 17 iunie 2009), cu modificările și completările ulterioare.

contractul de achiziție publică finanțat din fonduri europene este efectuată, într-o primă etapă, din bugetul de stat, iar ulterior, cheltuielile efectuate din bugetul statului sunt avansate spre rambursare din bugetul Uniunii Europene. Pentru a derula contracte de achiziție publică finanțate din fonduri europene este necesară asigurarea unui disponibil bănesc consistent⁶⁸ în bugetul statului, care să deservească buna implementare a activităților la care România s-a angajat prin programele operaționale sectoriale. Reîntregirea bugetului național se va realiza ulterior aprobării rambursării sumelor de către serviciile specializate ale Comisiei Europene, care, după caz, nu va fi egală cu cheltuielile deja efectuate. Sistemul prezent este caracterizat de lipsă de performanță și necesită implicarea unui număr impresionant de resurse umane care necesită să dețină cunoștințe de specialitate juridică și economică solide și care se dobândesc de-a lungul unei lungi perioade de timp.

A opta particularitate constă în aceea că din punct de vedere al controlului derulării contractului, acesta poate fi efectuat fără nicio prealabilă înștiințare de către orice reprezentant al finanțatorului, iar contractorul este obligat să pună la dispoziția acestuia orice documente solicitate.

În ceea ce privește modalitățile de **încetare a raporturilor contractuale**, acestea sunt, de regulă, detaliate exhaustiv și cuprind următoarele situații⁶⁹:

a) contractorul nu furnizează/execută obligațiile conform contractului la calitatea prevăzută în ofertă;

b) contractorul nu se conformează notificării entității contractante, într-o anumită perioadă, prin care i se solicită remedierea executării necorespunzătoare sau neexecutării obligațiilor din contract care afectează în mod grav obiectivul și executarea la timp a acestuia;

c) contractorul refuză sau omite să aducă la îndeplinire orice instrucțiuni emise de către entitatea contractantă;

d) contractorul cesionează creanțele⁷⁰ născute din contract sau subcontractează fără a avea acordul scris al entității contractante;

68 Considerăm că acest mod de gestionare a fondurilor europene este total inefficient și determină statul să se împrumute de la instituții financiare internaționale sau bănci pentru a putea asigura plata contractorilor. În acest caz și având în vedere posibilele fluctuații ale economiei mondiale, se poate ajunge în situația în care aportul fondurilor europene să fie deficitar raportat la dobânzile pe care statul român trebuie să le achite pentru împrumuturile contractate prin Direcția Trezorerie și Datorie Publică din cadrul Ministerului Finanțelor Publice.

69 Situațiile sunt cu caracter exemplificativ și sunt prevăzute în contractele gestionate de Ministerul Finanțelor Publice. Acestea au fost preluate din contractele de achiziții publice finanțate din fondurile de preaderare, considerate a fi cele mai complexe din punct de vedere al clauzelor conținute.

70 Potrivit art. 2041 din O.U.G. nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii (M.Of. nr. 625 din 20 iulie 2006), cu modificările și completările ulterioare, „într-un contract de achiziție publică este permisă doar cesiunea creanțelor

e) contractorul face obiectul unei proceduri de insolvență, și-a suspendat activitatea sau se află într-o situație asemănătoare rezultând dintr-o procedură similară reglementată de legislația sau reglementările la nivel național;

f) contractorul a fost condamnat pentru o infracțiune printr-o hotărâre judecătorească definitivă;

g) în cadrul unei alte proceduri de achiziție sau procedură de selecție pentru acordarea unei finanțări din bugetul Uniunii Europene, a fost declarat culpabil de încălcarea gravă a contractului ca rezultat al neexecutării obligațiilor sale contractuale;

h) are loc orice modificare internă statutară care implică o schimbare cu privire la personalitatea juridică, natura sau controlul contractului, cu excepția situației în care asemenea modificări sunt înregistrate într-un act adițional la contract;

i) contractorul se află în imposibilitatea de a respecta prevederile legale care întârzie/împiedică executarea contractului, cu excepția situației când această imposibilitate este cauzată de forța majoră;

j) contractorul eșuează în a furniza garanțiile sau asigurările solicitate sau persoana care furnizează garanția sau asigurarea nu este în măsură să își îndeplinească angajamentele.

În contractele de achiziție publică finanțate din fonduri europene pot fi introduse și clauze compromisorii pentru soluționarea cu mai mare rapiditate a conflictelor izvorâte din executarea obligațiilor⁷¹. Această prevedere a fost uzitată în toate contractele de achiziție publică finanțate din fondurile de preaderare, fiind stabilită ca procedură arbitrală cea prevăzută de regulile Camerei Internaționale de Comerț⁷².

A noua particularitate a contractului de achiziție publică finanțat din fonduri europene constă în aceea că, pe lângă răspunderea contractuală sau civilă delictuală, raporturile contractuale sunt supuse unei forme de răspundere legală specifice, reglementate printr-un cadru normativ distinct⁷³ și a cărei aplicare are caracter secundar și tinde să sublinieze sensibilitatea domeniului fondurilor europene. Regimul sancționator al răspunderii legale specifice se

născute din acel contract, obligațiile născute rămânând în sarcina părților contractante, astfel cum au fost stipulate și asumate inițial”.

71 Introducerea clauzelor compromisorii nu este prevăzută expres de lege. Prin urmare, este aplicabil principiul *Ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*.

72 Procedura este accesibilă pe pagina oficială de internet a Camerei Internaționale de Comerț la următorul link: <http://www.iccwbo.org/>.

73 Răspunderea legală specifică va este guvernată de O.U.G. nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora (M.Of. nr. 461 din 30 iunie 2011).

manifestă prin aplicarea unor sancțiuni cu caracter procentual din valoarea estimată a respectivului contract (corecții financiare).

13.2. INSTITUȚII RESPONSABILE ÎN GESTIONAREA CONTRACTULUI DE ACHIZIȚIE PUBLICĂ FINANȚAT DIN FONDURI EUROPENE

Sistemul de gestionare a contractelor de achiziție publică finanțate din fonduri europene este compus atât din instituții publice cât și din entități de drept privat.

Astfel, pe lângă autoritatea contractantă responsabilă de inițierea procedurii de atribuire și, ulterior, de implementarea contractului de achiziție publică, în acest sistem mai întâlnim⁷⁴:

- autorități de management;
- organisme intermediare;
- autoritate de certificare;
- autoritatea de audit.

Autoritățile de management sunt în România ministerele, respectiv, pentru perioada de programare 2014-2020: Ministerul Fondurilor Europene, Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice și Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale. Particularitatea autorității de management este aceea că aceasta are ca rol gestionarea programelor operaționale în conformitate cu principiul bunei gestiuni financiare în baza cărora se încheie contractele de finanțare. Contractele de finanțare permit inițierea de către autoritățile contractante a contractelor de achiziție publică. O autoritate contractantă care derulează un contract de finanțare are calitatea de BENEFIICIAR.

Organismul intermediar înseamnă orice organism public sau privat care acționează sub responsabilitatea unei autorități de management sau de certificare sau care îndeplinește sarcini în numele unei astfel de autorități în raport cu operațiunile implementate de beneficiari. Exemple de organisme intermediare sunt: Agențiile de Dezvoltare Regională, ministere, agenții etc.

⁷⁴ A se vedea art. 123 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului

Atât autoritatea de management cât și organismul intermediar pot îndeplini funcția de verificare a achizițiilor publice derulate în cadrul contractelor de finanțare, iar în cazul încălcării legislației, pot aplica beneficiarului finanțării reduceri procentuale/corecții financiare, în conformitate cu legislația specifică aplicabilă⁷⁵.

Autoritate de certificare reprezintă acel organism care transmite și solicită Comisiei Europene rambursarea banilor cheltuiți în implementarea contractelor de finanțare. Astfel, orice cheltuială efectuată într-un contract de achiziție publică finanțat din fonduri europene trebuie solicitată la rambursare autorității de management sau organismului intermediar, care o transmite la rândul lor, autorității de certificare, care o va înainta Comisiei Europene.

Autoritatea de audit este înființată în cadrul Curții de Conturi a României. Aceasta are rol de a se asigura de regularitatea funcționării întregului sistem de gestionare a fondurilor europene. Aceasta poate aplica, la rândul ei, **reduceri procentuale/corecții financiare în conformitate cu legislația specifică aplicabilă.**

Reducerile procentuale/corecțiile financiare în cazul contractelor de achiziție publică sunt:

A) Contracte a căror valoare este egală sau mai mare decât plafonul/pragul stabilit în legislația națională privind achizițiile publice pentru care există obligația publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene

13.2.1. Corecții financiare/Reducerea procentuală aplicabilă

ANUNȚUL DE PARTICIPARE ȘI DOCUMENTAȚIA DE ATRIBUIRE

Nr. crt.	Tipul de abatere/neregulă constatată	Descrierea abaterii/ neregulii constatate	Corecția financiară/Reducerea procentuală aplicabilă
----------	--------------------------------------	---	--

75 Cadrul general specific al răspunderii legale specifice este guvernat de O.U.G. nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare.

Cuantumul și cazurile de aplicare a reducerilor procentuale/ corecțiilor financiare sunt regăsite în Hotărârea nr. 519/2014 privind stabilirea ratelor aferente reducerilor procentuale/corecțiilor financiare aplicabile pentru abaterile prevăzute în anexa la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora

1.	Nepublicarea unui anunț de participare	Anunțul de participare nu a fost publicat în conformitate cu regulile aplicabile [de exemplu publicarea în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (JOUE) atunci când aceasta este prevăzută de directive/legislația națională]	100% 25% dacă publicarea unui anunț de participare este prevăzută în directive și acest anunț nu a fost publicat în JOUE, dar au fost publicate suficiente informații care pot garanta că o întreprindere situată într-un alt stat membru poate avea acces la informațiile relevante privind procedura de achiziție publică respectivă, înainte ca aceasta să fie atribuită, astfel că această întreprindere să fie în măsură să prezinte o ofertă sau să își manifeste interesul în vederea obținerii acestui contract. În practică aceasta înseamnă fie că anunțul de participare a fost publicat la nivel național (în conformitate cu legislația sau cu reglementările naționale aplicabile), fie că normele de bază privind publicarea unui anunț de participare au fost respectate.
----	--	--	--

2.	Divizarea artificială a contractelor de lucrări/produse/servicii	<p>Lucrările care urmează să fie executate sau bunurile/serviciile care urmează să fie livrate/prestate sunt divizate pentru ca procedura de achiziție respectivă să nu mai fie sub incidența directivelor/legislației naționale și pentru a nu face obiectul publicării anunțului de participare în JOUE aferent totalității lucrărilor, bunurilor și serviciilor propuse a fi achiziționate.</p>	<p>100%</p> <p>25% dacă publicarea unui anunț de participare este prevăzută în directive și acest anunț nu fost publicat în JOUE, dar au fost publicate suficiente informații care pot garanta că o întreprindere situată într-un alt stat membru poate avea acces la informațiile relevante privind procedura de achiziție publică respectivă, înainte ca aceasta să fie atribuită, astfel că această întreprindere să fie în măsură să prezinte o ofertă sau să își manifeste interesul în vederea obținerii acestui contract. În practică aceasta înseamnă fie că anunțul de participare a fost publicat la nivel național (în conformitate cu legislația sau cu reglementările naționale aplicabile), fie că normele de bază privind publicarea unui anunț de participare au fost respectate.</p>
----	--	--	---

3.	Nerespectarea (de către autoritatea contractantă) a termenului-limită de depunere a ofertelor sau a datei de primire a candidaturilor (din partea potențialilor ofertanți)	Termenul-limită de primire a ofertelor sau de primire a candidaturilor este mai scurt decât termenele fixate prin directivă/legislația națională.	25% dacă reducerea termenelor este mai mare de 50%; 10% dacă reducerea termenelor este mai mare de 30%; 5% pentru orice altă reducere de termene (corecția financiară/reducerea procentuală poate fi între 2% și 5%, în cazul în care natura și gravitatea consecințelor abaterii nu justifică o corecție financiară/reducere procentuală de 5%.)
4.	Potențialii ofertanți/candidați au la dispoziție un termen prea scurt pentru obținerea documentației de atribuire	Timpul în care potențialii ofertanți/candidați dispun pentru obținerea documentației de atribuire este prea scurt, ceea ce are ca efect crearea unui obstacol nejustificat în ceea ce privește asigurarea cadrului concurențial al procedurii organizate. Corecțiile/Reducerile sunt aplicate de la caz la caz. Pentru determinarea ratei se va ține cont de eventuale circumstanțe atenuante legate de specificitatea și complexitatea procedurii de achiziție, în special de sarcina	25% dacă timpul de care dispun potențialii ofertanți/candidați pentru obținerea documentației de atribuire este mai mic de 50% din termenul legal de primire a ofertelor 10% dacă timpul de care dispun potențialii ofertanți/candidați pentru obținerea documentației de atribuire este mai mic de 60% din termenul legal de primire a ofertelor 5% dacă timpul de care dispun potențialii ofertanți/candidați pentru obținerea documentației

		administrativă suplimentară pe care o creează sau de dificultățile întâmpinate în furnizarea documentației de atribuire.	de atribuire este mai mic de 80% din termenul legal de primire a ofertelor
5.	Nepublicarea prin erată a prelungirii termenelor de depunere a ofertelor sau a prelungirii termenului de primire a candidaturilor	Termenul de primire a ofertelor sau de primire a candidaturilor au fost prelungite fără a se respecta regulile de publicitate aplicabile în domeniu (respectiv publicarea în JOUE dacă procedura de atribuire intră sub incidența directivelor).	10% Corecția/Reducerea poate fi redusă la 5% în funcție de gravitate.
6.	Cazul în care nu se justifică atribuirea unui contract prin procedura de negociere cu publicarea prealabilă a unui anunț de participare	Autoritatea contractantă atribuie un contract de servicii recurgând la o procedură de negociere cu publicarea prealabilă a unui anunț de participare, dar această procedură nu este justificată în raport cu prevederile legale aplicabile.	25% Corecția/Reducerea poate fi redusă la 10% sau la 5% în funcție de gravitate.

7.	În cazul în care se organizează o procedură de atribuire în domeniul apărării sau al securității naționale pentru care se aplică prevederile Directivei 2009/81/CE/ legislației naționale și nu este elaborată o justificare adecvată pentru nepublicarea unui anunț de participare	Autoritatea contractantă atribuie un contract în domeniul apărării sau al securității naționale recurgând la o procedură de dialog competitiv sau de negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare în cazuri în care circumstanțele nu justifică aplicarea unei astfel de proceduri.	100% Corecția/Reducerea poate fi diminuată la 25%, la 10% sau la 5% în funcție de gravitate.
8.	În anunțul de participare și/sau în documentația de atribuire nu sunt menționate criteriile de selecție și/sau criteriile de atribuire, după caz.	Anunțul de participare nu descrie suficient de detaliat criteriile de selecție și/sau nici în anunțul de participare și nici în documentația de atribuire nu sunt descrise suficient de detaliat criteriile de atribuire și ponderea acestora.	25% Corecția/Reducerea poate fi redusă la 10% sau la 5% dacă criteriile de selecție/atribuire erau enunțate în anunțul de participare (sau în documentația de atribuire, în ceea ce privește criteriile de atribuire), dar erau insuficient detaliate.
9.	Prin anunțul de participare sau prin documentația de atribuire sunt stabilite criterii de selecție/atribuire ilegale și/sau discriminatorii.	În cazul în care operatorii economici sunt descurajați să participe la o procedură din cauza unor criterii de selecție și/sau atribuire ilegale stabilite prin anunțul de participare sau prin documentația de atribuire,	25% Corecția/Reducerea poate fi redusă la 10% sau 5% în funcție de gravitate.

		de exemplu: Obligația ofertantului de a avea deja un sediu sau un reprezentant în țara sau în regiunea respectivă. Obligația ofertantului de a avea experiență în țara sau în regiunea respectivă.	
10.	Criteriile de selecție nu sunt nici în legătură și/sau nu sunt proporționale cu obiectul contractului.	Când se poate demonstra că nivelul minim de capacitate tehnică solicitat nu este nici în legătură și/sau nici proporțional cu obiectul contractului, astfel nu se poate garanta egalitatea de acces a ofertanților sau are ca efect crearea de obstacole nejustificate în ceea ce privește concurența.	25% Corecția/Reducerea poate fi redusă la 10% sau 5% în funcție de gravitate.
11.	Specificații tehnice discriminatorii	Stabilirea de norme tehnice prea specifice nu permite asigurarea egalității de acces a ofertanților sau are ca efect crearea de obstacole nejustificate în ceea ce privește concurența.	25% Corecția/Reducerea poate fi redusă la 10% sau 5% în funcție de gravitate.
12.	Definirea insuficientă a obiectului contractului	Descrierea din anunțul de participare și/sau din documentația de atribuire este insuficientă ca să permită potențialilor ofertanți/candidați să determine care este obiectul contractului.	10% Corecția/Reducerea poate fi diminuată la 5% în funcție de gravitate. În cazul în care lucrările executate nu au făcut obiectul unei publicări, pentru suma respectivă se aplică o corecție/reducere de 100%.

EVALUAREA OFERTELOR

Nr. crt.	Tipul de abatere/neregulă constatată	Descrierea abaterii/neregulii constatate	Corecția financiară/Reducerea procentuală aplicabilă
1.	Modificarea criteriilor de selecție după deschiderea ofertelor, determinând selectarea incorectă a unui participant	Criteriile de selecție au fost modificate în faza de selecție, ceea ce a determinat acceptarea unui ofertant care nu ar fi fost selectat dacă criteriile de selecție publicate ar fi fost respectate.	25% Corecția/Reducerea poate fi redusă la 10% sau 5% în funcție de gravitate.
2.	Modificarea criteriilor de selecție după deschiderea ofertelor, determinând respingerea incorectă a unui participant	Criteriile de selecție au fost modificate în faza de selecție, ceea ce a determinat respingerea unui ofertant care nu ar fi fost respins dacă criteriile de selecție publicate ar fi fost respectate.	25% Corecția/Reducerea poate fi redusă la 10% sau 5% în funcție de gravitate.
3.	Evaluarea ofertelor pe baza unor criterii de selecție sau atribuire ilegale	În cursul evaluării ofertelor, criteriile de selecție au fost folosite drept criterii de atribuire sau criteriile de atribuire (sau subcriteriile ori ponderea acestora)	25% Corecția/Reducerea poate fi redusă la 10% sau 5% în funcție de gravitate.

		<p>indicate în anunțul de participare sau în documentația de atribuire nu au fost respectate, ceea ce a dus la aplicarea de criterii de selecție ori atribuire nelegale.</p> <p>Exemplu: subcriteriile de atribuire utilizate într-o procedură de atribuire nu au nicio legătură cu criteriile de atribuire indicate în anunțul de participare/documentația de atribuire.</p>	
4.	În timpul evaluării nu sunt respectate principiile transparenței și al tratamentului egal.	Justificarea punctajului acordat fiecărei oferte nu este suficient de clară/este lipsită de transparență sau este inexistentă și/sau raportul de evaluare nu există sau nu conține toate elementele solicitate conform normelor juridice.	25% Corecția/Reducerea poate fi redusă la 10% sau 5% în funcție de gravitate.
5.	Modificarea unei oferte în cursul evaluării	Comisia de evaluare permite candidaților/ofertanților să își modifice ofertele în timpul evaluării.	25% Corecția/Reducerea poate fi redusă la 10% sau 5% în funcție de gravitate.

6.	Negocierea în cursul procedurii de atribuire	În cadrul unei proceduri deschise sau restrânse autoritatea contractantă negociază cu ofertanții în timpul evaluării, ceea ce determină o modificare substanțială a condițiilor inițiale cuprinse în anunțul de participare sau în documentația de atribuire.	25% Corecția/Reducerea poate fi redusă la 10% sau 5% în funcție de gravitate.
7.	Procedură de negociere cu publicarea prealabilă a unui anunț de participare, în urma căreia condițiile enunțate în anunțul de participare sau în documentația de atribuire au fost modificate substanțiali	În contextul unei proceduri de negociere cu publicare prealabilă a unui anunț de participare, condițiile inițiale din contract au fost substanțial modificate, ceea ce ar fi justificat publicarea unei noi proceduri.	25% Corecția/Reducerea poate fi redusă la 10% sau 5% în funcție de gravitate.
8.	Respingerea unei oferte cu preț neobișnuit de scăzut	În cazul în care comisia de evaluare respinge ofertele cu preț neobișnuit de scăzut în ceea ce privește produsele, lucrările sau serviciile oferite fără să solicite în	25%

		scris clarificări pe care le consideră necesare privind fundamentarea ofertei	
9.	Conflictul de interese	Un conflict de interese a fost stabilit de o instituție administrativă sau judiciară competentă, fie în ceea ce privește beneficiarul contribuției din partea UE, fie în ceea ce privește autoritatea contractantă	100%

IMPLEMENTAREA CONTRACTULUI

Nr. crt.	Tipul de abatere/neregulă constatată	Descrierea abaterii/neregulii constatate	Corecția financiară/Reducerea procentuală aplicabilă
1.	Modificarea substanțială a contractului în raport cu anunțul de participare sau cu documentația de atribuire	Elementele esențiale ale atribuirii contractului includ, dar nu se limitează: prețului, natura lucrărilor, termenul de execuție, modalitatea de plată și materialele utilizate. Este totdeauna necesară o analiză caz cu caz pentru determinarea	25% din valoarea contractului plus valoarea suplimentară a contractului care este determinată de modificarea substanțială a condițiilor inițiale

		elementelor esențiale.	
2.	Reducerea obiectului contractului	Contractul a fost atribuit în conformitate cu directivele/ legislația națională, dar, ulterior, obiectul contractului a fost redus.	Valoarea corespunzătoare diminuării obiectului contractul plus 25% din valoarea finală a contractului (numai dacă reducerea obiectului contractului este substanțială, în sensul că afectează scopul contractului)
3.	Atribuirea de contracte de lucrări/servicii/bunuri suplimentare (dacă o astfel de atribuire constituie o modificare substanțială a condițiilor inițiale ale contractului), fără o procedură competitivă în cazul în care nu au fost respectate următoarele condiții: - o situație de urgență care rezultă dintr-un eveniment imprevizibil; - o circumstanță	Contractul inițial a fost atribuit în conformitate cu dispozițiile legale aplicabile, dar a fost urmat de mai multe contracte de suplimentare a lucrărilor executate/bunurilor livrate/serviciilor presate (formalizate sau nu în scris) care nu au avut la bază proceduri care respectă prevederile directivei/legislației naționale, aplicabile negocierii fără publicare pentru un motiv de urgență, rezultat din evenimente	100% din valoarea contractelor suplimentare În cazul în care totalul valorii contractelor care se referă la lucrări, bunuri și servicii suplimentare (formalizate sau nu în scris) atribuite fără respectarea dispozițiilor directivei nu depășește pragul de 50% al contractului inițial, corecția/reducerea poate fi redusă la 25%.

	neprevăzută în cazul lucrărilor, serviciilor sau bunurilor suplimentare.	imprevizibile sau privind atribuirea contractelor de lucrări, bunuri și servicii suplimentare.	
4.	Lucrări sau servicii suplimentare a căror valoare depășește limita fixată de dispozițiile legale aplicabile	Contractul inițial a fost atribuit în conformitate cu dispozițiile legale aplicabile, dar a fost urmat de mai multe contracte de suplimentare a căror valoare depășește procentul de 50% din valoarea contractului inițial.	100% din valoarea care depășește limita de 50% din valoarea contractului inițial. Pentru situațiile în care depășește valoarea contractului inițial cu un procent cuprins între 20% și 49% din valoarea acestuia se aplică prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 337/2006, cu modificările și completările ulterioare

B) Contracte a căror valoare este sub plafonul/pragul stabilit, conform legislației în vigoare, pentru publicarea în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene

În conformitate cu prevederile legislației europene și ale jurisprudenței Curții Europene de Justiție în cazul contractelor pentru care aplicarea directivelor din domeniul achizițiilor publice nu este obligatorie sau este parțial obligatorie și se constată abateri de la aplicarea prevederilor legislației naționale în domeniul achizițiilor publice autoritățile cu competențe în gestionarea fondurilor europene/structurile de control aplică reducerile procentuale/corecțiile financiare prevăzute la lit. A).

Pe lângă instituțiile mai sus amintite, mai precizăm faptul că sistemul de gestionare a fondurilor europene mai cuprinde și **Departamentul pentru Luptă Antifraudă, și Ministerul Public**. Aceste două entități sunt organe de ordine publică și au competențe extinse în materia verificării fondurilor europene.

13.3. Răspunderea juridică specifică în materia fondurilor europene a autorităților contractante

Raporturile juridice între autoritățile publice finanțatoare (autoritățile de management), pe de-o parte, și beneficiarii finanțării, pe de altă parte, sunt reglementate de acte juridice denumite „contracte de finanțare”. Acestea stabilesc:

- cadrul general și specific de organizare a implementării, precum și
- implementarea propriu-zisă a celor asumate în cererea de finanțare depusă în prealabil spre analiză, evaluare și punctare la autoritățile de management sau organismele intermediare

În situația în care beneficiarii finanțării sunt autorități contractante în sensul definit de legislația din materia achizițiilor publice, aceștia sunt obligați pe parcursul implementării obiectului contractului de finanțare să se conformeze regulilor prevăzute pentru atribuirea contractelor de achiziție publică. Același regim de implementare se aplică și beneficiarilor privați ai finanțării, în cazul în care achizițiile din contractul de finanțare depășesc un prag valoric minim stabilit de lege.

Pentru achizițiile sub pragul valoric minim pentru achiziția directă, beneficiarii privați sunt îndrumați să respecte principiile normele procedurale stabilite de autoritatea finanțatoare care poate fi o autoritate de management sau un organism intermediar.

Implementarea contractului de finanțare nu este lipsită de incidente, ce pot deveni adevărate obstacole în atingerea obiectului contractului de finanțare. Mai mult, surmontarea unor situații juridice conflictuale depășește uneori limitele contractuale stabilite inițial și necesită

intervenția promptă și imediată a forței coercitive a statului. Or, statul aplică, în caz de neconformare voluntară la respectarea ordinii de drept, sancțiuni consistente de natură pecuniară celor în culpă. Izvorul culpei în această situație este, în genere, derivat din îndeplinirea defectuoasă sau neîndeplinirea obligațiilor contractului de finanțare. Totodată, culpa contractuală poate fi invocată și în situația în care beneficiarul finanțării nu se conformează în mod strict unor prevederi legale imperative sau oricăror alte acte juridice normative naționale sau europene cu incidență directă în justificarea cheltuielilor aferente contractului de finanțare.

DEFINIȚIE: răspunderea specifică în materia fondurilor europene este acel raport juridic în care statul, prin Ministerul Finanțelor Publice, autoritățile de management, organismele intermediare sau organele puterii judecătorești, sancționează un beneficiar al unui contract de finanțare a cărui acțiune sau inacțiune a constituit o abatere de la legalitate, regularitate și conformitate în raport cu dispozițiile naționale și/sau europene, precum și cu prevederile contractelor ori a altor angajamente legal încheiate în baza acestor dispoziții, și care a prejudiciat sau care poate prejudicia bugetul Uniunii Europene/bugetele donatorilor publici inter-naționali și/sau fondurile publice naționale aferente acestora printr-o sumă plătită necuvenit.

Abaterea autorității contractante săvârșită în derularea unei proceduri de atribuire finanțate din fonduri europene este denumită **neregulă**. Aceasta se constată de către structura cu care autoritatea contractantă a încheiat contractul de finanțare, respectiv fie cu autoritatea de management, fie cu organismul intermediar la momentul depunerii **cererilor de rambursare**.

Cererea de rambursare reprezintă acel document prin care o autoritate contractantă, beneficiar al unui contract de finanțare, solicită spre rambursare cheltuielile efectuate în implementarea contractului de finanțare. Cu alte cuvinte, aceasta cumulează toate documentele justificative (dosarul achiziției publice, facturi etc.) care au fost necesare pentru efectuare plății către contractorul a cărei ofertă a fost desemnată câștigătoare.

Actul prin care sunt sancționate neregulile din achiziții publice se numește **notă de constatare a neregulilor și de stabilire a corecțiilor financiare**. Corecțiile financiare au natură juridică de creanță bugetară.

Atenție! Pentru neregulile rezultate din abateri de la aplicarea prevederilor privind procedurile de achiziție, care nu au niciun impact financiar, nu se aplică corecții financiare.

În cazul în care, pentru aceeași procedură de achiziție sau pentru același contract, se constată mai multe nereguli, ratele de corecție financiară nu se cumulează, fiind aplicabilă exclusiv rata cea mai mare a corecției financiare.

Pentru alte abaterile care nedefinite în legislație, corecțiile financiare aplicate vor fi în concordanță cu principiul proporționalității sau, acolo unde este posibil, prin analogie cu abaterile prevăzute în legislație.

Împotriva notei de constatare a neregulilor și de stabilire a corecțiilor financiare, autoritatea contractantă, beneficiară a unui contract de finanțare, poate formula contestație în condițiile prevăzute de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare. Soluționarea contestației se realizează prin emiterea unei decizii, iar împotriva ei autoritatea contractantă se poate adresa instanței de judecată competente, în condițiile Legii nr. 554/2004 privind contenciosul administrativ. Gradul de jurisdicție stabilit de legiuitor pentru soluționarea cauzelor având ca obiect fonduri europene determină curtea de apel, ca primă instanță.

Răspunderea juridică din materia fondurilor europene are și o **latură penală** prin prevederea unei categorii de infracțiuni denumite generic „fraude”. Legiuitorul a instituit doar o denumire generică și fără o finalitate specifică - fraudă, fiind în realitate doar o simplă trimitere la actele normative în care sunt prevăzute infracțiuni reale, respectiv Codul penal și alte legi penale speciale.

CAPITOLUL XIV – Bune practici în achizițiile publice

INCHEIEREA SI MONITORIZAREA CONTRACTULUI

Contractul semnat în urma unei proceduri de achiziție publică trebuie să respecte nu doar prevederile legale privind achizițiile publice, dar și prevederile colaterale ce influențează realizarea contractului.

Cel mai adesea, Autoritățile de Management verifică modul de derulare a contractelor de achiziții semnate de beneficiarii de fonduri europene, mai mult decât o fac chiar beneficiarii de fonduri, motiv pentru care unele cheltuieli efectuate de beneficiari pot deveni neeligibile.

Pe parcursul administrării contractului de achiziție se vor evita situațiile următoare:

- Schimbarea obiectului/scopului contractului;
- Înțelegeri cu contractantul pentru ca acesta să realizeze activități nespecificate în contract și finanțate în cadrul acestuia;
- Prelungirea duratei contractului fără existența unei motivații legale, și mai ales cu afectarea condițiilor inițiale de atribuire;
- Acceptarea de costuri suplimentare fără respectarea prevederilor legale;
- Recepționarea de produse/servicii/lucrări cu performanțe sau caracteristici inferioare propunerii tehnice.

CONTRACTELE ÎN ASOCIERE⁷⁶

Conform art. 204, alin. (1) din OUG nr. 34/2006, autoritatea contractantă are obligația de a încheia contractul de achiziție publică cu ofertantul a cărui ofertă a fost stabilită ca fiind câștigătoare. Astfel, în cazul în care oferta declarată câștigătoare a fost depusă de o asociere de operatori economici, constituită în temeiul art. 44 din OUG nr. 34/2006, autoritatea contractantă are obligația să încheie contractul cu respectiva asociere. La nivel

⁷⁶ Exemplele de bune practici de mai sus sunt prezentate pe larg în Ghidul de bune practici în domeniul achizițiilor publice aferent proiectelor finanțate din instrumente structurale – ANRMAP, 2013

formal, această obligație se traduce prin includerea în formatul de contract a denumirii complete a asocierii, autoritatea contractantă trebuind să procedeze, în mod similar, și pentru celelalte obligații de publicitate, ce revin autorității contractante, precum anunțul de atribuire (este greșită practica de a indica drept contractor doar pe liderul asocierii declarate câștigătoare).

În ceea ce privește semnarea propriu-zisă a contractului de achiziție, autoritățile contractante au la dispoziție următoarele variante:

- Semnarea contractului de către toți membrii asocierii;
- Semnarea contractului doar de către liderul asocierii. În această situație, este necesar să se verifice dacă liderul asocierii a fost împuternicit în acest sens:

o fie prin acordul de asociere depus în cadrul ofertei (ca bună practică, prin acordul de asociere, asociații pot conveni ca, în cazul în care oferta depusă de asocierea constituită în temeiul respectivului acord este declarată câștigătoare, liderul asocierii să fie împuternicit să semneze contractul de achiziție în numele și pe seama asocierii);

o fie prin procuri speciale semnate de ceilalți membri ai asocierii (procuri ce trebuie prezentate, cel târziu, la momentul semnării contractului și trebuie păstrate la dosarul achiziției).

CONSTITUIREA GARANȚIEI DE BUNĂ EXECUȚIE⁷⁷

Conform art. 89, alin. (1) din HG nr. 925/2006, garanția de bună execuție a contractului se constituie de către **contractant** în scopul asigurării autorității contractante de îndeplinirea cantitativă, calitativă și în perioada convenită a contractului.

În cazul unui contract de achiziție atribuit unui ofertant constituit, în temeiul art. 44 din OUG nr. 34/2006, ca o asociere de operatori economici, contractantul îl constituie asocierea, așa cum s-a arătat și cu privire la semnarea contractului. În mod similar cu logica enunțată în cazul constituirii garanției de participare de către o asociere de operatori economici, și în cazul garanției de bună execuție este recomandabil ca

⁷⁷ idem

instrumentul de garantare să fie emis în numele asocierii și să cuprindă mențiunea expresă că respectivul instrument de garantare acoperă, în mod similar, toți membrii asocierii (cu nominalizarea acestora), emitentul instrumentului de garantare declarând că va plăti, din garanția de bună execuție, sumele prevăzute de dispozițiile legale și contractuale aplicabile, în situația când oricare dintre membrii asocierii nu își îndeplinesc obligațiile asumate prin contract.

MODIFICAREA CONTRACTULUI⁷⁸

Contractul de achiziție semnat și aflat în derulare poate fi **modificat numai la acele prevederi care nu contravin condițiilor inițiale comunicate prin procedura de atribuire**. Sub acest aspect, pe tot parcursul duratei contractului, condițiile contractuale obligatorii vor rămâne aceleași.

Sunt indirect asumate ca și condiții contractuale obligatorii, indiferent dacă au fost menționate sau nu în modelul de contract transmis în cadrul documentației de atribuire, informațiile privind:

- Obiectul contractului, inclusiv elementele componente majore ale acestui obiect astfel cum au fost ele descrise în caietul de sarcini (cantitățile de lucrări nu reprezintă componente majore, ci doar obiectul de lucrare în care aceste cantități apar);
- Cuantumul și termenele de plată, dacă acestea au fost condiții indirecte impuse prin criteriile de calificare, de atribuire sau caiet de sarcini;
- Termenul de execuție/livrare, dacă acesta a fost impus ca termen maxim sau factor de evaluare;
- Valoarea lucrărilor/produselor/serviciilor suplimentare (clauze de variație) sau diverse și neprevăzute, justificate corespunzător, nu depășește procentul maxim comunicat prin anunț și/sau admis de lege;
- Perioadele de garanție, stabilite conform ofertei;

⁷⁸ idem

- Actualizarea prețurilor, dacă această posibilitate nu a fost comunicată prin procedura de atribuire.

Modificarea contractului se va realiza numai în perioada de valabilitate, cu prezentarea justificărilor motivate a constrângerilor care au condus la această modificare.

SCHIMBARE SUBCONTRACTANT⁷⁹

În cazul în care pe parcursul execuției contractului devine necesară **schimbarea unui subcontractant**, autoritatea poate admite aceasta numai dacă, prin respectiva schimbare nu se aduce atingere elementelor avute în vedere la evaluarea și atribuirea contractului. Contractantul nu are dreptul de a modifica subcontractanții declarați, fără acordul autorității contractante.

În cazul în care ofertantul nu a declarat subcontractanți, autoritatea are dreptul de a permite includerea subcontractanților numai dacă prin acest fapt nu se modifică avantajul competitiv al contractantului prin raportare la elementele în baza cărora acesta a fost desemnat câștigător al procedurii.

Modificarea sau includerea unor subcontractanți pe parcursul execuției contractului nu trebuie să aibă efecte financiare, de extindere de timp sau de modificare a soluției tehnice oferite și contractate.

Scopul urmărit de autoritatea contractantă atunci când își exercită dreptul de a permite subcontractarea, ulterior semnării contractului de achiziție, este și trebuie să rămână cel al satisfacerii necesității, în condițiile de timp și resurse tehnico-financiare solicitate și contractate.

Autoritatea nu are dreptul de a accepta înlocuirea vreunui asociat al ofertei câștigătoare, nici pe parcursul evaluării, nici pe parcursul execuției. Față de această situație, face excepție cazul în care asociatul se află în una din situațiile de excludere prevăzută de art. 180 din OUG nr. 34/2006, caz în care autoritatea are dreptul și nu obligația de rezilia

⁷⁹ idem

contractul, dacă asociatul sau asociații ramaȘirămaȘi prezintă suficiente dovezi privind capacitatea de finaliza contractul.

LUCRARI SUPLIMENTARE

Contractarea serviciilor/lucrărilor adiționale poate avea caracter de neprevăzut, art. 122, lit. i) și art 252, lit j) din OUG nr. 34/2006, sau caracter similar si suplimentar cantitativ, art 122, lit. j) și art. 252, lit. k) din OUG nr. 34/2006.

Prin adresa DG Markt C3/EP/ff(2010)629234 din 09.09.2010 Comisia Europeană a răspuns adresei 6206/25.08.2010 a ANRMAP în sensul clarificării modalității de calculare a valorii lucrărilor suplimentare prevăzute de art. 31(4) al Directivei 2004/18/CE, în cazul aplicării procedurii de negociere fără publicarea unui anunț de participare. Acest răspuns precizează că: *„pragul de 50% reprezintă raportul dintre valoarea lucrărilor/serviciilor suplimentare și valoarea contractului inițial, ceea ce înseamnă că notele de renunțare la anumite lucrări/servicii prevăzute inițial nu au nici un impact asupra modului de calcul” și „întocmirea de note de renunțare nu justifică achiziționarea de lucrări/servicii suplimentare ... pe motiv că în urma compensației între valoarea lucrărilor/serviciilor suplimentare și valoarea lucrărilor/serviciilor abandonate, valoarea plăților efectiv efectuate nu depășește 50% din valoarea contractului inițial”.*

Caracterul neprevăzut trebuie demonstrat de către autoritatea contractantă, și el nu poate fi în culpa vreunei părți (autoritate, contractant, terț proiectant, etc.) implicate direct în derularea proiectului de investiție.

Circumstanțele imprevizibile trebuie să fie obiective și să facă referire la situații pe care orice entitate nu ar fi putut să le prevadă, sau nu aveau șanse de a apare în perioada de derulare a investiției, cum ar fi:

- Dezastre naturale;
- Noi reglementări tehnice sau legislative, apărute după finalizarea procedurii de atribuire;

- Condiționări tehnice sau naturale constatate în perimetrul execuției care nu ar fi putut fi prevăzute cu diligență de către autoritate sau reprezentanții/contractanții săi;
- Condiționări juridice sau de alt gen care nu au fost cunoscute nici de autoritate nici de terți care aveau responsabilități în acest sens.

Fără a fi exhaustive, următoarele exemple pot fi asimilate caracterului imprevizibil care dă dreptul aplicării procedurii de atribuire de negociere fără anunț conform art. 122 lit. i) sau art. 252 lit. j) din OUG nr. 34/2006, cu precizarea că în cazul contractelor sectoriale sunt aplicabile doar situațiile vizând lucrările:

- Atunci când pe perioada execuției propriu-zise se constată că anumite determinări, avize, studii avute în vedere la elaborarea detaliilor de proiectare nu corespund situației din teren, și respectivele studii, avize, determinări nu sunt susceptibile de a fi eronate sau fără valabilitate la data lansării procedurii;
- Atunci când în urma unor acțiuni cetățenești, juridice sau reglementate local, este necesară revizuirea continuării execuției, sau sunt afectate lucrările deja executate;
- În cazul apariției unor construcții civile sau transformări ale terenului ulterior atribuirii contractului de achiziție;
- Atunci când intervin modificări de STAS-uri sau normative tehnice, cu sau fără aplicare imediată, care determină obligații de respectare în timpul sau după finalizarea execuției lucrărilor, și numai dacă aceste modificări nu existau la momentul demarării procedurii;
- Degradarea unor elemente de construcție datorate fie unor accidente (ex: rutiere, alunecări de versanți datorită defrișărilor sau execuției lucrărilor contractate, etc.), fie scurgerii unor perioade în care nu s-a putut interveni (vreme neprielnice, locație inaccesibilă datorită terenului sau condiționate de lucrări pregătitoare, etc.);
- Apariția unor proprietari pe terenuri/clădiri considerate publice sau pentru a evita exproprieri suplimentare la terenuri adiacente celui destinat construcției;

- Atunci când se constată neomogenitatea straturilor terestre, deși sondajele geotehnice au fost efectuate cu respectarea normativelor;
- Atunci când se constată că există trasee de utilități, funcționale, pe care autoritățile competente nu le-au adus la cunoștință la momentul emiterii avizelor, sau deși a fost acordat un aviz de principiu, nu s-au făcut precizări asupra existenței acestora sau a necesității de relocare a lor;
- Descoperirea de situri arheologice importante, ce impun devierea lucrărilor, sau execuția unor lucrări de protejare cu asigurarea accesului ulterior;
- Atunci când intervin evenimente neobișnuite pentru respectiva locație, cum ar fi creșteri de debite ale apei datorită precipitațiilor abundente pentru respectiva perioadă;
- Atunci când sunt executate simultan, și de către alte autorități, lucrări care impun modificări la elementele avute în vedere la demararea procedurii de atribuire;
- Atunci când se constată că anumite elemente constructive se află într-un stadiu de degradare sub estimările inițiale, și pentru care recondiționările previzionate sunt insuficiente impunându-se lucrări de înlocuire;
- Atunci când se constată că lucrările suplimentare solicitate de autoritate impun pentru prestatorii de servicii angajări de personal suplimentar, diferit de cel existent;
- Atunci când este necesară prelungirea contractelor de supervizare, ca urmare a extinderii duratei contractelor de execuție nu din culpa autorității;
- Atunci când este necesară revizuirea, în sensul completării/suplimentării documentațiilor tehnice specializate, și numai dacă aceste documentații ce urmează a fi revizuite sunt supuse drepturilor de autor sau exclusivitate, și numai dacă nu se încadrează în prevederile art. 122 lit.b) din OUG nr. 34.2006;
- Este necesară modificarea unor documentații tehnice pentru contractarea unor lucrări rămase de executat în urma rezilierii contractelor de lucrări inițiale, sub acțiunea unor constrângeri de timp sau de drepturi de exclusivitate;
- Sub acțiunea constrângerii de timp, fără a fi culpa vreuneia din părți, este necesară suplimentarea unor servicii pentru finalizarea contractului inițial, și numai pentru a face față unei perioade scurte de timp. Evenimentele imprevizibile sunt considerate a fi

evenimentele ce depășesc limitele normale ce pot fi determinate cu diligență de orice persoană sau instituție, sau care au o probabilitate extrem de scăzută de apariție, dar care necesită o acțiune imediată pentru atenuarea efectelor. Acțiunea imediată permisă de procedura de atribuire de negociere fără anunț de participare are scopul de a putea continua executarea și finalizarea contractului inițial.

De multe ori, evenimentul imprevizibil aduce cu sine și urgență. Extrema urgență poate fi invocată numai pentru achiziția de produse/servicii/lucrări necesare îndeplinirii nevoilor imediate neprevăzute și pentru care nu pot fi aplicate alte proceduri de atribuire. Extrema urgență trebuie dovedită de către autoritatea contractantă, și nu se poate referi la elemente precum:

- Execuția unor lucrări la construcții afectate de alunecări de terenuri, în condițiile în care acele construcții nu prezintă importanță sub aspectul utilizării sau nu periclitează activitatea în perimetrul ei;
- Contractarea unor servicii de dezăpezire în zone cu trafic extrem de redus;
- Execuția unor lucrări sub amenințarea expirării valabilității autorizațiilor;
- Orice alte lucrări sau servicii care nu sunt de natură să afecteze securitatea persoanelor sau integritatea altor bunuri pe o perioadă care să permită efectuarea unei proceduri competitive.

Exemple de evenimente care nu pot fi considerate imprevizibile, sau de extremă urgență, fără a fi limitativ la cele de mai jos:

- Evenimente determinate de predictibilitatea calendaristică, sau raportate la specificul zonei, cum ar fi: ninsorile abundente în zonele montane, sau inundații frecvente în zonele aluvionare;
- Insuficiența fondurilor la momentul lansării procedurii, fapt ce a determinat contractarea unor lucrări parțiale prin contractul inițial;
- Execuția unor lucrări neprecizate prin proiect dar care sunt obligatorii pentru realizarea construcțiilor contractate, ca de exemplu:
 - execuția lucrărilor de instalații gaze ca urmare a oportunității determinate de finalizarea magistralei în apropiere;

- prelungirea rețelei de utilități sau de drum;
- execuția unor corpuri de clădire suplimentare, etc.;
- Servicii de natură similară celor contractate inițial dar pentru obiective de investiții legate fizic de cel pentru care există contractul inițial (servicii de dirigenție de șantier pentru două contracte de lucrări separate dar aflate în aceeași zonă);
- Orice eveniment care nu poate fi justificat ca fiind imprevizibil, sau de extremă urgență, prin raportare la cele enumerate mai sus.

Atribuirea de contracte de achiziție (acte adiționale) pentru lucrări, servicii sau bunuri suplimentare fără aplicarea unei proceduri competitive, fără respectarea condițiilor prevăzute de legislația națională și comunitară, inclusiv în absența unei urgențe extreme determinate de apariția unor evenimente imprevizibile sau în absența unor circumstanțe neprevăzute poate atrage o corecție/reducere ce poate ajunge la 100% din valoarea totală a contractelor suplimentare (actelor adiționale) în cauză.

Atribuirea de lucrări sau servicii suplimentare/ adiționale, care datorită unor circumstanțe neprevăzute au devenit necesare, cu depășirea procentului din valoarea contractului inițial, stabilit ca limită prin legislația națională și comunitară privind achizițiile publice atrage o corecție/reducere ce poate ajunge la 100% din valoarea cumulată a contractelor suplimentare (actelor adiționale) în cauză.

În cazul atribuirii de contracte de achiziții (acte adiționale) pentru bunuri, lucrări sau servicii suplimentare, atribuite fără competiție adecvată, în absența unei urgențe imperative rezultate din evenimente imprevizibile sau în absența unor circumstanțe neprevăzute corecția/reducerea va fi de 25% din valoarea contractelor atribuite fără lansarea unei proceduri competitive.

NEGOCIEREA FARA PUBLICAREA UNUI ANUNT⁸⁰

Atribuirea contractelor adiționale pentru achiziție de produse, servicii sau lucrari suplimentare trebuie să respecte prevederile legale, procedura de negociere fără

80 Idem

publicarea unui anunț de participare fiind o **excepție la care autoritatea are dreptul și nu obligația de a recurge.**

Autoritatea are dreptul de a achiziționa produse sau servicii suplimentare la un contract inițial numai dacă prezintă dovezi incontestabile a încadrării în prevederile art. 122 sau art. 252 din OUG nr. 34/2006, cu o justificare argumentată a nerespectării obligației de aplicare a prevederilor art. 18 din OUG nr. 34/2006.

Contractarea unor produse suplimentare este reglementată de art. 122, lit. e) sau 252, lit e) din OUG nr. 34/2006, fără a limita la un anumit procent, existând regula ca aceste achiziții suplimentare să nu fie efectuate pe o durată mai mare de 3 ani de la atribuirea contractului inițial.

Nu poate fi admisibilă contractarea unor produse software de la același producător, pe considerentul că ar exista incompatibilități tehnice sporite de operare, dacă aceste produse software nu sunt intrinsec legate sub aspectul securității informației sau dreptului de exclusivitate reglementat conform legii.

În cazul în care autoritatea dorește să achiziționeze produse de larg consum, sau servicii de largă utilizare, cu scopul realizării unor activități de cercetare sau artistice, nu se poate considera că sunt îndeplinite condițiile aplicării procedurii de negociere fără anunț de participare. Simplă mențiune că anumite produse sau servicii sunt destinate mediului artistic, sau mediului științific sau de cercetare/experimentare nu prezintă relevanță și nu poate constitui o motivație a aplicării procedurii de negociere fără anunț.

Dacă în urma unei proceduri de licitație deschisă/restrânsă sau a cererii de ofertă, autoritatea dorește să achiziționeze alte dotări opționale ale respectivului produs, autoritatea este obligată să verifice încadrarea în condițiile de aplicabilitate prevăzute de art. 122 sau art. 252 din OUG nr. 34/2006, autoritatea având dreptul de a aplica procedura de negociere fără anunț numai dacă la momentul lansării procedurii pentru atribuirea contractului inițial nu avea cunoștință de respectivele opțiuni, sau a informat în

acest sens operatorii economici atât sub aspectul unei eventuale viitoare proceduri cât și sub aspectul estimării valorii inițiale a contractului de achiziție.

În continuarea celor de mai sus, din practica CNSC, frecvența bunelor/relelor practici legate de derularea procedurilor de atribuire sunt regăsite cel mai des în următoarele tipuri de cazuri:

I. În etapa de elaborare a documentației de atribuire autoritatea contractantă trebuie să țină cont de următoarele aspecte:

- detalierea specificațiilor tehnice trebuie fie făcută astfel încă să fie permis **accesul egal** la procedura de atribuire și, mai mult, nu trebuie să conțină niciun element care să aibă ca efect introducerea unor obstacole nejustificate de natură să restrângă concurența;

Consiliul a reținut cu privire la criticile contestatorului referitoare la obligarea autorității contractante de a impune în cadrul documentației de atribuire ca produsele să fie testate conform unor standarde [spre exemplu SR EN 1276 (bactericid), SR EN 1650 (fungicid), SR EN 14348 (microbactericid), SR EN 14476 (virucid), SR EN 13704 sau SR EN 14347 (sporicid)] și la eliminarea criteriilor nemăsurabile și subiective la care face referire autoritatea contractantă și anume remanența și compatibilitatea cu materialele și la timpii de acțiune maximi stabiliți următoarele:

Normele tehnice privind curățarea, dezinfectia și sterilizarea în unitățile sanitare aprobate prin Ordinul ministrului sănătății publice nr. 261/2007 prevăd la art. 34 faptul că „pentru realizarea unei dezinfectii eficiente se iau în considerare următorii factori care influențează dezinfectia: a) spectrul de activitate și puterea germicidă (tipul de microorganism, rezistența microorganismelor); b) natura microorganismelor pe suportul tratat; c) prezența de material organic pe echipamentul/suportul care urmează să fie tratat; d) natura suportului care urmează să fie tratat; e) concentrația substanței dezinfectante; f) timpul de contact și temperatura; g) susceptibilitatea dezinfectanților chimici de a fi inactivați de diferite substanțe, așa cum este prevăzut în autorizația/înregistrarea produsului; h) tipul de activitate antimicrobiană (bacterii, virusuri, fungi) din care rezultă eficacitatea produsului; i) efectul pH-ului; j) stabilitatea produsului ca atare sau a soluțiilor de lucru” iar art. 35

dispune că „criteriile de alegere corectă a dezinfectantelor sunt următoarele: a) spectrul de activitate adaptat obiectivelor fixate; b) timpul de acțiune; c) în funcție de secție, acestea trebuie să aibă eficiență și în prezența substanțelor interferente: sânge, puroi, vomă, diaree, apă dură, materii organice; d) să aibă remanență cât mai mare pe suprafețe; e) să fie compatibile cu materialele pe care se vor utiliza; f) gradul de periculozitate (foarte toxic, toxic, nociv, coroziv, iritant, oxidant, foarte inflamabil și inflamabil) pentru personal și pacienți; g) să fie ușor de utilizat; h) să fie stabile în timp; i) să fie biodegradabile în acord cu cerințele de mediu”.

Prin urmare, impunerea în cadrul caietului de sarcini a cerinței că produsele să aibe „**remanență mare pe suprafețe**” și compatibilitate cu materialele pe care le folosește, autoritatea contractantă nu a restricționat participarea la procedură a operatorilor economici și nici nu a stabilit cerințe care să indice o anumită sursă, origine, procedeu special, marcă de fabricație sau de comerț, etc., acest criteriul de alegere al dezinfectanților fiind expres reglementat de legislația în vigoare.

Astfel, îndeplinirea necesităților de dezinfecție și sterilizare a unității spitalicești este realizată prin eficacitatea produselor, concentrațiilor de utilizare, timpilor de acțiune, periculozitatea și remanența acestora, etc., performanțe evaluate, certificate și avizate de către organele în drept.

Din **analiza criticilor contestatoarei** îndreptate împotriva modului în care a fost elaborată documentația de atribuire, considerând că acesta este nelegal întrucât nu conține criteriile obligatorii pentru produsele oferite, prin raportare la standardele impuse pentru fiecare din spectrele de acțiune impuse, Consiliul constată **netemeinicia** acestora.

În aprecierea sa, Consiliul a avut în vedere că pentru produsele ce urmează a fi atribuite, autoritatea contractantă a impus următoarele cerințe: „spectru larg cu acțiune bactercidă, inclusiv asupra mycobacterium terrae și mycobacterium avium, fungicid, virucid, sporicid (Referat de expertiza tehnică întocmit de ISP) – legalizată și Aviz al Ministerului Sănătății pentru utilizarea produsului în unitățile sanitare”.

Totodată, Consiliul a avut în vedere prevederile „Criteriilor de acceptare a produsului biocid și de emiteră a avizului de plasare pe piață”, aflate pe site-ul Institutului Național de

Sănătate Publică www.insp.gov.ro, potrivit cărora tipul produsului trebuie să fie conform cu tipul de produs pentru care substanța/substanțele active respectă Regulamentul (CE) nr. 1451/2007 din 4 decembrie 2007 privind a doua etapă a programului de lucru de 10 ani prevăzut la art. 16 alin. (2) din Directiva 98/8/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind introducerea pe piață a produselor, și corespund rapoartelor de testare a eficacității biocide prezentate în dosarul tehnic.

Consiliul a mai avut în vedere prevederile Anexei nr. 2 din HG nr. 956/2005 privind plasarea pe piață a produselor biocide, în privința corespondenței domeniului de utilizare a produsului avut în vedere cu tipul de produs în care solicitantul a încadrat produsul biocid.

În același sens, au fost avute în vedere și prevederile art. 4 alin. (1) lit. g) din Ordinul nr. 10/2010 privind aprobarea procedurii de avizare a produselor biocide care sunt plasate pe piață pe teritoriul României. Potrivit actului normativ evocat, cu referire la documentele pe care dosarul tehnic al unui produs biocid trebuie să le conțină pentru a fi plasat pe piață pe teritoriul României, se precizează: rapoartele de testare pentru demonstrarea eficacității biocide în funcție de tipul de produs, activitatea afirmată pe eticheta produsului și în recomandările de utilizare vor fi efectuate în România sau într-un stat membru al Uniunii Europene, conform unor metode elaborate de Organizația Internațională de Standardizare (ISO), de Comitetul European de Standardizare (CEN). Rapoartele de testare efectuate prin standarde europene (EN) sunt acceptate cu condiția efectuării în România sau într-un stat membru al Uniunii Europene. Pentru susținerea activității produsului biocid asupra altor organisme decât cele pentru care sunt prevăzute standardele europene se acceptă rapoarte de testare efectuate prin metode asimilate, metode naționale sau metode individuale standardizate după dezbateri în cadrul CNPB, la propunerea evaluatorului.

Mai mult, însăși autoritatea contractantă, în cadrul adresei nr. postată pe SEAP, comunică operatorilor economici interesați faptul că „la loturile 1, 2, 3, 4 și 6 în ceea ce privește solicitarea ca dezinfectanții să fie testați conform SR.EN (bactericid, fungicid, microbactericid, virucid, sporicid), noi am solicitat ca spectru de acțiune cel specificat în caietul de sarcini pentru fiecare tip de sporicid în parte urmând ca dumneavoastră să faceți această dovadă potrivit standardelor în vigoare”.

În aceste condiții, Consiliul consideră suficiente menționarea spectrului de acțiune al produsului având în vedere că Avizul sanitar eliberat de Ministerul Sănătății sau Comisia Națională pentru Produse Biocide, solicitat pentru aceste produse, nu poate fi eliberat decât cu respectarea prevederilor OMSP 261/2007, SR EN 14885/2007 și ghidului pentru „Prevenirea infecțiilor nosocomiale”. Cu atât mai mult cu cât, așa cum a indicat în punctul de vedere la contestație, autoritatea contractantă a avut în vedere la definirea spectrului de acțiune al produselor solicitate, „cerințele spitalului în așa fel încât să permită participarea la procedură a unui număr cât mai mare de operatori economici astfel încât să se asigure respectarea principiilor care guvernează legislația achizițiilor publice”.

Pentru motivele mai sus precizate, Consiliul respinge ca nefondate aceste critici, în condițiile în care autoritatea contractantă a indicat prin punctul de vedere la contestație că nu există alte standarde pentru demonstrarea acțiunii bactericidă, fungicidă, microbactericidă, virucidă, sporicidă a dezinfectanților impuse decât cele la care face referire contestatorul, considerând astfel inutilă solicitarea acestora. Astfel informațiile puse la dispoziție pentru întocmirea ofertei reflectă propriile nevoi ale unității achizițoare potrivit prevederilor art. 35 alin. (2) din OUG nr. 34/2006. În sensul prevederilor evocate, specificațiile tehnice reprezintă cerințe, prescripții, caracteristici de natură tehnică ce permit fiecărui produs, serviciu sau lucrare să fie descris, în mod obiectiv, în așa manieră încât să corespundă necesității autorității contractante.

Potrivit prevederilor art. 35 alin. (1) și (2) coroborat cu alin. (5) din O.U.G. nr. 34/2006 caietul de sarcini trebuie să conțină în mod obligatoriu specificațiile tehnice, caracteristicile de natură tehnică care să permită fiecărui produs să fie descris în mod obiectiv, în așa manieră încât să corespundă necesităților autorității contractante și să permită oricărui ofertant accesul egal la procedura de atribuire și nu trebuie să aibă ca efect introducerea unor obstacole nejustificate de natură să restrângă concurența între operatorii economici.

Necesitatea sau oportunitatea achiziționării de produse de o anumită performanță, precum și caracteristicile tehnice impuse pentru acestea și timpii de acțiune, sunt stabilite de fiecare autoritate contractantă în parte, în funcție de necesitățile obiective și prioritățile

comunicate de compartimentele din cadrul autorității contractante, relevante în acest caz fiind dispozițiile art. 3 alin. (1) lit. a) și art. 4 alin. (3) lit. a) din H.G. nr. 925/2006.

Niciunde în legislația în vigoare nu se prevede dreptul operatorilor economici de a solicita sau propune modificarea documentației de atribuire și, cu atât mai mult, obligația autorității contractante de a modifica documentația de atribuire după cum solicită sau propune fiecare operator economic care apreciază că este necorespunzător întocmită.

Mai mult **riscul**, ca în cadrul procedurii să participe și chiar să câștige procedura un operator economic care nu poate executa în bune condiții contractul, datorită faptului că în cadrul caietului de sarcini nu au fost impuse participanților anumite cerințe tehnice care să corespundă necesității, **aparține autorității contractante**⁸¹.

- se interzic specificații tehnice prin care se indică o anumită *origine, sursă, producție, un procedeu special, o marcă de fabrică sau de comerț, un brevet de invenție, o licență de fabricație, care au ca efect favorizarea sau eliminarea anumitor operatori economici sau anumitor produse.*

Consiliul reține referitor la critica contestatorului cu privire la specificațiile tehnice descrise în documentația de atribuire, faptul că acesta consideră că specificațiile tehnice antemenționate „au un caracter restrictiv trimițând în mod indirect, dar neechivoc, către un unic producător”.

Având a verifica critica contestatorului, Consiliul constată că în documentația de atribuire autoritatea contractantă a precizat **caracteristicile tehnice exacte/fixe** pentru fiecare articol. Procedând în acest fel, autoritatea contractantă **a încălcat prevederile art. 38 alin. (1) din O.U.G. nr. 34/2006**, nedefinind specificațiile tehnice din caietul de sarcini în concordanță cu prevederile acestui articol.

Analizând aceste cerințe, care trebuie îndeplinite cumulativ, rezultă că sunt atât de precise/stricte încât doar un singur producător poate produce un produs care respectă cerințele. Astfel, chiar dacă un producător va îndeplini cerința cu privire la „liniaritatea”

81 Decizia nr. 3627/3924/26.08.2011

balanței analitice de $\pm 0,2$ mg, nu va îndeplini cerința autorității contractante expres menționată cu privire la „capacitatea” de 120 g sau cu privire la altă cerință.

Consiliul constată că aceste caracteristici nu sunt minimale sau maximele, nefiind prevăzută o plajă de valori, ofertanții neavând posibilitatea să ofereze orice produs cu caracteristici superioare celor stabilite în cadrul documentației de atribuire.

Având în vedere cele de mai sus, Consiliul consideră că autoritatea contractantă a restricționat participarea operatorilor economici, critica contestatorului fiind întemeiată.

Consiliul consideră că autoritatea contractantă, prin stabilirea unor valori exacte ale specificațiilor tehnice, nu a respectat scopul legislației privind achizițiile publice, respectiv acela de a asigura accesul cât mai multor operatori economici la procedurile de atribuire, de promovare a concurenței între aceștia și de garantare a tratamentului egal și nediscriminatoriu.

În conformitate cu prevederile art. 35 din ordonanță, caietul de sarcini conține, în mod obligatoriu, specificații tehnice. Specificațiile tehnice reprezintă cerințe, prescripții, caracteristici de natură tehnică ce permit fiecărui produs, serviciu sau lucrare să fie descris, în mod obiectiv, în așa manieră încât să corespundă necesității autorității contractante. Specificațiile tehnice definesc, după caz și fără a se limita la cele ce urmează, caracteristici referitoare la nivelul calitativ, tehnic și de performanță, cerințe privind impactul asupra mediului înconjurător, siguranța în exploatare, dimensiuni, terminologie, simboluri, teste și metode de testare, ambalare, etichetare, marcarea și instrucțiuni de utilizare a produsului, tehnologii și metode de producție, precum și sisteme de asigurare a calității și condiții pentru certificarea conformității cu standarde relevante sau altele asemenea.

Consiliul nu poate reține susținerea autorității contractante formulată în punctul de vedere potrivit căruia „pe piața echipamentelor de laborator există numeroase tipuri de aparate care se încadrează în parametrii specificați sau chiar îi depășesc, specificațiile tehnice cuprinse în caietul de sarcini fiind cerințe minime, asigurând astfel posibilitatea unei concurențe reale”, având în vedere următoarele:

- cerințele din caietul de sarcini sunt atât de exacte încât un produs echivalent nu ar putea fi considerat admisibil datorită limitării impuse de către autoritatea contractantă;

- în cadrul documentației de atribuire nu sunt menționați parametrii în care produsele să se încadreze, ci sunt stabiliți parametrii ficși și, de asemenea, nu se precizează că acești parametrii ar constitui nivelul minimal admis de autoritatea contractantă;

- ofertarea unui produs cu caracteristici superioare nu s-ar justifica având în vedere, pe de o parte, faptul că acesta ar avea un preț corespunzător acestor caracteristici, iar pe de altă parte criteriul de atribuire este „prețul cel mai scăzut”, criteriu care implică, potrivit art. 13 din H.G. nr. 925/2006, doar compararea prețurilor.

Dacă autoritatea contractantă ar fi prevăzut anumite marje minimale și maximale în care să se încadreze aceste specificații, ar fi dat posibilitatea ofertanților să prezinte o mare varietate de oferte.

Față de aspectele anterior reținute, coroborat cu alegerea criteriului de atribuire „prețul cel mai scăzut”, autoritatea contractantă a pus ofertanții în imposibilitatea de a oferta echipamente care au caracteristici tehnice superioare celor solicitate de autoritatea contractantă, având în vedere că acestea vor fi în mod evident mai scumpe și nu vor avea șanse de a câștiga procedura de atribuire în cauză⁸².

- Cu toate acestea legiuitorul a reglementat și o **excepție** de la această regulă astfel că este permisă indicarea originii, sursei, producției, procedului special, marcii de fabrică sau de comerț, brevetului de invenție, licenței de fabricație, care au ca efect favorizarea sau eliminarea anumitor operatori economici sau anumitor produse, cu îndeplinirea următoarelor condiții cumulative:
 - o să nu fie posibilă elaborarea unei descrieri suficient de precise și inteligibile a obiectului contractului,
 - o aceste indicații să fie însoțite de mențiunea “sau echivalent” .

Referitor la cererea contestatoarei de a adăuga mențiunea „sau echivalent”, autoritatea contractantă arată că potrivit prevederilor art. 35 alin. (6) din OUG nr. 34/2006, are patru modalități alternative de a preciza în cuprinsul caietului de sarcini specificațiile tehnice ale produselor pe care urmează să le achiziționeze.

În descrierea făcută acestor produse, autoritatea contractantă a ales varianta prevăzută la art. 35 alin. (6) lit. b) din ordonanța de urgență sus citată, „adică a înțeles să se raporteze la precizarea performanțelor și a

⁸² Decizia nr. 4590/4880/21.10.2011

cerințelor funcționale ale produselor, ... prin **introducerea sintagmei «materiale consumabile originale OEM»**”, în condițiile în care obligativitatea introducerii sintagmei „sau echivalent” se impune atunci când descrierea produselor se face prin alegerea variantei prevăzute la art. 35 alin. (6) lit. a) din același act normativ sus citat, adică în situațiile în care autoritatea contractantă face referire la standarde internaționale sau naționale.

În acest sens, autoritatea contractantă susține că sintagma „materiale consumabile originale”, face trimitere la performanțele produselor date de producătorul acestora și de necesitățile funcționale ale echipamentelor pentru care vor fi folosite.

În continuare, autoritatea contractantă, arată că „se impune ca în situația în care vor accepta consumabile care nu sunt originale, acestea să fie însoțite de o declarație scrisă din partea producătorului echipamentelor. (...)

Având în vedere aspectele mai sus reținute, Consiliul constată că în speță sunt incidente dispozițiile art. 38 din OUG nr. 34/2006, care stipulează că: „(1) Se interzice definirea în caietul de sarcini a unor specificații tehnice care indică o anumită origine, sursă, producție, un procedeu special, o marcă de fabrică sau de comerț, un brevet de invenție, o licență de fabricație, care au ca efect favorizarea sau eliminarea anumitor operatori economici sau a anumitor produse.

(2) Prin derogare de la prevederile alin. (1), se admite o astfel de indicație, dar numai în mod excepțional, în situația în care o descriere suficient de precisă și inteligibilă a obiectului contractului nu este posibilă prin aplicarea prevederilor art. 35 și 36 și numai însoțită de mențiunea sau echivalent. În acest sens, este clar că cerința impusă de autoritatea contractantă privind „... materiale consumabile originale OEM (Original Equipment Manufacturer)” se referă la „o anumită origine sursă, producție, un procedeu special, o marcă de fabrică sau de comerț”, ceea ce face necesară introducerea mențiunii „sau echivalent”.

În acest context, în temeiul prevederilor art. 278 alin. (4) din OUG nr. 34/2006, Consiliul va admite în parte, contestația formulată de X, respectiv cererea privind adăugarea mențiunii „sau echivalent” pentru materiale consumabile originale OEM, fabricate de către producătorii echipamentelor, și va dispune adăugarea mențiunii „sau echivalent” pentru piesele de schimb și materialele consumabile originale OEM, în cadrul caietului de sarcini, anexa 1.1, și în cadrul fișei de date a achiziției la pct. IV. 4) b).⁸³

- legiuitorul a reglementat ***dreptul autorității contractante de a solicita criteriile de calificare*** a operatorilor economici interesați și nu obligația de a solicita aceste criterii, motiv pentru care la momentul stabilirii lor autoritatea contractantă trebuie ia în calcul exigențele specifice ale contractului și respectarea principiului proporționalității. Față de aceste aspecte autoritatea contractantă nu va putea fi

83 Decizia 2788/3001, 3156/01.07.2011

sanționată deoarece nu a impus în cadrul documentației de atribuire o anumită cerință de calificare, deoarece riscul elaborării acestor documente cade în sarcina sa, la fel și alegerea unui operator economic, care în final se dovedește neputincios pentru îndeplinirea contractului datorită faptului că nu s-a impus o anumită cerință de calificare, sancțiunea în acest caz fiind anularea procedurii de atribuire⁸⁴ sau chiar a contractului. Pe de altă parte autoritatea contractantă va fi sancționată, în situația în care restricționează participarea la procedura de atribuire prin stabilirea unor cerințe de calificare care nu au relevanță sau sunt disproporționate în raport cu natura și complexitatea contractului de achiziție publică, într-o primă fază cu respingerea documentației de atribuire urmare a controlului „*ex ante*” exercitat de ANRMAP, sau cu admiterea contestației și remedierea documentației de atribuire urmare a depunerii unei contestații sau cu amendă de la 80.000 lei – 100.000 lei⁸⁵.

Nu este obligatoriu ca autoritatea contractantă să solicite prezentarea certificatului referitor la standardele de asigurarea calității în cadrul unei proceduri de atribuire pentru încheierea unui contract de furnizare produse însă este recomandabil să îl solicite în cadrul unei proceduri de atribuire pentru încheierea unui contract de lucrări sau de servicii, deoarece executarea respectivei lucrări sau prestarea respectivului serviciu în condiții de calitate poate juca un rol important pentru autoritatea contractantă, calitate care poate fi demonstrată prin implementarea în cadrul firmei a standardului ISO 9001, implementare care poate fi dovedită cu prezentarea unui certificat eliberat de instituții / organisme abilitate.

- Factorii de evaluare a ofertei, ponderea relativă a acestora, algoritmul de calcul trebuie să fie definiți în mod clar și detaliat în documentația de atribuire. Acordarea de puncte spre exemplu prin raportare la „informațiile detaliate, complete și aplicabile” și „informațiile sumare, incomplete sau neaplicabile”, nu constituie o metodologie de acordare a punctelor stabilite acestor factori, conform

84 Art. 209 O.U.G. nr. 34/2006

85 Art. 293 lit. i) coroborat cu art. 294 alin. (3) O.U.G. nr. 34/2006

prevederilor legale fiind lăsată la latitudinea autorității contractante aprecierea îndeplinirii factorului de evaluare pentru fiecare ofertant în parte, rezultând astfel caracterul său subiectiv. Prin nestabilirea unui algoritm de calcul obiectiv nu va fi permisă efectuarea unei evaluări corecte.

Consiliul a reținut că în ceea ce privește critica contestatoarei referitoare la **factorul de evaluare „planul de management al riscurilor”** și la modalitatea de punctare a acestuia, Consiliul constată că impunerea acestui factor de evaluare prezintă importanță pentru autoritatea contractantă întrucât oferă acesteia imaginea riscurilor care pot interveni pe parcursul derulării contractului și a modului de soluționare a acestora de către ofertanți, astfel că sub acest aspect contestația este neîntemeiată. Pe de altă parte însă, modalitatea de punctare a subfactorilor stabiliți pentru acest factor de evaluare este una subiectivă, în condițiile în care autoritatea contractantă utilizează în explicitarea modalității de punctare sintagme de genul „riscuri esențiale” și „riscuri cu impact semnificativ asupra execuției contractului”, **fără însă să acestea să fie definite pentru a se respecta principiul transparenței**, astfel că sub acesta aspect contestația apare ca fiind întemeiată⁸⁶.

II. În etapa de **deschidere-evaluare oferte** autoritatea contractantă trebuie să țină cont de următoarele aspecte

- Toate ofertele se deschid doar la data și locul indicate în anunțul de participare și în documentația de atribuire cu excepție.

Ofertele se vor deschide atâta vreme cât nu există nicio prevedere legală care să interzică autorității contractante ca ofertele, care nu au prezentat garanția de participare să rămână închise, potrivit principiul de drept „ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus”, cu atât mai mult cu cât legiuitorul a reglementat în mod expres situațiile în care ofertele rămân închise și se returnează⁸⁷.

În situația în care autoritatea contractantă nu ar deschide oferta a cărei garanție consideră că nu îndeplinește cerințele sale impuse prin documentația de atribuire, iar urmare a

⁸⁶ Decizia nr. 4106/4564/23.09.2011

⁸⁷ Art. 172 alin. (3) O.U.G. nr. 34/2006

soluționării contestației Consiliul constată că garanția de participare respectă cerințele, o eventuală remediere a acestei situații ar fi imposibilă, deoarece nu s-ar mai putea deschide ulterior această ofertă. Însă în cazul în care aceasta ar fi fost deschisă în același moment cu celelalte oferte și s-ar fi menționat toate elementele în cadrul procesului verbal de deschidere, Consiliul ar putea dispune remedierea prin evaluarea ofertei care din eroare a fost respinsă pe motiv că nu a depus garanția în forma impusă de autoritatea contractantă în cadrul documentației de atribuire.

Spre exemplu: dacă autoritatea contractantă a solicitat în cadrul documentației de atribuire depunerea garanției într-un anumit cont, iar în cadrul ședinței de deschidere un ofertant depune ordinul de plată vizat de bancă însă, deoarece banii au fost virați cu o zi înainte, în a doua parte a zilei, aceștia nu vor fi evidențiați în extrasul de cont emis în ziua deschiderii ofertelor, întrucât în cadrul aceluia extras sunt evidențiate operațiunile efectuate cu o zi în urmă, în prima parte a zilei, aceasta nu implică faptul că respectivul operator economic nu a constituit garanția de participare, autoritatea contractantă având posibilitatea potrivit prevederilor legale să efectueze și alte demersuri în vederea verificării constituirii garanției de participare. În această situație dacă autoritatea contractantă alege să nu solicite informații suplimentare la bancă și respinge oferta fără a o deschide, Consiliul urmare a depunerii unei contestații având ca obiect acest aspect nu va mai putea dispune măsura remedierii fiind nevoit să anuleze procedura de atribuire, deoarece deschiderea ofertelor este singura etapă care nu se poate relua.

- Verificarea cu rigurozitate a **prețului aparent nejustificat de scăzut** (sanctiune - respingerea ofertei ca inacceptabilă) și a celui de dumping (sanctiune - respingerea ofertei ca neconformă)

Procedând la analiza pe fond a cauzei, Consiliul reține faptul că prin contestația ce formează obiectul prezentului dosar, formulată de asocieria (...) se contestă modalitatea în care autoritatea contractantă a înțeles că evalueze oferta financiară a asocierii (...).

În soluționarea aspectelor sesizate, ținând seama de propunerea financiară, îmbunătățită urmare a derulării etapei suplimentare de licitație electronică, și de dispozițiile art. 36¹

alin. (2) din H.G. nr. 925/2006, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul constată că autoritatea contractantă a solicitat ofertanților *„justificarea prețului aparent neobișnuit de scăzut al ofertei, respectiv prezentarea de documente privind, după caz prețurile la furnizori, situația stocurilor de materii prime și materiale, modul de organizare și metodele utilizate în cadrul procesului de lucru, nivelul de salarizare a forței de muncă, performanțele și costurile implicate de anumite utilaje sau echipamente de lucru etc.”*, aspect consemnat în Procesul-verbal al ședinței de evaluare a ofertelor nr.

Urmare a adresei nr. .. a autorității contractante de solicitare a justificării prețului aparent neobișnuit de scăzut, asocierea (...) a răspuns la data de ... prin adresa înregistrată la autoritatea contractantă sub nr. ... în sensul că *„am primit un suport puternic din partea principalilor furnizori de echipamente (...). Asocierea noastră dispune de autorizații (...) care ne permit montajul echipamentelor de măsurare în medii Ex, astfel încât nu a fost necesar să apelăm la subcontractant pentru instalarea celor 14 grupuri de conde conform CS (...) Pachetul software ... , o componentă importantă în configurarea prețului final, este un soft dezvoltat de ... și este proprietatea (...)”*.

Analizând acest răspuns, Consiliul reține, cu titlu de exemplu următoarele aspecte:

- asocierea (...) nu prezintă nicio fundamentare economică a modului de formare a prețului ofertat furnizarea produselor ce fac obiectul prezentei proceduri ci a ales să menționeze că *„..., principalul partener, furnizează calculatoarele de debit și traductoarele multivariabile. (...) a fost în măsură să asigure o reducere și calculatoarele de debit 5,10, 15 și la traductoare multivariabile Pentru aceste echipamente am obținut un discount de 48%. (...), furnizorul nostru de RTD ne-a acordat un discount de 15%. (...) Un alt partener important este ..., care furnizează manifolduri de inox. Discountul acordat de aceștia a fost de 25% față de prețul de listă”*.

- analizând adresele invocate în susținerea celor reținute anterior, Consiliul reține faptul că din traducerea din limba engleză a documentului facsimil (fila 000083 din dosar) care reprezintă traducerea adresei emisă de ... rezultă că *„... a fost în măsură să asigure o reducere la calculatorarele de debit 5, 10, 15 și la traductoare multivariabile. Valoarea medie a reducerii s-a ridicat la 48%”*.

- nu a depus niciun document justificativ cu privire la discountul de 15% oferit de furnizorul ...;

- a indicat nivelul mediului salarial al Departamentului de service și al Departamentului Software, fără a depune niciun document justificativ, cum ar fi, spre exemplu, documente din contabilitatea proprie, în susținerea celor menționate.

Consiliul reține faptul că declararea ca și ofertă câștigătoare a ofertei depusă de asocieră (...) de către comisia de evaluare s-a făcut în mod incorect și nelegal având în vedere pe de o parte faptul că indicarea unui discount mediu oferit de un furnizor, sau a nivelului mediu salarial nu echivalează cu fundamentarea economică a modului de formare a prețului expres reglementată de art. 202 din O.U.G. nr. 34/2006 coroborat cu art. 36¹ din H.G. nr. 925/2006.

Alegația autorității contractante din cadrul punctului de vedere cu privire la modalitate de analiză a justificării prețurilor prin prisma discounturi-lor menționate raportată la prețurile unitare ofertate conform formularului nr. 10 cât și valoarea precizată de ... în adresa nr. ... menționată la pag. 6, respectiv 4.669 dolari, nu poate fi reținută de către Consiliu în soluționarea contestației având în vedere următoarele aspecte:

- discounturile menționate în cadrul adresei emisă de sunt unele generale, având o valoare medie pentru mai multe produse, respectiv calculatorarele de debit 5, 10, 15 și traductoare multivariabile astfel că autoritatea contractantă nu a putut verifica veridicitatea ofertei de preț îmbunătățită urmare a licitației electronice de către asocieră (...) ;
- prețul indicat în adresa nr. ... menționată la pag. 6, respectiv 4.669 dolari este unul exemplificativ

Față de aceste aspecte, **răspunsul la clarificări nu poate fi reținut ca fiind relevant** în declararea ca fiind ofertă câștigătoare, atâta vreme cât oferta depusă reprezintă angajamentul asumat de către ofertant în scopul realizării obiectului contractului, astfel prețul aferent furnizării echipamentelor ce face obiectul prezentei proceduri nu este element pur formal ale ofertei prezumate a fi valabile și admise, fără probe concludente, ci reprezintă elementele esențiale ale propunerii financiare a căror realitate trebuie să fie verificată de comisia de evaluare, în baza art. 72 alin. (2) lit. g) din H.G. nr. 925/2006 și

confirmate de ofertant prin documentele înaintate autorității contractante.

Urmare a răspunsului la solicitările de clarificări, asocierea (...) nu depune niciun document în vederea justificării, fundamentării modului de formare a prețului ofertat, realitatea prețului sau a unor documente în care să fie stabilite prețuri ferme, valabile.

Faptul că în cadrul justificării prețului, asocierea (...) s-a raportat la niște discounturi medii oferite de unii furnizori pentru care a ales să depună doar o parte din documentele justificative, sau la niste salarii medii ale unor departamente din cadrul său, fără a depune niciun mijloc de probă sau pe simpla afirmație că deține în proprietate un soft, nu reprezintă o justificare a prețului ofertei în cadrul prezentei proceduri de atribuire.

Având în vedere cele antemenționate, Consiliul constată că verificarea veridicității prețului ofertat nu a putut fi efectuată atâta vreme cât asocierea (...) nu a depus documente edificatoare în acest sens.

Orice decizie a autorității privind admiterea sau respingerea unei oferte trebuie fundamentată pe o evaluare temeinică a ofertei, sub toate aspectele acesteia, și pe probe concludente, iar nu pe elemente insuficiente/neclare sau incerte sau a unei decizii comerciale - care nu permit realizarea unei evaluări obiective a ofertei. Anterior finalizării evaluării ofertelor, autoritatea contractantă a trebuit să stabilească cu exactitate dacă propunerea financiară a asocierii (...) este una reală și fermă.

Numai în urma obținerii și verificării detalierii prețului ofertat, autoritatea contractantă putea stabili realitatea și corectitudinea formării acestuia.

Consiliul reține faptul că operatorii economici, în elaborarea ofertei financiare trebuie să țină cont de toate prevederile legale în vigoare, astfel nu poate propune prețuri care nu sunt rezultatul liberei concurențe sau care nu pot fi justificate doar în baza unei simple decizii comerciale. În încercarea de a oferta un preț cât mai scăzut, operatorii economici nu pot face reduceri de costuri având la bază simpla prezumție că urmare a declarării ca și câștigătoare a ofertei sale, va obține prețurile de la furnizori, ofertate.

Ofertanții nu trebuie să vicieze rezultatul procedurii, prin ofertarea unor prețuri fără suport legal, în baza unor supoziții proprii, fapt pentru care autoritatea contractantă are obligația de a evalua ofertele financiare ținând seama de toate elementele avute în vedere la

stabilirea prețului, pentru a se asigura de fezabilitatea și sustenabilitatea prețului propus în acest sens.

Consiliul reține faptul că autoritatea contractantă în mod nelegal a declarat câștigătoare oferta asocierii (...) , având în vedere prevederile art. 78 din H.G. nr. 925/2006, care dispune în sarcina sa obligația de a stabili *„care sunt clarificările și completările formale sau de confirmare, necesare pentru evaluarea fiecărei oferte, precum și perioada de timp acordată pentru transmiterea clarificărilor. Comunicarea transmisă în acest sens către ofertant trebuie să fie clară, precisă și să definească în mod explicit și suficient de detaliat în ce constă solicitarea comisiei de evaluare”*. Autoritatea contractantă nu își poate îndeplini această obligație doar în mod formal ci trebuie să solicite și să analizeze răspunsurile primite în mod temeinic

În speță această ofertă a fost declarată câștigătoare de către autoritatea contractantă în baza unor supoziții ale comisiei de evaluare fără o fundamentare economică concretă și corectă.

Raportat la cele evocate și ținând seama că printre atribuțiile comisiei de evaluare sunt și cele de verificare a propunerilor financiare prezentate de către ofertanți din punct de vedere al încadrării acestora în situația prevăzută la art. 202 din O.U.G. nr. 34/2006, așa cum este prevăzut la art. 72 alin. (2) lit. g) din H.G. nr. 925/2006, Consiliul constată că această verificare nu s-a făcut cu rigurozitatea impusă de legislația în domeniu și, pe cale de consecință, critica contestatorului privind nelegalitatea evaluării ofertei asocierii (...) este fondată, urmând să fie admisă.

În speță, autoritatea contractantă trebuia să aprecieze că există un risc asupra realității ofertei asocierii (...) . Numai în urma obținerii și verificării detalierii prețului, autoritatea contractantă putea stabili realitatea și corectitudinea formării acestuia.

Din cele de mai sus, reiese că autoritatea contractantă avea obligația de a verifica dacă prețurile oferite sunt rezultatul liberei concurențe și pot fi justificate și de a solicita clarificări potrivit prevederilor legale fără a determina apariția unui avantaj evident în favoarea unui ofertant⁸⁸.

88 Decizia nr. 411/179/11.02.2014